DE Ridders, MET DEN Gouden Hoorn.

naar het Hoogduitsch.

VAN

C. H. Spiess.

Almagtige! gy aanschouwd dit onschuldig vergoten bloed enz. Bladz. 152

v. d. Meulen inv. del. et sc.

Te UTRECHT by

N. M. STRAMROOD.

MDCCCXVII.

DE

RIDDERS,

MET DEN

GOUDEN HOORN.

EERSTE HOOFDSTUK.

Weder heeft zich een dag geëindigt, weder bedreigt mij eene slapeloze nacht! zoo zuchtte de oude, blinde, zeventig jarige moeder METTER, en sloop aan den arm harer schoon-dochter, de schoone HEDWIG BRINSFELD, naar haar slaap vertrekje, om dáár ongestoord aan haren eenigen afwezig zijnde zoon te denken, en zijnen hoogstwaarschijnlijken dood te beweenen. Hij was met zijnen Koning, (naderhand den duitschen Keizer,) Karel de groote, tegen de Saksische Heidenen te Velde getrokken (*) en had aan zijne moeder en aan zijne

(*) Het was de eerste veldtogt, welke KAREL tegen deze wilde en kloekmoedige Natie ondernam; het gebeurde op het einde der achtste eeuw, omstreeks de jaren 771 en 772 de beroemde vesting *Ehresburg* en de nog

ne Vrouw ſedert langen tijd geene tijding, noch groete toegezonden. Vele vrije mannen, en leenmannen, onder welker getal hij behoorde, waren reeds van den ſtrijd terug gekeerd, hadden Karel's groote en luisterijke overwinning op de Sakſen verſpreid, maar waren evenwel zwijgend de landhoeve van Metter voorbij getrokken en hadden in hunne verhalen aan den verwacht wordenden niet gedacht. Slechts een ridder, die kortlings aan de eiken nabij het huis, voorbij trok, was door de reikhalzend verlangende Hedwig aangehouden, en door haar omtrend het leven of den dood van haren echtgenoot ondervraagd. Tijdig genoeg zult gij zijn groot geluk vernemen, ik kan de beſchrijving van hetzelve niet herhalen, want ik ben door den aanblik reeds volkomen verzadigt geworden! zoo antwoordde de ridder ſnel, en Hedwig moest wijken, vermits het aangeſpoorde ros haar dreigde neder te werpen. Tijdig genoeg! zuchtte de oude moeder, toen Hedwig haar met eene bevende ſtem de woorden van den ridder mede deelde. Tijdig genoeg! jammerde de gevoelvolle Hedwig, en eenen ſtroom van tranen bevochtigde haar ſchoon gelaat.

Moeder en echtgenoote hadden rede tot zuchten en weenen, offchoon menig een mijner lezers te ver-

nog meer vermaarde Irmensaul, (*) het grootſte heiligdom der Sakſen, werd toen door Karel veroverd en verwoest.

(*) De Irmensaul was de afgod der oude Sakſen.

vergeefsch ſtof tot beiden in de woorden van den ridder zoeken zal. In dien tijd waren moed en dapperheid bijna de eenige deugden welke de duitſcher kende en eerde, deugdzaamheid, opregtheid, trouw in de liefde en den echt waren nog niet in den rang der deugden verheven, men noemde deze thans zoo zeltzame deugden ſtrenge pligten, die ieder uitoeffende, die aan elk tot gewoonten, tot eene tweede natuur geworden waren. Men konde niet door de vervulling, maar wel door nalatigheid van dezelve de aandacht van anderen tot zich trekken, en werd dan een voorwerp van algemeene verachting. Moed en dapperheid alleen verhieven, en ontvingen belooning ten minſten een lang en roemvol aandenken, men noemde daarom die genen gelukkig, wiens bloed in den ſtrijd voor het vaderland vloeide, en berekende altijd de grootheid van zijn geluk naar het aantal zijner wonden, vermits de menigvuldigheid van dezelve bewees, dat hij buitengewoon dapper ſtreed, eer hij bezweek. Verklaar dus, lieve lezer, de woorden van den ridder volgens deze opheldering, en gij zult het denkbeeld der moeder en der vrouw billijken, indien zij den geliefden zoon en echtgenoot dood waanden, hem, door honderd wonden aan ſtukken gehouwen, gorgelend en ſtervend op het ſlagveld aanſchouwden. Ach! zijn einde moet ſchrikkelijk geweest zijn, indien een ridder aan den ſtrijd gewoon zich zijnen aanblik niet meer wilde herinneren. „ Zoo ſprak de moeder, zoo dacht de echtgenoote, welke door overmaat van jammer niet konde ſpre-

ken, en de dagen van beiden vlogen nu treurig en kommervol heen. Geene vreugd verkwikte hun lijdend hart, geene ſtraal van hoop verlichtte het duiſter uitzicht.

Gedurig verwachten zij de ſchrikkelijke uitnoodiging tot het overwinnings- en vreugde feest, het welk de duitſchers in die dagen na het einde van elken oorlog vierden, alle ouders, vrouwen, kinderen en zuſters, wier kinderen, mannen, vaders en broeders in den ſtrijd voor het vaderland gewond waren, en de grenzen van het zelven met hun leven hadden verdedigt, werden tot het feest genodigd, en op kosten van de natie heerlijk onthaald. Zij moeſten met een vrolijk gelaat, met de grootſten pracht verſchijnen, geene treurigheid mogt dit feest ontwijden, en wanneer de tranen der gevoelvolle moeder, der beminnende vrouw en van het liefhebbend kind in den drinkhoorn vielen, dan werden die ongelukkigen het voorwerp van algemeenen hoon, want allen verachtten hen als lafhartigen wezens, die het geluk der dapperen niet wiſten te waarderen. Bijzondere daartoe verkozene en beëedigde regters ſchikten de plaatſen welke de naastbeſtaanden der verſlagene helden moeſten vervullen. Boven aan zaten de vrienden der dapperſten, en dan volgden naar naauwkeurig overwogene verdienſten, de overigen. Ieder, die aan deze overwinning maaltijd deel nam, konde in het vervolg op de dankbaarheid en onderſteuning der natie aanſpraak maken; terwijl hij, die ſlechts eenmaal een der twaalf bovenſte plaatſen gewonnen had, niet mogt verzoeken,

maar

maar ftout eifchen, en geheel de natie was verpligt, hem zijnen eisch toeteftaan, maar voornamelijk de vrienden der dapperen tegen nood en gebrek te befchermen.

Met dit vooruitzigt poogde de goede moeder de lijdende Hedwig fteeds te trooften, wanneer zij jammerend vraagde: wie het kind, dat onder haar hart leefde, in het toekomende voeden, en als vader befchermen zoude? Maar deze troost fchoot geen wortel in het hart der beminnende, zij verzekerde allen, dat zij die plaats niet verkrijgen konde, maar zeer zeker den drinkhoorn met tranen bevlekken, en zich zelve en haar kind aan den algemeenen hoon, aan de openlijke verachting zoude prijs geven. Te vergeefsch trachte hare moeder haar te overtuigen, dat verloochening in dat oogenblik ftrenge pligt was, waarmede men het aandenken der geliefde vereeren moest, dan Hedwig konde hare tranen niet verhinderen, en geloofde door deze de nagedachtenis van haren echtgenoot hooger dan door verloochening te vereeren.

Om den kommer der oude, die dikwijls met hare hand de oogen van Hedwig betastte, niet te vermeerderen, verbergde zij des daags hare tranen, en vergoot dezelve bij nacht in overvloed, dikwijls fchitterde het morgenrood reeds aan het uitfpanfel, en zij ftond nog aan het venfter harer kamer, in de uitgeftrektheid ftarende, den verloren gade zoekende, en klagende over haar fmartelijk verlies.

Juist was zij met dit oogmerk, toen de oude moeder zich ter rust had begeven, weder aan het vens-

ter getreden, en wilde het grootste gedeelten van den nacht aan de nagedachtenis van haren echtgenoot toewijden, dan vermogt het niet, door dien ongekende smarten haar verhinderden, en spoedig noodzaakten, om bij de slapende moeder hulp te zoeken. Het zijn voorboden uwer nabij zijnde verlossing, zuchtte de oude, en zond spoedig een meisje naar de naaste geburin, die haar, daar zij zelve hier toe onbekwaam was, reeds lang haren bijstand in dat geval had toegezegd. Zij verscheen, en met hare hulp baarde Hedwig een gezond en sterk knaapje, toen de zon vrolijk en schoon aan den hemel opsteeg. Het is een knaapje, riep de oude buurvrouw vrolijk uit, en lag het kind in de uitgestrekte armen der oude blinde grootmoeder, die het sprakeloos aan haar hart drukte en kuste. Het is een knaapje! herhaalde de geburin nogmaals, toen Hedwig met smart en vreugd, met jammer en blijdschap strijdende, wilde vragen, en niet konde vragen, eindelijk zegepraalde de laatste, en met haar verscheen het onbedwingbaar moederlijk gevoel. Geeft, geeft mij mijnen zoon, riep zij van vreugde dronken, en de oude moeder deed zich naar hare legerstêde leiden, om den weenende kleinzoon aan den moederlijken boezem te leggen. Hij weent, hij eischt zijnen vader van mij, en ik kan hem die niet geven! riep Hedwig thans uit, en het gevoel harer zaligheid zonk, tranen van kommer besproeiden de wangen van het naauwlijks gebooren knaapje.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Trot! Trot! Trot! klonk het thans in den tuin, Tap! Tap! Tap! kletterden het in het voorportaal, en fuisfend vloog de deur der kamer open! Hij is het, fchreeuwde HEDWIG, en zonk onmagtig op haar leger terug. Wie is het, vraagde de verbaasde, blinde moeder. Hij is het! antwoordde de buurvrouw, en nu volgde een tooneel, het welk geen menfchen kind in ftaat is naar waarde aftefchetfen. EMMERICH, de zoon der oude METTER en HEDWIGS Echtgenoot was aan de zijde van zijnen Koning weder gekeerd, had roem en belooning in overvloed ingeoogst, maar moest in *Worms* langer als de anderen bij KAREL vertoeven, wilde zelf heraut van zijn geluk zijn, zond geene tijding, en fnelde nu moedig, om de grootfte belooning van zijnen moed, den moederlijken zegen, de kus van zijne beminde vrouw in te oogften. Geene flaap had op deze reis zijn oog verkwikt, geene rust het fmachtende ros verfterkt, reikhalzend verlangen hield het eerften open, geftadig werkzame fpooren dreven het laatfte voort. Snel als in den ftrijd vloog EMMERICH naar de legerftêde van zijne zoo lang ontbeerde vrouw, en was fpoedig de moordenaar van haar en haren jonggeborenen geworden.

Gedurig zijnen dood voor gevoelende, hield hem de ongelukkige voor eene verfchijning, zonk fiddorend bij zijne omhelzing in diepe onmagt, en het knaapje, dat in hare armen rufte, fchreeuwde klagend onder de fterke drukking van het vaderlijk pant-

ſier. Wat is mijne HEDWIG overgekomen? vraagde EMMERICH haaſtig, toen hij hare bleeke lippen kuste, en niet weder gekust werd, en ſprong oogenblikkelijk verſchrikt op, toen hij den kleinen onder zijne ijzere borst hoorde kermen. Niemand antwoorde, want niemand konde het, alleen de blinde moeder, die thans eerst de tegenwoordigheid van haren zoon vernam, ſtrekte juichend hare armen uit, en riep: EMMERICH! EMMERICH! mijn zoon, kom aan het hart uwer moeder, die u dood waande, en nu gaarne wil ſterven, wanneer zij de arme verlatene eene gade, den knaap eenen Vader kan achterlaten. EMMERICH volgde de moederlijke roepſtem, hij zonk in hare armen, maar zijn oog was onafgewend op de legerſtêde van zijne echtgenoote geveſtigd, hij vorschte, vraagde op nieuw, en kreeg opheldering. God ſta mij en haar bij! riep hij verſchrikt uit, dan heeft mijne drift haar misſchien gedood, en mij een kleinood ontroofd dat geen Koning kan vergoeden.

De Moeder. Dat zal God verhoeden, die u zoo wonderbaar beſchermde, en gezond in onze armen terug voerde. Verwijder u ſlechts voor eenen korten tijd, op dat wij haar opwekken en voorbereiden.

EMMERICH. Neen, ik wijk niet, wekt mijne ſtem haar niet, zoo zult gij nog minder kunnen doen, en ſterkt haar den aanblik van haren gezonden echtgenoot niet, zoo verſpilt gij uwe kruiden te vergeefsch.

Met deze woorden trad hij aan de legerſtêde van zijne onmagtige echtgenoote, greep hare koude hand, drukte die mannelijk en ſprak: HEDWIG! getrouwe

HED-

HEDWIG! ontwaak! uwe wedergekeerde Echtgenoot wacht op uwen groet en kus! En zie de roepſtem werkte zeer, HEDWIG opende hare oogen, haar bloed ſtroomde weder en verwde hare bleeke wangen en lippen, hare tong ſtamelde, en hare hand wees op den jonggeborenen.

EMMERICH Zegen over u en hem! Ik verwachte dit dierbaare geſchenk nog niet, ik zag het in mijne verbeelding nog ſteeds onder uw getrouw hart rusten, maar ik vereer het hoog, en wil het ten volſten beloonen.

HEDWIG. (*zich aan het gevest van zijn zwaard houdende en zoo opheffende.*) Zijt gij? zijt gij het waarlijk? Hebben de heldenen u niet vermoord? de gruwzame regters uwe wonden niet geteld? mag ik niet bij de overwinnings maaltijd verſchijnen? Moet ik de tranen des regtmatigen jammers niet onderdrukken? (*terug zinkend en hare handen omhoog heffende.*) O hij is het! Hij verdwijnt niet! Zoo blikte, zoo lachte hij, toen hij voor de laatſte maal afſcheid van mij nam! Het is waarheid, geen bedrog! O mij gelukkige, ik heb eenen echtgenoot, ik heb eenen zoon!

Men verwondere zich niet dat HEDWICH zoo aanhoudend en krachtvol konde ſpreken. Vreugd en geluk ſterkt het onbedorven lichaam, hoewel zij, even als treurigheid en jammer, den zwakken ter neder drukt; het bloed dat door des menſchen ligchaam ſtroomt, vliedt in den eerſten vrij en ongehindert, vermeerdert en verheft elk gevoel in hem, terwijl het integendeel in het verwelkte lichaam van den zwakken ſtremt, met alle ſtroomingskragt den tegen-

ſtand niet kan opheffen, en daar door tot kwelling en pijn wordt. Niemand verwondere zich even zoo min: Waarom EMMERICH ſlechts met blikken niet met troostrijke woorden antwoordde, hij gevoelde zijn geluk diep tot in het hart, en wanneer de man waarlijk gevoelt, kan hij niet ſpreken. Geene woorden ſchijnen hem dan krachtig genoeg om de grootheid van zijn vreugde gevoel uittedrukken, hij zoekt naar dezelve, en zwijgt, vermits hij er geene vind. Zoo is het niet met de verrukte vrouw! het gevoel, dat haar altijd met de ſnelheid van eenen blikſem doorſtroomt, vergunt haar noch tijd noch keuze om hare woorden te ſchikken, bij het ontſtaan van het gevoel ſtroomen zij reeds uit den mond, die ſteeds naauw met het hart verbonden is. Van daar kwam het, dat HEDWIG nog lang vragen en ſnappen, en de blinde moeder, en de nieuwsgierige geburin zich in het geſprek vermengen konden, voor dat de gevoelige EMMERICH in ſtaat was te antwoorden. Mogelijk had hij het nog niet kunnen doen, indien niet de gouden keten, die aan zijnen hals hing de oogen der geburin verblind, deze niet gevraagd, en zijne getrouwe HEDWIG hare vragen niet herhaald had.

Nu konde hij ſpreken, want het geen hij ſprak, was belooning voor haar, en beloonen wilde hij haar immers voor dat onuitſprekelijke vreugde gevoel, het welk zij door hare uitboezeming, en nog meer door de geboorte van eenen zoon in hem verwekt had. Ik ontving deze keten, ſprak hij, uit de hand van onzen goeden grooten Karel. Toen hij bij *Ehresburg*, den hardnekkigſten tegenſtand moede, zich zocht te

ver-

verſtrooijen, en op de jagt ging, toen hing zij aan zijnen hals, maar als uit eene hinderlaag de heidenen die hem in het woud verſpiedden, op hem aanvielen, hij haaſtig vlugten wilde, doch niet konde ontkomen, en ik ter zijner redding toeſnelde, mijn ſchild hem beſchermde, mijn zwaard hem verdedigde, en mijne vuist hem aan den dood of ten minſten aan de verachtelijkſte gevangenſchap ontrukte, toen ſchitterde zij aan mijne borst, en ik was vervolgens de geleider en reisgenoot van mijnen Koning.

Hedwig. (*met blijdſchap.*) Almagtige God! dat was alzoo het geluk, het welk mij de vreemde ridder toezeide! ach! het ſmaakt zoet, en nu nog zoeter, doordien jammer mijne ſmaak voor heen vergalden, ô moeder! moeder! ô wanneer gij ſlechts zien kondet, hem en de keten!

De Moeder. (*tot de buurvrouw.*) Ach, voer mij tot hem! (*zij betast zijne borst, en blijft met de hand aan de ketting hangen.*) „ Zij is breed en glad, zij moet heerlijk ſchitteren! O vreugde! Indien ik uwe belooning al niet aanſchouwe, zo kan ik dezelve evenwel genieten. Alle uwe naburen zullen zich verwonderen, en uw oude vader — ach indien die nog leefde, die zoude — — ô daar aan mag ik niet denken! maar hij zeide het mij gedurig, en toen hij ſtierf, toen herhaalde hij het! Jammer niet, goede vrouw, ſprak hij, ik laat u immers eenen zoon na, van wien gij nog vele vreugden zult beleven. Zijne woorden zijn vervuld. —

Hedwig. In den volſten nadruk vervuld, maar, dierbare moeder, eindig met dat verhaal, ik moest

zeer

zeer dwalen, indien zijne lach mij niet nog meer vreugd verkondigde.

EMMERICH. Gij ziet helder, en oordeelt fcherp. Ja getrouwe, er wacht u nog grooter vreugde, en ik fpoed mij, u dezelve mede te deelen, (*hij zet zich aan hare legerſtêde neder.*) Vrouw, die mij heden eenen zoon baarde, en mij zoo heerlijk beloonde, ik wil u dit door mijn verhaal vergelden. Toen ik met den Koning uit het gevecht in het heerleger terug keerde, en zijn gevaar, waarin hij verkeerd had fpoedig algemeen bekend werd, toen drong zich alles te zamen, en toen vatte de Koning mijne hand. — —

HEDWIG. Uwe hand? O moeder! zijne hand!

EMMERICH. En fprak overluid en verftaanbaar: zie, deze is mijn redder!

HEDWIG. Dat zeide KAREL?

EMMERICH. Dat zeide de groote Koning, en toen hij het gezegd had, kufte hij mij.

HEDWIG. Kufte hij u? O moeder de groote KAREL heeft mijne EMMERICH, uwen zoon gekust!

De Moeder. (*zich naar hem uitſtrekkende.*) Waar? waar? mijn zoon, waar heeft u de Koning gekust?

EMMERICH. Hier op de linker wang!

De Moeder. (*aan zijnen hals.*) En hier op uwe regter kust u uwe verrukte moeder, op dat op ieder wang eene belooning fchitterd, die uwen daad waardig is! Zoon, ook mijn kus heeft groote waarde! de kus van den Koning fchitterd en vereert, maar de kus der moeder brengt geluk en zegen, en beloont ginds, —

HED-

Hedwig. (*Heft zich op en omhelst hem ſnel.*) En de kus der getrouwe echtgenoote glanst voortaan op uwe lippen, ook zij heeft waarde! — —

Emmerich. Lieve moeder! dierbare vrouw! ik ben niet in ſtaat u te danken! maar dank ik u niet reeds, wanneer ik openlijk belijde, dat mijn gevoel, toen mij de Koning kuſte, aan het tegenwoordige gelijk was, ja dat het zelfs nog dat overtreft, want ik aanſchouwe hier geen gelaat, dat mij mijne belooning benijd.

Hedwig. (*op hare legerſtêde terug zinkende.*) Ah! ah!

Emmerich. Getrouwe, hoe is het met u?

Hedwig. O wel! wel, Het gevoel des jammers ontlost zich nu, en maakt plaats voor de vreugd, die altijd meer ruimte vordert. O Ik gevoel mij zeer geſchikt, ik zoude kunnen opſpringen, en u te gemoet ſnellen, wanneer ik uwe ſtem hoor. Verhaal verder: de Koning kuſte u. — —

Emmerich. En voerde mij in zijne tent, waar ik aan zijne tafel moest ſpijzen.

Hedwig. Aan zijne tafel?

De Moeder. Hoort gij het, Buurvrouw, aan de tafel des Konings.

Emmerich. Den volgenden morgen liet hij mij weder in zijne tent roepen, en voerde mij naar eenen kleinen heuvel, wáár, aan de trappen van eenen hoogen ſtoel meer dan honderd ridders verzameld ſtonden. Zij traden vol van eerbied terug, ik moest tot aan de trappen volgen, en Karel beſteeg den

troon.

troon. Uwe heldendaad, zeide hij, terwijl hij zijn zwaard trok: — —

De Moeder. Ach groote God, ik heb een voorgevoel, ik kan het het raden! ô indien uw vader nog leefde — —

EMMERICH. Uwe heldendaad, zeide hij, verdient belooning, en ik heb u geroepen om u die toe te reiken: Leenman der bisſchoppen van *Trier*, kniel neder, ſta als vrij en onafhankelijk ridder weder op, en zweer aan uwen Koning, den eenigen Heer, dien gij voortaan hebt te gehoorzamen, trouw en gehoorzaamheid. Hij roerde nu drie malen mijne ſchouders met zijn zwaard aan, en ik moest in de handen eens ridders trouw aan den Koning, verachting aan den dood, beſchutting en beſcherming aan weduwen en weezen zweeren. Alle ridders kuſten en omarmden mij. — —

De Moeder. O Zoon, zoon! laat mij nu adem halen of ik ſtik, en ik vergal u uwe vreugd door eenen haaſtigen dood. Gij een ridder? Mijn zoon een vrij ridder? HEDWIG, uw gade een ridder! knaap die nog geen naam hebt; uw vader een ridder!

HEDWIG. Ik kan ſlechts gevoelen, niet ſpreken! verder! verder!

EMMERICH. De Koning benoemde mij dien zelfden dag twee ſchildknapen, die achter mij gingen. Hij vereerde mij paarden, en ſchonk mij harnas en ſpooren. Eenige dagen daarna werd de vesting *Ehresburg* ten derde male beſtormd, ik ſtreed aan de zijde des Konings, mijn ſchild vong drie pijlen en een lans op, die hem zouden getroffen hebben.

Het

Het eerst beklom ik het laatste bolwerk, en reikte den Koning mijne hand op dat hij het insgelijks konde beklimmen, en de overigen konden navolgen. Te vergeefsch woedden de heidenen, onze schaar was ondoordringbaar, zij moesten sterven, of vlugten, en wij zegepraalden.

De Moeder God, gij hebt mij eenen dapperen Zoon gegeven!

Emmerich. Gij dankt hem met regt, want hij schonk mij eene schoone gelegendheid, om mijnen pligt te kunnen vervullen.

Nabij de veroverde vesting, digt achter hen op eenen heuvel, stond de afgod der heidenen, dien zij als hun grootste heiligdom eerbiedigden, daar hadden zich de vlugtenden bij een verzameld, en verdedigden nu hun kleinood met eene hardnekkigheid, met eene woede, welke onbeschrijfelijk is. Drie malen gebood Karel den heuvel te bestormen, en drie malen werden de scharen terug geslagen. Purperrood geverwt met het bloed der Christenen schitterde reeds den heuvel in den glans der ondergaande zon, toen Karel eene nieuwe storm gebood, en zich zelf aan den spits der schaar stelde. Lafhartige bloodaards zijt gij, zeide hij vertoornd indien gij uwen Koning niet navolgt. Lafhartige bloodaards zijn wij, indien wij onzen Koning niet beschermen! riep ik, en plaatste mij met mijn schild aan zijne linker zijde. Spoedig ging het nu opwaards, snel stormden ons de heidenen tegen, maar Karel voerde ons aan, mijn schild dekte hem, en wij drongen steeds voorwaards. Gelijk de hagel tegen

gen de muren ſtaat, ſloegen de pijlen der heidenen tegen mijn ſchild, maar God beſchermde mij, en ik den Koning. Zij vlugten niet, maar zij werden vermoord, ſlechts aan de zijde des afgods ſtreden zij nog als vertwijffelden, en wilden niet wijken. Wie den dood niet vreest en zijnen Koning bemint, riep KAREL thans, die dringe door, en ſtortte den afgod ter neder. Zijnen val zal hunne vlugt bevorderen. Stoutmoedig ſprong ik op dezen uitroep daar heen, en ſtortte mij onder de heidenen! —

De Moeder. Almagtige God, ſta hem bij!

HEDWIG. Heilige Maria, beſcherm hem!

EMMERICH. Mijne oogen loerden achter het ſchild alleen naar den afgod, ik bereikte hem gelukkig, en wierp hem rennend op den grond. KAREL had waarheid geſproken, want toen hij viel, huilden en klaagden de heidenen, en vloden eindelijk haaſtig van daar. Spoedig ſtond ik alleen, nevens mij lag ſlechts de nedergeſtorte afgod. Juist was ik bezig om de pijlen der heidenen uit de banden van mijn harnas te trekken, die hier en daar tot op de huid toe doorgedrongen waren, toen enkel vreugde gejuich achter mij klonk, en een man mij omhelsde. Het was de Koning.

De Moeder. De Koning?

De Naburin. Groote God! de Koning?

HEDWIG. (*van vreugde dronken.*) Verder, dappere EMMERICH, verder!

EMMERICH. Ja, dapper noemde mij de Koning, en dat wel de dapperſten des legers in het aangezigt van alle zijne ſtrijders.

Gij hebt, vervolgde hij, de belooning der overwinning verkregen, gij zult die ook met mij genieten, zoo waarlijk als ik KAREL heet, en uw Koning ben! — — Doch thans moeten wij nog werken, voor dat wij kunnen genieten. De heidenen vlugten, maar zij zullen zich weder verzamelen, indien wij hun tijd gunnen! — En nu ging het op nieuw ſpoedig voorwaards, doch hoe zeer wij ons ook ſpoedden, zoo konden wij hun toch niet meer bereiken, want hunne moed was met de nederſtorting van hunnen afgod gezonken, zij huilden evenwel nog ſteeds verſchrikkelijk, en verborgen zich in de holen der naaste bosſchen, toen ik des anderen daags nog van den ſtrijd des vorigen uitrustte, verſcheenen er reeds afgezanten van de heidenen, boden gijzelaars, onderwerping en ſchatting aan onzen Koning, hij hoorde hun verzoek, en nam hunne opdragt met welgevallen aan, duizenden verachtten reeds dien dag hunnen afgod, die haar, naar hunne meening, zoo ſchandelijk had verlaten, en erkenden den levendigen God, die geene zijner vereerders verlaat. KAREL verkoos priesters tot bekering der gehele natie, en benoemde Markgraven, die de beloofde ſchatting invorderen, en de vruchten zijner overwinning vergrooten zouden. Ongehindert rukten wij tot aan eenen vloed, de *Wezer* genaamt, voort, en dáár bezworen de Sakſen het verbond der trouw. Reeds was het opbreken des legers en de terugtogt geboden, toen KAREL mij weder voor zich ontbood. Dappere EMMERICH, zeide hij,

wilt gij langer hier vertoeven, en over het welzijn van uwen Koning waken, of bezit gij ginds iets, dat uwe tegenwoordigheid vereischt? onbeschroomd, antwoordde ik, ginds wachten mij eene oude, blinde moeder, en eene beminde vrouw, welke ik met de zekere hoop verliet, dat zij mij spoedig een erfgenaam zoude schenken. dan, zeide de Koning snel, was de belooning die ik u had toegedacht, gruwzaamheid. Gij trekt met mij naar *Worms*, dáár zal ik reeds vrienden vinden, en dan gaat gij naar uwe vrouw, naar uwe moeder, en wacht mijne nieuwe oproeping. Ik bedankte, en vertrok, bemind van hem, geëerd van allen, die hem omringden. naar *Worms* dáár moest ik zes dagen lang wachten, voor dat hij mij voor zich liet komen. Ach, deze dagen vlogen langzaam en treurig voor mij voorbij. Dagelijksch zag ik ridders en ruiters voorbij trekken. en dacht gedurig aan uw reikhalzend verlangen, aan uw voorgevoel en zorg. Eindelijk verscheen een van 's Konings knapen, en ontboodt mij naar de ridderzaal. Karel zat op den Koninklijken stoel, vele ridders waren aan beide zijden geschaart, in het midden stond de kanselier, in zijne regterhand hield hij een parkement, en met den linker rustte hij op een overdekt schild. „ Edele Metter," sprak toen de Koning, „ ik heb u lang doen wachten, maar ik konde u niet zonder belooning laten gaan, neem haar en verwacht in het toekomende nog grooter van uwen dankbaren Koning."

De Moeder. Van uwen dankbaren Koning! Hebt gij het gehoord? allen gehoord?

Hed-

HEDWIG. En wat gaf hij u dan?

EMMERICH. De kanselier overreikte mij nu het parkement, en de Koning vervolgde: „ Dit par„ kement maakt u tot den bezitter van de vestin„ gen *Winneberg* en *Beilstein*, die in het kerspel „ van uwen voormaligen bisschop liggen, maar mij „ toebehooren. Ik schenk u dezelve, en verzeker „ hen aan u, en uwe erven, benevens alle de daar„ mede verbonden landhoeven, leenen, vlekken, „ landerijen en renten, tot een onschendbaar ei„ gendom. Mijne voogden hebben reeds het bevel, „ om u alles te verantwoorden, en alles wat gij „ vind is het uwe."

„ *De Moeder.* Zoon! zoon! herhaal het nog „ eens, ik kan het anders niet begrijpen. Hoe noem„ de hij die vestingen, welke tans het onschendbaar „ eigendom van u, en uwe erfgenaamen zijn?"

EMMERICH. *Winneberg* en *Beilstein*.

De Moeder. *Winneberg?* O kinderen! Ik heb die heerlijke vesting gezien, toen mijne oogen nog voorwerpen konden onderscheiden. Met uwen vader, EMMERICH, trok ik daar eens voorbij, toen hij bij den bisschop van *Trier*, genodigt was. Zij staat op eenen berg, die zich onmerkbaar in de hoogte verheft, en geheel met ranken bedekt is, welke de druiven leveren, waaruit men den edelen wijn perst: KAREL's vader bragt de eerste wijngaard stammen over de Alpen, die zich thans zoo voortreffelijk vermeerderen, van daar noemt men die vesting den *Winneberg*, en deze schoone vesting is het eigendom van mijnen zoon!

HEDWIG. En moeder, *Beilſtein* nog daar en boven!

De Moeder. Ja! ja! *Beilſtein*, hetwelk tegen over den *Winnenberg* op eene hooge rots ligt, en het uitzigt over het ver uitgeſtrekte land heeft, en elken aanval trotſeert. Ach! indien uw Vader nog leefde! buurvrouw! gij moest mij naar zijn graf leiden, ik wil hem het geluk van zijnen zoon toefluisteren, zijn geest zal het hooren, en zich met ons verheugen. Kom! kom!

EMMERICH. Blijf moeder, gij moet nog meer hooren!

De Moeder. Nog meer? O lieve hemel! heden wilt gij mij duidelijk bewijzen, dat gij oneindig goed zijt!

HEDWIG. Verhaal! zie, uw zoon drinkt reeds gretig met de eerſte moedermelk hare vreugd in, geef mij nog meer voedzel, op dat ik die in overvloed aan uwen eerstgeborenen kan mededelen.

EMMERICH. Toen ik het parkement ontvangen, en mijnen dank geſtameld had, ontblootte de kanſelier het ſchild. „ Dit ſchild, ſprak thans de Koning, „ bevat uw toekomstig wapen. Ik ſpoedde den „ ſchilder, maar ik eischte het ook fraai, en daarom „ moest gij eenige dagen langer op de lang ver„ diende belooning wachten. Niet ik, maar uwe „ daden hebben den inhoud van hetzelven beſtemd, „ en zullen u ſteeds aan uwen dankbaren Koning, „ en uwe nakomelingen aan den heldenmoed van „ hunne ſtamvader herinneren." Het geſchenk der

ſchoo-

ſchoone Vestingen had mij verheugd, maar nog meer verrukte mij de aanblik van het ſchoonewapen ſchild, ik konde niet ſpreken, ſlechts gevoelen, toen Karel mij zelfs den inhoud aanduide. Doch gij zult het eerst zien, voor dat ik het u verklaar. (*hij ſnelt naar de deur.*) Jakob, geef mij mijn wapenſchild! (*hij ontvangt het, ſtelt zich met hetzelve in het midden, en ligt het bekleedzel op.*) Nu, hoe behaagt het u?

De Buurvrouw. O ſchoon! heerlijk! zoo iets zagen mijne oogen nog nooit!

Hedwig. Komt nader bij mij! aan de gelukkige vrouw behoort de voorrang!

De Moeder. En de moeder die zulk eenen zoon baarde! Ach, zij kan zijne belooning niet zien, — ô waarom? doch neen! goede God, ik morre niet gij gaaft mij immers meer, dan ik konde verwachten, meer dan ik van u geſmeekt heb. Geef mij hem ſlechts levend terug, zoo ſmeekte ik, en gij — — neen, ik dank, en morre niet. Dierbare zoon, verklaar den inhoud duidelijk, op dat ik denzelven begrijpe, en mij uw geluk voorſtelle.

Hedwig. Ik, ik wil verhalen, het geen ik zie. Ik zie hier eenen blaauwen band, die zich als op eenen bevalligen rooden grond kronkeld, aan elke zijde van den band blinken goude kruiſen, en drie zilvere jagthoorns ſtaan insgelijks in eene roode verw. In het midden ſtaat een wit, ledig ſchild. Boven het groote ſchild ſtaat een gekroonde helm, en op deze eene zilvere zwanenkop met eene zwarte ſnavel.

Emmerich. (*lagchend*) Gij hebt goed verhaald; maar geeft nu ook een beteekenis aan het verhaalde.

Hedwig. Hoe zoude ik dit kunnen, ik verwacht eene uitlegging van u.

De Moeder. Ook ik! ach konde ik maar zien. Brengt mij daar heen, dan zal ik het ten minsten betasten. (*het schild betastende.*) Waar is die blaauwe band met de goude kruisen? Waar zijn de zilvere jagthoorns? Waar de helm met den zwanenkop,

Emmerich. (*hare hand leidende.*) Hier, hier, en hier!

De Moeder. Verklaar het nu, zoon, verklaar het!

Emmerich. De roode verw verbeelt den met bloed bedekten heuvel, waarop de heidenen hunnen afgod verdedigden, de blaauwen band is het vaandel der christenen, hetwelk zich gelijk eene slang omhoog kronkelt, en de goude kruisen, welke het verzieren, verbeelden, (*volgens de uitdrukking van* Karel,) mijne moed, met welke ik aan den spits der scharen voortrukte, den afgod nederwierp, en het kruis in zijne plaats plantte. „ Ik wilde, „ zeide Karel, in den beginne de omgestorte af- „ god der Saksen in het rooden veld laten voor- „ stellen, maar de gevolgen dezer merkwaardige „ daad vereeren u meer, dan de daad zelve. Dui- „ zend heidenen vereeren thans reeds het kruis, dat „ zij voorheen versmaadden, gij zijt alzoo de oor- „ zaak, en de stichter van het christendom onder „ deze wilde natie, en verdient de vereeuwiging

„ de-

„ dezer daad in uw ſchild. Maar gij redde ook, „ vervolgde hij, uwen Koning op de jagt uit de „ listige hinderlaag der heidenen. De drie jagt- „ hoorns in uw ſchild mogen u daarom ſteeds aan „ uwe dappere daad herinneren, en uwe late nako- „ melingen het bewijs opleveren, dat moed in den „ ſtrijd en getrouwheid aan zijnen Koning nooit „ onbeloont blijven."

Hedwig. O heerlijk! Karel moet een goed Koning zijn, en de liefde zijner onderdanen geheel verdienen. Maar wat beteekent dat kleine, ledige ſchild in het midden van het groote?

Emmerich. Offchoon het wit en ledig is, even- wel vereert het mij hoog. „ Gij zijt nog jong edele „ Metter, ſprak Karel, ik kan met regt nog „ menige dappere daad van uwen moed verwachten. „ Dit ledige ſchild wacht daarom reeds bij voor- „ raad het zinnebeeld, het welk haar verder vereeu- „ wigen, en uwe dapperheid en trouw aan uwe „ nakomelingen zal bekent maken."

De Moeder. O Dit is ſchoon! God beſcherme u in ieder gevaar, in het welk gij u om dit ledig ſchild te vullen, zult ſtorten, heeft de gekroonde helm en de zwanenkop ook geene betekenis?

Emmerich. Zij hebben die. „ De gekroonde „ helm, ſprak Karel, is een zinnebeeld uwer be- „ kroonde dapperheid, en de kop van de zwaan „ een zinnebeeld uwer trouw. Wit en rein zijn de „ vederen van de zwaan, rein en wit van trouw „ is uw hart. Zwart is de bek van de zwaan, „ zwart en vreeſelijk is uw arm, wanneer gij tegen

 „ de

„ de vijanden van uwen Koning ſtrijdt, wanneer „ gij hem uit het gevaar redt, waarin hij zich on- „ voorzichtig ſtortte. En nu, vervolgde de goede „ Koning, trek heen, en geniet, de rust en de „ belooning, tot dat mijne roepſtem u wekt, wel- „ ke ik u bereid heb, groet uwe edele moeder van „ mij, ook uwe edele vrouw!

„ *De Moeder.* Edele moeder?”

Emmerich. Ja, zoo zeide de Koning, en voegde er bij: „ Want edel, zeer edel moet de moeder „ zijn, die zulk eenen zoon baarde.”

De Moeder. Hebt gij het gehoort? Buurvrouw! Ik eene edele! de Koning heeft het gezegd: Ik eene edele!

Hedwig. Ook mij noemde hij edel, ook aan mij zond hij zijne groete!

Emmerich. Ook aan u, getrouwe! mogt uwe gade, vervolgde hij! u eenen zoon baren, meld het mij dan, wanneer ik in de nabijheid vertoef, wil ik bij zijnen doop verſchijnen, en bij den knaap de plaats van gevader bekleden.

De Moeder. Heeft de Koning dat gezegd? Hij wil zelf komen, wil — — goede hemel dan zal ik hem immers zien! neen! neen! niet zien! maar hij zal mij wel willen zien, en dan moet ik mij ook opſchikken, dan moet mijn met bont omzet kleed luchten, dat ik eens als bruid droeg, dan moet ik de gespen ſchoonmaken, die het zoo fraai verzierden — — moet de muts — — moet — ach, lieve God, de vreugd maakt mij geheel tot een kind! Buurvrouw, geef mij nu den jongen, ik

moet

moet hem aan mijn hart drukken en kusfen, om dat hij mij zulk een groot, geluk befchooren heeft!

HEDWIG. De Koning bij ons? de Koning de gevader van mijnen jongen? de Koning bij ons?

EMMERICH. Zoo zeide hij, en ik beloofde hem dat ik hem eenen bode zoude toezenden, zoo fpoedig ik het geluk had, vader van eenen zoon te worden. Zoo dra de paarden flechts een weinig rust en voeder genoten hebben, moet een mijner fchildknapen naar *Worms* jagen, en bij den Koning de verkondiger van mijn geluk worden.

De Moeder. En een ander moet naar *Winneberg* en *Beilftein* draven, en wild en wijn bij de voogden beftellen, waar mede wij den Koning kunnen onthalen. — —

EMMERICH. Zorg niet, goede moeder, die is met weinig te vergenoegen, en voert, het geen hij nodig heeft, fteeds met zich. Ach, kont gij hem flechts zien, den jongen koninklijken held! grootheid fchitterd in zijn aangezicht, en evenwel dringt door dezelve de weldadigheid en goedheid te voorfchijn, waarmede hij alle harten aan zich trekt, en elk aan zich verbindt.

Nog lang vraagden moeder en echtgenoote, nog lang was KAREL en zijne goedheid het voorwerp van hun gefprek, het welk de oude moeder gedurig vernieuwde. Dikwijls wanneer EMMERICH zijn geluk als vader geheel wilde genieten, en terwijl hij den flapenden knaap in zijne armen wiegde, dan eens op hem, dan eens op zijne geliefde echtgenoote het verrukte oog vestigde, ftoorde hem eene

nieuwe vraag van zijne moeder in dit genot. Maar Emmerich antwoordde evenwel, want hij achte zijne moeder hoog, en zoude het voor eene groote misdaad hebben gehouden, indien hij een harer vragen onbeantwoord had gelaten. — Toen de zon den middag aankondigde, trok de fchildknaap met de tijding naar den Koning, dat de gade van zijnen getrouwen dienaar eenen zoon gebaard had. Zeg hem, fprak Emmerich dat ik, in het uur zijner geboorte aan de legerftêde van mijne echtgenoote verfcheen; en niet in ftaat ben, hem in eene der vestingen, met welke zijne goedheid mij vereërde te ontvangen, mishaagt het hem derhalven niet om in de woning van eenen voorheen armen leenman zijnen intrek te nemen, zoo verwacht ik hem met mijne vrouw en mijne oude moeder met reikhalzend verlangen. Onze fchamele woning zal hem ten minsten tot bewijs verftrekken, hoe gelukkig hij ons voor de toekomst heeft gemaakt, de belooning welke hij mij fchonk, is te groot, te fchoon, dan dat ik het onder deze omftandigheden niet zoude wagen, om hem uittenoodigen,

DERDE HOOFDSTUK.

Terwijl Emmerich werkzaam was, om zijne kleine woning naar zijn vermogen te verzieren, en in de nabij- en afgelegenheid alles te verzamelen, het geen de fmaak van den Koning en zijne dienaren konden behagen, verfpreidde zich de tijding van zijn geluk, en de nabij zijnde aankomst van de Ko-

Koning in de geheele landſtreek. Oud en jong ſnelden, om het ſchoone wapenſchild der nieuwe ridder te bewonderen, en oud en jong vertoefden in de nabijheid, om de edelen gever, de Koning der duitſchers, te kunnen zien en hem hunnen hulde toetebrengen, des morgens vroeg op den derden dag, toen EMMERICH juist met zijne naburen en vrienden in de ſchaduw der huiseiken de wijn proefde, die men bij de aankomst van den Koning wilde rondſchenken, kwam zijn ſchildknaap het dal injagen, zijn aangezigt was met ſtof, en den rug van het paard met wit ſchuim bedekt. Hij koomt! Hij laat uw reeds groeten! Hij koomt! zoo ſchreeuwde de knaap, toen hij naderde. Hij koomt! zoo klonk het voor en in het huis van den gelukkigen EMMERICH. Hij koomt, riep de moeder, en greep naar haar bruids kleed. Hij koomt! zeide de ſchoone HEDWIG ſidderend, en hulden zich eerbaar in het dekkleed, dat men over hare legerſtede geſpreid had. Hij koomt! ging het van mond tot mond door de geheele landſtreek, tot aan het klooster van de heilige Benedictus, wiens abt door EMMERICH reeds tot de bediening van den doop uitgenoodigt was. Snel beſteeg dezen zijnen ezel, en nam de Ornaat met zich, die eenmaal de heilige Bonifacius gedragen had, toen hij de duitſchers het christendom verkondigde. Hij ſpoedde zich haastig en kwam juist aan de landhoeve van METTER aan, toen de vaandels van den Koning reeds in het dal wapperden. Een digten in een gedrongen hoop van alle bewoners der landſtreek verhinderden hem

bin-

binnen te treden, geen der honderden week voor den eerwaardigen grijsaard, aller oogen waren op de aannaderende vaandels gevestigd, zelfs EMMERICH, die aan den fpits der hoop ftond, was niet in ftaat, den abt te verwelkommen, hij gevoelde te diep, om te kunnen fpreken, drukte flechts de hand van den eerbiedwaardigen gast, en ftelden hem aan zijne regterhand.

Nu naderde de vaandels, nu fchitterden reeds de harnasfen der aankomenden in de oogen van de wachtenden, nu zag men de Koning reeds op zijn hoog raven zwart paard, nu fteeg hij er af, en naderde EMMERICH. Mijn heer en mijn Koning, zeide EMMERICH — — Gezalfden des heeren, viel hem de abt in de rede — — Vader van uw volk, zijt welkom! juichten geheel de menigten, en onderdrukte de ftem van EMMERICH. Ik heb, zeide de Koning eindelijk tot EMMERICH, mijne beloften naar mijn vermogen bevordert, en hoop nu, uwe echtgenoote en eerstgeborene gezond te zullen ontmoeten.

EMMERICH. (*ftamelend.*) Geluk en vreugd vermeerderen de menfchelijke krachten, mijne gade geniet beide in overvloed, en deelt dezelve aan haar kind mede. Beide leven en zijn gezond!

KAREL. Breng mij dan tot hun, op dat ik de echtgenoote kan zeggen, dat ik haren man hartelijk bemin, en den knaap zegene, op dat hij eenmaal voor mijnen zoon dat worde, het geen gij voor den vader waart. EMMERICH keerde zich nu, tot de fcharen, zij verdeelden zich met eerbied,

ve-

vele roerden het kleed van KAREL aan, en bevochtigden hetzelven met vreugdetranen. De Koning zag het, en werd diep geroerd. Aan de deur van het huis ſtondt EMMERICH's blinde moeder, zij vulden de geheele ruimte van dezelve, om zeker te zijn, dat de Koning haren welkom groet niet voorbij konde gaan. Juist wilde EMMERICH de Koning op dit tooneel voorbereiden, toen deze zelfs vraagde: Wie is deze eerwaardige oude?

EMMERICH. Het is mijne moeder, eene hooge ouderdom heeft haar het ſicht der oogen ontroofd, zij kan haren Koning niet meer zien, en wil alleen maar de hand van hem kusſen, die haren zoon zoo gelukkig maakten.

KAREL naderde haar ſnel, en vatte hare regter hand: Eerwaardige, edele moeder, ſprak hij, ik reken het onder de gelukkigſte oogenblikken van mijn leven, dat ik u zien, en danken kan. Dank verdient gij in volle maten, want gij hebt eenen zoon geboren en opgevoedt, die zijnen Koning het leven redden, en hem de ſchoonſte zijner zegepralen verwierf. Moeder METTER konde niet antwoordde, de vreugd, welke zij genoot, was te groot, haar bloed vloeide jeugdiglijk door hare aderen, doch haar verwelkend ligchaam verhinderde den ſtroom, zij tuimelde in de armen van haren zoon, vergoot tranen der reinste vreugd, en lag hare handen zegenend op zijn hoofd. De Koning was intusſchen het vertrek van de ſchoone HEDWIG binnen getreden, ook zij konde niet antwoordde, toen de Koning haar groette, zwijgend hief zij haren jong gebo-

borenen omhoog, en KAREL nam hem in zijne armen. Wordt aan hem gelijk! dat is mijne geheele zegen! zeide hij, en eene koninklijke traan druppelde op de wangen van het knaapje. Nu drongen er meer anderen in het vertrek, de abt was vooraan, welke ſnel den ornaat vatten, om feestelijk gekleed den doopplegtigheid te beginnen. KAREL zag het, en vraagde: Waarom hij zich zoo haasten? Neen, antwoordde hij, toen hij het oogmerk van den abt vernam, hier in dit vertrek wordt de knaap niet gedoopt, de plegtigheid is te eerwaardig, zij moet in den tempel des Heeren voltrokken worden.

Abt. Deze ligt twee groote uren van hier.

KAREL. Wat maakt dat? zijn wij alle niet ſterk genoeg, om daar heen te gaan? of waant gij, dat eene kleine rit van *Worms* naar hier mij konde vermoeijen? Geef mij het knaapje, ik draag hem naar de kerk van uw klooster, dáár zal hij in tegenwoordigheid van het verzameld volk tot christen ingewijd worden, dáár wil ik openlijk beloven, dat ik zijn beſchermer, en zijn vader in allen gevallen zijn zal, en hem de daden van zijnen vader zal beloonen. Na deze woorden nam hij het knaapje op nieuw in zijne armen, en trad naar de legerſtede van de moeder. Edele vrouw, zeide hij tot haar, hoe wilt gij, dat ik den knaap noeme?

HEDWIG. (*zuchtend.*) Groote Koning, noem hem KAREL, op dat ieder, die hem roept, hem ook aan het geluk herinnere, het welk hij heden geniet.

KA-

KAREL. Deze naam bestemde ik hem als gevader, maar de moeder koomt een gelijk regt toe; gij moet hem ook eenen naam toevoegen.

HEDWIG. Vergun mij dan ten minsten, gestrengen Heer dat ik met mijn gade raadplege.

EMMERICH trad nu nader bij, maar daar hij door overmaat van zijn gevoel ook niet in staat was eenige raad te geven, zoo riep men den abt om bijstand. Gij, zeide dezen tot HEDWIG, verwachtte uwen echtgenoot met een warm reikhalzend verlangen, hoopten hem hier of ginds zeker weder te vinden. De knaap werd zijn voorloper; toen hij geboren werd, verscheen ook de verlangend gewenschten echtgenoot. Noem hem alzoo JOHANN, dat is, voorloper van zijnen Heer, op dat hier door ook deze gelukkige gebeurtenis in een altoos duurend aandenke blijve. Dezen raad behaagde algemeen, en Koning KAREL nam nu met den knaap op de armen de bedevaart naar de klooster kerk aan. Hij ging met het hoofd ontblood en gedoogde het niet, wanneer een van zijne dienaren hem van den last wilden verligten, en zich tot drager van het knaapje aanbood. Digt achter hem volgde de gelukkige EMMERICH, die zijne oude moeder geleidde welke zich niet liet afraden, om de doopeling naar de kerk te vergezellen. Hem volgden de geleiders en dienaars van den Koning. Aan deze sloot zich de volkschaar aan, welke bijna met ieder stap vergrooten en eindelijk tot eene ontelbare menigte aangroeijden.

KA-

Karel hief zelfs het gebed en de liederen aan en aller mond opende zich tot lof van God, tot dankzegging aan hem, vermits hij zijn volk eenen gezalfden had gegeven, die hen zoo duidelijk bewees, dat opregte vreeze Gods de schoonste deugd der menschen en het sieraad van eenen Koning was. Het knaapje werd nu in de kerk gedoopt, en Karel Johann genaamt. Tot christen ingewijd, ontvingen de vrouwen de kleine Karel uit de handen van den Koning, en dezen besteeg nu zijn paard, om weder naar de woning van Emmerich terug te keeren. Zij vonden de schoone Hedwig niet meer op hare legerstêde, feestelijk opgezierd stond zij aan de deur, en reikte den terug keerende Koning de welkom's beker. Geene zwakheid of gebrek aan krachten, maar gebruik en gewoonten hadden haar zoo lang aan hare legerstêde geketend, zij zoude reeds in het eerste uur van hare verlossing de laatste verlaten hebben, indien de eerste niet uitdrukkelijk geëischt had, dat eene vrouw niet vroeger hare legerstêde mogt verlaten, voor dat haar kind gedoopt was. Geenszins door bijgeloof, maar door de voorzigtigheid van de priesters was dit gebod ingesteld, men wilden de moeders daar door noodzaken, om den doop zoo veel als mogelijk was te bespoedigen: op dat zij dan spoedig in haar huis weder werkzaam zijn konden. Geene der terugkeerenden verwonderden zich daarom over Hedwig's opwachting aan de deur, zij was bij zulk eene plegtigheid altijd gebruikelijk, en geene phánomen, door het welk in den tegenwoordigen tijd zomtijds

eene

eene krachtvolle vrouw de verwondering van alle zwakke vrouwelijke en mannelijke geſtellen opwekt.

Toen HEDWIG de Koning met ſidderende hand den drinkbeker toereikten, droppelde eene harer vreugde tranen in denzelven, zij bemerkte het te laat, en wilde den hoorn verwisſelen. Schoone HEDWIG, zeide KAREL, terwijl hij haastig naar denzelven greep, vergun mij deze zoete belooning, ik geloof, dat ik dezelve verdient heb, en met deze woorden ledigde hij den hoorn. De dag was heet en drukkend, de naderende avond bragt ſlegts zwakke koelte aan, er werd daarom beſloten, om onder de ſchaduw van de eiken de maaltijd te houden, en nu werd er op gedragen, het geen EMMERICH in de nabij- en afgelegenheid bij een verzamelt had, en het geen door den kok van den Koning was mede gebragt. Als men ten derden maal de gezondheid van den Koning had gedronken, en dezen nu het bevel gaf, om de beker op het welzijn der gelukkige ouders en van haren nieuw geborene te vullen, klonk de muzijk door het dal. EMMERICHS oude moeder, die de gedoopten knaap ook terug geleidde, had ſpeellieden bij een verzamelt, en deze trokken nu met hun eenvoudig muzijk voor haar heen, en ſchaarden zich eindelijk achter den ſtoel van den Koning. KAREL ſtond op, en leidde de oude blinde zelfs aan de tafel. Wij hebben u reeds lang, gewacht, edele moeder, zeide hij, u komt de eerſte plaats toe, en nu overlaadde men haar ſpoedig met ſpijzen, maar de eerbare oude konde niets genieten, want de vreugd had haar reeds volkomen verzadigt. HEDWIG ont-

 ſing

fing haren KAREL uit de handen van den Koning, en fnelde met hem in hare kamer. Niet voor middernacht ging de Koning naar zijne tent, die men voor hem op eenen kleinen heuvel had opgeflagen, de wachters alleen vergezelden hem, de overigen brasten tot aan den morgen, en lagen zich dan op de zoden neder, onbezorgt, of den morgen dauw hun door en door zoude bevochtigen. De eerften, welke ontwaakte, was de Koning, hij ftoorde de flapenden niet, en trad in het huis van zijnen dapperen EMMERICH, die juist met zijne gade bezig was, om de tafel des Konings voor den volgenden middag in gereedheid te brengen. Ik wil nog genieten, zeide KAREL nu, het geen uwe ijverige zorgvuldigheid mij bereidde, maar dan trek ik verder, en gij moet mij volgen. Niet in den ftrijd, vervolgde hij, terwijl hij zich lagchend tot de verfchrikte HEDWIG keerden, maar om zijn toekomend eigendom uit mijne handen te ontvangen. Ik trek aan de vestingen, die hij in het toekomende zal bezitten, voorbij, en het zal hem tot voordeel zijn, wanneer hij dezelve uit mijne handen ontvangt. Het gelukkige echt paar dankte; de zon wekte meer en meer de flapenden, en men genoot, het geen EMMERICH bereid had. Het affcheid van den goeden Koning was roerend, hij herhaalde zijne beloften, om vader van den kleinen knaap te worden, en fchonk hem een groot ftuk goud, het welk vijftien oncen woog, bevelende aan de moeder, om het zorgvuldig te bewaren, op dat het den knaap eenmaal tot een bewijs van zijne eisfchen zoude kunnen dienen. Konde ik ooit, voegde

de hij er bij, mijnen pligt vergeten, dan zal den aanblik van dit gouden ftuk mij daaraan herinneren, en mij noodzaken van dezelve naar mijn vermogen te vervullen. Met deze woorden fcheidde hij, gezegend van EMMERICHS moeder en zijne gade, gezegend van al het volk, dat zich op nieuw had verzameld. Zijne goedheid en gemeenzaamheid hadden alle harten gewonnen, men konden den dag, waarop men hem zag, niet vergeten. Toen de lente naderde, de fneeuw week, en het gras uitfproot, verfcheenen de oudften der landftreek, vergezeld van alle hunne kinderen en klein kinderen op de plaats, waar de Koning gefpijsd had. De oudften onder dezen een grijsaard van meer dan honderd jaren, leidde aan zijne regter hand eenen klein zoon, en droeg in zijne linker eenen jongen eiken boom. Onder duizend zegewenfchen werd hij geplant, en de aanwezig zijnde jeugd ernftig geboden, dezen boom wel op te kweeken, en hoog te eeren. De kinderen volgden het gebod der ouden, en deelden het weder aan hunne kinderen mede, en de jongen eik wies tot eene hoogten en grootheid op, die eerbied verkondigde, en aan het laten nageflacht verwondering baarden. Mag men het algemeen verhaal vertrouwen, zoo groeit nog een tak van dezen beroemden eik, welke in den geheelen omtrek bekent is, onder den naam: van die maleiche (*), en aan de nakomelingfchap een nieuw bewijs oplevert, hoe zeer de deugdzame duitfchers het aandenken van eenen goeden Koning vereerden.

Te

(*) Maal eik of eik der maaltijd.

Te vreden met zijne daad, kwam KAREL op de vesting *Winneberg* aan, met nog meer te vredenheid verliet hij haar, daar ieder blik, ieder trek van den dankbaren EMMERICH hem overtuigde, dat hij een zijner getrouwste en dapperste dienaren gelukkig had gemaakt. Zijn affcheid van dezen was mannelijk, kort en eenen Koning waardig. Geniet, zeide hij tot EMMERICH, uw geluk in rust, maar wanneer nieuwe vijanden zich verheffen, dan verlaat ik mij op uwen bijtogt, en reken op de sterkte van uwen arm. Zoo waarlijk helpe mij God in mijn sterfuur, ik verschijn, wanneer gij wenkt, antwoordde EMMERICH, en den Koning vertrok, vergezeld van zijne zegenwenschen naar *Worms*. Twee dagen waren snel vervlogen, voor dat EMMERICH zich de nodigen kennis van zijnen toekomenden rijkdom verzamelt, een gedeelten van dezelven onder zijne bewaring genomen, en de overigen aan de zorg van de getrouwe dienaren aanvertrouwd had. Toen hij zich des morgens van den derden volkomen overtuigde, dat zijne kudde de schoonste der landstreek, zijne akkers de vruchtbaarste, en zijne lijfeigenen en leenmannen de gelukkigste waren, werd het hem in de groote en wijd uitgestrekte vesting te eng, te vergeefsch doorliep hij de kamers, om ergens iemand te vinden, aan wien hij zijn geluk konde mededeelen. Verlangen dreef hem naar buiten, verlangen trok hem naar het dal, waar moeder, echtgenoote en kind hem wachtende waren. Hij vond hen in een talrijk gezelschap zijner naburen, die zijn geluk geenszins benijden, maar hetzelven veel meer door opregte deelneming zochten te ver-

vermeerderen, en zich hartelijk verheugden, toen het hun door zijne vertelling naderhand bekend werd. Vergeet ons, voegden zij er bij, in het genot uwes geluks niet, en zijt onzen beschermer, wanneer onregt ons drukt. EMMERICH beloofde het laatste plegtig, en oogstte door de beloften de dankbaarheid van allen in, alles, wat tot hier toe zijn eigendom was geweest, en het geen hij het zijnen konde noemen, verdeelde hij onder de armen der landstreek. Gaarne had hij zijn open zijnde leen aan de waardigste toegezegd, indien dit niet in de willekeur van den Bisschop had gestaan, van wiens toezegging hij vooraf niet overtuigd konde zijn.

Hij wilde den volgenden dag met zijne familie reeds naar den *Winneberg* trekken, slechts dien avond nog in het gezelschap van zijne naburen en vrienden den afscheids dronk genieten, toen HEDWIG met een schoon en rijzig meisje tot hem trad, en met eenen vochtigen blik bad, dat hij haar verzoek wilde aanhooren. Van uw, edele Ridder, zeide het meisje hangt het geluk, en de rust van mijn leven af. Reeds lang, ach! reeds vier geheele zomers bemint mij de jongste zoon van uwen rijken nabuur, zijn vader wil hem als ruiter in dienst van den Bisschop naar *Trier* zenden, dáár moet hij zich een erfdeel bevechten, dewijl zijn vader hem geen weet te geven. Ach, ik zal hem niet meer zien, ik zal verwelken en sterven, voor dat hij gelegenheid vind, om zijne dapperheid te bewijzen. Ach, ontfermt u over mij, en red mij, dewijl gij het kunt.

EMMERICH. Ik kan het? spreek, hoe kan ik het?

Het Meisje. Indien gij — — O ik kan niet spre. zoo als ik wilde en moet! Uwe HEDWIG heeft het beloofd, om mijne voorbidster te zijn, zij kan thans hare bede vervullen.

EMMERICH. (*tot* HEDWIG) Dierbare, hoe kan ik helpen?

HEDWIG. Zeer gemakkelijk! het leen uwer landhoeve is open, indien gij vóór dat de Bisschop het sluit, eene voorbede bij hem waagt, dan zal hij haar zeker vereeren, en aan den Ridder, die nu onafhankelijk van hem, ongehindert van eene hooge vesting in zijn gebied nederziet, den eersten welkomsdienst niet weigeren.

Het Meisje. Ja, dit bedoel ik, en zoo meent mijn ERO het ook, en wanneer hij de landhoeve ter leen bekomt, moet hij daar op ook eene vrouw mede brengen, en dan — dan ben ik de gelukkigste in de geheele landstreek.

EMMERICH. Zijt gij van zijne keuze zoo zeker?

Het Meisje. O zoo zeker, als dat ik leef. Hij bemint mij — zoo heeft nog geen jongeling bemint.

EMMERICH. Maar de vader, zal dezen niet — —

Het Meisje. O dat hebben wij, ik en mijn ERO, reeds alles overlegt, gij moet met den vader spreken, gij moet — —

EMMERICH. Goed, dat zal mijne zorg zijn. Maar nog iets: wat kunt gij uwen ERO voor eene bruidschat mede brengen?

Het Meisje. Niets, als mij zelve, maar hij is daar mede volkomen te vreden! Toen mijne moeder stierf, toen erfde ik eene geit, wiens melk haar tot

aan

aan haar einde had gevoedt, maar als ik drie dagen lang de dood mijner moeder beweende, en op den vierden eerst aan mijne erfenis dacht, toen was de geit weggeloopen, en ik vond haar niet meer.

Emmerich. Goed kind, de treurigheid over uwe moeder zal u tot geene schaden zijn, ik zal in alle gevallen uw vader zijn. Vertrouw en bouw op mijn woord, dat u een Ridder geeft, die het met Gods hulp nooit zal breken. Ik zal met den Bisschop en dan met Ero's vader spreeken, maar in alle gevallen zorg dragen, dat uw Ero een erfdeel, en dan zijn geliefd meisje tot echtgenoote verkrijgt.

Lang beproefde het verraste meisje, om haren grenzeloozen dank door woorden uittedrukken, maar daar zij hier toe niet in staat was, en slechts konde stamelen, zoo vertrok zij eindelijk met de verzekering, dat God zoude beloonen, het geen zij niet met woorden konde uitdrukken. Emmerich sloot zijne getrouwe gade met verrukking in zijne armen. Wij zullen heerlijke dagen genieten, riep hij uit, niet alleen zelfs gelukkig leven, maar ook anderen gelukkig kunnen maken! Bij het afscheidsmaal boden twintig vaders den nieuwen Ridder hunne zonen tot ruiters en knechten aan. Zij zullen uw op alle uwe paden beschermen en beschutten, zeiden zij, en wanneer gij eenmaal met uwen Koning zult uittrekken, aan uwe zijde in den strijd roem en eer trachten te verkrijgen. Emmerich nam de aanbiedingen met dankzegging aan, maar terwijl zijn nabuur hem zijnen jongsten zoon Ero insgelijks tot gelijken dienst aanbood, zoo verzocht hij hem, om met zijne af-

zending nog te vertoeven, vermits hij zijn geluk op eene betere wijze hoopte te bevorderen. Naauwlijks had hij deze woorden uitgefproken, of eene traan bevochtigde zijne hand, terwijl hij achterwaards reikte; hij zag op, en Ero's geliefde ftond digt achter hem, en bewees door hare vriendelijke glimplach, dat het een traan van dankbaarheid en van vreugde op zijne troostrijke woorden was.

Den anderen morgen, toen Emmerich met zijne familie vertrok, vloeiden de tranen nog meer. De oude moeder zelfs, welke kort te voren zoo reikhalzend naar de nieuwe en fchoone vesting verlangde, weende thans bitterlijk, toen zij over den drempel van het huis trad, waarin zij meer dan vijftig jaren gehuisvest, menige vreugde genoten, en menig verdriet beftreden had. Hier, zeide zij, was mij reeds alles eene gewoonte geworden, ik konde de geheele landhoeve zonder geleide rondgaan, kende de paden en wegen, en onderfcheidde ieder, die mij kwam bezoeken, reeds aan de ftem, nu zal het geheel anders, zijn, overal zal ik mij aan ftooten, en niemand kennen, die mij groet! maar toen de trouwhartige naburen haar baden, dat zij liever tot aan haren dood toe moest blijven, en niet mede vertrekken, toen droogde zij fnel hare tranen, en verzekerde aan een ieder, dat haar met regt een aandeel aan het geluk van haren zoon toe behoorden, en zij dit niet verwaarloozen, maar zoo lang zij nog leefde, met welbehagen zoude genieten. Vaar wel edele Ridder, geniet u geluk in rust, en vergeet in u welvaren uwe voormalige naburen niet! Zoo riepen zij allen, toen

zij

zij zich eindelijk losmaakten, en in het dal heen trokken. Zoo lang ik leef, zal ik u lieden gedenken, antwoordde EMMERICH, en floot zijn vizier, om een traan te verbergen, die onwillekeurig over zijne wangen vloeide. Alles zuchtten en weenden rondom hem, HEDWIG en zijne moeder, zo wel als de maagden en knechten, welke hem geleiden; zijn kleine KAREL alleen rustte zacht in de moederlijke armen, en gevoelde het fmartelijke des affcheids niet.

Toen de zon nederdaalde blonk de vesting *Winneberg* reeds in de nabijheid, alle hadden nu de treurigheid vergeten, alle begonnen nu te juichen over de aangename voorwerpen, die zij overal aanfchouwden, lang moest de arme oude te vergeefsch vragen: wat zij zagen? wat hun juichen zoo vermeerderde? vermits ieder nog meer hoopte te zien, en zich door te antwoorden den aanblik niet wilde ontrooven. Doch EMMERICH herinnerde zich aan zijnen pligt, nam de teugel van het paard, het welk zijne eerwaardige moeder droeg, leidde het vervolgens, en was de verklaarder van alle hare vragen, die zich natuurlijk met elken ftap vermeerderden.

Nog beftraalde de zon het pad der reizigers, toen zij in hunne toekomende woning binnen trokken, en van alle aanwezenden met gejuich ontvangen werden. Ik ben de gelukkige moeder van uwen Heer, riep de goede oude gedurig, wanneer zij naast haar hoorden juichen, en verheugde zich als een kind, wanneer aller ftem dan uitriep: heil de eerwaardige moeder van onzen nieuwen Heer! de voogt moest haar terftond naar alle de vertrekken der vesting ge-

leiden, en daar de dankbare zoon haar eene vrije keuze van alle de kamers had beloofd, zoo verkoos zij een hoek vertrek, het welk aan een balkon grensden, die naar zijne ligging den geheelen dag door de zon verlicht werd. Hier, zeide zij, wil ik mij dan in de zon nederzetten, en reine lucht genieten, ginds, terwijl zij naar het vertrek wees, rusten, en met een te vreden hart den laatsten dag van mijn leven afwachten!

VIERDE HOOFDSTUK.

Reeds den tweeden dag, toen Hedwig aan den arm van haren gade de menigvuldige rijkdom van hun toekomend geluk beschouwd had, dacht die minzame aan het beminnende meisje, dat in den verlaten landstreek slechts hopen en wenschen, maar niet genieten konde. Om haar genot ook te bevorderen, herinnerde zij thans haren echtgenoot aan zijne beloften, dat tot eene onmogelijkheid moest worden, indien hij met de vervulling van dezelve nog langer vertoefden. Emmerich vereerden hare bewijsgronden, en hoe wel hij niet gaarne van de zijde zijner gade afweek, en haar vooraf nog in zijne tweede vesting *Beilstein* wilde invoeren, zoo onderdrukte hij evenwel dezen wensch, en maakte zich gereed tot den togt naar *Trier*, vermits hij het bovendien als zijnen pligt beschouwde, om zijnen voormaligen leenheer te danken, en als zijnen nieuwen nabuur te groeten.

Hij werd van den ouden, eerwaardigen Bisschop met

met opregte vreugde en vele eerbewijzingen ontvangen. De faam was reeds verkondigfter van zijne roemvolle daden geworden; verre verwijdert, om hem derzelver belooning te benijden, verheugde zich de eerbiedwaardige grijsaard veel meer in het geluk van zijnen voormaligen leenvafal, en noemde hem eenen zoon der kerk, toen hij zijnen dank met opregte woorden betuigde. Hare rijke zegen, fprak hij, zal op u rusten, en een erfdeel voor alle uwe nakomelingen worden. Zij verwacht befcherming van u en van hun, wanneer zij in gevaar verkeerd, en zal u met hare hoogfte eerplaatfen beloonen. Niet voor aan de maaltijd, die Emmerich aan de zijde van den Bisfchop genoot, vondt hij gelegenheid, om aan het leen te gedenken, dat nu open was, en eenen anderen toekwam. Ik had het aan uwe nakolingen toegezegd, zeide de Bisfchop, ik kan en wil het u niet ontrooven, want u komt belooning toe, en geene onttrekking. Maar daar de gekroonde Ridder van den duitfchen Koning mijnen leenman niet meer kan zijn, zoo wil ik plegtig in mijnen naam en in die van mijnen dom, alle leensheerlijkheid op uwe landhoeve vrij geven. Hij blijft als eene vrije bezitting u onfchendbaar eigendom, hij geeft van nu af aan geene renten meer aan den Bisfchop, en blijft alleenlijk met de toevoeging van eenen ruiter aan den Koning verbonden. Gij kunt hem naar welgevallen weg fchenken, verruilen, of verpanden. Een ieder, die hem op deze wijze uit uwe hand ontfangt, al was hij ook mijn lijfeigenen, zal benevens zijne erfgenamen en nakomelingen tot een vrij man worden.

Ik

Ik ben dit aan de nagedachtenis van uwe roemvolle daden verschuldigd, en wanneer eenmaal na vele eeuwen den bezitter van dezelven zijne van renten en leendienst bevrijde handen tot God opheft, dan zal hij zich in zijn gebed aan den edelen stichter van zijn geluk met dankbaarheid herinneren. Te veel, te veel geluk! riep de van blijdschap opgetogen Emmerich uit, zoo veel eisch ik niet, ik wilde slechts den voorspraak bij u worden, maar vermits uwe goedheid zoo rijkelijk woekert, zoo vereer ik dezelve met hartelijke dankzegging, weiger de aanneming niet, dewijl zij geenszins mijn eigenbelang, maar het geluk van eenen jongeling bevordert, die u het genot van dezelve zeker eenmaal met edele daden zal beloonen. Ik dacht het terstond, antwoordde de Bisschop, dat uwe vraag op ergens eene geheime weldaad doelde, daarom zocht ik dezelve naar mijn vermogen te vermeerderen, en verheug mij hartelijk, indien ik mijn oogmerk zoo snel bereikte. Het blijft, zoo als ik het u toezeide, nog heden ontvangt gij den eigendoms- en vrijbrief van uwe voormalige landhoeve, en in wiens handen ik dezelve in het toekomende zal aanschouwen, die zal ik als een vrije man beveiligen en beschermen.

Daar bij bleef het, en na de maaltijd was het de eerste bezigheid van den eerwaardigen Bisschop, om den beloofden brief in gereedheid te doen brengen, en aan Emmerich te overhandigen. Dezen wilde nu weder terug keeren, maar daar die goede oude zoo hartelijk om verlenging van het bezoek bad, zoo bleef hij nog dien en den volgenden dag, en zoude

de

de nog langer gebleven zijn, indien niet een bode, door zijne HEDWIG toegezonden, hem op een morgen van den derden dag, had gewekt. Zij melde hem, dat het bekende meisje zijnen wederkomst reeds eenen vollen dag angstvol tegen zag, en zonder beslissing wegens haar toekomend lot niet wilde vertrekken, en dat zij zelve met haar, den harden tegenstand van den Bisschop vermoeden, vermits hij zijnen terugkomst zoo lang vertraagde. Voor dat gij antwoord brengt, zeide EMMERICH tot den bode, ben ik zelfs dáár, keert daarom in mijn gevolg terug, en wacht tot ik vertrek. Nu snelde hij om afscheid van den Bisschop te nemen, wende dringende bezigheden voor, en werd niet van hem losgelaten dan onder de voorwaarde, dat hij spoedig zoude weder keeren, en dan een bescherm- en trouwverbond met hem en zijnen dom zoude sluiten. Intusschen staat mijnen burgt, altijd voor u open, en dit verwacht ik insgelijks van u! dit beloofde EMMERICH plegtig, en scheidde met weemoedigheid van eenen man, dien hij als vader eerde.

De schemering week reeds voor den nagt, toen EMMERICH in zijne vesting binnen reed, maar dit verhinderde HEDWIG niet, om hem aan de poort te ontvangen, en een hartelijk welkom toe te roepen. Achter haar stond het arme meisje, en herhaalde dit welkom hartelijk, maar met eene beklemde stem. EMMERICH sprong van het paard, en zonk in de armen van zijne echtgenoote. Brengt gij eene goede boodschap? vraagde HEDWIG. Brengt gij eene goede boodschap? fluisterde het meisje zacht.

En-

Emmerich. (*lagchende*). Dat zult gij morgen nog tijdig genoeg vernemen.

Hedwig. O looze! waarom wilt gij uitſtellen, wanneer gij gelukkig kunt maken?

Het Meisje. En kunt gij het niet, zoo verdient gij Gods grootſte beloonïng, wanneer gij mijne kwelling heden nog eindigt, die eenen langen nacht verſchrikkelijk zal vermeerderen. Ero's vader heeft onze geheime liefde ontdekt, en wil dezelve met alle vaderlijke magt verhinderen. Morgen moet Ero naar *Trier* trekken, en in den naam der geheelen landſtreek leendienſten waarnemen, die aan den gierigen ouden door de overigen bezoldigt worden. Wanneer ik dezen nagt niet terug keer, dan zie ik mijnen Ero niet meer, wanneer ik hem geene troost mede breng, dan zal vertwijfeling zijne reisgenoot en in het toekomende mijne eenigſte medegezellin zijn.

Hedwig. En gij kunt nog zwijgen?

Emmerich. Neen niet zwijgen, maar ik wil overleggen, hoe dat ik die kleine mogelijke ſcheiding van de arme beminnenden verhindere. Ik breng eene goede boodſchap, beter, als uwe geſpannen verbeeldingskracht die konden droomen. Zoo gaat het! — — Een bode zal het meisje heden nog daar heen geleiden, en de tijding aan Ero's vader brengen, dat ik hem — — neen, mij en mijne Hedwig komt belooning toe, en zoude ik ons de ſchoonſte en grootſte niet ontrooven wanneer ik door eene zekere boodſchap de verrukking van den jongeling verzwakte, en dezelve daar door niet in de volſte maat zien en me-

mede genieten konde. Daarom wil en moet ik het anders schikken: een bode brengt den vader de tijding, dat ik hem, benevens zijnen zoon Ero morgen zoo vroeg als mogelijk is wensch te spreken, en aan beide gewigtige zaken heb te ontdekken, maar het meisje gaat niet met hem, en blijft tot op beider aankomst in mijne vesting.

Het Meisje. Maar Ero, mijn Ero zal razen en tieren, wanneer hij moet uittrekken, en mij niet meer kan zien noch spreken.

Emmerich. Weet hij, dat gij bijstand bij mij zoekt?

Het Meisje. Hij weet het, want ik deed zulks op zijn bevel. Red dezen ons niet, zeide hij jammerend, zoo zijn wij onherstelbaar verloren!

Emmerich. Dan zal hem de uitnoodiging bij mij een bewijs zijn, dat hij u hier aantreffen, en de uitwerking van u verzoek vernemen zal. Hij kan alzoo zeker hopen, en slechts hopen zult gij en hij tot morgen, wanneer zich alles zal ontwikkelen en bepalen, daar bij blijft het!

Na deze woorden riep Emmerich eenen schildknaap, zondt hem met het bekend bevel naar Ero's vader, en trad zijne woning binnen, om in het midden van zijne getrouwen rust en te vredenheid te genieten. De hoop blonk van nu af aan op het aangezigt van het meisje, en toen de zon den hemel met zijn rood verwde, stond zij reeds op de wachttoren en zag naar den straat, van waar haren Ero moest afkomen. Zij berekende de afstand van den weg niet, verkortte dezelve veel meer door den

aan-

aandrang van haar ongeduld, en weende bitterlijk, toen Ero naar hare wenschen niet tijdig genoeg verscheen. Eerst tegen den middag, toen zij aan een goed gevolg begon te twijfelen, ontdekte zij stof op den landstraat, herkende spoedig haren Ero en zijnen vader, en stortte ademloos naar beneden, naar het vertrek van Emmerich. Ook hij stond met zijne Hedwig aan het venster, en wachtte de komenden. Zij komen! zij komen! schreeuwde het meisje. Laat hen komen, antwoordde Emmerich, en volg intusschen mijn laatsten bevel. Snel greep hij haar nu bij de hand, en bragt haar naar een zijvertrekje, dat hij terstond toesloot.

Gij hebt mij geroepen, zeide Ero's vader, toen hij binnentrad, op eenen droogen toon, en vermits het oogmerk van mijnen togt mij bovendien hier voorbij brengt, zoo vervulle ik uwe aanvrage met genoegen, doch vooraf onder deze voorwaarde, dat gij mijn voornemen niet verhinderen, nog mijn vader regt niet zult krenken. Gij zijt een vrij, en edel Ridder, maar geenszins mijn Heer, ik ben alleen aan den Bisschop met leenpligt verbonden, kan alleen van hem bevelen verwachten, alleen zijn bevel vervullen.

Emmerich. Ik beval noch gebood niet. Wee den knaap, indien hij mijne opdragt, mijn verzoek anders overbragt.

De Vader. Dat deed hij niet, maar daar ik het oogmerk van uwe vriendelijke uitnoodiging vermoede, zoo rekende ik het voor pligt, om u vooraf van mijn voornemen te overtuigen. Gij had, toen gij nog onder

der ons woonden, eene vrije wil, om naar welgevallen te handelen en te befchikken, gij hebt gelegenheid verkregen, om u geluk aanmerkelijk te bevorderen, vergunt mij eene gelijke, en laat mij volgens mijn oogmerk en welgevallen met mijnen jongen handelen. Ik heb vier zonen, ik kan, hoe zeer ik mij ook bevlijtige, voor allen geen erfdeel verkrijgen, maar moet van elke gelegenheid gebruik maken, die zich aanbied, om het gebrek van mijn vermogen te verbeteren. Ik heb voor mijnen Ero een beloonend uitzigt gevonden, en ik hoop, gij zult dat niet verhinderen.

Emmerich. God bewaare mij daarvoor, ik wil het zelven veel meer met alle kracht zoeken te bevorderen.

De Vader. Dan zal God u ook beloonen, en een gelijk regt aan uwe kinderen vergunnen. De heillooze knaap wilde mij dwingen, om het regt der eerstgeboorte te fchenden, en hem eene vrouw te geven, die nooit op een erfdeel kan hopen, maar ik vernietigde het bedrog, waarmede hij mij misleiden en krenken wilde. De Bisfchop heeft den bijtogt van eenen ruiter uit onze landftreek opgeëischt, hij is beftemt, om het bevel van onzen Heer te vervullen. Spoedig zal er eenen nieuwe oorlog beginnen, en dan hangt het alleen van hem af, om een erfdeel voor zich te winnen, en hier of elders een open leengoed te verdienen.

Emmerich. En dan? —

De Vader. Dan zal hij wel eene vrouw vinden, die niet nakend en bloot voor hem verfchijnt, en

hem door eene rijke bruidschat ondersteunt. Is het leengoed nu verdient, zoo wil en zal ik wel eene goede keuze aantreffen, verlaat u daarop, Ero, en vergeet het guitenstuk, hetwelk gij dacht uittevoeren.

Emmerich. Mijn lieve, goede nabuur, het geen gij in de verheid zoekt, heb ik in de nabijheid gevonden. Ik kenne een meisje, die eene vrije, van renten en leendienst onafhankelijke landhoeve bezit, die eenen echtgenoot zoekt, en hem, wanneer zij hem tot eigenaar van de vrije landhoeve maakt, ook terstond, benevens alle zijne erfgenamen tot vrije mannen verheft. Toen zij mijnen raad eischte, en mij over de keuze van eenen gade raadpleegde, toen dacht ik aan uwe zonen, die volgens de wetten alle geen aandeel aan het leen kunnen nemen. Ero, uwen jongsten en daarom ook de armste zoon is mij dierbaar, en ik heb hem, indien de vader het billijkt, tot echtgenoot van het rijke meisje, en tot bezitter van de vrije landhoeve bestemt.

De Vader. Ligt er geene list in de hinderlaag? Vergeeft den zorgvuldigen vader deze vraag.

Emmerich. Slechts aan dezen vergeef ik haar, anders moest ik die bestraffen. Hier mijne hand, en het Ridderwoord tot onderpand, vindt gij het minste bedrog in mijn voorstel, zoo zij het u gewillig vergunt, mij openlijk als een leugenaar te hoonen.

De Vader. Is het zoo, en hoe kan het anders zijn? dan zoude ik de grootste dwaas en geen vader zijn, indien ik u voorstel niet met dank aannam. Ero, hij wil u geluk grondvesten, dankt hem, zoo als het betaamd.

Ero.

Ero. (*Verlegen tot* Emmerich.) Edel Ridder, ik kenne uwe goedheid en grootmoedigheid uit ondervinding. Ik zie niet; hoe deze het mogelijk konden maken, evenwel bouwe ik vast hierop, en dank u hartelijk.

Emmerich. Gij neemt alzoo mijn voorſtel onvoorwaardelijk aan?

Ero. Ik ben overtuigd, dat mijne hoop mij niet zal bedriegen, ik geloof vast, dat uw hart even zoo min als dat van uwe gade tot geen bedrog bekwaam is, en neem het voorſtel zonder voorwaarden aan.

De Vader. Waartoe zijn zoo vele omſtandigheden nodig. De vader is verantwoordelijk voor alles, wanneer zijne verwachting vervuld wordt.

Emmerich. Dan is alles immers bepaald, dan blijft er niets meer overig, als om het ſchoone meisje van alles te onderrigten, en de verloving te vieren.

De Vader. Zoo veel te beter, indien het zich zoo ſnel kan oplosſen.

Emmerich. Spoediger als gij denkt, want het meisje wacht op mijne uitnoodiging in het naaste vertrek.

De Vader. Zoo laat haar binnen treden, op dat ik de bewijzen van hare toezegging beproeven, en haar als mijne toekomende dochter kan begroeten.

Emmerich. (*Gaat naar de deur van het zijvertrek.*)

Ero. (*Vol verrukking, in zich zelfs.*) Ah, zoo heeft mijn voorgevoel mij toch niet bedrogen. Het is Wunehild! mijne dierbare Wunehild!

EMMERICH. (*Opent wenkend de deur, een fraai gekleed, maar vreemd meisje, treed met een perkement in de hand binnen.*)

ERO. (*Beeft vol verbazing terug.*) Neen! zij is het niet! Ik ben misleid! verraden! verkocht! Vader, ik mag, ik zal nimmer de gade van dit meisje worden. Ik trek als ruiter naar *Trier*, en zal in den eerften oorlog, mijnen dood zoeken en vinden. Ik heb geene landhoeve nodig! dood, dood is mijne leus!

De Vader. Guit, heillooze guit, wat begint gij? Zijn er zoortgelijke meisjes meer in onze landftreek, de jongelingen zouden zich ftrijdend om haar verfcheuren, en gij? gij wilt haar verachten?

ERO. Alles verachten, wat het bedrog eischte — wat — Ridder! ik ben te zwak tot wraak, maar ook de worm kromt zich wanneer hij vertreden wordt. — — Ik laat de wraak aan God over, wanneer ik dezelve niet kan vervullen.

EMMERICH. ERO, goede ERO! hoort de boodfchap van het meisje!

ERO. Ik mag, ik wil niet — —

EMMERICH. Hoort de boodfchap, of gij zijt de verwoester van u eigen geluk. (*Tot het meisje.*) Spreek, wie heeft u gezonden?

Het Meisje. De fchoone WUNEHILD zendt mij met eene hartelijke groete aan haren ERO. Geeft hem, zeide zij, dit perkement, het verzekerd mij de bezitting van eene vrije landhoeve. Ik vergun zijnen vader de tijd, om het behoorlijk te onderzoeken, op dat hij mij niet onwillig van zich ftoote, wan-

wanneer ik als dochter in zijne armen wil snellen.

ERO. Groote God! was het mogelijk? Konde ik? Almagtige, was het mógelijk?

De Vader. Wat snapt dat meisje daar van WUNEHILD? Is zij zelfs die geene niet, welke gij mijnen zoon tot gade verkozen hebt? bezit deze de vrije landhoeve niet?

EMMERICH. Neen, niet zij, maar WUNEHILD.

De Vader. WUNEHIELD? Toch niet die armste uit onze landstreek, welke gelooft — — dacht ik het niet, dat gij den spot met mij zoudt drijven, maar fraai is het niet, dat gij zoo spoedig de getrouwe nabuurschap vergat, en mij tot het oogmerk van uwen spot verkoos, daar toe ben ik te oud, en kan het wel onbevreesd zeggen, ook te eerwaardig.

EMMERICH. Matigd uwen ijver, lieve nabuur, en, zoo God wil, verder ook nog vriend, en hoort mij bedaard aan.

De Vader. Wat kan ik hooren, wat kunt gij zeggen, dat zulk eene daad kan verontschuldigen?

EMMERICH. Veel, zeer veel! schenkt mij slechts uwe opmerkzaamheid, en op dat niemand haar verstoord, zoo treed met mij in dit zijvertrekje.

Terwijl EMMERICH nu met den ouden sprak, hem het geschenk van den Bisschop, en zijn vast voornemen, dat hij alleen de gade van WUNEHILD daar mede gelukkig wilde maken, wijdloopig verhaalde, greep de gevoelige HEDWIG de sidderende hand van ERO, en bragt hem naar het vertrek, waar de schoone WUNEHILD hem wachten. Beide waren

niet in ſtaat te ſpreken, noch hunne dankbaarheid te betuigen, zij konden ſlechts ſidderen en voorgevoelend hopen, dat de grootmoedigheid van Emmerich het harde hart van den vader zoude vermurven. Ook gelukte het hem ſpoedig en goed. Emmerich ſprak warm, maar ook ernſtig, de beloften was te groot, de aanlokking te bekoorlijk, de oude wilde de vrije landhoeve niet miſſen, en gewende zich ſpoedig aan die gedachten, dat Wunehild niet meer het armſte meisje der landſtreek was, en eene bruidſchat bezat, die ook de rijkſte uit dezelve aan hare gade niet konde mede brengen. Wanneer het zoo is, zoo als gij het mij dan duidelijk hebt bewezen, zeide hij vriendelijk lagchend, zoo ware het immers dwaasheid, indien ik het geluk van mijn kind door weigering wilde vertragen. Om dit te grondvesten, nam ik hem de liefde voor Wunehild hoogst kwalijk, maar daar uwe goedheid haar tot de rijkſte onder ons maakt, zoo moet ik u bovendien bedanken, wanneer gij mijnen zoon aan deze goedheid zulk een groot aandeel vergunt. Met vreugde zal ik haar als dochter omhelzen, en nooit vergeten, dat gij in u geluk ook mij niet vergat.

Wunehild verſcheen nu aan de zijde van haren Ero, haar geſcheurd gewaad bedroefde den blik van den gierigen ouden, maar zij droeg den geſchenk- en vrijheidsbrief in hare hand, en dezen vervrolijkten hem magtig. Hij kuste haar als dochter, en de verbaasde Ero voerde haar den volgenden morgen als zijne verloofde mede. Zoo lang ik ademe, zeide hij tot Emmerich, wil ik mij bezig houden, om

mij-

mijnen dank uit te drukken. En wanneer wij ſterven, voegden WUNEHILD er bij, zoo zal onze dankbaarheid in onze kinderen voortleven, en voor den troon van God om vergiffenis van uwe zonden ſmeken, waar mede gij beſchuldigt kunt worden.

Twee maanden daarna vierden die gelukkigen hunne bruiloft. EMMERICH zorgde met zijne HEDWIG vlijtig, dat de maaltijd welke zij lieten gereed maken, elk verzadigden, en als het verheugden paar hunne dankbaarheid ſtamelden, toen klonk uit de mond der overigen niet dan lof aan den edelen Ridder, die zich zijne oude vrienden en naburen niet ſchaamde, en hun zoo overvloedig en prachtig onthaalde . . . . :

VIJFDE HOOFDSTUK.

Gerust en vergenoegt vlogen nu de dagen van EMMERICH en van zijne getrouwe voorbij. Gezondheid bekroonde hem, en zijne gade en zijnen eerstgeboorenen. Stille rust en goede zier behaagde de oude, eerbiedwaardige moeder, en ſterkte hare krachten. Eenige malen verſchenen er koninklijke boden, maar altoos bragten zij ſlechts eenen groet en de vraag van den dankbaren Koning: hoe het met zijnen dapperen METTER ging, en of hij te vreden met de belooning, vergenoegt op zijne lauweren rustte? Juist was er een jaar vervlogen, juist had HEDWIG haren gade met de tijding verheugd, dat zij hem weder een erfgenaam zoude ſchenken, toen hij met haar arm in arm op het bal-

kon ftondt, en zijne talrijke paarden en runderen in het dal zag weiden. Eene wolk van ftof verdonkerde fpoedig hun uitzigt, eindelijk ontdekten zij het koninklijke vaandel, dat door eenige ruiters gedragen werd die haastig den berg op naar de vesting renden. Dat is om u, riep HEDWIG verfchrikt uit, zij brengen u de uitnoodiging tot een nieuwen oorlog, welke de Koning wil beginnen.

EMMERICH (*gerust.*) Het zij zoo, ik ben gereed, heb lang genoeg gerust, en kan nu weder met kracht werken.

HEDWIG. (*Hare tranen verbergende.*) Maar zoo vroeg, zoo fchielijk, zoo onverwacht!

EMMERICH. Wie kan het veranderen: de Ridder moet altijd tot den ftrijd en zijne gade tot het affcheid gereed zijn, daarom zijt niet bevreest, indien het thans of in het toekomende zoo gebeurd. Ik kan nu gerust uittrekken, want de goedheid van den Koning heeft de *mijnen* vaderlijk verzorgt. Mijne vuist behoort, zoo lang ik leef, aan hem, en gij moet het hem danken, wanneer hij u zijn eigendom jaren lang tot onderfteuning verleent.

HEDWIG. Ik vereer hem, maar ik beminne u ook zoo hartelijk zoo — — Ga, ga, ontvang de uitnoodiging, en vergun mij eenzaamheid, om mij de mogelijkheid van u affcheiden te kunnen voorftellen.

De Koninklijke boden wachten op het binnen laten, en EMMERICH fnelde, om hun zulks toeteftaan. HEDWIG had een zeer juist voorgevoel, hunne boodfchap bevatte de opbieding aan alle heeren,

rid-

ridders en vrije mannen. Aan zijnen dapperen METTER zondt de Koning eene bijzondere uitnoodiging, en zag zijnen bijtogt met alle zijne ruiters, die hij ontbeeren en op ontbieden konde te gemoed. ZURICH, waar heen de Koning reeds vertrokken was, werdt tot de verzamelplaats van het leger bestemt, het welk KAREL tegen de Koning der longobarden wilde aanvoeren, vermits dezen, hoewel hij de schoonvader van KAREL was, den paus HADRIAN wilde dwingen, om de kinderen die van de overleden KARELMAN tot Koningen der Franken te zalven. KAREL had vooraf, hoe wel hem hier en daar veroveringszucht ten lasten gelegt werd, den weg der goedheid beproefd, maar vermits Koning DESIDERIUS daarna niet wilde hooren, zoo had hij nu vast besloten, om de belediging te wreken, en de in alle gevallen trouwelooze longobarden te vernederen.

Dit verkondigden de boden, en trokken spoedig verder, om hunne zending zoo snel als mogelijk was te volbrengen. Voorheen scheen stille rust en huisselijke vrede zijnen zetel in de vesting van EMMERICH gsplaatst te hebben, maar thans veranderde dezen schijn in de tegenovergestelde zekerheid. Waar men zijne oogen wendde, zag men ruiters, die hunne harnassen schuurden, hunne zwaarden slepen, of lanzen glad maakten en bogen spanden.

HEDWIG ging eenzaam en treurend onder deze werkzamen rond, want haar gade was weinig in het huis, trok gedurig rusteloos rond, om zijne kleine benden die hij den Koning wilde toevoeren;

 naar

naar zijn vermogen te vermeerderen. Eindelijk reed hij naar *Trier* vermits de Bisschop hem reeds tweemalen eene dringende uitnoodiging had toegezonden. Toen hij daar verscheen, gaf de Bisschop hem berigt, dat hij hem tot Hoofdman van de benden had benoemt, welke hij den Koning volgens zijnen pligt moest toezenden. Ik weet, zeide de Bisschop, dat gij bovendien tot den oorlog geroepen zijt, en hoop, dat gij mij de vreugd niet zult weigeren, van mijne kleine benden door u aangevoerd, en tot roemvolle daden aangemoedigt te zien. Emmerich weigerde niet, hem behaagde het vertrouwen van den Bisschop, en de daar door gevorderde hoop, dat hij nu als aanvoerder van eene niet onaanzienlijke schaar nieuwe gelegenheid zoude vinden, om zijne grenzelooze dankbaarheid aan den Koning door daden te bewijzen. Zelfs Hedwig lachte smartelijk, toen zij deze tijding hoorde, want offchoon het bittere der scheiding hier door niet verminderde, zoo verzekerde haar evenwel de hoop dat haar geen ongeluk overkomen, en haren gemaal eens gelukkig zoude wederkeeren. Want de bisschop had intusschen de pligt op zich genomen, om Emmerichs goederen met magt en kracht te beschermen, en Hedwig waande, dat zich het gevaar van den strijd verminderde, wanneer meer anderen dit met haren gade deelden. Emmerich vergunde haar deze hoop hartelijk, zocht die zelfs zoo veel als hem mogelijk was te vermeerderen, en vraagde haar, toen hij zijne geheele schaar monsterde, met eenen lagchenden blik; of zij, wanneer

zij

zij zich haren gade van zoo vele omringd voorſtelde, evenwel nog gevaar konde vermoeden?

De dag van het affcheid naderde ſnel, het deed het teeder hart van HEDWIG leed, wanneer haren gade denzelve met alle zijne krachten bevorderde, maar wanneer zij zich aan zijnen pligt herinnerde, dan zweeg zij treurend. Spoedig klaagde en treurde zij niet alleen, want WUNEHILD verſcheen weenend en klagend, dewijl hare onafmetelijke liefde, noch de hoop op eene erfgenaam haren ERO niet konde verhinderen, om onder de banier van EMMERICH in eigen perſoon mede ten ſtrijd te trekken, daar hem toch de pligt tot levering van eene ruiter dwong. Wanneer ik mij voorſtelle, zeide zij, dat hij uwen heer, de oorzaak van ons geluk, hier of elders in eenig gevaar kan behoeden en beſchermen, dan moet ik zijn beſluit volkomen billijken, maar wanneer ik mij weder alleen en verlaten beſchouw, dan klopt mijn hart vol van angst, en noodzaakt mij, om raad en beſcherming bij u te zoeken. Beſcherming antwoordde HEDWIG, wil ik u met alle mijne kracht, waar toe ik in ſtaat ben, en ten alle tijden verleenen, maar raad kan ik u niet geven, want ik wil het voor u niet ontveinzen, dat ik het beſluit van uwen gade verwachte, en mij daarover verheuge, door dien mijn EMMERICH nu in elk gevaar een ſchild meer tot zijne beſcherming tegen geſteld zal zien.

WUNEHILD. Ja! dat beloofde en bezwoer hij meer als eene maal, en daar gij zijn beſluit insgelijks billijkt, zoo mag en wil ik terug-

togt

hem door mijne tranen en klagten niet meer verhinderen, ik beledigde anderzints de dankbaarheid, die ik u verfchuldigd ben, en bezwijkt hij, terwijl hij uwen gade befchermt, dan vervult hij immers flechts zijnen pligt, die ik moet eifchen. Zie, vervolgde zij, hare tranen fnel afdrogende, ik ween niet meer, en verheuge mij hartelijk, wanneer de gedachten u vertroost, dat mijn gade de befchermer van zijnen heer kan worden. Vierhonderd voetknechten en honderd twintig ruiters hadden zich nu in en om de vesting van ridder METTER bij een verzamelt, en wachten na den optogt. Vergun ons flechts nog eenen dag, riep zijne moeder en zijne gade, toen EMMERICH des morgens vroeg, gewapend en tot het affcheid gereed voor hen verfcheen. Wat kan, wat zal het helpen, antwoordde hij, hij zal als de overigen verdwijnen, en gij zult evenwel mijn affcheid moeten hooren, daarom hoort het thans liever, dewijl vertraging, voor mijnen Koning nadeelig, en voor u van geen nut kan zijn. God befcherme en bewaare u, moeder! God trooste en beveilige mijne HEDWIG, en vergunne mij de vreugde om mijnen eerstgeboorenen met u allen eerlang gezond weder in mijne armen te mogen fluiten. Amen! amen! En nu niets verder! uwen zegen zal ook werken, wanneer gij hem over den afwezig zijnde uitfpreekt, en uwe tranen kunnen de noodzakelijkheid van den togt niet ftremmen. Vaarwel, en gedenkt aan mij in uwe gebeden.

Te vergeefsch fchreeuwden en jammerden nu de moeder en de gade, te vergeefsch hief de kleine

KA-

Karel, door de moeder geleerd, zijne handen weenend omhoog, de fnel fpoeddende vader zag hem niet, en hoorde ook de klaagtoonen der verlatenen niet, vermits op zijnen wenk de trompetten fchalden, en den uittogt begon. Emmerich hield zijn vizier fteeds vooruit gerigt, dan toen den togt de vlakte bereikt had, wendde hij zich nog eenmaal naar het balkon, waarop Hedwig en zijne oude moeder met uitgebreidde armen hem ftonden na te oogen, hij wenkte hen het laatfte vaar wel toe, en verdween eindelijk in de kromte van het dal aan het oog der na ftarende. Stil en treurig was het nu op de vesting, lang konde Hedwig hare tranen niet ftillen, eindelijk voegde zij zich ftandvastig in den wil van den eeuwigen, en laafde zich met het denkbeeld der vreugde, die zij eenmaal bij zijnen terugkomst hoopte te genieten.

ZESDE HOOFDSTUK.

Op u alleen, getrouwe Metter, heb ik nog maar gewacht! Nu gevoel ik mij fterk genoeg, om de vijanden tegen te trekken, en hun met volkomen geluk te beftrijden. Het geen hier of daar nog in de nabijheid of van verre vertoefd, moet ons haastig nafnellen, indien het nog getuigen van onze overwinning wil zijn. Zoo fprak Karel, toen hij Emmerich omhelsde, en den volgende dag brak reeds het geheele leger naar *Italien* op. Toen het de grenzen van het land der *Longobarden* bereikte, konde het zelven ondanks zijnen moed niet voortdringen, want de *Longobarden* hadden alle nauwe pasfen, welke

in

in die dagen kluizen genaamd werden, ſterk bezet; en achter deze nog hooge en ſterke bolwerken opgerigt. Zij waren vermetel genoeg, om den magt van KAREL te beſpotten, en hem van hunne kluizen tot een bezoek in hunne vruchtbare oorden ſpottend uittenoodigen. KAREL werd woedend op deze uitnoodiging, gebood ſtorm, doch werd met groot verlies terug gedreven, vermits zijne dappere duitſchers tegen de in de kloven der rotſen verborgen *Longobarden* niet konde ſtrijden, en door de afrollende ſteenen en boomen ellendig verpletterd wierden. Zij morden daarom voor de eerſte maal, toen KAREL eenen nieuwen ſtorm gebood, en zonden hunne aanvoerders, om hem de onmogelijkheid van eene gelukkige uitvoering voor te ſtellen. KAREL gevoelde het gewigt hunner gronden, maar hij wilde evenwel zijn voornemen geenszins opgeven, en eischte raadgeving, hoe hij het met beter geluk konde ten uitvoer brengen. Maar niemand konde een beter raad geven, en alle ſtemden eenparig tot de terugtogt, dewijl het, volgens hunne meening, vermetelheid was, in een land te willen indringen, het welk de natuur en de bewoners met gelijke ſterkte verdedigden.

KAREL moest in deze omſtandigheid het voornemen tot eenen nieuwen ſtorm geheel opgeven, maar hij verachtte evenwel zoo veel te meer de lafhartige raad van zijne bevelhebbers, verliet hen met onderdrukte gramſchap, en beproefde het nu alleen, om een plan te ontwerpen, dat zekerder en beter konde gelukken. Toen hij in den volgenden nacht reeds vele ontworpen, maar ook alle weder verworpen had, her-

herinnerde hij zich eerst aan zijnen dapperen Metter, die wel met de overigen bevelhebbers voor hem was verscheenen, maar geene raad had medegedeelt, en niet dan een streng stilzwijgen had in acht genomen. Dit stilzwijgen herinnerde hij zich thans; die goede dacht hij, wilde liever zwijgen, dan zijnen Koning door een beschimpend voorstel, onteeren, en hij nam terstond het besluit, om hem te ontbieden, en zijn gevoelen daar over te vernemen. Juist toen hij naar hem toe wilde zenden, traden zijne bevelhebbers op nieuw in zijn tent, en melden hem, dat Ridder Metter met zijne ruiters en die van den Bisschop van *Trier* in den nacht heimelijk het leger hadden verlaten, en hoogst waarschijnlijk zonder afscheid naar huis was getrokken. Verre zij van ons eene gelijke ontrouw, voegden zij er bij, maar onze scharen zullen dit kwaden voorbeeld spoedig navolgen, en wij zullen alleen aan uwe zijden staan, indien gij langer vertraagd, om eenen oorlog te eindigen, die geen voordeel, maar verachtelijken, en beschimpenden dood ten gevolgen kan hebben. Verbaasd en diepgevoelend stond Karel, toen hij deze onverwachte tijding hoorde, zijn hart was zeer gekrenkt, hij konde de maat van dit gevoel niet uitdrukken. Lang zweeg hij, eindelijk schudde hij smertelijk het hoofd, en zeide eenige malen in de roerendste toon: O Metter niet! onmogelijk! O mijn Metter niet! maar de bevelhebbers bewezen de daad op nieuw, en met haar de zekerheid, dat hij met de zijnen terug, en bij gevolg naar huis getrokken was. Karel bleef nu indedaad in twijfel, vermits

te-

terugtogt zonder affcheid de daad reeds genoeg bewees, en deze dikwijls in zoortgelijke gevallen bij de oude duitfchers het gevolg was, indien zij den oorlog niet billijkten. Tegenfpraak en zelfs tegenftand had hij nog wel van zijne bevelhebbers, maar niet van EMMERICH verwacht, die zich eenmaal zoo bijzonder uitftekend en dapper onderfcheidde, door hem zoo goed beloont was, en hem nu fchandelijk verliet, om in zijnen burgt de belooning in rust te kunnen genieten. In den beginnen gevoelde zijn hart eene begeerte tot wraak tegen die trouwelooze, reeds wilde hij een haastig vertrek gebieden, om hem fnel te kunnen tuchtigen, maar fpoedig overwoog de fmart over deze ondankbaarheid zijne begeerten, en maakte den vurigen held week; hij verliet zijne bevelhebbers met de herhaalde toezegging, dat hij den oorlog zonder verder bloedvergieten eindigen, of met de *longobarden* vrede maken, of den terugtogt beginnen zoude. Maar daar hem dezen, toen hij alles naauwkeuriger overwoog, te fchandelijk toefcheen, zoo verkoos hij de eersten, en befloot onder den dekmantel van grootmoedigheid nog eens met de verbondbreekende *longobarden* den weg der goedheid te beproeven, om daardoor eenen terugtogt te dekken, die zijne roem voor altoos moest bevlekken, en hem bovendien onverdraaglijk toefcheen. Groot en aanhoudend gejuich verfpreiden zich in het moedelooze leger, toen dit befluit bekendt gemaakt werd en hetzelven de afgezante benoemt zag, welke tot de fchoonvader van KAREL, de Koning DESIDERIUS trekken zouden, om hem

hem zijn begaan hebbend onregt voortestellen, en de gevolgen van eenen onzekeren en langen oorlog aan het hart te leggen, en tot vrede en vriendschap aantemanen.

Alle beloofden om tot op de terugkeering van deze afgezanten standvastig en getrouw aan de zijde van den Koning te wachten, en deze vertraagden alleen deswegens nog eenige dagen, vermits eenige vooruittrekkende boden hun den weg verzekeren, en open pad bereiden zouden.

Ieder, die intusschen met KAREL sprak, overtuigde zich duidelijk, dat hem dit besluit niet alleen groote overwinning kostte, maar dat hem boven alles de daad van EMMERICH het meeste smarte. De vurige held zat somber en treurig, sprak zeer weinig, en sprong dikwijls uit zijne diepzinnigheid op met de woorden: O METTER niet! O METTER niet! Een duidelijk bewijs, dat zijn hart zich nooit zeker van de ontrouw van EMMERICH konde overtuigen. Men verwachtten reeds met verlangen de uitgezonden boden, reeds hadden de tot de zending bestemde Ridders den brief van den Koning ontvangen, toen op den morgen van den derden dag een algemeen alarm in het leger ontstond, en renboden den Koning berigt gaven, dat eene kleine, maar stoutmoedige hoop uit de enge passen te voorschijn stroomden, en door juichen en draaijen met de lanzen tot den strijd uitnoodigden. KAREL's moed ontwaakte, toen hij deze onverwachte tijding hoorde. Heil ons, riep hij vol van verrukking uit, wanneer die stoutmoedige muizen het wagen, om hunne holen te verlaten, dan

blijft ons geen ander werk over, als hun dood te ſlaan, en hun toevlugtsoord intenemen. Met deze woorden ſprong hij op zijn paard, rangſchikte zijne ſcharen, en gebood aan die, welke aan den ſpits ſtonden, dat zij zich ſnel wenden, en de geſtadig nader aanrukkende vijand den terugtogt zouden afſnijden. Zijn bevel werdt met getrouwheid en ijver ten uitvoer gebragt, maar hij en alle de terugblijvenden verbaasden, toen de vooruitſnellende zich aan den vreemden hoop aanſloten, en arm in arm als broeders met hen terug keerden. KAREL ſchudde onwillekeurig het hoofd, toen hem de naam van METTER uit dezen vereenigde hoop tegen klonk, ſprakeloos zat hij op zijn ros, toen METTER werkelijk voor hem verſcheen, en met open vizier op eenen knie nederſtortte, en aldus ſprak: mijn Heer en Koning, ik heb u bevel getrouw vervuld, uwe heldenmoed heeft mij onzigtbaar geleid. Als geite bokken beklom mijne ſchaar de onbezette rotſen, vermits de domme *Longobarden* dezelve als onbeſtijgbaar geloofden. Juist, toen gij heden nog in diepe zekerheid ruste, ſtortten wij, na dat wij alle hunne bolwerken omzet hadden, in hun midden. Zij waanden, zoo als gij wijsſelijk voor uit beſchouwd hebt, de tegenwoordigheid van het geheele leger, en namen haastig de vlugt, als een koppel duiven, die een enkele havik zoekt te ontwijken. Zonder tegenſtand verlieten zij hunne bolwerken en kluizen, door dien zij zich in deze ingeſloten waanden, openden mij den ongehinderden terugtogt, en vergunden mij gewillig tijd en gelegenheid, om de gewigtigſte plaat-

ſen

ſen te bezetten. Gaarne had ik de vlugtenden vervolgt, indien de nazetting van zulk eene kleine benden hun niet overtuigd had, dat geenszins nood en gevaar, maar inbeelding en overhaasting hun joegen, ſlechts eenige enkelde ruiters liet ik van verre volgen, en deze bragten mij de aangename tijding, dat het geheele leger in verſtrooijde hoopen zonder ophouden verder vlugten. Ik vond in hunne bolwerken eenen aanzienelijken buit, maar de aanblik daarvan wekten mijne dappere gezellen niet op, rusteloos drongen zij met mij in de enge pasſen, en dooden, wat zich daar verſcholen had. — —

KAREL. (*van het paard ſpringend.*) Dacht, zeide ik het niet: ô mijn METTER kan niet ongetrouw zijn! O METTER niet! Zoo ſprak mijn hart, en het heeft waarheid geſproken! (*hem omhelzende.*) O METTER is niet ongetrouw! met welk eene verrukking ſpreek ik deze woorden uit!

Terwijl hij hem kuste, en zijn geluk gevoelde, juichte het leger: METTER niet! METTER niet! ging het van mond tot mond, en van dat oogenblik af aan, noemden hem het volk den jongen held METTERNICH. Een naam, die hij in het vervolg zelfs aannam en op zijne nakomelingen voortplantte! Een naam, die thans duitſche Rijksgraven voeren, die elk opregt duitſcher nog met warmte en welgevallen uitſpreekt, en die reeds meer dan eens op de ſtoel der geestelijke Keurvorſtendommen ſchitterde.

Toen het gejuich geëindigt was, ſprak KAREL, die nog ſteeds in de armen van zijnen EMMERICH ruste: edele, waarde vriend, volg mij in mijne tent!

Gij ſprak van bevelen, die ik niet gaf, van bevelen, die mij tot hier toe onbekent zijn, ik moet in deze wonderlijke gebeurtenis nader licht bekomen, en wanneer uwe te groote beſcheidenheid de verworven roem met mij wil deelen, zoo zal ik het niet gedogen, en u als de redder van mijne eer aan het geheele volk voorſtellen.

Emmerich. Groote Koning! Wilt gij vooraf van de vruchten der overwinning geen gebruik maken, de kluizen en bolwerken bezetten, en de buit in zekerheid brengen? Want, indien zij wederkeeren — —

Karel. Beſchikt alles naar welgevallen, u is alles het best bekent, gij alleen kunt alles in zekerheid brengen, wat gij zoo roemvol, zoo verwonderingswaardig verkregen hebt, maar als alles geëindigt is, verwacht ik u in mijne tent.

Emmerich. Spoed, de ſnelſte ſpoed is nodig! acht gij mij tot eene raadgeving bekwaam, zoo laat u leger ſpoedig de onverdedigde pasſen doortrekken, legert u achter hun, en zij zullen uwen terugtogt dekken, en de *Longobarden* ten verderf verſtrekken, wanneer zij het wagen zouden, om weder te keeren, om door eenen verwoeden aanval onze overwinning te verijdelen.

Karel. Handelt, zoo als gij het goed vindt, mijn wil is uw wil, mijne magt is uwe magt, dan eerst wil en kan ik weder handelen, wanneer gij mij het onbegrijpelijke, het onverwachten van uwe heldendaad nader verklaart hebt.

Emmerich. Gij gebied en ik gehoorzaam. Dan iets moet ik uw nog melden, voor dat ik u bevel volbrenge: gij zondt boden naar het leger der *Longo-*

go-

gobarden, welke aan uwe afgezanten, die gij tot hunne Koning wildet zenden, open pad zouden bereiden. Ik vond hun mishandelt en geketend in een der bolwerken. Die trotsche, hoogmoedige barbaren hadden hun de neus en ooren afgesneden, en zoo wilden zij u dezelve heden nog weder terug zenden.

KAREL. Ha! dezen schimp had mij verwacht? En gij, EMMERICH, en gij hebt die verdelgt, en met het bloed der vermetelen afgewasschen? Ik ben u meer dankbaarheid schuldig, dan ik ooit in staat ben om u te beloonen. Zijt thans bevelhebber van mijn leger, en snelt dan in de armen van uwen dankbaren Koning, van uwen eeuwigen schuldenaar.

EMMERICH bragt nu zonder verzuim den optogt van het leger in gereedheid, slechts zij, welke tot bewaaring van de goederen nodig waren bleven terug. De overigen drongen zonder ophouden voorwaarts. Vreugde over het onverwacht gevolg en begeerten naar wraak dreef hun snel, en was dit maal de beschermgeest van het duitsche leger, want als de eerste schaar de bolwerken en schanzen bereikten, en zich in de vlakte uitbreidden, ontdekten zij op eenen verre afstand de *Longobardische* ruiterij, welke waarschijnlijk op verkenning uitgezonden was, en de overwinning van EMMERICH zeker had verijdelt, indien niet den aanblik van het geheele duitsche leger hun op nieuw de vlugt had doen verkiezen.

De tent des Konings wierd in eene der grootste bolwerken opgeslagen, waarin nog kortelings de vanen van den *Longobardische* bevelhebber gewaaid

hadden. Karel wachten reeds lang in deze zijnen Emmerich, voor dat hij konde verfchijnen, eindelijk trad hij binnen, en Karel fnelde hem met geopende armen tegen, noemde hem meer als eens zijnen vriend en redder. Zijt welkom! zeide de Koning: zijt welkom, herhaalde hij nog dikwijls, maar meer konde hij eenen geruimen tijd lang niet zeggen, dewijl de grootheid van zijn gevoel hem ieder uitdrukking beroofde. Eindelijk begon het volgend gefprek:

Karel. Wie bragt u mijn bevel, dat gij de rotfen overklimmen, en de zich veilig wanende vijand in den rug moest vallen.

Emmerich. Niemand.

Karel. Niemand? Gij verhaalde evenwel in tegenwoordigheid van het geheele leger. — —

Emmerich. Dat gij mij het bevel had medegedeelt! dit deed ik waarlijk, om dat ik u moest voorbereiden, en uwe grootmoedigheid gelegenheid wilde vergunnen, om mij mijne ftoutmoedigheid te vergeven, en om mijn gewaagd ftuk van wegen deszelfs gelukkig gevolg voor verantwoordelijkheid te verzekeren.

Karel. Deswegens deed gij dit? Neen er lag een edeler inzigt onder verborgen, beken het mij gewillig, want het maakt u voor mijn hart nog onwaardeerbaarder. Gij wildet door deze bekentenis de eer van uwen Heer redden, die, dewijl overwinning zoo gemakkelijk en mogelijk was, misdadig beraadflaagde, fchroomvallig vertoefde, en zich tot vredesvoorflagen vernederen wilde.

Em-

EMMERICH. KAREL'S roem is voor geene vlekken vatbaar, en behoeft daar om dit bedekzel niet, ik vervulde flechts mijnen pligt, die u het grootfte aandeel aan deze overwinning moest verzekeren, vermits uwe goedheid mij tot de aanvoerder van eene bende verhief, en het voor mij mogelijk maakte, dat ik hem konde ten uitvoer brengen.

KAREL. Vleijer! doch neen, vergeef, dat ik u door zulk eene uitdrukking kon beledigen. De vleijer deelt het verkregen genot niet, hij neemt alleen aandeel aan het vreemden. Mij kunt gij met alle regt met dezen naam benoemen. Gij zijt mijn opregte, dierbaarfte vriend, u wil ik als zoodanig, zoo lang ik leef, eeren en beminnen, en laat nu de vriend met de vriend fpreken. Vergeef hem de vragen, welke hij u voorlegt, zij vloeijen uit eene reine bron en zullen uwe edele daad niet verduifteren, maar meer verlichten: waardt gij niet onder die genen, welke ik tot den raad beriep?

EMMERICH. Ik was onder hun.

KAREL. Waarom zweeg gij; toen zij mij allen met de onmogelijkheid van eenen gelukkigen uitflag kwelden?

EMMERICH. Om dat ik mijnen grootften weldoener geene nieuwe kwelling wilde veroorzaken, en vermits er toenmaals geene mogelijkheid in mijne ziel kiemde, om deze kwelling te kunnen verhinderen.

KAREL. Wanneer rees in uw die trotfche gedachte, om de niet bezette rotfen te willen beklimmen.

EMMERICH. Toen ik in den volgenden nacht flapeloos op mijne legerftede lag, naar middelen zocht,

en eindelijk onder vele dit hoogst gevaarlijk ſchijnende verkoos.

KAREL. Waarom verkoos gij mij niet tot uwen vertrouwden? Waarom eischte gij van uwen Koning geene toeſtemming tot de uitvoering van uw plan?

EMMERICH. Om dat ik een voorgevoel van tegenſpraak had, en dit te zekerder moest verwachten, vermits gij in de tegenwoordigheid van alle uwe bevelhebbers de verzekering mededeelden, dat gij in het vervolg geene nieuwen aanval, zonder het zeker bewijs van een gelukkig gevolg wilde ondernemen. Ik kon u hier voor geen bewijs aantoonen, zelfs niet eens de zekerheid leveren: of deze rotſen, welke ik dacht te beklimmen, niet zoo wel als de overigen verdedigt werden. Gelukt het waagſtuk, dacht ik, zoo blijft u de verdienſte, om het met uwen Koning te deelen; mislukt het, zoo komt alle ſchuld op u, en uwen Koning kan onbeſchroomt wreken, het geen hij niet gebood te wagen, en het geen evenwel gewaagd moest worden, indien verachtelijke teruggtogt zijnen roem niet zoude bevlekken.

KAREL. Gij verdedigt u heerlijk; niet de Koning, maar de vriend mag verder vragen: waarom trok gij zoo heimelijk weg? waaröm liet gij niet ſlechts een eenige van de uwen achter, die mij ten minſten in verſcholen woorden uw inzigt liet gisſen? waarom verzekerde gij daar door uwe eer niet, die intusſchen openlijk geſchandvlekt werd? waarom vergunde gij aan alle aanvoerders die gevaarlijke dwaling: dat gij weg getrokken waardt, vermits hier den ſtrijd onmogelijk was? waarom krenkte gij mijn hart door het

ze-

zeker denkbeeld, dat de getrouwste en dapperste van mijn leger mij had verlaten?

EMMERICH. Ik ben verbaasd, om dat ik mij geheel onschuldig gevoele. — Ontvingt gij des morgens vroeg niet reeds de tijding, dat ik op u bevel was uitgetrokken? Bragt u mijn oude, getrouwe dienaar dit berigt niet, die ik daarom met dat oogmerk achter liet?

KAREL. Uw oude, getrouwe dienaar? Ik zag hem niet, hoorde geen woord uit zijnen mond.

EMMERICH. Niet? was het mogelijk? Zoude hij zoo schandelijk mijne weldaden beloont, mij zoo voorbedachtelijk aan de verachtelijkste verdenking prijs gegeven hebben. Ik gebood hem dit zoo streng, zoo dikwijls, zoo aanhoudend; hij moet in uwe tegenwoordigheid bekennen, en dan — —

KAREL. Halt, waarde EMMERICH! ook uw dienaar draagt geen schuld, maar zij valt mij tot last. Juist herinner ik mij, dat mijne knapen dikmaals een van uwe teruggeblevene dienaars bij mij aanmelden, maar nooit vernam ik hunne geheele boodschap, vermits reeds de naam mijne smart vernieuwde, en, ik beken zulks openhartig, mijne gramschap opwekten, ik gebood hun altijd stil te zwijgen, en aan den dienaar eene haastige verwijdering.

EMMERICH. (*op zijn knie vallende.*) Nu zie ik duidelijk in, hoe diep mijne gewaande ondankbaarheid het hart van mijnen goede Koning moest smerten; ik smeek zijne grootmoedigheid om vergeving, en zoude deze bede niet wagen, indien den uitslag mijn oogmerk niet had geregtvaardigt.

Karel. (*hem opheffende en aan zijnen borst drukkende.*) Gij niet, maar ik moet om vergeving ſmeken, om dat ik aan uwe getrouwheid en aan uwe moed konde twijfelen. O mijn Metternicht! Zoo wil ik u voortaan noemen, en nooit zal eenige verdenking u weder beledigen, ik wil eerder aan mijn eigen daarzijn, als aan uwe getrouwheid twijfelen. Doch ik vergat de boodſchap, die uwen dienaar mij moest brengen, maakt mij den inhoud daarvan bekent, op dat ik kan inzien, of hij bekwaam was, om mijn verdriet te verſtrooijen?

Emmerich. Dit was ten minſten het oogmerk. Ridder Metter, zoude mijn dienaar tot u zeggen, zendt u door mij zijnen eerbiedvollen affcheidsgroet, en laat u melden, dat hij volgens uwen wensch uitgetrokken is, om dat geen, wat aan allen onmogelijk toeſcheen, mogelijk te maken. Gelukt zijne beproeving, dan zult gij op den derden dag tijding van hem hooren, maar mislukt het, zoo zal u het vervolg overtuigen, dat dankbaarheid alles waagt, en Metter zich nu hoogst beloont gevoelt, wanneer hij in den dienst van zijnen Koning mag ſterven.

Naauwelijks had Emmerich deze woorden uitgeſproken, of een knaap kwam den Koning berigten, dat de oude dienaar van Emmerich ſmeekend bad, om binnen gelaten te worden, vermits hij den Koning en zijnen aanwezig zijnde Heer gewigtige zaken had voor te dragen, die anderzins aan de rust van zijne volgende dagen hinderlijk zouden zijn. Karel beval terſtond, dat hij zoude binnen komen, en de oude, getrouwe knecht naderde zijnen Heer ſid-

de-

derend en langzaam. Vergeef, zeide hij, dat ik niet in ſtaat was om uwe boodſchap, die gij mij zoo dringend, en zoo herhaalt opdroeg, te volbrengen. Thans zie ik het gewigt daarvan in, en kome u in het aangezigt van onzen geſtrengen Koning bewijzen, dat het geenszins mijne ſchuld was. Van den vroegen morgen tot aan den laten avond ſtond ik voor de koninklijke tent, eischte gedurig om ingelaten te worden, en werd altijd terug gewezen. Dikwijls wilde ik uwe boodſchap aan een ander toevertrouwen, maar het ſtrenge gebod, om dezelve aan niemand, dan aan den Koning, en niet dan aan hoogstdezelve geheel alleen te melden, verhinderde dit voornemen. — —

KAREL. Spaar uwe verdere woorden, oude en getrouwe knecht, gij zijt reeds bij mij en bij uwen Heer volkomen geregtvaardigt, en op dat gij u het verdriet met geene geheime verwijtingen herinnert, zoo zal mijn ſchatmeester u morgen twintig goud ſtukken uitbetalen. Verzuim niet, die af te halen. De oude dienaar bedankte en vertrok. Deze was gemakkelijk te beloonen, zeide KAREL tot EMMERICH, maar gij maakt mij de belooning zoo veel te zwaarder. Ik verbeelde mij voorheen magtig en groot, maar uwe daad bewijst mij, dat ik zwak en klein ben, want ik ben niet in ſtaat haar waarde te beloonen. Gij hebt mijne beledigde eer gered, mijn moedeloos leger met nieuwe kracht bezield, en met de geringſte van mijne benden eene overwinning bevochten, die geheel *Italien* verbaasd, en den trotſchen, trouweloozen Koning DESIDERIUS op zijnen

vas-

vasten troon doet fidderen. Spreek, hoe kan, hoe zal ik zulk eene daad beloonen?

Emmerich. (*zeer ontroerdt.*) Doet gij het nu niet reeds? doet gij het niet reeds overmatig? Kondt gij in mijn hart lezen, gij zoudt u overtuigen, dat zulk eene belooning zoeter fmaakt, en meer behaagt, als alle grootheid, als alle rijkdommen der wijd uit geftrekte aarde.

Nog dikwijls herhaalde de dankbare Koning zijnen wensch, om den dapperften van zijne krijgsmannen naar waarde te kunnen beloonen, maar ook zoo dikwijls herhaalde Emmerich de verzekering, dat de liefde van zijnen Koning hem meer als alle belooning vergenoegde. Van nu af aan blijft gij aan mijne zijde, en zijt mijn eenigfte raadgever, en de eerfte van mijne bevelhebbers! dit waren de woorden, waarmede de Koning dit merkwaardig gefprek eindigde, vermits alle zijne bevelhebbers gehoor eischten. Zij kwamen melden, dat zij alle de verlatene bolwerken bezet, het leger tegen ieder verrasfing verzekert, en de aan alle plaatfen verfpreide rijken buit bijeen verzamelt hadden. Hij behoort, voegden zij er met nedergeflage blikken bij, noch ons noch onze benden, de dapperen Metternich alleen kan daar over beflisfen, en hem naar verdienfte onder zijne benden verdeelen, want hij alleen heeft hem verkregen, hij alleen heeft geftreden, toen wij moedeloos vreesden. Daar aan herkenne ik u weder, riep Karel vol van verrukking uit, deze handelwijze is mij een nieuw bewijs, dat de duitfcher de dapperheid vereerd, haar als het grootfte kleinood waardeert,

deert, en haar gewillig alle mogelijke belooning vergunt. Gij hebt wijsfelijk geoordeelt, de buit is alleen het eigendom van den overwinnaar, en deze was alleen de dappere METTERNICH en zijne benden. Er wacht u allen in *Italien* nog meer en grooter buit. Ik hoop, dat gij hem met gelijken moed zult bevechten. Allen waren met de uitfpraak van den Koning te vreden, dan EMMERICH niet. Zijn wij niet alle broeders, zeide hij, zijn wij niet alle leden van een en het zelfde leger? En behoort niet aan het geheel, wat een gedeelte van hetzelve verkreeg. Zouden zij niet allen de zelfde daad uitgevoerd hebben, indien het koninklijk bevel hen daar toe had benoemt? Of is hij, welke, dewijl wij ftrijden, onze bezittingen voor roof befchermt, niet even zoo wel een aandeel aan den buit waardig, die alleen daar door verkregen konde worden, om dat hij ons den rug dekte? Wilt gij de moeite van de mijnen, die, dewijl gij rust genoot, hijgend klimmen en klauteren moesten, bijzonder beloonen, dan bekomen zij een dubbeld aandeel. Meer kunnen, meer zullen zij niet eifchen, want een ieder van hunne overigen broeders moet het voordeel van de overwinning genieten, anders zal niemand meer rusteloos ftrijden, noch naar den buit rond zien, en zijnen arm aan den ftrijd onttrekken, om gene voor zich te verzekeren.

Deze verklaring maakte groote indruk op de harten van de aanwezigen, EMMERICH had hun alle door de gelukkige uitvoering van zijne daad befchaamt, en daar door bij velen nijd, ja zelfs bij an-

de-

deren haat verwekt. Thans, daar hij alle trotsheid, waartoe hem zijne overwinning beregtigde, standvastig verloochende, en aan het geheele leger een middel leverde, waar door het aan deze overwinning een gelijk aandeel nemen, of hetzelve ten minsten mede genieten konden, zoo verdelgde hij daar door op eenmaal alle nijd en haat, een ieder achtte hem nu weder als eenen broeder, als eene schakel van de algemeene keten, waarvan hij zich konde afscheiden, en evenwel niet afscheidde. Uwe uitspraak, zeiden zij, zal in het leger een algemeen gejuich verwekken, die ieder hart zal winnen, en alle vervrolijken, om uw voorbeeld in het vervolg na te volgen. Werkelijk volgde er in de daad, het geen de bevelhebbers voor uit hadden gezien, want toen Emmerich spoedig daarop aan de hand van zijnen dankbaren Koning uit de tent trad, riepen alle tongen: lang leve onze groote Koning, lang leve zijne dappere en regtvaardige dienaar Metternich! Vol van moed, vol van begeerte, om dezen te bewijzen, ontwaakten den volgenden morgen het geheele leger, en Karel beval, dewijl hij de passen toereikend bezette, dadelijke opbreking, om van deze edele stemming spoedig gebruik te kunnen maken.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Te vergeefsch zocht hij den vijand, nergens ontmoette hij hem, en spoedig ontving hij de zekere tijding, dat de ontvlugtte *Longobarden* de vaste steden en de op bergen liggende kasteelen bezet hadden,

en

en voor het grootst gedeelten naar *Pavia*, dat door hooge torens en muren beschermt werd, terug getrokken waren, en volgens hunne gewoonte, gerust wilde wachten, tot dat gebrek aan levensmiddelen, ziekte en ongewoone hitte de arm der dappere duitschers ontzenuwen, en tot terugtogt dwingen zoude. Reeds dikwijls was hen dat middel gelukt, reeds dikwijls had honger, en bijzonder dikwijls de schrikkelijke pest het verschrikkelijke leger der duitschers, het welk de ontzenuwde *Italiaanen* geene tegenstand konden bieden, verwoest, maar Karel begreep hunne list, en besloot dezelve met kracht en magt te verijdelen. Hij legerde zich niet voor eene met muren ombouwde stad, noch voor een vast bergkasteel, of bespiedde vooraf maanden lang de zwakheid of sterkte van de plaats, maar hij ging er spoedig op los, overviel in het snelste oogenblik de zekeren, en beklom gewoonlijk de muren, voor dat de *Longobarden* tot hunne verdediging bij een konden snellen. Dit plan, dat nog nooit op zoodanig eene wijze was uitgevoerd geworden, maakte de heerlijkste uitwerking. Het leger van Karel werd daardoor met het denkbeeld bezield, dat niets hunne aanvallen wederstand konde bieden, en de moed van den vijand, die door de gelukkige uitkomst tot een gelijk denkbeeld verleid werd, zonk zoo sterk, dat geen hunner den strijd meer waagden, en de bewoners van vele vaste steden hem de sleutels der poort reeds van verre tegenzonden, om daar door een zachter lot aftesmeken. Zo kreeg hij ook *Verona* in zijne magt, want toen op eenen morgen de

ont-

ontwaakte inwoners het overwinnend leger van KAREL voor hunne muren, en de ſtormladders reeds aangebragt zagen, toen ſmeekten zij aanhoudend om vrede, openden hunne poorten, en leverden hem de weduwe van zijnen broeder, die zich juist in de ſtad bevondt, en de Koning DESIDERIUS tot trouwelooze bondbreuk tegen KAREL had aangezet.

Zonder ergens eenige tegenſtand te achten, drong KAREL zegenrijk tot voor de muren van *Pavia* voort; maar hier eindigde de gevleugeld ſchijnende overwinning, en eischte moed en arbeid, indien zij behaald moest worden. Want Koning DESIDERIUS had in deze ſtad alle zijne magt verzamelt, zijne tegenwoordigheid bezielde de moedeloozen, en ſpoorden hen tot den ſtrijd aan. KAREL vond de muren en torens bezet, en eene hagel van pijlen ſchrikten voor den eerſten maal deze ſtoutmoedigen terug, welke, gewoon aan de voortdurende overwinning, met de ladders in de hand voorwaards ſnelden. Hoe ongaarne KAREL het ook deed, hoe zeer hij zich in den beginnen ook daar tegen verzetten, zoo overtuigde hem eindelijk het gevolg, dat hij, volgens de raad van alle zijne getrouwen, de ſtad volſtrekt moest belegeren en inſluiten, indien hij door vruchtelooze herhaling voor den ſtorm zijn geheel leger niet wilde vernietigen. Hij deed het, werkte ijverig, om de belegerden te beangſtigen, en ſtondt in zes maanden, hoewel nog altijd zonder gevolg voor de muren der ſtad. EMMERICH ontving in dezen tijd het aangenaam berigt, dat zijne HEDWIG hem weder

eenen

eenen gezonden zoon had geboren, en nu met dezen zijne omhelzing in zegen afwachten. Deze tijding verwekte een reikhalzend verlangen naar de vreedzame woning in zijn hart, en fchilderde hem fpoedig het genot van huisfelijke vreugde zoo fchoon en bekoorlijk af, dat de altijddurende oorlog hem afkeerig maakten, en bijna onverdragelijk werd. Hij was overtuigd dat zij met de verovering der ftad moest eindigen, vermits de Koning DESIDERIUS daar door gevangen werd, en dan gedwongen was om alle voorflagen met dankbaarheid aantenemen, hij raadde daarom in ieder zamenkomst een hoofdftorm aan, raadde deze gedurig meer aan, en verkreeg eindelijk de overhand, vermits het KAREL verraden was geworden, dat hongersnood de inwooners van *Pavia* reeds kwelde, en ziekte hen verzwakte.

Hij werd tot bevelhebber van de eerste bende benoemt, befteeg gelukkig met de zijnen in eenen donkeren nacht de muren, en toen de zon aan den hemel opfteeg, verlichtte zij *Pavia* reeds als eene veroverde ftad, en de trotfche Koning DESIDERIUS benevens zijne gemalin als de gevangenen van KAREL.

Alle oorlog fcheen nu tot groote vreugde van EMMERICH die voor de eerste maal in dezen ftrijd gewond was, geëindigt, maar KAREL, aan wien de roem der overwinning tot noodzakelijk voedzel was geworden, zoude misfchien tot verzekering van zijne veroveringen nog langer in Italien vertoeft, en mogelijk reeds toenmaals eenen togt tegen *Rome* ondernomen hebben, indien hij niet op dien zelfden

dag, op welke zijn leger de muren van *Pavia* beklom, de onverwachte tijding uit Ditschland had ontvangen, dat de *Oostphalen* en *Engerers* (stammen uit de *heidensche Saksen*) het verbond van trouw verbroken, en op de afwezigheid van KAREL steunende, zijne frankische provincien met verwoesting doortrokken, vele plaatsen schrikkelijk geplundert hadden, en nog meer anderen met vernieling bedreigden.

Deze tijding deed KAREL tot haastige terugtogt besluiten, doch verschrikte de verlangende EMMERICH niet, toen KAREL hem deelnemend bezocht, vooraf naar den toestand van zijne wond vernam, en hem dan eerst die kwade boodschap bekent maakten. Voor dat wij die vermetelen, zeide EMMERICH, bereiken en tuchtigen kunnen, zal de wond van mijnen arm reeds weder genezen zijn, en dan hoop ik, mij nadrukkelijk te wreken, het geen zij aan u misdaan hebben. Slechts een verzoek, vervolgde hij met nedergeslagen blikken, wordt aan mijn hart toegestaan, dat aan de pligt niet meer als voorheen wil gehoorzamen, en zich daartegen openlijk aankant.

KAREL. Dierbare, dappere vriend! eischt zeer veel, op dat uwen grooten schuldenaar zeer veel kan geven.

EMMERICH. Niet aan den Koning en held, maar aan den vader, en zoo als hij zich zelf genadevol noemde, aan den vriend open ik dit wederstrevend hart. Het heeft tijding ontvangen, dat de liefdevolste gade mij eenen tweede zoon heeft geboren, het dorst naar eene gelegenheid, om die edele geefster te danken, en het nieuwe onderpand van hare

tee-

teederfte liefde te zegenen. Vergun hem op den terugtogt deze gelegenheid, laat mij dezen naar mijn welgevallen bevorderen, en voor dat gij met u leger in mijne landftreek voorbij trekt, verfchijn ik weder voor u, en ftrijde dan, gefterkt door den beminnenden blik, weder rusteloos en vrolijk aan uwe zijde..

Karel. Goede echtgenoot en vader, hoe kunt gij iets van mij verzoekender wijze eifchen, het geen ik aan de geringfte van mijne dienaren uit pligt moest bewilligen? Trekt naar welgevallen vooruit, vertrekt, wanneer uwe wond dit veroorloofd nog heden, binnen eenige dagen hoop ik u te kunnen volgen, en wanneer u de zachten banden der liefde, die mijn hart insgelijks kent en vereerd, te fterk ketenen, zoo ontflaat uwen dankbaren Koning u van de pligt, om hem tegen de *Sakfen* te volgen. Rust intusfchen zacht op uwe lauweren, tot dat eene nieuwe oproeping u wekt, en ik gelegenheid hebbe gevonden, om uwe vorige daden met een bewijs van mijne dankbaarheid te beloonen.

Emmerich. (*treurig.*) Dacht ik het niet, dat het zoo gebeuren zoude, dat de grootmoedige Koning, mij mijn verzoek zoude toeftaan, doch de verwijfde man zoude verachten. Vergeef mij, ik wil dit onbegrijpelijk reikhalzend verlangen bedwingen — —

Karel. Dat zult gij niet! dit verzoekt uw vriend, dit eischt uw Koning; maar wanneer gij uwe familie een bezoek hebt gegeven, en dan vrijwillig, zonder pligt of dwang wilt wederkeeren, dan zal de eerste u met open armen ontvangen, en de laatften

u danken. En nu geen woord meer, want bij deze beslissing blijft het!

Emmerich zweeg, dankte, en wilde den volgenden morgen reeds vooruitsnellen, indien de arts, welke de Koning ter verzorging van zijne wond had benoemt, hem hier in niet had verhindert. Uwe wond, zeide hij, bedreigt mij met geen gevaar, en zal spoedig en goed genezen, indien gij haar nog eenige dagen rust vergunt, maar zij kan gevaarlijk worden, kan u maanden lang aan uwe legerstede ketenen, indien gij mijnen raad niet in acht neemt, en door eene te snelle haast uw bloed verhit. Het laatste denkbeeld alleen maakte indruk op Emmerich, hij bleef tot op den vijfden dag, toen Karel zijn geheel leger beval om optebreken, en met de zekerheid, dat hij de trotsheid der *Longobarden* vernedert, en haar land cijnsbaar gemaakt had, naar duitschland terug trok, om de oproerige *Saksen* te tuchtigen. Emmerich snelde, gezegend van zijnen Koning, vergezeld door dertig van zijne ruiters, vooruit, en liet reeds den eersten dag het langzaam voortrukkende leger verre achter zich. Karel spoedde in het vervolg ook wel zoo veel als mogelijk was, maar evenwel geleek zijn togt die van eene slak, en de reis van Emmerich de vlugt des adelaars.

Te *Verona* vergunde Karel aan zijn vermoeid leger eene rust van twee dagen, en beschikte intusschen in de stad nog zeer veel, het geen nog te beschikken nodig was. Toen hij de laatsten dag aldaar spijsde, en men een van zijne lievelings geregten, een bijzonder zoort van zwarte mosselen, die aan de

Fri-

Frioulsche kusten gevangen worden, voor hem nederzetten, en hij juist daarna wilde tasten, stortte een ridder met gesloten vizier en het harnas met stof bedekt in de zaal, greep haastig naar het mosfel geregt, en wierp het in een hoek. KAREL sprong woest over den vermetelen op, en reeds waren de zwaarden van zijne ridders over het onbekenden hoofd van den stoutmoedigen opgeheven, toen deze zijn vizier opende, en op eene bedaarde toon zeide; beloont mijne daad op deze wijze, en ik sterve vergenoegt en heerlijk, want ik heb het leven van mijnen dierbaren Koning gered! alle de aanwezigen verbaasden op dit gezegden, en KAREL het meesten, want hij herkende de stem van zijne getrouwen EMMERICH, en zag hem in de daad voor zich staan.

KAREL. (*vol van verwondering.*) EMMERICH? getrouwe METTERNICH, zijt gij het?

EMMERICH. Ik ben het, en dank God met geheel mijn hart, dat hij mij tot een werktuig verkoos om de levensdagen van mijnen weldoener, van mijnen grooten en goeden Koning te verlengen. Zijn deze mosselen, die ik stoutmoedig en haastig uit uwe hand rukte, niet een geschenk van den *Frioulsche* hertog ROTGAUD?

KAREL. Zij zijn het!

EMMERICH. Zondt hij u dezelve niet met de huichelachtige uitdrukking, dat hij zich gelukkig noemde, wanneer hij den grooten Koning der *Franken* een klein vermaak konde doen, en in het voorbijtrekken van zijn land de Koninklijke tafel met een van zijne lievelings spijzen vermeerderen konde, ver-

 mits

mits ziekte hem verhinderde, den verheven held zijne perfoonlijke vereering te kunnen betuigen.

Karel. Dit waren de woorden van zijnen brief.

Emmerich. Dan dank ik nogmaals God, dat hij mijne fpoed zoo heerlijk beloonde. De mosfelen zijn vergiftigd. Het genot van een eenigen dood de fterkfte der menfchen binnen een uur.

Karel. Onmogelijk! Rotgaud, mijn vriend! mijn bondgenoot, die mij reeds dikwijls tot den ftrijd tegen de trotfche *Longobarden* aanmaande, die mij, toen ik tegen hen trok — het is pligt om dit openlijk te belijden — met eene aanzienelijke fom onderfteunde, zoude hij mij voor de vervulling van zijne dierbaarfte wenfchen met de dood willen beloonen? Emmerich, het zal u zwaar vallen, om zulk eene zwarte daad te bewijzen, valfche fchijn heeft u verblind, doch evenwel verdient uwe ijver ten dezen opzigten de grootfte dankbaarheid.

Emmerich. Ik hoop in alle, of die heillooze fchurken moesten elkander geene waarheid verhaald hebben. Ik kan en zal mijn gezegden fpoedig met getuigen bevestigen, want ik hoop, dat mijne ruiters mijn ftreng gebod in acht nemen, en de gevangenen nog heden voor u aangezigt zullen brengen.

Een der aanwezige ridders. Dit bewijs kunt gij voor het tegenwoordigen befparen. De hond, welke terwijl gij fprak, een gedeelten van de weggeworpen fpijzen gretig inflokten, levert een zeker bewijs. Zie maar, zie, hoe het vergift in hem woedt, hoe het hem foltert — — juist is hij geftorven.

Ka-

Karel. Almagtige! was het mogelijk? Rotgaud, mijn vriend Rotgaud! was het in de daad mogelijk? roept meer honden, op dat ik mij volkomen van het schelmen stuk overtuige, het welk mijn hart niet kan geloven, ten minsten zoo gaarne niet wilde geloven.

Het Koninklijk bevel werdt ten uitvoer gebragt, twaalf honden werden er bij gehaald, genoten slechts weinig van de spijs, en waren spoedig eenen buit des doods.

Karel. (*op eene smertelijke toon.*) Nu kan en mag ik niet meer twijfelen, nu heb ik de overtuiging in volle maten, dat bescheidene en vriendschappelijk klinkende woorden slechts eene liefelijke klank zijn, waarvoor een Koning nimmer zijn oor mag openen, dat goede daden zelfs den booswicht tot een dekmantel der boosheid dienen, en dat deugden tot verberging van het schrikkelijkste kwaad moesten nederzinken. Eene treurige ondervinding, die mij zoo veel te smertelijker is, omdat ik het mannelijk woord, zoo gaarne vertrouwe! — — lang ging hij met dit denkbeeld werkzaam zwijgend op en neder, eindelijk ontdekte hij Emmerich, en zonk ontroerd in zijne armen. Neen, riep hij uit, ik handel onregt, wanneer ik treur en bevreesd ben. Ik heb immers nog vrienden, die hare liefde niet door woorden, maar door daden bewijzen. Er moeten kwade menschen op de aarde zijn, om daar door de waarde van de goede te verheffen, en ons deze te leeren waardeeren. (*tot de aanwezigen.*) Komt, komt alle tot mij, die het met uwen Koning opregt

meent,

meent, op dat mijn toegesloten hart zich weder opend, en getrouwheid en liefde voor geen gerucht acht! — — Alle drongen zich nu om hunnen Koning, die in de armen van zijnen redder rustte, zij zwoeren hem getrouwheid, en wraak over den snooden hertog, en noemden EMMERICH in de opregste uitdrukkingen gelukkig, vermits hij hunnen dierbaren Koning uit zulk een groot gevaar had gered. — Het gesprek werdt spoedig algemeen, en KAREL vroeg eindelijk aan EMMERICH, hoe hij, daar hij hem reeds zoo verre verwijdert geloofde, die schanddaad had ontdekt. Eergisteren zag ik, zeide EMMERICH, de *Alpen* reeds achter mijnen rug, ik ademde reeds duitsche lucht in, toen ik door al te groote begeerten, om haar spoedig ongehindert te kunnen genieten, aan den naderenden nacht niet denkende, de herberg voorbij trok, en eindelijk in het grooten bosch, dat van duitschland tot aan de *Frioulsche* zee over berg en dal eene keten uitmaakt, mijn nachtverblijf moest houden, doordien de dikke duisternis zelfs het helderziende oog van mijn paard verblindde. Zonder bevreesdheid ruste ik op den mosachtigen bodem in het midden van mijne ruiters, ik wilde slapen en konde niet, ik rigte mij dikwijls op, en ontdekte eindelijk op eenigen afstand van mij een flikkerend vuur, dat op eenen heuvel scheen te zijn, om te beproeven: of de stichters van hetzelve voor mij en mijne weidende paarden ook gevaarlijk konden worden, sloop ik met het zwaart in de hand naar die heuvel, en ontdekte zes ruiters, die zorgeloos bij het vuur rusten, eene stuk wild braden, en met begeerten het

ein-

einde daarvan afwachten. Het zal ons beter bekomen, zeide een onder hun, als de lekkere mosselen aan KAREL. Wanneer hij die, antwoorde een ander, met dezelfde begeerte verslinden zal, als ik mijn aandeel aan deze bout, dan zal hij ten minsten niet lang lijden. Genot en dood zal zoo snel op elkander volgen, dat het genoegen van het eersten de smarten van den laatsten zal verzoeten. Verzoet heeft, riep nu een derden, want zeide hij niet, dat hij dezelve te *Verona* wilde gebruiken, en is hij heden daar niet reeds aangekomen? God vertrooste hem, want hij was een groot Koning, maar te groot voor onzen hertog, en daarom deed hij er wel aan, dat hij hem zoo snel en spoedig uit de wereld maakte.

Mijn bloed verstijfde, mijn haar steeg onwillekeurig omhoog, toen ik dit vreesselijk gesprek aanhoorde, mij mijnen Koning en weldoener in zulk een groot gevaar voorstelde, en hem in mijne verbeelding reeds als vermoord aanschouwde. Ik was onbekwaam tot handelen, mijn denkvermogen had mij verlaten. Toen ik weder denken en gevoelen konde, stondt ik nog steeds achter de dikke struiken, die mij voor de oogen der booswichten verborgen, maar nu sterkte woede en wraak mijne krachten. Ik snelde naar mijne ruiters, wekte hen op, en omsingelde den heuvel gelukkig met hun. Niemand konde ontvlugten, zij vielen allen, voor dat zij hunne wapens konden aangrijpen, levendig in onze handen. Laf hartig en bevreesd even gelijk alle ontdekte booswichten, beleden zij mij openlijk: Hoe dat de *Frioulsche* hertog ROTGAUD door een van zijne artsen de mosselen liet vergiftigen, hoe

hij

hij vooraf, om van zijne fchandelijke daad zeker te zijn, de uitwerking aan dieren beproefde, en als hij dezelve fnel en zeker doodend bevond, hen onder den fchijn van de hartelijkfte vriendfchap afzondt, en zelfs zeker meende te zijn, dat de verdenking van vergiftiging op uwen kok, en nooit op hem zoude vallen. Even zoo openlijk bekenden zij mij, dat zij de fchrikkelijke daad reeds als geëindigdt geloofden; en alleen de eenige omftandigheid, dat gij, volgens hunne uitdrukking, twee dagen te *Verona* zoudt vertoeven, en in hunne tegenwoordigheid de bevelhebbers op den laatften derzelven ter maaltijd had genoodigt, deed mij hopen, dat zij volgens uwe affchetzing van zeltzame en lekkere geregten niet voor dien dag op uwe tafel zouden verfchijnen, dewijl gij gewoonlijk dat gene wat uwen fmaak behaagt, zoo gaarne met uwe getrouwen deelt. Deze gedachten gaf mij eenigzins troost, en laafde mij met de zoetfte hoop, ik deed mijne ruiters zweeren, en gaf hun de misdadigers met het ftrengfte gebod, dat zij dezelve wel bewaren en in het midden van uw leger levendig moesten uitleveren, ik fprong op mijn fnelfte paard, en jaagde, vergezeld door een van mijne knapen, naar *Verona*; des morgens zonk het vermoeide paard reeds onder mij neder, ik liet mijnen knaap terug, en jaagde op het zijnen verder voort, maar fpoedig zonk ook dit ter neder, en ik moest een groot gedeelte te voet gaan, voor dat ik een ander aantrof, het welk ik met geweld roofde, vermits den bezitter mij het zelven voor geene prijs wilde overgeven, nog eens moest ik van paarden verwisfelen, voor dat ik de muren van

Verona zag. Hoe gaat het met den Koning? was mijne eerste vraag, toen ik een ruiter van uw leger zag. Hij is gezond en wel, en zoo even aan de tafel gegaan, zeide hij. Het eerste deel van zijn antwoord laafde mij, het tweede bestormde mijn hart geweldig. Ik sprong van het vermoeide paard, rukte de ruiter van het zijnen af, en joeg daarop tot hier. Gods hand beschermde u in dien tusschen tijd krachtig, Gods hand geleide mij zigtbaar, slechts een oogenblik later, en het zoude mij altoosdurende stoffe tot vertwijfeling hebben opgeleverd. Niets als wraak, wel verschrikkelijke, maar evenwel te vergeefsche wraak zoude dan mijne leus en die van het geheele leger zijn geweest. Wanneer ik mij in mijne vlugt hier heen de mogelijkheid van deze vreesselijke gedachten herinnerde, dan hieldt mij alleen het denkbeeld van deze wraak overeind. Ik stelde dan reeds vooruit die gevangene schelmen in het midden van u treurend leger, liet hen de bekentenis van hunne schrikkelijke daad herhalen, hoorde dan de algemeene kreet der wraak, zag alle opbreken en wegstormen naar die verraderlijke bontgenoot, die ongestraft het vergift vermengde en het waagde, om den edelsten der menschen te dooden, maar God zij gedankt — —

Karel. Ja, God en mijnen waarden vriend Emmerich zij gedankt, dat ik deze wraak nu zelfs kan uitoefenen, en het den verrader vergelden, het geen hij aan mij uitoefende; maar ik wil niet met die schandelijke maat meten, waarmede hij mat, ik wil hem tijd vergunnen, om berouw van zijne misdaden te verkrijgen, eerst dan, wanneer ik de *Heidenen* vernedert heb-

hebbe, wil ik hem van den troon ſtorten, welke hij door zijne daden onteerde. Ik reken daarop, dat een ieder, die deze daad hoort, mij zal vergezellen, wanneer zij beſtraft moet worden.

Alle, die tegenwoordig waren, deeden nu ongevraagd den eed der wraak over den verraderlijken Rotgaud en over alle die genen, welke zoude rusten, wanneer de togt der wraak begon. Spoedig verdrong de vreugde over de redding van hunnen goeden en grooten Koning de ernst en de angst van het nabij zijnde gevaar. De naam van Emmerich klonk ſpoedig juichend door de zaal, en verſpreidde zich eindelijk door het geheele leger, dat voor de ſtad lag. Niet voor dat de nacht ſcheidde, en den jongen dag ontwaakte, verliet Karel zijne gasten, zelfs de aankomst van de gevangenen, welke de ruiters van Emmerich nog laat in den avond in het leger bragten, konde de brasſende vrolijkheid niet verſtooren, zij wierden ſlechts aan andere wachters ter bewaring overgegeven, en het gejuich begon op nieuw. Rust, zeide Karel tot zijnen Emmerich, zoo lang als het u behaagd, maar voor dat gij vertrekt, komt gij nog bij mij, op dat ik ten minsten de vurigſte van mijne wenſchen, en mijne eeuwige dankbaarheid kan openbaren. Toen de zon reeds daalde, ontwaakte Emmerich en met hem de meesten van de bevelhebbers, welke Karel vooraf nog eenen dag rust had toegeſtaan. Emmerich die zich nu weder geſterkt, maar ook met verlangen naar de geliefde woning vervuld gevoelde, ſnelde terſtond naar zijnen Koning, die hem als eenen broeder ontving, en als de eersten

van

van zijne vrienden omhelsde. Vergun mij de tijd, zeide hij eindelijk om te kunnen nadenken, op welk eene wijze ik eenigzins bekwaam ben, om u mijne hartelijkste dankbaarheid te bewijzen, en trekt intusschen ongehindert heen, vermits ik weet dat de kus der wachtende gade, van het stamelend kind en van de eerwaardige moeder u thans grooter belooning als de toezegging van eenen dankbaren Koning zijn. Maar laat mij u schild terug, uwe daden zullen het vullen, zoo lang daartoe nog ruimte voorhanden is. De overige daden die nog in uwen heldenmoed kiemen, kunnen de steeds verjongde tongen van onze nakomelingen luider en aanhoudender verkondigen als een levenloos beeld. God zij uwe en mijne beschermer, alles, wat ik kon hebbe ik gedaan, om uwe vertraagde reis te bespoedigen. Spoed u, de uwen verwachten u met reikhalzend verlangen. Ik zal aan uwe vesting voorbij trekken, en dan aan uwe echtgenoote verzoeken, dat zij mij nog langer de beschermende arm van haren echtgenoot tot bescherming vergunt. Zij moest uwe gade, niet zijn, indien zij mij mijn verzoek wilde weigeren. — — Ik bemin haar hartelijk, maar ik zoude haar verachten, indien zij dezen vereerenden wensch van mijnen Koning niet voor mijn grootsten geluk zoude achten! Zoo antwoordde Emmerich, en vertrok gezegend van zijnen Koning, en toegejuicht van het geheele leger.

Dankbaar lachtte hij, toen hij zijne ruiters reeds toegerust, en met de schoonste en moedigste paarden voorzien vondt. Dit deed zijne goedheid, zeide hij, toen er ook zoortgelijke voor hem in gereedheid stonden, en eene traan sloop over zijne wangen, toen

hij

hij tien pakpaarden onder den hoop ontdekte, welke volgens de verzekering van zijne getrouwen, kostbaarheden en ſchatten droegen, die de Koning aan zijne gade, zoon, en zijne oude moeder als een zwak bewijs van zijne opregtſte dankbaarheid toezondt. Hij beſchikte terſtond andere ruiters tot geleiding van de kostbare geſchenken, en ſnelde vooruit, om de weldaden des Konings te vermelden. O, hij gevoelde zich bovenmaten gelukkig en zalig, toen hij na rusteloos voorttrekken eindelijk in den afſtand zijne vesting ontdekte. Ero, de door hem gelukkig gemaakte Ero reed aan zijne zijde, en gevoelden dat zelfde geluk met hem, vermits hij zijne Wunehild zeker bij Hedwig hoopte aantetreffen. Beiden gevoelde eene verrukking, waartoe geene beſchrijving vatbaar is, toen de getrouwe echtgenooten op de nedergelaten ophaalbrug in hunne armen zonken, toen de eerstgeborenen van Emmerich voor den eersten maal de naam van vader uitſtamelde, en Hedwig en Wunehild de nieuwgeborenen in hunne armen lagen. Vreugde tranen vervulden langen tijd de plaats der woorden, maar dewijl zij te mild over Hedwig's wangen vloeiden, en haar lagchend gelaat dikwijls onwillekeurig ſmertelijk veranderden, toen vroeg Emmerich naar de oorzaak, en vernam eindelijk, dat hij zijne oude moeder niet meer levendig aantrof, dat zij voor weinige dagen met den wensch voleinden, dat toch haar beminden, en tot op de laatste oogenblikken van haar zacht einde gezegenden zoon tijdig genoeg mogt wederkeren, om haar lijk naar de rustplaats te geleiden.

Was dit alzoo de oorzaak van het hevig reikhal-

zend

zend verlangen, dat mij zoo rustteloos naar mijne woning dreef? vraagde EMMERICH met smartelijke uitdrukking, en klaagde spoedig daarna over het lot der arme menschen, die nooit geene vreugde zonder bitterheid kunnen genieten, maar ook even zoo snel herriep hij deze klagten, dankte God hartelijk, dat hij de smart met vreugde vermengde, en daar door verdragelijk maakte, en trad nu standvastig naar het lijk der goede moeder, die niet door de smart des doods ontsteld, maar lagchend daar lag, dewijl zij met het vaste vertrouwen op een gelukkig leven, en met de streelende hoop, van haren zoon aan gene zijde des grafs weder te zullen zien, uit deze wereld was gescheiden.

Haar lijk werd met alle pracht van dien tijd ter aarde besteld, en EMMERICH verhaalde met een treurige stem de aanwezigen, volgens het gebruik in die dagen, alle hare goede daden, noemde haar de beste der moeders, en wilde juist de laatste en treurige pligt van eenen zoon vervullen, en haar ontzield ligchaam in het graf doen zinken, toen men hem de aankomst des bisschops van *Trier* melden. Hij had nog geene tijding van zijne terugkomst, maar alleen die van de dood der eerwaardige moeder ontvangen, en was zelfs gekomen, om haar graf uit dankbaarheid te wijden, om dat haren dapperen zoon de zijnen met zulk eene groote en uitstekende kloekmoedigheid aanvoerde. Hij verheugde zich hartelijk in de wederaanschouwing van zijnen geliefden vriend. Gij hebt, zeide de eerwaardige grijsaard, eene moeder verloren, en ik kom om u te vragen: of gij mij in hare plaats

als

als vader wilt aannemen? de vraag ſchijnt wel baatzuchtig, om dat gij uwe ouders met roem en eer overlaad, maar mijn hart meent het toch opregt, bemint u hartelijk, en is de wederliefde waardig.

Emmerich bedankte hartelijk, werd van den Bisſchop gezegend, en zag met ſmertelijke, maar evenwel vereerende gevoelens aan, hoe dezen de rustplaats zijner moeder bewijdde, en den vloek over alle die genen uitſprak, welke het in het vervolg zouden wagen, om het zelve met vermetele hand te openen. Want in die dagen heerschte er nog groote eerbied voor de dooden onder het volk, verworpen en veracht bleef hij, welke een graf onteerden, en vervloekt was een ieder, die het opende, deswegens nam Emmerich het gebeente van zijnen lang afgeſtorven vader niet met zich mede, toen hij zijne landhoeve verliet, en naar de door dapperheid gewonnen vesting trok.

De treurmaaltijd wierd feestelijk, maar met alle matigheid gevierd. Geen der genoodigden dronk te veel, vermits den eerbiedwaardigen Bisſchop de dronkenſchap als eene booze daad afſchilderde, dezelve eene onvergeeflijke misdaad noemde, wanneer men zich op den dag van het doodfeest daar mede bevlekten, en daar door de nagedachtenis van den overledenen beſchimpten. Het verhaal van Emmerich van de veldtogt naar *Italien* vulde een gedeelten van den maaltijd, ieder vergat daardoor het drinken, en hoorde dit opmerkzaam aan. Treuriger blikten Hedwig, toen Emmerich eindelijk van de nieuwe veldtogt tegen de *Heidenen* ſprak, angstvol vraagde zij: of Emmerich ook tegen deze zoude trekken? maar lagchte hem goedkeu-

keurend toe, toen hij vraagde: of een dapper Ridder te huis konde vertoeven, wanneer grimmige vijanden het vaderland verwoestten, broeders en vrienden vermoorden, en de eigen haarsteê dreigde te vernielen?

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Juist stondt HEDWIG met haren nieuw geborene aan de borst op het balkon, en wachten haren EMMERICH, welke de bisschop had vergezeld, toen vele vaandels in het dal wapperden. De togt was aanzienlijk, zij vreesden voor naderend gevaar, maar spoedig veranderde hare vrees in nieuwe blijdschap, toen zij haren EMMERICH aan de zijde des Konings ontdekte. Hij had dezen op den weg aangetroffen, en geleidde hem nu naar zijne vesting, waar KAREL eenige dagen wilde rusten, terwijl zijn leger naar *Westphalen* vooruit trok, om daar nieuwe lauweren te plukken.

Groot was de vreugde van EMMERICH, groot die van HEDWIG over het nieuw bewijs van de goedheid des Konings. Niets verstoorden haar, men dacht aan het naderende afscheid niet, om de tegenwoordigheid ongestoort te kunnen genieten. Uit de hand van KAREL ontving EMMERICH den anderen morgen in tegenwoordigheid van alle zijne geleiders zijn terug gelaten schild. Twee nieuwe zinnebeelden van zijne dappere en edele daden schitterden op hetzelven. Het ledige midden schild was tot altijddurend aandenken van zijnen spoed, waarmede hij

het leven van zijnen Koning redden, met drie zwarte mosselen aangevuld, en naast de gekroonde helm vertoonde zich de kop van een steenbok, tot een altijdblijvend bewijs, dat hij gelijk dezen de rotsen oversprong, en de veilige *Longobarden* tot de schandelijkste vlugt dwong. EMMERICH ontving dit schild knielend en dankend, want zulk een opgevuld schild beschouwden men in dien tijd van eene onwaardeerbare waarde, men achten het hooger als de gedokumenteerste stamboom, en bewaarde het als een kleinood voor zijne nakomelingen, dewijl dit haar volkomen adelde, en den schildbrief, welke altijd bij het schild werd uitgevaardigt, de roemvolle daden zoo duidelijk verklaarden, en buiten alle twijfel zetten. Toen de wapenkunst in het vervolg tot studie verheven, en volgens regels verklaart werd, verkoos het geslacht van METTERNICH, het welk zich spoedig in onderscheide takken verdeelden, het kleine midden schild tot een geslacht wapen van hunnen voorvader, hoe wel dit juist zijne eerste roemvolle daad niet beteekende, en hij reeds ridder was, toen hij deze uitoefende. Waarschijnlijk werd deze keuze door de algemeene regel van schildvoeting bestierd, welke het middenschild altijd tot het geslachts wapen bestemt.

Sterker bewijzen van mijne dankbaarheid, zeide de Koning zullen spoedig volgen! toen hij zijnen getrouwen EMMERICH bij dit nieuw geschenk in zijne armen sloot en nu begonnen de vreugde feesten, aan welke geheel de landstreek aandeel nam. EMMERICH was de eerste welke haar door de vraag ver-

stoor-

de: Of men bij aanhoudende ſpoed in ſtaat zoude zijn, om het vooruit getrokken leger ter regter tijd nog te bereiken? KAREL verwonderde zich over deze vraag. Van u had ik deze het minst verwacht, antwoordde hij, maar ik moest het immers reeds gewoon zijn, dat mijn EMMERICH altijd buitengewoon handeld. Meer dan eens deed ik mij zelve deze vraag, maar nooit wilde ik haar met zekerheid beantwoorden, dewijl ik daardoor uwe reine vreugde geloofde te verſtoren, en evenwel zeker was, dat gij ſnel zoudt volgen, wanneer ik vertrok.

EMMERICH. Niet alleen u te volgen, maar u te geleiden is de ſtrengſte van mijne pligten. Bepaald daarom zonder beſchroomtheid het uur des vertreks; want ik heb uwe goedheid ten volſten genoten, en mag die niet langer misbruiken.

KAREL bepaalde nu den volgenden morgen tot het vertrek. Deze tijding ging van oor tot oor bij de ridders en ruiters, maar zij naderde de vrouwen niet, welke de vreugd nog geſtadig rein genoten, en tot om middernacht de drinkſchalen voor hunne echtgenooten vulden. Nog ſchemerden het in HEDWIG's ſlaapvertrek, nog rustte die beminnende zacht in de armen der verkwikkende ſlaap, toen haren getrouwen echtgenoot de legerſtede verliet, en eindelijk geharnast en met eenen vasten ſtap weder voor dezelve verſcheen. Wat wilt gij doen? vraagde HEDWIG, uit de ſlaap opgeſchrikt. U en de kleinen zegenen, antwoordde EMMERICH, en dan de vanen van mijnen Koning volgen, die reeds op het voorplein wapperen. Het afſcheid kan u niet onverwacht

 zijn,

zijn, gij hebt het vooruit gezien, daarom mag het u niet verſchrikken. Dankt het mijne liefde, dat zij het zoo lang als mogelijk vertraagden. Reeds twee malen keerde hij weder gezond in mijne armen terug! Deze gedachten zij uwen troost, wanneer gij beangst zijt, en nu vaarwel! bij deze woorden omhelsde hij zijne gade, zegende zijne zonen, en ſnelde uit het vertrek. HEDWIG konde noch antwoorden, noch ſpreken, zij ſnelden met loshangende haaren aan het venster, en wierp haren dierbaarſten een ſmartvol vaarwel toe, toen hij ſnel op het paard ſprong, en het naauwlijks waagde opwaards te zien.

Stil — want een ieder had bijna met zijn hart, ten minste met den wensch na genot gelijkende vreugde te ſtrijden — maar rusteloos ging den togt voorwaards. Reeds op den zesden dag bereikten zij het leger, en ontvingen daar de tijding, dat de heidenen, afgeſchrikt door de heldenvlugt van KAREL, ſnel in hun land terug waren gekeert. Maar deze zoo aangename tijding veranderde zich ſpoedig daarna in treurigheid, vermits KAREL de zekere tijding ontving, dat het vereenigde *Sakſiſche* leger *Ehresburg* beſtormt, veroverd, en alle Christenen gruwzaam had vermoord. Het geheele *Duitſche* leger vereenigden zich wel tot den eed, om deze daad op het ſtrengst te wreken, maar de ſnelheid, waarmede zij nu alle de wraak trachten te bevorderen, was evenwel niet in ſtaat, om de verdere ondernemingen der *Sakſen* te verhinderen. Zij beſtormden met gelijk geweld de vesting *Siegburg*, welke KAREL kortelings eerst gebouwd had, poogden dezelve, voor de

de aannadering van KAREL's leger te veroveren, en waren bijzonder werkzaam, om dit leger door ondoordringbare verhakkingen van hunne grenzen aftehouden.

Te vergeefsch zochten de dappere *Duitschers* in den beginne deze verhakkingen te verwoesten, zij waren te digt, te breed, en vergunden daardoor eenen geruimen tijd aan de *Sakfen*, tot bijeenfnelling van hunne verdediging, en om het voornemen van de *Duitschers* te verijdelen. Deze natuurlijke bolwerken geleken volkomen de kluizen van de *Longobarden*, en zouden misfchien in ftaat zijn geweest, om den *Duitfchen* moed te verzwakken, indien de begeerten naar wraak hun niet gedurig had aangevuurd. Toen KAREL in zijn leger raad wilde houden, en de bevelhebbers van zijn leger voor hem ontbood, verfchenen deze volgens de raadgeving van den dapperen EMMERICH met brandende lonten in de hand. Met deze willen wij de verhakkingen van de heidenen vernietigen, riepen zij eenftemmig, toen KAREL verfcheen. Het geheele volk vereenigde zich tot eene gelijke uitroeping, ieder greep een zoort van brandende fakkel, en gelijk eenen damp- en vuurwolk ftortte het geheele leger naar de nabijzijnde verhakkingen, die fpoedig in vollen vlam ftonden. De tot befcherming vergaderde *Sakfen* moesten voor den onverdragelijke gloed wijken, en konden het niet verhinderen, dat de woedende *Duitfchers* de nog gloeijende en brandende boomen uit een rukten, en zich over vuur en kolen eenen weg tot hun baanden. Zij vlugten zonder tegenftand, en de

Duitschers volgden als eenen aandringenden ftroom, die eindelijk den dam verbreekt, en nu verwoest en vernietigd, waar hij anders zacht en weldadig heen vloot.

Slechts den aanblik van de vesting *Ehresburg*, op wiens wallen de vanen van de heidenen wapperden ftremde de fchreden der overwinnaars. Weg met deze, riepen zij alle vereenigd, en noch KAREL noch zijne bevelhebbers konden hun overreden, dat vooraf genoten rust de overwinning zoude bevorderen. Woedend ftormden zij alle opwaards, woedend beklommen zij de bolwerken, en binnen een uur, was de fchrikkelijke wraak vervuldt, want niemand van de heidenen ademde meer in de uitgeftrekte vesting. Grijsaard, man, jongeling en knaap, moeder, vrouw, maagd en meisje waren onder de vreesfelijke wrekende zwaarden der *Duitschers* gevallen. KAREL maakte van deze verfchrikkelijke ftemming zijns legers gebruik, reeds den volgenden dag voerde hij hetzelven naar de zeer beangften vesting *Siegburg*, voor welke zich, volgens het berigt van zijne verfpieders, het geheele *Sakfische* leger verzamelt had. Juist toen zij de vesting wilden beftormen, verfcheen KAREL op den nabij zijnde heuvel. Het waaijen van zijne vanen verfterkte den moed der belegerden, en verijdelde het oogmerk van de belegeraars. Zij gaven den ftorm op, en wenden zich tegen het leger van KAREL, om dit vooraf terug te jagen. Hunne aanvallen waren woedend, en zouden waarfchijnlijk de overwinning ontwrongen hebben, indien niet de voor-

voortreffelijke ſtelling van KAREL op de bergen en hoogtens hunne magt aanmerkelijk had verzwakt. De *Duitſchers* behoefden zich ſlechts ſpelend te verdedigen, terwijl de *Sakſen* alle hunne krachten te vergeefsch moesten verſpillen. Niet voor dat zij zes aanvallen gewaagd, gedurig wijken en achter uit moesten vlugtten, ſtortte het *Duitſche* leger op den wenk van KAREL de afgematten achter na, en nu was de overwinning terſtond beſlist. Tot geene verdediging, zelfs niet eens tot eene ſnelle vlugt bekwaam, zonken de afgematten onder de *Duitſche* zwaarden neder, tot dat ook hunne arm vermoeiden, en aan de nog overig zijnde de tijd vergunden, om de wraak van de *Duitſchers* in de verheid te verkondigen.

In triomph trok KAREL in den bevrijden *Siegburg* binnen, en liet zijn vermoeid leger in de vlakte legeren. Maar toen hij na eenige dagen de tijding ontving, dat de verſtrooide *Sakſen* zich weder bij *Lipſpring* verzamelden, en zich niet tegenſtaande, de toeroeping van vrede, die hij hun had verkondigt, tot eenen nieuwen ſtrijd gereed maakten, zoo beval hij een haastig opbreken, en voor dat de *Sakſen* zijne tegenwoordigheid ontdekten, ſtondt hij reeds dreigend achter hun. Dezen ſpoed werkte krachtig, de overvallenen wilden niet meer ſtrijden, lagen angſtig hunne wapens neder, baden en ſmeekten om verſchoning en vrede, en beloofden gezamenlijk, om het Christelijk geloof aantenemen. KAREL handelde ditmaal veel geſtrenger, meer als duizend van de aanzieneliijkſte en voornaamſte uit

de *Sakſiſche* jongelingen moesten hem als gijzelaars worden uitgeleverd; hij zondt deze naar onderſcheidene kloosters, waar zij wel bewaard en geſtreng in het Christendom werden onderwezen, op dat zij eenmaal deze leer in hun vaderland verbreiden, en door weldaden aan KAREL geketend, ieder nieuwe ontrouwheid van de *Sakſen* zouden verhinderen. De ſchatting welke de *Sakſen* tot hier toe betaald hadden, werd verdubbeld, en zij zelfs moesten niet alleen de vestingen *Siegburg* en *Ehresberg* op nieuw aanzienlijk verſterken, maar ook meer andere nieuwe helpen opbouwen, in welke KAREL aanzienlijke bezettingen lag, welkers behoeftens de overwonnenen genoodzaakt waren te leveren.

Voor dat dit alles geëindigt was, beſchouwde KAREL het voor nodig, om ten minsten de helft van zijn leger in het land der *Sakſen* te laten blijven, en benoemde tot bevelhebber de zeer bekenden en dapperen ridder ROLLAND, wiens naam en daden in Romans en gedichten zoo dikwijls vermeld worden, welke even gelijk EMMERICH van KAREL zeer hoog geacht werd. Met de overige helft van het leger trok KAREL naar *Worms* terug, vergunde evenwel zijne krijgsknechten een weinig rust, en gebood ſpoedig daarop den togt naar *Frioul*, alwaar hij den verraderlijken hertog ROTGAUD wilde ſtraffen. Deze had, daar hij de wraak van KAREL vreesde, en hem nog lange bezigheden met de *Sakſen* toeſchreef, intusſchen openlijk werkzaam geweest, hij zocht de *Longobarden* tot trouweloosheid te beweegen, en bood hun krachtdadige onder-

derfteuning en hulp aan. Waarfchijnlijk zoude het doel en inzigt heerlijk gelukt zijn, indien KAREL niet weder op nieuw door zijne fnelle tegenwoordigheid alles had verijdelt. Voor dat ROTGAUD KAREL's voornemen konde vermoeden, verfcheen dezen reeds aan de zijde van zijnen dapperen EMMERICH in *Frioul*, de niet voorbereiden hertog vlugte haastig naar een van zijne vestingen, en vermits KAREL geenszins het *Frioulfche* volk, maar alleen zijnen verraderlijke regent wilde ftraffen, zoo verdeelde hij zijn leger in onderfcheide afdeelingen, en zondt deze haastig naar alle vestingen, waarin hij de vlugteling vermoedde. METTERNICH omfingelde een van de fteilfte Bergvestingen, en zoude met alle zijne moeite, met zijne zoo dikwijls bewezen dapperheid evenwel niet als overwinnaar tot KAREL terug zijn gekeert, indien geluk en toeval zijnen bijftand niet geweest was. De vesting lag op eenen hoogen onbeftijgbare rots, flechts een fmal pad leidde tot dezelve, en dit was met groote fteenen en boomftammen ontoegangbaar gemaakt, achter welke de ruiters van ROTGAUD zorgvuldig de wacht hielden. Storm was eene vergeeffche moeite, en in alle opzigten onbezonnenheid geweest, vermits zich het oog van elk ftrijder van de onmogelijkheid van eenen gelukkigen uitflag overtuigde. Honger en dorst alleen konde de trotfche verdedigers beteugelen, welke, hunne overmagt gevoelende, de belegeraars met fnoode woorden bespotten, die volgens hunne uitdrukking, dagen lang eenen rots aanfchouwden, die niet wilde

 wij-

wijken, en nooit zoude wijken. EMMERICH gevoelde het gewigt van hunne befpotting diep, maar hij werd niet bevreesd, vergunde zijne benden rust, en befpiedde intusfchen met beproevende blikken de rotfen, overal zag hij hen afglijdend, nergens ontdekte hij een plaatsje, waarop de voet van een enkelden hechten konde, en evenwel vertoefde zijnen blik vol hoop aan deszelfs kaalfte zijde, vermits eene gedurig nat zijnde ftreep, welke uit den grond naar omhoog trok, hem overtuigde, dat hier de plaats en de bron was, door welke de vesting van water werd voorzien. Den volgenden morgen liet hij dáár na deze bron onderzoeken; de ijver waarmede de belegerden zijn voornemen poogden te verhinderen, vermeerderde zijne hoop, en binnen twee dagen, vondt hij werkelijk de bron, uit welke de bewoners der vesting door de tot in de diepten uitgehouwen rotfen het water putten. Zij werd onder luid vreugde gejuich van de geheele benden terftond afgeleid, en de van de vesting nederdalende emmers zochten nu te vergeefsch op het drooge zand laving voor de dorftigen te fcheppen.

Geen woord van befpotting klonk meer van de vesting, en de daar in heerfchende ftilte overtuigde EMMERICH van den kommer der bewoners, maar verdubbelde ook zijne opmerkzaamheid, daar deze ftilte een geheim voornemen fcheen aantekondigen. Toen hij op den avond van den derden dag uit dit oogmerk de waakzaamheid van zijn ruiters rondom befpiedde, opende zich voor den eersten maal de poort der vesting. Een ridder, welke

een

een wit vaandel in de hand droeg, ſtapte het kronkelende pad af, overklom de bolwerken, naderde de wachters, en eischte van hun, dat zij hem naar hunnen bevelhebber zouden geleiden. EMMERICH trad als de zoodanige voor, en den afgezandt verzocht om een geheim gehoor. EMMERICH bragt hem naar zijne tent, en de ridder begon aldus: Hertog ROTGAUD zendt den onbekenden aanvoerder van deze dappere benden zijnen groet.

EMMERICH. Hertog ROTGAUD? verdedigt hij deze vesting?

De Ridder. Hij hoopte, dat gij hem tot beſcherming zoudt dienen tegen eenen Koning, die zijnen magt misbruikt, en alle hoeken van den aardbodem met onſchuldig bloedt zoekt te bevlekken, maar uwen list heeft zijne hoop thans verijdelt. Wat baat ons den overvloed van alle levensmiddelen, waarmede wij jaren lang konden huishouden, wanneer ons het water dat het nodigſte van de levensbehoeften is ontbreekt?

EMMERICH (*vrolijk, maar ook wild lagchend*) uwe bekentenis klinkt liefelijk in mijne ooren.

De Ridder. En evenwel hoopt de hertog, dat gij die niet misbruiken maar veel meer tot uwen welvaart en tot die van de uwen gebruiken zult.

EMMERICH Dat zal, dat wil ik.

De Ridder. Dan kan ik ook openhartig ſpreken. Rijkdom, en bijna onnoemelijke ſchatten waren reeds van alle tijden het erfdeel der *Friouliſche* hertogen. Zelfs uwen Koning ſchaamde zich niet, een klein gedeelten van dezelve tot geſchenk aanteне-

nemen. Het goud, waarmede KAREL zijn leger tegen de *Longobarden* uitrustte en voedde, vloeide uit de handen van mijnen hertog. — —

EMMERICH. Waartoe is dit verwijt, dezen omweg nodig?

De Ridder. Zoo veel te beter, indien uwe bereidwilligheid mij deze befpaart. Met het grootfte en aanzienlijkfte gedeelten van deze ongehoorde fchatten vlugtte de hertog naar deze vesting. Hij offert u dezelve gewillig, hij laat u dezelve tot vrije, ongehinderde befchikking en keuze over, wanneer gij flechts eenen geheelen nacht uwe wachters de flaap vergunt, indien — —

EMMERICH. (*razend en woedend*) Mij? mij dit voorftel? mij deze befchimping? vlieg haastig, op dat ik uwen moordenaar niet worde, terwijl ik u befcherming vergunne. — —

De Ridder. Edele ridder, zijt niet vertoornt, en hoor mij geheel, en handel dan na welgevallen. Gij zult met grond vermoeden, dat de brandende dorst ons leven eindigen, en de onverdedigde vesting benevens alle de daarin voorhanden zijnde fchatten in uwe handen zal leveren, maar gij bedriegd u, want of fchoon het eerfte moet volgen, zoo zal het laatfte toch nooit vervuld worden. De fchatten liggen op eenen plaats verborgen, die u oog, noch geen oog van eenen fterveling ooit zal ontdekken. De hertog alleen kent deze plaats, maar hij heeft vast befloten, liever te fterven, als bij den trotfche KAREL om genade te fmeken. Wat zal het u en hem dan voor nut geven, wanneer gij het doo-

dooden ligchaam van den goeden hertog aan de voeten van den trotschaard nederlegt, terwijl zijne ongehoorde schatten in een onbekendt hol verroesten. Zijt daarom wijs, maakt van het geluk gebruik, het welk u zoo magtig toeroept, en — —

Emmerich. Zwijg, vermetelen, te lang hebt gij mijn gedult reeds misbruikt, het eindigt, en bereid uwe verderving. Zeg aan uwen hertog, zegt den eerloozen vergiftiger, dat ik in den naam van mijnen Heer gezonden ben, om hem voor zijn gerigt te eischen, vermits hij dezen, door regtvaardige aanklagten van zijn geweten verschrikt, wil ontvlugten, wil hij zich zelfs met den dood straffen het staat aan hem, maar mij zullen alle de schatten der aarde niet bewegen, om zijne ontvlugting te begunstigen. Van nu af aan zal ik mijne waakzaamheid verdubbelen, geen van zijne afgezanten meer aanhooren, en alleen overgave der vesting, en uitlevering van den hertog eischen. Op dat geene valsche hoop den hertog noch u misleide, zoo zegd hem, dat ik die gene ben, die zijn schandelijk schelmenstuk ontdekte, en den goeden Koning verhinderde, om het vergift te gebruiken, het welk de hand van den verraderlijken moordenaar bereidde. En nu geen woord meer, want gij verkwist het te vergeefsch. — —

De afgezandt wilde wel, ongeacht het bevel, nog verder spreken, maar de vergrimde Emmerich vatte hem bij den arm, bragt hem naar buiten, en liet hem door zijne ruiters naar het pad der vesting brengen. Treurig beklom hij hetzelven, en diepe

stil-

ſtilte heerschten nu op nieuw twee dagen lang op de vesting. Toen EMMERICH op het eindigen van den laatſten juist de opmerkzaamheid van de wachters beproefden, hun eene zekere overwinning beloofde, en tot volharding aanmaande, berigten hem de wachters aan de noordzijde, dat het dikke mos, welke daar de voet van de rots bedekte, zich kortelings wonderbaar los had gemaakt, en eene inwendige beweging verried, die men met het oor aan de aarde geleunt, duidelijk konde vernemen. EMMERICH begreep terſtond de oorzaak van deze beweging, vermoedde dat de belegerden of eenen nieuwen bron zochten, of door eenen hier verborgen uitweg zochten te willen ontvlugten. Toen het begon te ſchemeren, trok hij alle, die anders in het leger de rust genoten, aan de noordzijde te zamen, en wachte aan hunnen ſpits den uitkomst af. Het geſchiedde in het uur van den middernacht, het losgemaakte mos zonk er geheel af, de vast in elkander gevoegde ſteenen werden van binnen uit hunne voegen genomen, en ſpoedig werd het eene opening, door welke eene man ontſnappen konde. De nacht was donker, en waarſchijnlijk daarom met inzigt tot de uitvoering van het voornemen verkozen geworden.

EMMERICH had zich met een groot aantal van zijne ruiters achter de rondom gelegen rots klompen gelegerd, hij zelfs ſtondt met eenige zeer nabij aan de opening, evenwel was hij door een ſtuk der rots bedekt. Zij hadden allen vooraf reeds het bevel bekomen, dat zij zich niet verroeren, en niet eer-

eerder ter hulp moesten toefnellen, voor dat het woord van EMMERICH hun wekten. Enkelde nacht vuren branden intusfchen op eenigen afftand, om den vijand daardoor de misleiden, op dat zij bij deze de wachters vermoeden, en in den valftrik van de ter linkerzijde gelegerden zouden fnellen. Vijf ruiters kropen achter elkander uit de opening naar buiten, luisterden opmerkzaam toe, en naderden dan weder aan de opening. Het is alles gerust en zeker, fluifterde een van hun in de opening, naar alle waarfchijnlijkheid ruften de wachters bij het vuur, en wanneer wij ons links wenden, dan bereiken wij gelukkig het groote woud. Kom, edel heer, kom, op dat de tijd niet nutteloos vervliegd. Hij ftrekte nu zijnen arm in de opening, hief er met alle zorgvuldigheid eenen man uit, en EMMERICH geloofde met alle regt, dat dit de hertog was. Terftond ftortte hij uit zijne hinderlaag te voorfchijn, bezette de opening, en omfingelde de weinigen, welke dezelve hadden verlaten. Hij greep den waarfchijnlijken hertog bij den arm, en liet hem niet los, om alle mogelijke dwaling te vermijden. De hoop van zijne overwinning zonk indedaad aanmerkelijk toen hij bij het vuur duidelijk ontdekte, dat hij eenen zeer flecht gekleeden ruiter gevangen genomen had, maar daar hij list moest vermoeden, en verkleeding als nodig en waarfchijnlijk vooruit zag, zoo achtte hij de verklaringen van de overige gevangenen niet, welke eenftemmig verzekerden, dat dezen geenszins de hertog, maar een gemeen ruiter was, die hem op

zij-

zijne nu verhinderden vlugt moest vergezellen. Hij liet hem zorgvuldig tot aan den morgen bewaken, en beproefde dan marteling en kwelling, om de bevestiging der waarheid uit den mond van de overige gevangenen uit te persſen, maar deze ſloten vol moed hunne lippen, bevestigden ſtandvastig, het geen zij reeds verhaald hadden, en bewogen EMMERICH daar door tot verſchooning en bewondering. Nog was hij onbeſloten, hoe hij verder handelen, en zijn doel bereiken zoude, toen er eene boodſchap uit de vesting aankwam. Toen onzen hertog, zeide de boden tot EMMERICH, in den afgelopen nacht den grimmigen dorst, die hem en allen plaagde, wilde ontvlugten, en reeds nabij aan de opening van den uitgang ſtondt, toen verijdelde uwe haastige ijver zijne ontvlugting, maar ook zijne zekere gevangenneming. Hij zendt u daarom zijnen opregtelijken dank, vermits gij hem voor het naderend gevaar zoo welmeenend gewaarſchuwt hebt, en laat u tevens weten, dat hij u nu nog jaren lang hoopt te trotsſeeren, vermits hij in dezen gelukkigen nacht door een toeval eene ſterke bron ontdekt heeft, die zijne vesting in overvloed met water voorziet, en daar zij in het midden van de rotſen ſpringd, door u niet meer kan worden vernietigd. Beſpot, vervolgde de boden, mijn verhaal niet, het bevat reine waarheid, die het gezigt daarvan u zal bevestigen. Volg mij aan de rots, op dat gij daarvan overtuigd wordt. EMMERICH volgde, de boden wenkte met zijn vaan, en men goot van boven af zoo veel water op

op de rots, dat het de omſtanders werkelijk bevochtigde.

De bode. (*lagchend.*) Gelooft gij mijn verhaal nu?

EMMERICH. Ik geloof, om dat ik zie.

De bode. En blijft gij nog op de belegering van de onbeſtijgbare vesting volharden?

EMMERICH. Ik volharde zoo lang, en zal niet wijken, tot dat de honger voleindigt, het geen de dorst niet kan voleindigen.

De bode. Dan kunt gij oud en grijs worden, voor dat gij overwint.

EMMERICH. Een geluk voor mij, wanneer ik in den dienst van mijnen Koning grijs worde.

De bode. Ik bewonder uwe getrouwheid, en wil dezelve door nieuwe aanbiedingen van mijnen Heer niet beledigen. Slechts een voorſtel zij mij vergunt, die hem en u genoegen moet doen.

EMMERICH. Ik ben begeerig dit te hooren.

De bode. Toen een van uwe benden de bolwerken wilden beſtormen, die het pad naar onze vesting beperken, toen vielen vijftien van uwe dappere ruiters in onze gevangenſchap. De hertog bied de losſing van allen, indien gij die vijf vrij laat, welke het toeval gisteren in uwe handen voerde. Hij verkoos zijne getrouwſte tot geleiders, en het ſmart hem, hun thans in harde gevangenſchap te zien.

EMMERICH. Is dit het oogmerk uwer zending? (*lagchend*). Nu ontdek ik list, en dank u, dat gij mij dezelve zoo openlijk ontſluijert. Zeg aan hem, die u zondt, dat ik uwen hertog gevan-

gen heb, en hem tegen geen hondert ruiters uitwisſel.

De bode. Gij bedriegd u zeer, gij — —

EMMERICH. Wanneer ik mij bedrieg, zoo is de ſchade aan mij, en ik zal haar alleen dragen, vergun mij daarom deze last, en volbreng uwen boodſchap, die ik u heb opgelegt.

De bode ſcheidde bedreigend en trotsſeerend, en EMMERICH beſloot de gevangenen tot KAREL te zenden, bij wiens benden hij meer anderen vermoedde, die den hertog perſoonlijk kenden, en zijne list zouden verijdelen. Voor dat hij dit voornemen ten uitvoer bragt, rees de gedachten in hem op, om eene list te beproeven, welkers uitvoering ook met het beste gevolg werd bekroont. Snel zondt hij eenige benden uit, welke in de naast bij gelegen dorpen alle mannen en vrouwen naar het leger moesten ontbieden; terwijl dit ten uitvoer werd gebragt, dwong hij den verkleeden ruiter, welke hij als den hertog beſchouwde, om ridderlijke kleederen aan te trekken, en zetten hem in eene kleine tent op eenen verheven ſtoel. Uwen hertog, zeide hij nu tot het verzamelde volk, heeft u hier heen geroepen, en wil met u ſpreken. Bij deze woorden ging de tent open, de gewaande hertog zat, omgeven door de ruiters van EMMERICH, op den ſtoel, en het volk eerden hem als de zoodanigen. EMMERICH ging nu door de rijën, vraagde aan ieder; Of dit hunne hertog was? en toen een gelijkluidend *ja*, de vraag beantwoorden, zoo wende hij zich tot den gevangenen, en vraagden: of hij het wilde

de wagen, om deze honderd getuigen tegen te spreken? De hertog bekende nu gewillig, het geen hij niet meer konde loochenen, en waagde nog velo aanvallen op de getrouwheid van EMMERICH, om deze door de schitterendste beloften wankelend te maken; maar hij bleef standvastig, en verklaarde hem ronduit, dat alleen de beledigde KAREL konde straffen of vergeven.

De onnoemelijke schatten, welke de hertog reeds dikwijls in de tegenwoordigheid van meer andere *Duitschers* had aangeboden, maakte de ruiters van EMMERICH belust naar den buit. Zij wilden, toen hij de belegering eindigde, niet wijken, en vorderden standvastig, dat hij van den hertog de overgave der vesting zoude bedingen. Wij volgen u, zeiden zij, gewillig in alle oorlogen, wij ontzien geen gevaar, zijt daarom ook billijk, en vergun ons belooning, indien zij ons zoo rijkelijk wacht. Deze onverwachte voorstelling smerte EMMERICH, maar hij vondt het billijk en vermits de hertog de overgave der vesting wel gebieden, maar zijne krijgslieden niet konde dwingen, dat zij vrijwillig de gevangenen van de wrekende *Duitschers* werden, zoo zondt EMMERICH de overige gevangenen vrij van ketens naar de vesting, en beval hun, dat zij daar de ontdekking van den hertog verkondigen, en te gelijk moesten vragen, of zij liever eenen vrijen en ongehinderden aftogt, of bij eindelijke verovering beschimpende gevangenschap wilden kiezen? Allen verkozen met groote vreugd den eersten, verkozen hem zoo veel te liever,

vermits zij zulk een voorſtel geheel niet konden verwachten, en was ten minſten niet een gedeelten van hunne list gelukt, dan hadden zij zich den anderen dag reeds vrijwillig in handen van de overwinnaars moeten overgeven. Want het water, het welk zij over de rotſen hadden nedergeſtort, was de geheele voorraad, welke zij nog bezaten, en de ontdekking van eenen nieuwen bron een leugen, met welke zij hunnen hertog uit de handen van de *Duitſchers* hoopten te redden, en dan met hem eenen gelukkiger uitval wilden wagen.

Reeds op den avond, ſtond de veſting verlaten en ledig, de ruiters van EMMERICH hadden de verdedigers wel ongehindert laten uittrekken; maar ook zorgvuldig gewaakt, dat niemand een gedeelten van de ſchatten met zich nam, welke in de veſting zoo overvloedig verborgen moeſten liggen. Den volgenden morgen, ging EMMERICH met den gevangen hertog daarheen, hij had beloofd alle zijne verborgene ſchatten te ontdekken, en hield woord, vermits hij daar door de gunst van KAREL hoopte te winnen. Zij waren groot en aanzienelijk, zij gingen de verwachting van EMMERICH en van alle zijne ruiters verre te boven, men konde dezelve in dien tijd met alle regt onafmetelijk noemen. Niettegenſtaande EMMERICH zijne ruiters bijzonder rijkelijk begiftigde, zoo waren er evenwel hondert pakpaarden nodig, welke de voor den Koning beſtemden buit zouden dragen. De optogt van EMMERICH begon ſnel, reeds den tweeden dag bereikte hij de Koninklijke benden, welke reeds twee vestingen veroverd, maar den

her-

hertog niet hadden gevonden, en juist waren opgebroken, om de benden van EMMERICH te verfterken. Groot was de vreugde in het leger, toen het zich fpoedig verbreiden, dat EMMERICH den gevangen hertog met zich voerde, maar op het gelaat van KAREL ruste vaste ernst. Ik wil, zeide hij, den vergiftiger niet zien, hij is mijnen blik niet waardig, men leveren hem aan de regters over, welke ik reeds lang over hem benoemden, deze mogen zijne ftraf uitfpreken. Zij beflisten fnel maar ook eenparig de dood van den verrader, en reeds op den derden dag werd hij in tegenwoordigheid van het *Duitfche* leger en vele verzamelde *Frioulers* onthoofd. Op het dringend verzoek van alle de edelen van het land benoemde KAREL wel eenen anderen hertog uit hun midden, maar dezen moest hem den eed der getrouwheid zweeren, en twaalf edele jongelingen tot onderpand van dezelve naar *Worms* zenden.

Hoe vast en ftandvastig EMMERICH ook weigerde, zoo moest hij evenwel tot belooning voor zijne getrouwheid de helft van de hertogelijke fchatten aannemen. Zijn dankbaren Koning eischte dit uitdrukkelijk, en vermits EMMERICH daardoor de rijkfte van het geheele land werd, zoo zwoer hij eenen duuren eed, dat hij dit kostbaar gefchenk tot welzijn van zijn vaderland, en van zijnen goeden Koning wilde aanwenden.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Karel keerde nu met zijn leger naar *Duitschland* en Emmerich in de armen van zijne echtgenoote terug, die hij op den doortogt naar *Frioul* slechts eenige dagen lang gesproken en vertroost had. Reeds in het volgende jaar werd Emmerich op nieuw van hare zijde bij Karel geroepen. Het afscheid was dezen keer zoo treurig niet, vermits Karel geenszins zijnen arm, maar alleen zijnen getrouwen raad eischte, hoe hij in den toekomst de nieuwe, en zeer waarschijnlijke ontrouw van de *Saksen* verhinderen, en hun vaster aan zich konde ketenen. Hij verzamelde daarom zijne getrouwsten te *Paterborn*, waarheen Emmerich hem geleidde, en waar hij met de opperhoofden van de *Saksen* eenen rijksdag hieldt, Hoewel deze alles beloofden en toestemden, het geen hij eischte, zoo zag hij evenwel maar duidelijk in, dat zij op nieuw den strijd der vrijheid zouden beproeven, indien hij, het geen hij op dezen rijksdag besloot, met het grootst gedeelten van zijn leger naar *Spanje* zoude trekken, om däár de onderling oneenige *Arabieren* te bedwingen, en zijne heerschappij ook över deze verafgelegene volken uittebreiden. Hij vermoedde dit zoo veel te meer, vermits de *Saksen* eenpariglijk met de regimenten van de dapperen Rolland, die hen tot hiertoe mogelijk te gestreng had bewaakt, ontevreden waren, en openlijke klagten tegen hem aan den dag lagen. Lief en aangenaam

was

was het hem daarom, toen ROLLAND zelfs vrijwillig deze regimenten afftond, en openlijk beleed, dat hij wel tot den ftrijd bekwaam was, maar niet in ftaat om een trouweloos en liftig volk gadeteflaan. Toen KAREL's oogen eenen nieuwen bevelhebber zochten, welke de moedwilligheid van de *Sakfen* zoude beteugelen, hing het met welgevallen op EMMERICH die tot hiertoe de opperhoofden van de *Sakfen* in alle gelegenheden zeer vriendfchappelijk behandelt, en zich daar door haar vertrouwen in eenen hoogen graad had verworven. EMMERICH verfchrikte magtig, toen KAREL hem zijn befluit bekend maakte, hij wende zijne onbekwaamheid voor; maar dewijl de Koning vast daar op bleef ftaan, en de vervulling als pligt eischte, zoo voegde hij zich naar zijnen wil, en beloofde alles wat mogelijk was aantewenden, om dit naar zijn vermogen te vervullen.

KAREL gebood hem voor alles eene vermeerdering van het leger, en de opbouwing van nieuwe veftingen in het land van de *Sakfen*. Hoewel EMMERICH wijsfelijk voor uit zag, dat beide aan de *Sakfen* onverdragelijk zoude toefchijnen, zoo was hij evenwel met KAREL overtuigd, dat alleen fterk bezette vestingen de zekerheid van de *Duitfchers* waarborgden, en de altijd ftrijdvaardigen *Sakfen* in toom konden houden. Hij befloot daarom alle zijne fchatten en rijkdommen tot dit oogmerk aantewenden, en op deze wijze zoo wel zijne zekerheid, als ook de heerfchappij van zijnen Koning te grondvesten.

Karel nam dit voorſtel welgevallig aan, maar vergold hem dit ook terſtondt door nieuwe weldaden, vermits hij niet alleen door een ſchriftelijk bewijs zijnen getrouwen Metternich het regt van eigendom van alle de veſtingen, welke hij zoude bouwen, voor zich en zijne nakomelingen vooruit verzekerden, maar hem ook alle de landerijen en bosſchen, die hij van elke vesting konde overzien, als een leen tot volkomen eigendom overliet. Rolland trok met den Koning naar de *Pijreneën*, en was eene van de hoofdoorzaken, dat de laatſte Emmerich ſlechts een zwak leger tot verdediging achterliet, dewijl hij in de laatſten bijeenkomst bewees, dat Emmerich dit gemakkelijk door nieuwe ruiters uit *Duitschland* naar welgevallen konde vermeerderen. Zelfs die *Sakſen* op wiens trouw men het meeſte konde bouwen, vergezelden den Koning op dezen togt, en verminderden daardoor het opzigt, het welk bij een voor zijne voormalige vrijheid zoo ijverig worſtelend volk hoogst nodig was. Karel hoopte en geloofde waarlijk, dat hem de vergezellende *Wesphalingers* een onderpand van getrouwheid voor hunne familien, en als gijzelaars van dezelve zouden dienen, doch het vervolg bewees maar duidelijk, dat men die weinigen niet achten, en hen als trouweloozen beſchouwde, die aan het welzijn des vaderlands geen aandeel meer hadden.

In den beginnen gedroegen de *Westphalingers* zich bijzonder ſtil en rustig, Emmerich verbeelde zich midden onder vrienden te wonen, en riep zijne

ne echtgenoote tot hem, om geene vreugde te ontbeeren, welke de vrede en de ſtille rust aan ieder ridder vergunden. Maar toen hij ſpoedig daarna, indachtig aan zijne pligten, de ruiters vermeerderden, hier en daar vestingen begon te bouwen, en de door Karel opgelegden ſchatting eischte, toen verdween het vertrouwen, het welk de *Saksen* in den beginnen jegens hem betoonden; zij gingen ſtil en afgetrokken rond, vertraagden in de vervulling der geboden, en blikten met ſcheele oogen naar de muren, die op hunne rotsen en bergen omhoog ſtegen. Geen bewijs, geene overtuigings kracht was in ſtaat, om dit mistrouwend volk te overreden, dat men alleen daarom gebouwen van ſteen opmetzelden, om dat het de verwoesting van den tijd langer wederſtand bood, zij beſchouwden elk gebouw voor een gevangenis, in welke de harden *Duitſchers* hunne vrouwen en kinderen zouden inkerkeren, en haten dezulke daarom bovenmaten. Deze haat bleef niet lang werkeloos, voor dat Emmerich het konde vermoeden, overvielen eenige benden de werklieden, en verwoesten met eene drift en met eene woede, waartoe geene beſchrijving in ſtaat is, alles, wat deze door maanden lange arbeid voleindigt hadden. Emmerich was niet in ſtaat, om de vermetelen te ſtraffen, dewijl zij zich terſtondt in de dikſte bosſchen verborgen, en ſlechts dan weder te voorſchijn kwamen, als het werk weder begonnen was.

Hoe meer zich het leger van Karel van de *Duitſche* grenzen verwijderde, hoe onmogelijker het de-

zen werd, tot snelle wraak terug te keeren, zoo veel te stouter en werkzamer werden de *Sakſen.* EMMERICH ontving zelfs de zekere tijding, dat de beroemde *Sakſiſche* bevelhebber WITTEKIND in het binnenſte van het nog onbedwongen rijk een magtig leger verzamelde, en den ſterkſten eed had gezwooren, om zijne jukdragende broeders te bevrijden. Daar hij zich zeer natuurlijk te zwak gevoelde, om zulk een leger wederſtand te bieden, en niet alleen in zulk een gevaar op de behouding van het veroverde denkende, maar ook het onbeſchermde *Duitschland* tegen roof en moord moest verdedigen, zoo ſtaakte hij de bovendien hoogst bezwaarlijke bouwing der vestingen, bezette de gewigtigſte en tot verdediging geſchikte plaatſen met dappere ruiters, en voerde het overige van zijn leger over de *Rijn* terug; om door ſchrandere toebereidzelen en door verdediging van dezen vloed de roofzuchtige *Sakſen* te verhinderen, om zijne vruchtbare gronden te vernielen. Zijne onderneming werd met het besten gevolg bekroont, de *Duitſchers*, welke nu naderend gevaar vermoedden, vermeerderden zijn leger voortreffelijk, en de *Sakſen* waagden het niet, om de woede van dezelve aantehitzen.

Te vreden met zijnen terugtogt, vergenoegd, dat zij de bouwing van de zoo gehaten gevangenisſen hadden verhindert, verdroegen zij het zwakke juk, hetwelk nog op hun lag, gewillig, betaalden ſchatting, en voeden de *Duitſchers*, welke de vaste plaatſen bewaakten. Om niet werkeloos te zijn, en evenwel tot welzijn van zijn geliefd vaderland iets bijtedra-

gen,

gen, bouwde EMMERICH nu aan gene zijde van den *Rijn* verscheiden vestingen, welke tot bescherming van de *Duitschers* zouden dienen. Toen eene van deze vestingen, welke hij van zijne schatten had opgebouwd, voltooid was, wijdde hij dezelve als het stamhuis van zijnen stam in, en noemde haar *Metternich*. Nog in hetzelfde jaar betrok hij dezelve met zijne gade en kinderen, en liet het bestuur van zijne landerijen in het *Triersche* aan getrouwe voogden over. Op deze genoot hij slechts weinige geruste dagen, want hoewel het gerucht van de overwinningen van KAREL in *Spanje* reeds in *Duitschland* werd verspreid, zoo schrikten deze tijding evenwel de aan rust ongewoone *Saksen* niet af, zij begonnen op nieuw het zoo duur bezwooren verbond te breken. WITTEKIND drong met eene magtige bende uit het binnenste voort, beangstte de in vestingen ingesloten *Duitschers*, en zocht met magt en geweld *Duitschland* op nieuw te vernielen.

EMMERICH bood lang met standvastigheid en moed alle wederstand, en verdedigde den *Rijn* oever voortreffelijk, overal, waar de vijand wilde landen, mislukte het hem, en hij verwde dikwijls met zijn bloed het water van den *Rijn*. Om zijne uitgezette benden terstondt aan de plaats van het gevaar te verzamelen, liet hij groote en lange hoorns maken, wier toon men uren ver konden hooren; aanhoudende roeping op deze leiden dan terstondt alle de overigen tot de beangsten, en verijdelde daar door dikwijls het voornemen van de vijanden. Op alle

pa-

nabij liggende vestingen werden in het vervolg insgelijks zulke hoorns verdeelt, welke dan het arbeidende volk uit de verheid tot verdediging van het vaderland opriepen, en waardoor op deze wijze dikwijls een leger verzamelden, dat ieder magt konde trotſeeren. Emmerich liet zich zelfs eenen zoortgelijken hoorn uit louter goud vervaardigen, welke nog langen tijd door zijne nakomelingen bewaard werd, en in het vervolg van deze geſchiedenis gelegenheid tot een magtig verbond gaf, het welk in de treurige tijden van de *Duitſche* anarchie veel goeds ſtichten.

Emmerich's moed werd door het gelukkig gevolg van zijne toebereidzelen op nieuw bezield. De *Duitſchers* vereerden hem als hunne beſchermer en vader, en wanneer ook Hedwig, ſteeds indachtig aan de groote en veelvuldige gevaren, dikwijls klaagde, of weenden, en zich en haren echtgenoot geruste dagen toewenschte, zoo was toch altijd een genoten vrolijken en zorgvrije dag bekwaam, om de treurige met nieuwe moed te bezielen.

Op dezen tijd ontving hij de droevige onverwachte tijding, dat het overwinnende leger van zijnen Koning in de enge dalen van het *Pyreneeſche* gebergten uit eenen hinderlaag aangegrepen, en bijna geheel vernietigd was. Karel konde zich, volgens de tijding, naauwlijks met het leven redden, en de dappere Rolland vondt, terwijl hij hetzelve verdedigde, zijnen dood. Toen dit ſchrikkelijk voorval zijne ziel nog bedroefde, en hij zich met al zijn vermogen werkzaam hieldt, om zijnen naar *Duitschland* vluchtende Koning een nieuw leger

te

te verzamelen, klonk de roepftem van de krijgshoorns van alle vestingen, hoogtens en langs den geheelen *Rijn* oever; fpoedig ontving hij ook de zekere tijding, dat een buitengewoon fterk leger van de trouwelooze *Westphalingers* met alle magt op *Keulen* aandrongen, en op meer plaatfen den juist zeer laagen *Rijn* zochten over te komen. Vol moed fnelde EMMERICH naar de plaats van het gevaar, vol moed verdronk hij in den *Rijn*-vloed eenige kleine benden, welke den overgang reeds hadden gewaagd, maar den moed van de *Duitfchers* kwam ditmaal in geene vergelijking met die van de *Sakfen*. De eerste treurden over het verlies, hetwelk hunnen Koning in de *Pyreneefche* dalen had geleden, en de laatfte juichten over deze tijding, welke zij even zoo fpoedig door hunne broeders hadden ontvangen, die den Koning KAREL waarfchijnlijk niet opregt, maar als befpieders van zijne handelingen en als benijders van zijnen roem dienden. Zij wisten, dat KAREL, wiens arm zij inzonderheid vreesden, thans vlugtend rond doolde, zij maakten van dit gelukkig tijdftip gebruik, waren overtuigd, dat zijne gewoone adelaars vlugt ditmaal langer moest vertoeven, en zochten door infpanning van alle krachten hunne verloren vrijheid weder te verkrijgen. Te vergeefsch zocht EMMERICH het beangfte *Keulen* te redden, met eene grenzelooze woede beftormden de *Sakfen* deze plaats, om niet alles te verliezen, moest EMMERICH op gene zijde van den oever wijken, en konde het niet verhinderen, dat de wilde benden volg-

den,

den, en bij *Duis* werkelijk landen, en de vruchtbare oorden met roof, moord en verwoesting bedreigden.

In deze omſtandigheden moest EMMERICH het uiterſte wagen, en eene ſlag leveren, die het lot van de beangſte *Duitſchers* beſlisſen, hen redden, maar ook verderven konde. Hij verzamelde in ſnelle haast alle zijne benden, leunde hen met den rug tegen de bergen, bij welke zich eene breede vlakte eindigde, en in welke de *Sakſen* hun leger hadden opgeſlagen. De ſtrijd was ongelijk, maar daarom ook aanhoudend en woedend, één *Duitſcher* moest ten minsten tegen twintig *Sakſen* kampen, maar hij ſtreed, tot dat hij viel, vermits hij gade en kind, goed en haardſteê verdedigde. Reeds was de helft van het *Duitſche* leger gewond, reeds moesten de overigen afgemat en vermoeid naar de hoogtens, die hen dekten, wijken, toen bijna ter gelijker tijd de bevelhebber METTERNICH, welke de vlugtende tot nieuwen ſtrijd zocht aantemaanen, een pijl in de nek, en een werpſpies in de zijde vloog. Nog zat hij wankelend op het paard, en zonk niet neder voor dat hij eenen vaandrager het vaan uit de handen had gerukt. Toen het in zijne ſidderende hand wapperden, omringden hem de vlugtenden, en poogden hem te beſchermen en te dekken. Het uur van mijn dood is nabij, ik zal het vergenoegd eindigen, wanneer gij het wreekt, en mijne en uwe gade, mijne en uwe kinderen beſchermt! Zoo ſprak hij ſtamelend, hief met alle de kracht, die zich nog in hem bewoog, het vaan omhoog, en

A-

Adalgis benevens Ero, welke beiden eene benden aanvoerden, grepen hetzelve met haastige woede, en ſtortten op nieuw op de overwinnaars in. Alle, die het zagen, en niet vreesachtig hunnen rug toewenden, volgden na, als eene wolkbreuk, die zich op den kruin van den berg ontlast, en nu vernielingsvol in de diepte naar beneden ſtort, ſtortten de *Duitſchers* hunne vervolgers tegen, ſloegen alles op den bodem, wat wederſtand bood, drongen ſteeds vooruit, en werden alleen door den vloed geſtremt, die, met lijken en vlugtenden bedekt, voor hunne voeten rolde. Slechts weinige van de *Sakſen* ontkwamen aan den vuist van de wrekers, ſlechts weinige bereikten aan gene zijde den oever, en vlugtten huilend en klagend naar hunne bosſchen terug.

De overwinning van de *Duitſchers* was groot en beſlisſend, ongehindert konden zij de vlugtenden vervolgen, ongehindert tot aan de *Wezer* voortdringen, want ſpoedig klonk de tijding, dat de vijand zich tot over deze had terug getrokken, maar zij waren niet in ſtaat, om de vruchten van deze bloedige overwinning te genieten, er was geen een onder de overwinnaren, welke geen vader, broeder of vriend vermisten, geen een was er onder hun, welke den val van hunne zoo vurig beminden, en dapperen bevelhebber niet beklaagde. Nog geſtadig hopende, dat hij nog leefde, of nog gered konde worden, ſnelden zij naar de hoogten terug, waar hij van zijn paard ſtortte. Sprakeloos maar diep gevoelend ſtonden zij daar, toen zij zijn

hoofd

hoofd van den helm ontbloot, zijne wangen bleek en zijn oog gebroken zagen. Zij namen het den dankbaren Ero niet kwalijk, dat hij gelijk eene vrouw overluid jammerende naast hem nederſtorte, en de dood van zijne weldoener in de roerendſte uitdrukkingen beklaagde. Wij hebben uwen dood heerlijk gewroken, wij willen u ook de vruchten daarvan offeren, riepen allen, die rondom verzamelt ſtonden, bragten met de meeſte ſpoed alle de gevangenen, die zij aan den oever der *Rijn* hadden gemaakt, en vermoorden meer als duizend van deze hulpelooze aan de plaats, waar Emmerich ruste. Een verſchrikkelijk maar gewoonlijk offer, het welk de oude *Duitſchers* aan hunne in den ſlag geſneuvelde bevelhebbers bragten, dikwijls werdt zijn graf nog jaren lang met het bloed van ongelukkige gevangenen bevochtigd, en men geloofden den afgeſtorvenen daar door bijzonder te vereeren.

Adalgis nam het op zich, om het ligchaam van den dapperen Emmerich naar zijne vesting te geleiden, en deszelfs ongelukkige weduwe te vertroosten. Ero was hier toe niet in ſtaat. Ik zwoer, zeide hij de getrouwe meer als eens, dat mijn ſchild hem ſteeds zoude beſchermen, dat ik eerst moest vallen, voor dat hij konde vallen; ik heb getracht mijnen eed naar mijn vermogen te vervullen, maar het is verſchrikkelijk mislukt, en ik kan niet voor haar verſchijnen, dan wanneer matiging van ſmart mijne verdediging mogelijk maakt.

Toen de treurige optogt nabij de vesting kwam, gebood Adalgis ſtilſtand, en trok vooruit, om de

we-

weduwe op het verfchrikkelijke dat hem volgden, voortebereiden. Hij vondt haar in hare kamer, waar zij omringd van hare kinderen, zij had er thans vier, tot God om redding en befcherming voor haren echtgenoot en het vaderland fmeekte. Snel fprong zij op, toen zij de binnen tredende ADALGIS ontdekte, en vraagde haastig: of hij haar tijding van haren geliefden EMMERICH bragt?

ADALGIS. Ik brenge u die.

HEDWIG. Heeft hij, hebt gij de vijanden overwonnen?

ADALGIS. Wij hebben eene roemvolle overwinning bevochten, in lang zullen de trouweloozen het niet meer waagen, om de wraak der *Duitfchers* aantehitzen, want zij heeft een leger vernietigd, aan het welk zij jaren lang verzamelden. Maar de overwinning was boven alles kostbaar, zij ontroofden menig echtgenoote haren gade, menig kind den vader, maar have en goed is gered, en de dood voor het vaderland is immers zoete pligt onverganklijke roem.

HEDWIG. Man, uwe woorden bevatten vergift, want zij zijn te zoet en te liefelijk. Hoe is het met mijnen EMMERICH?

ADALGIS. Het is wel met hem.

HEDWIG. God zij gelooft! zal hij fpoedig in de armen zijner echtgenoote terug keeren?

ADALGIS. Alleen aan hem heeft het vaderland deze heerlijke overwinning te danken, reeds vlugten alle, reeds zegepraalden de vijanden, maar zijne woorden vielen Centenaar zwaar op ons hart,

wij ſtreden op nieuw, en wij hopen, dat hij zag hoe wij zegepraalden.

Hedwig. Wij hopen? dat hij zag? — Ongelukkige, pijnig mij niet langer! leeft mijn Emmerich? (Adalgis *zwijgt.*) Groote God, gij zwijgt?

Adalgis. Zijn dood was ſchoon en groot, uwe klagten onteeren hem!

Op deze woorden zonk Hedwig's hand en oog neder, zij ſidderde en beefde, zij wilde haar ongeluk vatten, en konde het niet. Tuimelend en gevoelloos bereikte zij haar rustbed, zonk krachteloos daar op neder, en wrong de zaamgevouwen handen vreesſelijk. Lang beefde op hare lippen onverſtaanbare toonen, eindelijk vertoefde haren blik op de kinderen, die hunne moeder angstvol aanblikten: arme weezen! arme weduwe! riep zij uit, en verborg haar gelaat.

Adalgis. Gij zijt geene weduwe, uwe kinderen zijn geene weezen. Koning en vaderland moet uw gade en de vader van uwe kinderen worden.

Te vergeefsch poogde Adalgis, haar door zoortgelijke troostgronden te bemoedigen, maar zij hegten niet aan de ziel der lijdende, de verſchrikkelijkſte ſmert vervulde haar hart, en beroofde elke vertroosting ruimte en plaats. Alle de bewoners der vesting weenden en klaagden, toen eindelijk de treurtogt op de vesting aankwam, en het ligchaam van hunne heer van het paard afgeheven werd. Men verhinderde het niet, toen Hedwig het naderde, maar men vreesde voor haar leven, toen zij onbeweegelijk en ſidderend daar ſtondt, geene van

ha-

hare door de ſmert verlamde ledematen konde bewegen, en geene traan den inwendigen aandrang verminderde. In zulk eenen toeſtand volgde zij het lijk van haren gade naar het rotsgraf, waarin men hem nederliet. Dan, toen zij bij het treurmaal Ero aan den tafel ontdekte, werd haren blik levendiger, en hare lippen openden zich tot ſpreken. Gij leeft, vraagde zij, en tranen rolden voor den eersten maal over hare bleeke wangen; gij leeft, en mijn gade werd aan uwe zijde ſchrikkelijk vermoord?

Ero. Behaagde het God, dat ik hem had kunnen beſchermen! behaagde het God, dat mijnen pligt mij niet van hem had verwijdert, maar terwijl ik op zijn bevel den terugtogt moest dekken, drongen de vijanden ter zijde op hem in, en hij werd een prooi des doods. Indachtig aan mijnen eed, zocht ik nu overal den dood, en vondt hem niet, en moest beſchaamt, en ſlechts met het vaste voornemen voor u verſchijnen, dat ik, zoo waarlijk helpe mij God, u en uwe kinderen tegen alle onregt wil verdedigen en beſchermen.

Hedwig. Dit voornemen zal God u beloonen, om dit voornemen ten uitvoer te brengen heeft hij u zoo wonderbaar beveiligt. Gij moet vader van de kleinen worden, welke de droefheid ook hunne moeder ſpoedig zal ontroven. Met hem had ik mij voorgeſteld eene hooge ouderdom te bereiken, maar zonder hem is mij het leven eenen onverdragelijken last, die den algoeden ſpoedig zal verligten.

Op dezen toon vervolgde zij met klagen, en alle de aanwezigen verheugden zich, dat zij klaagde en weenden, dewijl de hoogste smart alleen stom is, en klagten en tranen reeds de vermindering van dezelve aantoonen. ADALGIS, welke intusschen de bevelhebbers plaats van den dapperen METTERNICH overnam, en den edelen ridder GEIL tot zijnen bijstand verkoos, ontsloeg ERO terstond van zijnen verderen pligt, om voor het vaderland te strijden, benoemde hem tot beschermvoogt der treurende weduwe, en van de vaderlooze kinderen van den held. Het waren bevallige en schoone kinderen, twee knaapjes en twee meisjes, op welke de geest des vaders en de zachtmoedigheid der moeder scheen te rusten, want moedig en verheven blikten de knapen, zacht en zedig bloosden de meisjes, wanneer een vreemden met hen sprak, en hen prees.

De edelen METTERNICH rustte reeds maanden lang in het graf, maar nog altijd weenden en jammerden de troostelooze weduwe aan de rand van hetzelven, toen KAREL met het overschot van zijn verslagen leger in *Worms* verscheen, nieuwe ruiters in de nabij- en uitgestrektheid verzamelde, om de trotsche en nog gedurig oproerige *Saksen* te bewijzen, dat de leeuw, indien hij ook voor de overmagt moet wijken, evenwel nooit den moed verliest, om zich zijnen vijanden openlijk tegen te stellen. Juist wilde hij met zijn nieuw leger naar de *Wezer* trekken, en zich met ADALGIS vereenigen, toen dezen hem de tijding toezondt, dat de *Saksische* bevelhebber, de onbedwingbaren WITTEKIND, op

op nieuw met eene ſterke benden tegen hem aandrong, en alles bedreig'den te verwoesten. Deze tijding eischten zijnen optogt, maar de zoo noodzakelijke ſpoed verhinderde hem evenwel niet, om de treurende weduwe van zijnen getrouwen Metternich te bezoeken. Hij ſtierf voor mij, zeide hij, toen Hedwig treurende en handenwringend voor hem ſtondt, ik ben hem wraak, en vergoeding ſchuldig, ik ſnel om de eerste ten uitvoer te brengen, en om u dan de laatſte zoo veel te zekerder te kunnen bewijzen. Met deze woorden verliet haar de ontroerde Koning, en vervulde zijne beloften getrouw, want offchoon hij Adalgis van de *Sakſen* geſlagen en vervolgt aantrof, zoo verzamelde hij evenwel het overſchot van zijn leger, ſtelde zich op nieuw tegen de zekere overwinnaars, en werd ſpoedig hunne overwinnaar. Met eene woede, die alleen de barbaren eigen is, woedde het zwaart van de *Duitſchers* onder de vlugtelingen, en dwong hen naar dikwijls herhaalden, en jaren durende ſtrijd tot volkomen onderwerping, alle zegeteekens, welke Karel in deze onderſcheide ſlagen buit maakte, verzamelde hij zorgvuldig, en zondt dezelve naar de vesting Metternich, waar zij aan het graf van zijnen getrouwen vriend werden opgehangen. Toen hij na verloop van eenige jaren weder als overwinnaar van de *West-* en *Oostphalen* naar *Worms* aftrok, vereerde hij Hedwig met een nieuw bezoek. Hij vondt hare kinderen bloeijend en ſchoon, hare erfbezitting onder het opzigt van den dankbaren Ero in eenen ge-

gezegenden toestand, maar zij zelfs treurde nog gestadig, werd van verdriet en kommer verteert, en naderde dagelijks meer aan het doel van haren wensch, aan het einde van haar leven. Te vergeefsch zocht KAREL haar moed inteboezemen; zij lachte alleen dan, wanneer men van de zekerheid van haren nabij zijnde dood sprak, indien zij geene verstrooijing wilde zoeken en aannemen. Dan zoude ik mijn groots geluk wederstreven, antwoordde zij, en verzonk op nieuw in haar gewoonlijk stilzwijgen. Vol met den besten wil, om den toestand der getrouwe te verzachten, en daar door de nagedachtenis van haren gade te vereeren, beproefde KAREL alles doch te vergeefsch, en werd spoedig zeker overtuigd, dat verdriet des levens diepe wortel in hare ziel had gevat. Om de vermeerdering van dezelve krachtdadig te verhinderen, beval hij zijne geleerdste Kappelaan, welke hij er gewoonlijk meer dan een in zijn gevolg mede voerde, om op de vesting te blijven, en de treurende door gronden van den godsdienst uit hare diepzinnige sluimering optewekken.

SUNTEL, zoo noemde zich deze eerwaardige priester, gaf zich alle moeite, om het gebod van zijnen heer te vervullen, en zoude ook heerlijke vruchten zijner vlijt hebben ingeoogst, indien het ziels lijden haar ligchaam niet reeds ongeneeslijk had gewond. Zijne krachtvolle woorden konden alleen de ziel, maar geenszins het ligchaam versterken, dit verwelkte onophoudelijk, en zonk afgerukt en rijp in het graf neder, toen de boomen

in

het eerstkomende voorjaar begonnen te knoppen. Met de zekere en vrolijke overtuiging, om aan gene zijde des grafs voor eeuwig met haren Emmerich vereenigd te worden, floot Hedwig hare afgematte oogen, en werd aan zijne zijde onder de jammertranen van hare kinderen, en onder de luide klagten van alle hare dienaren ten grave beſteld.

Het ongeveinsd en opregt hart van Sundel beminde de ouderloos geworden zijnde kinderen; de verheerlijkte moeder had hen meer als eenmaal aan zijne trouwe zorg en opzigt aanbevolen, en hij beſloot om zijne nog overige levensdagen aan hunne opvoeding toetewijden. Ero, die ſtandvastig en getrouw hun eigendom bewaakte, onderwees hen in de ridder pligten, en Sundel leerde hen alle kunsten en wetenſchappen, die hij zelfs kende en uitoefende. Om hen de heldendaden van hunnen vader, en de getrouwheid en liefde der moeder vast intedrukken en eigen te maken, ſtelde hij hun beider levensgeſchiedenis in de latijnſche taal op, en oefende in deze de kleinen in het lezen. Deze geſchiedenis werd in het vervolg van tijd door de nakomelingen van Emmerich hoog geëerd, zorgvuldig bewaard, en offchoon de alles verwoestende tijd dit bijzonder onſchatbaar kleinood door een onbekend toeval vernietigde, zoo bleef den inhoud daarvan bij het geſlacht van Emmerich in een getrouw aandenken, en ſpoedig bevondt zich onder hunne Slot-kapellaanen een nieuwe biograaph, die deze mondelingſche verhalen zorgvuldig in een nieuw werk opſtelde, en hetzelve voor de nakome-

lingen tot een nodig en dienstig gebruik bewaarden. Uit dezen bron heb ik de stoffe tot deze geschiedenis geput, en dezelve aan mijne lezers tot leerzame uitspanning voorgedragen. Het is zeer te bejammeren, dat er van de kinderen van EMMERICH, in welke, volgens de verzekering van den goedhartigen SUNDEL, de geest van hunnen vaderlijken held zoo zichtbaar uitblonk, niet eene gelijke biographie gevonden is, en dat dit helden geslacht alle zijne waarschijnlijk zeer roemwaardige daden alleen aan het aandenken der tijdgenooten moest overlaten, die hun snel en spoedig vergaten, tot dat er eindelijk eene nieuwe geschiedschrijver opstondt, die verzamelde, het geen hij vondt, verhaalde, wat hij zag, en op deze wijze de stichter eener nieuwe geschiedenis werd, die mijne lezers zeker met warme deelneming zullen lezen.

Een tusschen tijd van bijna meer als zes hondert jaren scheid haar van de vorigen, en ik kan, voor dat ik dezelve beginne, tot opvulling van de groote tusschen ruimte niet anders aanvoeren, als dat de kinderen van EMMERICH zich in het vervolg in hunne vaderlijke erfbezittingen verdeelden. De eerstgeborenen werd bezitter van de vestingen *Winneberg* en *Beilstein*, en liet zijnen jonger broeder de vesting *Metternich* overig, dewijl dezen zich met een rijk meisje verbondt, wier vader in de nabijheid woonde, en door zijne magt de beminde schoonzoon tegen alle roverachtige aanvallen werkzaam konde verdedigen. Bij de verdeeling van de roerende schatten en goederen ontving KAREL, de

eerst-

eerstgeborene, tot fchadevergoeding van de overwinnings teekenen, welke op het vaderlijk graf te *Metternich* praalden, den *gouden hoorn*, van welkers gebruik ik reeds vroeger melding maakte, en hij werd te *Beilftein* als een duurzaam gedenkteeken zorgvuldig bewaard. Tot in de veertiende eeuw vermeerderde zich dit helden geflacht voortreffelijk: was overal van wegens zijne edele daden geëerd en hoog gefchat, werd van alle Keizers en Koningen bemint, dewijl bijzondere trouw en verknochtheid aan deze, alle hunne handelingen kenmerkten, door hen werd nimmer eene land vrede geftoort, en nooit eenige roof tegen de zwakken uitgeoefend. Zij moesten wel dikwijls hun eigendom tegen wilde en toomelooze roovers verdedigen, maar de intrekkings- en oorlogs-brieven, welke zij dan aan de onbillijke ftrijders toezonden, van welke er nog in de geflachts archiven bewaard liggen, bewezen fteeds en bijzonder duidelijk, dat alleen herhaalde en treffende onbillijkheden hen tot burger oorlog, tot binnenlandfche ftrijd, en tot zelfsverdediging konde dwingen en bewegen.

In het begin der veertiende eeuw, toen Keizer Ludwig de *Beijerfchen* regeerde, van den Paus en van den Koning van *Frankrijk* te gelijk fterk gekwelt en vervolgd werd, had zich dit talrijke geflacht van Metternich zeer verminderd. Slechts eene derzelven, Karel van Metternich genaamt, woonde nog op de aanzienlijke vesting *Zievel*, door welke hij kortelings zijne aanzienlijke bezittingen vermeerderde. Hij was de eenige, die dezen beroem-

den naam nog voerde, en alleen de hoop, dat zijne ſchoone, gezonde gade hem ſpoedig met zonen en geſlacht-opvolgers zoude verblijden, vervrolijkte zijnen blik, wanneer hem de uitbluſſching van zijnen heldenſtam wilde bedroeven. Bij hem diende en woonde de zeer geleerde HERMAN KUNZEL, welke drie talen, benevens het lezen en ſchrijven volkomen verſtondt, die alle dagen de mis in de kapel dier vesting tot heil van zijnen heer en vrouw bediende, en zoo wel de ouder geſlachts geſchiededenis van den edelen VAN METTERNICH bij een verzamelde, als ook met opregte en nooit bedrogen waarheid er bijvoegde, het merkwaardigen, dat in zijne dagen met dit geſlacht voorviel. Hem wil ik ſlechts na verhalen, het geen hij dikwijls te wijdloopig in de manier van een dagboek aan de nakomelingen ter beſchouwing en behartiging heeft achter gelaten.

TIENDE HOOFDSTUK.

Groot was het verdriet, onverzettelijk het verlies, welken, volgens de verzekering van den waarheidminnende KUNZEL, de keurvorſten en heeren het getrouwe *Duitſche* vaderland bereiden, toen zij zich na den dood van Keizer HENDRIK de *Luxemburger* tot gemeenſchappelijke verkiezing niet konden vereenigen, in twee gelijk ſterke en magtige partijen verdeelt, elkander tot hoon en trotsch twee Keizers ter gelijke tijd verkozen. Beide deze regenten zochten nu met magt en geweld hunne nieuwe waardigheid

ſtaan-

ſtaande te houden, ieder afzonderlijk lid van de geſcheiden partijen bemoeide zich naar zijn vermogen, om den verkozenen te onderſteunen, en daar door ontſtonden onder grooten en kleinen bloedige oorlogen, die welvaart en zekerheid ſtremden, de landvrede vernietigden, en dikwijls de geruste landman achter den ploeg vermoorden. Ieder, die eene vrije vesting bezat, en in ſtaat was om de eene of andere partij door zijne leenmannen en knechten te verſterken, moest zich openlijk en duidelijk verklaren: of hij Friederich, den *Oostenrijker*, of Ludwig, den *Beijerſchen*, als zijnen Keizer en Heer wilde eerbiedigen en dienen? dewijl hij anderzins, van beiden de partijen gekwelt, en door niemand beſchermt, zijn zeker verderf voor oogen zag.

De Keurvorst Balduin van *Trier*, welke de regten van Ludwig den *Beijerſchen* met moed en magt verdedigde, wende alles aan, om Karel van Metternich tot zijnen partij te lokken, want hij was in het *Trierland* algemeen als eenen dapperen ſtrijder bekend, en konde de Keurvorst wakker plagen en kwellen, dewijl twee zijner vestingen *Beilſtein* en *Winneberg*, aan zijn land grensden, en goed waren bewaard, en ſteeds door dappere ruiters werden verdedigt; maar Karel bood aan deze uitlokking eenen mannelijken wederſtand, vermits hij reeds vooraf met den Keurvorst van *Keulen* had geraadpleegt, en dezen hem had overtuigd, dat de Hertog Friederich, van zijnen magtigen broeder Leopold onderſteunt, Ludwig ſpoedig bedwingen, en dan het beminde *Duitſchland* gerust en goed zoude beſchermen en re-

regeren, dewijl reeds den heldenſtam van *Habsburg* uitdrukkelijk had bewezen, dat hij het regeren verſtondt, en de *Duitſchers* goed en gelukkig wist te leiden. Een groot gedeelten van zijne vaſallen en ruiters ſtreden daarom onder de banieren van FRIEDERICH, en moesten huiswaards vlugtten, toen dezen ongelukkigen Vorst in den bekenden ſlag bij *Muhldorf* door zijnen tëgenpartij gevangen wierd genomen. Nieuwe bijzondere voordeelige voorſtellingen van den Keurvorst van *Trier* zochten KAREL nu in zijne getrouwheid tegen FRIEDERICH wankelend te maken, maar hij verwierp dezelve ſtandvastig, en verzekerde bij herhaling, dat een METTERNICH zijn woord nooit breken, zijnen eed nooit zoude ſchenden. Deze duidelijke verklaring ſpoorden alle die gene, welke de partij van LUDWIG hadden verkozen, tot wraak aan, en METTERNICH werd meer dan eens van wilde benden benaauwd en belegerd, maar altijd zegepraalde hij met Gods hulp en bijſtand op deze vermetelen, welke wel zijne landerijen verwoesten, maar nooit een van zijne vestingen konden veroveren. Zijn naam werd daar door beroemt, maar ook gevreesd; vele Ridders, welke FRIEDERICH's regt nog verdedigden, ſchaarden zich bij hem, en werden nog gedurig door de vrienden van LUDWIG gevreesd, toen de ongelukkige FRIEDERICH reeds lang in zijne gevangenſchap ſmachten.

KAREL's gade had hem met eene dochter verblijd, wier geboorte in zijn hart aanhoudende en groote vreugde verwekten, dewijl hij daar door werd overtuigd, dat zij bekwaam was, hem ook manne-

lij-

lijke erfgenamen te fchenken, en daar door zijnen heldenftam voort te planten. Hij beminde daarom deze dochter hartelijk, noemde haar, op raadgeving van KUNZEL, KUNIGUNDA SIBILLA, dat heet — zoo als hij het zelfs verklaard — eene voorfpellende voorbodin van meerder erfgenamen, en was dikwijls geheele dagen lang de verzorger der beminde kleine; welke bijzonder veel overeenkomst met haren vader had, en reeds in hare vroegfte jeugd door ernftige gebaarden en gelaatstrekken fcheen te bewijzen, dat zij ook met de geftalten den moed van haren vader had geërfd. Reeds was het op de vesting algemeen bekend, dat de kleine KUNIGUNDA eene ware SIBILLA en profetes was, dewijl hare getrouwe moeder zich op nieuw zwanger gevoelde, toen op eenmaal het vaandel van Keizer LUDWIG bij de ophaalbrug der vesting *Zievel*, op welke KAREL nog fteeds woonde, verfcheen, en verzocht om binnen gelaten te worden. De benden, welke het geleiden, was zwak en klein, KAREL konde voor dezelve zonder vrees de poort openen, maar hij had gezwooren, zijnen Keizer FRIEDERICH alleen open burg te houden, en weigerde het daarom ftandvastig, om dezelve voor zijne vijanden te openen. Zoo neemt ten minsten, zeide de aanvoerder der benden, toen hij dit befluit hoorde, het keizerlijk gefchrift van ons aan, waarvan wij de overbrengers zijn. Gij zult dan den inhoud van zijne boodfchap leeren kennen, en naar welgevallen kunnen handelen. Met deze woorden lag hij een gefchrift bij den ophaalbrug neder, en verwijderde zich haastig. KAREL nam het-

hetzelven vervolgens in ontvangst en gaf het aan KUNZEL, om den inhoud te vertalen. „ Wij hebben," dus luide hetzelven, „ door onzen lieven getrouwen, den Keurvorst BALDUIN van *Trier*, met groot misnoegen vernomen, dat gij het nog ſteeds vermetel waagt, om de regten van den door God zelfs in onze handen geleverden gewaanden Koning FRIEDERICH hardnekkig te verdedigen, en hoofdzakelijk de ſteun van de *Elſasſer* en *Trierſche* ridders zijt, die nog altijd, door u opgewekt, eene gelijke vermetelheid zoeken uitteoefenen. Wij vermanen u ernstig, maar ook vaderlijk, om dezen dolzinnigen wederſtand dadelijk optegeven, ons, als den eenigen en regtmatigen verkozen Koning van de *Duitſchers* met liefde en getrouwheid te huldigen, en eiſchen uitdrukkelijk tot bewijs uwer gehoorzaamheid, dat gij binnen drie dagen naar den ontvangst van dit koninklijk gebod met honderd ruiters, die gij op uwe eigen kosten moet uitrusten, maar door ons in het vervolg bezoldigd zullen worden, van uwe vesting uittrekt, om binnen dien zelfden tijd te *Worms* te verſchijnen, en mijnen togt te verſterken, die mij naar *Italien* moet geleiden. Vervuld gij dit gebod, zoo zal uwen Koning u met minzaamheid en liefde ontvangen, het verledenen vergeten, en uwe toekomstige getrouwheid met ſtrenge geregtigheid beloonen; maar zoudt gij, het geen ik niet wensch en hoop, nog langer in uwen ſtrafbaren wederſtand volharden, dan ſtaan mijne getrouwen reeds gereed, om uw vermetel bedrijf te ſtraffen, den moedwil te ein-

di-

digen; en u geketend voor mijn gerigt te voeren."

KAREL had geen oogenblik tijd nodig, om een besluit te nemen, zijne getrouwheid was onwankelbaar, zijn eed onschendbaar. KUNZEL moest terstond zijn antwoord in gereedheid brengen, het was kort en bondig, want KAREL gedoogde het uitdrukkelijk niet, toen de schrijver hetzelve met zachter woorden wilde omkleeden. Ik heb, moest hij schrijven, den Koning FRIEDERICH als mijnen regtmatigen Heer gehuldigd, erkenne hem alleen als de Koning der *Duitschers*, en zal nooit op de roepstem van den Hertog van *Beyeren* met mijne ruiters te *Worms* verschijnen; dewijl ik dezen noch met leen noch met pligt ben toegedaan. Wil men mij in de uitoefening van mijnen beëedigden pligt hinderlijk zijn; zoo zal ik mij met Gods hulp en die van zijne heiligen tegen alle mijne vijanden en die des Konings mannelijk weten te verdedigen.

Met dit antwoord werd terstond eene renbode naar *Worms* gezonden, en KAREL maakte zich intusschen tot eenen mogelijken strijd gereed, hoewel hij bijna zeker vooruit meende te zien, dat de bedreiging tot geene vervulling zoude overgaan, dewijl hem reeds vroeger de zekere tijding was toegekomen, dat zelfs de vrienden van LUDWIG geweigerd hadden, om den gewoonlijken togt naar *Rome* te doen, en LUDWIG zonder geld en slechts van eene kleine benden vergezeld, te *Worms* was aangekomen. Maar vermits hij meer de wraak van BALDUIN als van LUDWIG vreesde, en niet zonder

grond

grond vermoedde, dat hij, hoewel hij insgelijks den togt naar *Rome* weigerde, evenwel met vreugde als voltrekker van het mogelijke koninklijke gebod optreden, en daar door zijne benden wakker zoude vermeerderen, zoo gaf hij zijne vrienden rondom tijding van alles, maande hen tot waakzaamheid aan, en tot bijtogt in geval van nood. Voor het overigen was zijne vesting binnen drie dagen in ſtaat van verdediging gebragt, hij had vele van zijne vaſallen daarheen ontboden, welke hij in de volgende dagen in de wapens oefende, en door hun beſchermt, alle aanvallen wilde trotſeeren.

Gerust, maar ook eenigzins te zorgeloos lag hij zich in den volgenden nacht op zijne legerſtede, gebood alle ruiters en knechten eene gelijke rust, en liet ſlechts weinigen de muren bewaken. Ook deze ſluimerden verſtrooid hier en ginds, toen een van hun diep onder zich een geruisch hoorde dat het gekletter van harnasſen en den klank van ſchilden zeer gelijkend was. Hier door opmerkzaam gemaakt, ſnelde hij om de anderen te zoeken en op te wekken. Voor dat hij hen nog bereikte, ontdekte hij reeds op de voorſte rotſen, en zelfs aan de daarop ſtaande muren, ruiters en krijgsknechten, welke dezelve zoo ſtil als mogelijk zochten te beklimmen. Door deze verſchrikt, ſprong hij van de muur af, wekte de ſlapenden in de vesting, en rende naar het ſlaapvertrek van zijnen Heer, om hem voor het naderend gevaar te waarſchuwen. Terwijl deze zich met de meeste ſpoed

toe-

toerustte, hadden zijne ruiters zich reeds op de muren ter verdediging gefchaard, maar nu eerst, nu zij er gebruik van wilden maken, ontdekten zij, dat de meesten ongewapent dáár ftonden. Zij fnelden nu naar de wapenkamer, alwaar vele wapens opeengehoopt lagen, ieder greep in de haast in de donkerheid, het geen hem goed dacht, en een oude maar dapperen knecht nam in dit verwarringsvol gedrang den langen *gouden hoorn*, welke de voorvader van Metternich eens liet vervaardigen tot oproeping tegen de *Heidenen*, en die nog fteeds tot glorierijk aandenken in de wapenkamer werd bewaard. Eerst, toen hij gelijk de overigen op de muur ftondt, en met hen bezig was, om de reeds aanzienlijke opgeklommen onbekende vijanden te verdringen en te verjagen, herkende hij den hoorn, welke hij waarfchijnlijk in de plaats van eenen ftrijdhamer had aangegrepen. Zonder oogmerk, en waarfchijnlijk om niet ledig te ftaan, zette hij den hoorn aan zijnen mond, en dwong uit denzelven zulke verfchrikkelijke toonen, die vreesfelijk in de uitgeftrektheid klonken. Dan toen hij bemerkten, dat deze toonen meer de verdedigers der vesting, als wel de aandringende vijanden verfchrikten, wierp hij den hoorn van zich, en zocht door het werpen van fteenen de plaats, op welke hij ftondt, te verdedigen. De ftrijd werd nu aanhoudend, hardnekkig en voor de bewoners der vesting hoogst gevaarlijk, want in hunne verdediging heerschte geene orde, maar de grootfte verwarring. Terwijl zij met hoopen op elkander drongen, en zich zelfs

hinderden, konden de vijanden ongeſtoord op andere plaatſen de muren beklimmen, en tot in het binnenſte der vesting door dringen. Reeds hoorde KAREL die zich te vergeefsch alle moeite gaf om de orde te herſtellen, het zegevierend geſchreeuw van den vijand achter zich, dacht aan zijne gade en aan zijn kind, en wilde tot beider verdediging met alle zijne ſtrijders van de muren afſnellen, toen zich beneden in het dal op eens krijgsgeſchreeuw en wapengekletter deed hooren. Wij zijn overvallen! Wij zijn verraden! hoorde hij meer dan eenmaal roepen, en zag tot zijne verbazing, dat de ijverig opklimmende vijanden plotſelings terug weeken, en die genen, welke de muren reeds hadden beklommen, haastig naar beneden ſtortten. Slechts zij, die in de bedwelming der overwinning, en in de hoop op eene rijke buit over de muren naar de vesting waren gedrongen, konden hunne vlugtende vrienden niet volgen, en werden, terwijl zij wilden rooven, gevangen en geketend, dan het vervolg overtuigde KAREL ſpoedig, dat onbekende vrienden beneden in het dal waren verſcheenen, welke de vijanden ſpoedig overvielen, en hen nu haastig voor zich heen verdreven, hij ſnelde daarom terſtond met de helft van zijne ſtrijders naar het binnenſte der vesting, om dáár alle mogelijke wanorde te verhinderen en te eindigen. Na dat hij alle vertrekken doorzocht, ieder, die hij daarin vondt, had geketend, trad hij in het ſlaap vertrek zijner echtgenoote, om haar van de zekerheid en van de overwinning te berigten. Verbaasd en diep gevoelend bleef

hij

hij ſtaan, toen hij haar levenloos en met ſtrikken gebonden, op den grond vondt nederliggen. Eenige van de vermetelſte vijanden waren, zoo als hij naderhand vernam, tot haar doorgedrongen, hadden haar woest mishandelt, en van hare legerſtede afgerukt, gebonden en met de dood bedreigd, indien zij de geheime plaats niet wilde verraden, waar de ſchatten van haren gemaal verborgen lagen. Dewijl de hulpelooze vrouw door eene ſterke onmagt onbekwaam was om te antwoorden, zoo waren de gruwzamen toen zij waarſchijnlijk hunnen gevaarlijken toeſtand vernamen, ontvlugt, en hadden de ongelukkige zonder laving op den grond laten verſmachten.

Evenwel gelukte het Karel ſpoedig, om haar met behulp van de bijeen geroepen meisjes uit hare doodelijke ſluimering optewekken, maar de angst en ſchrik had zich zoo ſterk van hare zinnen bemagtigd, dat zij zelfs haren echtgenoot niet herkenden, nog ſteeds onder de handen van hare vijanden geloofde te zijn, en niet dan met vele moeite tot rust konden worden gebragt.

Onder deze treurige bezigheid, waardoor de overwinning aan Karel zeer verbitterd werd, brak de dageraad aan, en zijne ruiters gaven hem berigt, dat Wolf van Guttenberg, een van zijne nabuuren en bondgenooten, met zijne benden aan den ophaalbrug wachten, en eischte om binnen gelaten te worden. Zijn bijſtand was hem in deze gevaarlijken tijd bijzonder welkom, en nog welkomer was hij hem, toen hij door hem vernam,

dat hij die gene was, welke in den afgelopen nacht de *Trierſche* ruiters, welke de vesting beſtormden, in den rug viel, een groot gedeelten van de benden nederſabelden, vele gevangen nam, en ſlechts weinigen liet ontkomen, om hunne verſchrikkelijke nederlaag in *Trier* te kunnen vermelden. WOLF VAN GUTTENBERG had als een getrouw nabuur en bondgenoot terſtond op de tijding van KAREL, die hij aan alle zijne verbondenen toezondt, zijne *Vaſallen* gewapend, en was met hen, om de vesting van zijnen vriend te beſchermen, den vorigen dag uitgetrokken. Dewijl zijnen togt door velerlei verhinderingen werd opgehouden, zoo bereikte hij eerst laat in den nacht eene hoogte, die nabij de vesting van KAREL lag, hij beſloot om dáár tot aan den morgenſtond te rusten, en dan eerst in de vesting binnen te trekken. Toen zijne benden reeds gelegerd waren, paard en man ruste, wekte hem eene ſchrikkelijke, onbekende roeping, die van de vesting klonk, en, waarvan den ouden krijgsknecht, zoo als mijne lezers reeds weten, geheel onwillekeurig de oorzaak was. Door deze roeping welke hem eene angstige om hulp roeping toeſcheen, werd hij opmerkzaam, lag zijn oor op den grond, hoorde een dof wapengekletter, wekte haastig zijne ruiters, ſtortte met hen daar heen, en kwam juist aan de vesting, toen de hulp het nodigſte, en het gevaar op het hoogst was. Door deze verklaring werd het nu duidelijk, dat de oude krijgsknecht, welke met zoo veel oogmerk den hoorn ter verdediging nam, en even zoo onwille-

keu-

keurig op denzelven blies, de redder der vesting, en de oorzaak van de fchitterende, en beflisfende overwinning was. Hij was eerlijk genoeg, om dit alles opregt te bekennen, om zich van elke lof, die men hem wilde toezwaaijen, te verontfchuldigen, en dewijl het geloof aan wonderen in die dagen zoo groot, en zoo algemeen gangbaar en aangenomen was, zoo geloofden alle aanwezenden vast en zeker, dat de oude krijgsman den hoorn wel zonder oogmerk, maar door magtiger aandrang had aangegrepen, en dat zeer zeker eene krachtige zegen op dezen hoorn rustte, welke in alle gevallen van nood, tot heil voor de nakomelingen van zijne roemwaardigen uitvinder wondervol werkte. Men fpoedde zich terftond naar de onder wal der vesting, naar welke zijde de oude knecht, volgens zijne uitdrukking, den wonderhoorn had heen geworpen, men zocht vlijtig, en vondt hem eindelijk in eenen hoek. Met alle die eerbied, waarmede men de overblijfzelen van eene heiligen vereerd, werd hij door de gewijde hand van Kunzel opgenomen, en naar de Kapel gedragen, waar hij van nu af aan naast het euangelium aan de zijde des altaars opgehangen pronkte, en een ieder, die in de Kapel verfcheen, aan een dankgebed over de wonderbare redding der vesting herinnerde. Toen alle de aanwezenden voor den eersten maal met een opregt aandachtig gevoel dit dankgebed hadden voleindigd, en Karel zijnen vriend en redder Wolf van Guttenberg aan het rustbed zijner zieke gade voerde, haar door verkondiging van de groote en won-

wondervolle overwinning uit hare nog steeds voortdurende krankzinnigheid wilde opwekken, droeg men hem zijne geliefde dochter, die hij tot hier toe als gerust slapende had gewaand, met bloed bevlekt tegen. Gedurende den schrikkelijken storm, welke de vijanden op de vesting waagden, had de beangstigde en om haar kind bezorgde moeder hare slapende lieveling van de legerstêde van hare verzorgster, waarop het zacht ruste, afgehaald, en naar haar slaapvertrek gedragen. Waarschijnlijk had de gedachten, dat eene moeder haar kind op het krachtigste kan beschermen, haar tot deze daad bewogen, dan toen de roovers terstond in haar vertrek drongen, zoo had even zoo waarschijnlijk een van deze onmenschen het kind uit hare armen gerukt, en hetzelve in een hoek geslingert, waar men het des morgens, zwaar aan het hoofd gewond, vondt liggen. De vrouwen, welke in den nacht tot bijstand harer meesteresse bij elkander geroepen waren, gevoelden het verlies en de zekere dood van het kind, maar vermijden omzigtig, om de vader en moeder door deze ontdekking nog meer te beangstigen, en juichten dewijl zij nu het reeds dood gewaanden kind offchoon bloedend, evenwel levendig vonden. Karel, die zijne kleine Kunigunda hartelijk en teder beminde, juichte niet mede, den aanblik zijner bloedende dochter schokte zijn vader hart geweldig, en wekte onuitbluschbare begeerte naar wraak in hem op. Met zijne linkerhand omvatte hij de kleine Kunigunda, welke zich hulp eischend tegen hem aandrukten, met zijne regter greep hij de hand

van

van zijnen vriend Wolf, trok hem na de eyen verlaten kapel en naar de trappen van het altaar, waar hij in het opbruifchend gevoel van zijne geledene belediging nederftorten. Zoo waarlijk mij God tot hiertoe genadig was, zoo waarlijk hij mij tot hiertoe barmharrig en wonderbaar uit menig groot gevaar redde, zoo waarlijk wil ik ftraffen en wreken, het geen mijne vijanden, als roovers en moordenaars, aan mij uitoefenden. Almagtige, gij die overal, maar bijzonder in uwe aan u gewijde tempels tegenwoordig zijt, gij aanfchouwd dit onfchuldig vergoten bloed aan het hoofd van dit lijdende kind, gij zult mijnen arm fterken, en het hart van mijnen vrienden beftuuren, op dat zij mij bijftaan, wanneer ik wreke, het geen gij zelfs hebt geboden te wreken! Zoo fprak Karel in zielroerende toonen, drukte de regter hand van zijnen vriend, en deze zwoer insgelijks, zoo lang aan zijne zijde te ftrijden, tot dat de hoogmoed van de trotfchen verdelgt was.

Nu gaf Karel de fteunende Kunigunde aan de vrouwen over, die hare wonden met zacht heelende kruiden zalfden, en kort daarop de aangename tijding bragten, dat de wonden zich fpoedig fluiten, en Kunigunda gezond in zijne armen zoude lagchen. O! had toch eene zoortgelijke tijding zijn hart over den toeftand zijner gade kunnen verblijden, maar deze was voor hem en zijne getrouwe liefde hoogst fmertelijk en treurig. Te vergeefsch beproefde hij, om aan de hand van zijnen vriend haar rustbed te naderen, en haar met het verhaal

der heerlijke zegepraal te vertroosten; de ongelukkige konde deze troost niet bevatten, zij beschouwde ieder man als eenen nieuwen vijand en roover, de verschrikkelijke angst, die haar kwelde, ontroofde haar alle kracht van denken, zij herkende zelfs haren anderzins zoo vurig beminden echtgenoot niet, en rustte slechts stil op hare legerstêde, wanneer hare vrouwen hetzelve omringden. Reeds op den middag, als men de overwinnings maaltijd wilde beginnen, melde de vrouwen aan den treurenden gade, dat zijne zieke echtgenoote eenen dooden zoon had geboren, en zelfs zeer nabij aan den dood was. Deze verschrikkelijke tijding vernietigde zijnen mannelijken moed, menigvuldige tranen ontstortten aan zijn onbeweeglijk oog. Zij hebben alle mijne wenschen, mijn eenig vreugdevol uitzigt vernietigd, geene wraak, hoe groot zij ook zij, kan mij ooit vergoeden, het geen ik verloor! Zoo riep hij herhaalde malen uit, wrong vreesselijk zijne handen en zuchtte verschrikkelijk. Eerst laat op den avond herstelde hij zich aan den boezem van zijnen vriend, die hem aanhoudend zocht te vertroosten, en hem alleen met de verzekering opwekten dat zijne getrouwe echtgenoote merkelijk herstelde. Indedaad bestreed ook hare jeugd, hare nog bloeijende levenskracht het geweld des doods, welke hij aan haar wilde uitoefenen. Haar ligchaam genoot, maar hare ziel bleef krank, angst en schrikken hadden de Organen, met welke zij op het ligchaam werkten, volgens de uitdrukking van de toenmalige geneesheeren, geheel ontsteld, zij ge-

noot

noot eene bloeijende gezondheid, maar bleef krankzinnig, vlugte angſtig voor ieder man, ſidderde en beefde, wanneer haren treurenden echtgenoot haar wilde naderen, en lachtte vrolijk, toen zij hem eindelijk naar verloop van eenige jaren op den lijkbaar aanſchouwden, vermits hare ongelukkige zinneloosheid hem voor de verſchrikkelijkſte van hare vijanden aanzag, en zich nu treffend verheugden, dat deze haar niet meer zoude kwellen en vervolgen. De zeer geleerden HERMANN KUNZEL, die het ongeluk zijner geſtrenge gebiederes, en de voortplanting van den heldenſtam met gelijke ſterkte ter harte lag, bragt hier alle gronden bij, met welke hij zijnen geſtrengen heer zocht te bewijzen, dat onder deze omſtandigheden echtſcheiding raadzaam was, en door zijne opperheerſcheres, de verbindende en ontbindende Kerk zelfs werd gebillijkt, maar bekent ook openhartig, dat juist deze gronden, hoe wel zij gewigtig en bondig waren, geene indruk op het hart van KAREL maakten. Zij is en blijft mijne gade, en het geen God te zamen voegt, moet den mensch niet ſcheiden. antwoordde deze aanhoudend, en vereerde tot aan zijnen dood de arme lijdende met zeltzame getrouwheid.

ELFDE HOOFDSTUK.

Reeds op den derden dag na het ongelukkig voorval trok KAREL in gezelſchap van zijnen vriend WOLF uit, om de overigen van zijnen bondgenoten tot wraakneming uittenoodigen, welke hij beſloten

ten had tegen de *Trierschen* uitteoefenen. Hij deed intusschen zijne arme echtgenoote in de vesting streng bewaken, maar zijne gewonde KUNIGUNDA en den wonderdadigen hoorn nam hij op den togt mede. De eerste rustte in zijne armen, en den laatsten hing hij om zijne schouders. Wanneer dan alle naburen in het rond hem hulp en bijstand beloofden, dan moesten zij hunne regter hand op de wond van het kind en hare linker op den hoorn liggen, en duur beëedigen, dat zij het eerste wreken, en de roepstem van den laatsten wilden volgen. Voor dat een maand voorbij ging, stondt een leger van bijna twee duizend uitgerusten mannen in de vlakte, die zijne vesting omringden, en wachten den optogt naar *Trier* te gemoed. Ook op dezen togt moest KUNIGUNDA en den hoorn de wrekers vergezellen, de wond der eerste was wel weder genezen, maar het lidteeken, dat sikkelvormig op de linker zijde des voorhoofds was achter gebleven, herinnerde nog steeds aan deze, en dienden KAREL, volgens zijn eigen getuigenis, tot aanmaning.

Het magtige verbond en den aantogt van KAREL was voor de *Triersche* niet verborgen gebleven; niet alleen het vonnis, maar ook eenen open oorlogsbrief, die hij hun had toegezonden, verbreiden beide te gelijk even sterk. Kort te voren hadden zij de vestingen *Beilstein* en *Winneberg*, welke van getrouwe voogden wierden beschermt, op eene gelijke wijze met list trachten te veroveren, maar de waakzamen hadden hun met bebloeden koppen weder naar huis gezonden, en nu vreesden zij zoo veel te

meer

meer voor den dag der wraak, dewijl hunnen Keurvorst, als de oorzaak van dezen ſtrijd, hun had verlaten, en den Koning LUDWIG op zijnen togt naar *Italien* tot *Triest* geleidde. Hij had tot zijne en tot des Konings bedekking het land van geoefende krijgslieden ontbloot, en de *Vaſallen* wilden de roepſtem van het domkapittel niet gehoorzamen, dewijl hij voorwenden, dat KAREL geenszins hunne haardſtede bedreigde te verwoesten, maar alleen wraak wilde uitoefenen, aan hen, die hem zoo ſtrijdig met alle regten op zijne vesting als dieven en moordenaars hadden overvallen. Naauwlijks gelukten het den Domproost, eenen eerwaardigen en opregten man, eene benden bezolgdigden te verzamelen, maar als hij hen tegen de aanrukkende KAREL aanvoerden, en zich zelfs aan hun hoofd ſtelden, toen ſlooten de *Trierſche* hunne poorten, en gaven de verzamelden van de muren te kennen, dat zij dezelven alleen voor de overwinnaars, maar geenszins voor de vlugtenden zouden openen, dewijl zij aan deze oorlog geen aandeel namen, en nog veel minder de wraak van de beledigden op zich wilden lokken. Deze verklaring had eene ſterke uitwerking op de lafhartige bezoldigden, welke alleen, door de hoop op eenen rijken buit bezield, den aanvoerder volgden, en zich nu in geval van nood verlaten, en aan de wraak zagen opgeoffert. Reeds in den eersten nacht verminderden zich deswegens de benden tot op de helft, en deze verklaarden den volgenden morgen openlijk, dat zij alleen dan wilden ſtrijden, wanneer hun de over-

win-

winning en buit vooraf werd verzekert. De fchrandere Domproost zag nu te wel in, dat zulke helden hem tot niets nuttig waren, en door zwakken tegenftand alleen de wraak van Karel zoude vermeerderen; hij eischte daarom eenen onvoorwaardelijken eed, om hem ftandvastig en in den dood te verdedigen; maar als flechts weinigen, zoo als hij wijsfelijk vooruitzag, dezen eed wilde zweeren, zoo ontbond hij hen allen, zondt eenen getrouwen dienaar naar eenen molen, die in het dal lag, beval hem, om daar twee ezels te koopen, lag zijne wapens en harnas af, en trok in een vreedzaam, eerwaardig priestergewaad, op eenen ezel zittende, den wreker te gemoet. Hij ontmoette hem en zijn aanzienlijk leger nabij de landhoeve, die eertijds door zijnen voorvader was bewoond geworden, en door hem aan den dapperen Ero ten gefchenk was gegeven. Zijne tent ftondt aan den ftam van den eik, die men in dien tijd geplant had, en de bewoners der landftreek onthaalden zijn leger in overvloed, dewijl hij eenen vreedzamen doortogt en geftrenge verfchooning van hunne haardfteden geboden had.

Karel ftondt voor zijne tent, en wilde op den volgenden morgen den optogt aanzeggen, toen men den domproost voor hem bragt. Hij was geenszins volgens het aangenomen riddergebruik een vijand van de priesters, maar vereerde God en zijne dienaren opregt en ernstig. De begroeting, waarmede hij den domproost ontving, was daarom vriendelijk en eerbiedig, maar zijn gelaat veranderde vreesfelijk, en de vriendelijke toon verdween, toen

de

de aanvoerder hem melden, dat de priester den domproost van *Trier* was. Wat wilt gij? Wat brengt gij mij? vroeg hij fnel en ernstig.

De Domproost. Ik brenge u Gods gebod, den heiligen vrede, en hoop dezelve ook van u te ontvangen.

KAREL. Gij dwaalt zeer, mijn komst is wraak.

De Domproost. En wanneer die voleindigt is?

KAREL. Dan kunt gij weder verfchijnen, en u verzoek vernieuwen.

De Domproost. Waarom wilt gij dit thans niet aanhooren? Zal het bloed van duizenden een eenige van uwe manfchappen, die in de verdediging uwer vesting fneuvelden, weder opwekken? Zullen duizenden verwoeste hutten en huizen een eenige opening in de muur van uwen beftormden burgt weder aanvullen?

KAREL. (*welke na deze vraag in het binnenfte zijner tent fnelde, en met* KUNIGUNDE *op de armen verfcheen.*) Aanfchouwd dit kind!

De Domproost. Ik aanfchouw het, en hoop zeker, dat dit beminnenswaardig kind, wanneer het reeds kan fpreken, den beledigden vader zal bidden, dat hij aan een onfchuldig volk den vrede fchenkt.

KAREL. Aanfchouwd dit kind! wat ziet gij in zijn gelaat?

De Domproost. De edele trekken van den goedhartigen vader, zacht verjongd, zij verkondigen enkel liefde, vergeving en vrede.

KAREL. (*Op het voorhoofd van* KUNIGUNDE

wij

wijzende.) En hier, blinde paap, wat ziet gij hier? of liever, wat wilt gij hier niet zien?

De Domproost. Een lidteeken!

KAREL. Slechts een lidteeken? O ik zie meer, ik zie luide oproeping tot regtvaardige wraak. Toen het de schelmen van uwen bisschop spoedig was gelukt, mij in mijne vreedzame vesting te overvallen, toen drongen zij tot in het slaapvertrek van mijn eenigst kind, en slingerden het onschuldig lam met het hoofd tegen de muur.

De Domproost. Dan gedroegen zij zich waarlijk als verachtelijke schelmen.

KAREL. (*met hevige smert.*) Mijne gade, mijne lieve, getrouwe, onschuldige gade, lag hulpeloos op hare legerstede, zij verborg zich vol schaamte en angst in het dekkleed van dezelve, en de barbaren achtten de smekende stem, noch de bede om verschooning niet, zij ketenden hare handen met strikken, martelden en kwelden haar, dreven hare angst tot krankzinnigheid, die haar nog steeds foltert, en volgens de uitspraak van de geneesheeren haar tot aan haar levenseinde zal folteren.

De Domproost. Die heillooze schelmen zijn de martelvolste dood waardig.

KAREL. Ik ben de eenigste van mijne stam, die zoo lang als deze eik, die men tot aandenken van mijnen voorvader onder de regering van KAREL *de grooten* planten, opgroeide; mijne gezonde, en krachtvolle gade deed mij hoop op een talrijk nageslacht voeden. Reeds had zij mij dit meisje geboren, reeds leefde een knaapje onder haar hart, toen

toen die roekelozen de vesting beftormden; door de fchrikken der moeder gedood, kwam hij levenloos ter wereld, en verkondigde mij terftondt de zekere tijding, dat ik zonder mannelijke erfgenaam in het graf zoude dalen, en dat mijnen heldenftam uitgeblust zoude worden. En zoude ik deze fchandelijke daad, dit fchelmenftuk niet wreken? Deze ongehoorde belediging niet ftraffen?

De Domproost. Aan wien wilt gij het wreken? aan wien haar ftraffen?

KAREL. Aan allen, die aandeel daar aan namen, aan uwen bisfchop, die de moordenaars zondt, aan de ftad, die hem en zijne medepligtigen befcherming vergunt.

De Domproost. Dan hoop ik aan de vreesachtige onfchuld den vrede, en, indien ik mij niet geheel bedriege, uwe befcherming aantekondigen. De bisfchop, welke de oorlog tegen u gebood, is aan de zijde van zijnen Koning naar *Triest* getrokken, zij, die op uwe vesting roofden en moorden, geleiden hem daar heen, gij vindt niemand, die uw wraak zwaart met regt kan treffen.

KAREL. Wat bekommert het mij, dat hij zijn land verlaat, en hetzelve aan de wraak ten prooi geeft, ik zal het naar welgevallen fchatting opleggen en vernielen, om het daardoor het middel te berooven, van mij ooit weder te beoorlogen.

De Domproost. Dat kan geenszins uwen ernst zijn.

KAREL. Mijn onwankelbaren, vollen ernst!

De Domproost. Die u eenmaal uwe laatfte ogenblik-

blikken verbitteren, en u onder het getal der roovers en moordenaars zoude ſtellen, die hier of eens voor Gods troon zeker ſtraf vinden. Ik kom niet als vijand, maar als opregte vriend en dienaar van den barmhartigen God tot u, en hoop, dat gij zijne waarſchuwende ſtem hooren, en haar niet zult verachten.

Karel. Ik eerbiedig het woord van God, en vervul zijn gebod, wanneer ik de moordenaars doode. — —

De Domproost. Maar geenszins de ſchuldeloozen, die het noodlot tot dienaren van eenen Heer maakte, die anders denkt als gij. Zal het lidteeken van uw kind, zal de krankzinnigheid uwer echtgenoote verdwijnen, wanneer gij duizenden van onze onſchuldige kinderen dood, en tien duizenden vrouwen van het land tot zinneloosheid foltert? Zullen hunne vervloekingen u ongelukkig lot verzachten, is het gebed der geredden en der bevrijden, hier toe niet veel meer in ſtaat? dan alleen is de oorlog regtvaardig, wanneer ſtrijder, tegen ſtrijder ſtaat, maar in ons land vindt gij niemand, die de wapens tegen u aangrijpt, dewijl wij zeker hopen, dat de laatſte telg van den edelen heldenſtam van Metternich een land en volk niet zal verwoesten, een land dat door zijnen voorvader beſchermt en bemint werd. Ik ben in aller naam afgezonden, om u de hand van vergiffenis, en tot onderpand toetereiken, dat wij alle geen aandeel aan de oorlog namen, en ook in den toekomst niet willen nemen. Het ſtaat aan u, dezen vrede

toe-

toereikende hand te kluifteren, de onfchuldigen te vermoorden, en de onbefchermde hutten te vernielen; wij zullen u als een werktuig van den ftraffenden regter befchouwen, die u groote magt vergunde, maar ook geftrenge rekenfchap van u zal eifchen.

Karel. Zwijg, gij ontroofd mij mijne eenige hoop. — —

De Domproost. Doch geenszins de hoop der wraak? deze vergenoegt den edelen nooit, en wanneer hij dezelve heeft uitgeoefend, dan vergald zij hem elke vreugde, maar vergiffenis, en verfchoning fterkt en laaft het hart, de juichtoon van de geredden klinkt levenslang in zijne ooren.

Karel. (*bewogen.*) Eerwaardige priester, gij vindt den weg tot mijn hart. Ga en verkondig aan de fchuldeloozen vrede en befcherming in mijnen naam. Ik zal uwe hutten en huizen verfchoonen, uwe bezittingen, uwe vrouwen en uwe kinderen befchermen, wanneer zij mij de eerfte gewillig openen, en de laatfte in het gewaad van den vrede tegen voeren, maar ik moet de muren van *Trier* binnentrekken, ik moet vrije wil hebben, om te vergeven en te ftraffen. Dit zwoer ik in mijne regtmatige grimmigheid, en zal mijnen eed als man vervullen.

De Domproost. (*reikt hem de hand.*) Zijt mij welkom, edele, grootmoedige ridder, in het land, dat op uwe befcherming hoopt, en vast op uwe grootmoedigheid bouwd. Ik fnel heen, om verkondiger van uw edel voornemen te worden, en wanneer zij u niet allen te gelijk de hand tot het verbond der verzoening toereiken, wanneer zij u

niet als eenen vader, die konde straffen en evenwel gewillig vergeeft, verwelkomen, zoo handel en wreek naar welgevallen.

Met deze woorden nam den eerwaardigen priester afscheid, een traan van vreugde, dat hij waarschijnlijk het leven van duizenden behouden, en een gelukkig land van het verderf had gered, bevochtigde zijne wangen, en hoop volle blijdschap bespoedigde zijne terug reis. Karel volhardde intusschen nog lang in eenen strijd, waarin zijn goed hart met het reeds gewoon gevoel van vervulde wraak verkeerde, maar spoedig was het eerste overwinnaar, hij verzaakte het laatsten, en maakte dit besluit aan zijnen bondgenooten bekend. Zij billijkten zulks eenstemmig. Wij trokken uit, om u te wreken, wij zijn beloont, en te vreden, wanneer u de vergiffenis en den olijftak des vrede's vergenoegt, welke gij toch eenmaal moest aannemen, wanneer ook vooraf duizenden gewond, en alle hutten des lands een prooi van de vlammen waren geworden. God moet en zal het u vergelden, wanneer gij met het offer van verzoening te vreden zijt, dewijl gij met alle regt het offer des bloeds kondt eischen.

Reeds op den derden dag gebood Karel zijn leger om op te breken, en trok naar *Trier*, maar hij trok niet als vijand en wreker, maar als de vriend en beschermer van de inwoners, welke hem op het bevel van den Domproost met groene takken in de hand tegen kwamen, en zijne krijslieden en paarden met de meeste zorgvuldigheid oppasten. Den vierden dag kwam hij in de nabijheid van de muren van *Trier*

aan

aan. De poorten waren geopent, de klokken van den hoogen dom luiden, en een langen vreedzame optogt van de inwoners wandelden de aankomenden tegen. Vooraan gingen de domheeren, hen volgden de priesters en monikken, en de burgers der ſtad belloten met hunne feestelijk opgezierde vrouwen en kinderen den optogt. Neigend maar met een diep ſtilzwijgen gingen zij KAREL voorbij, en geleiden hem en zijne togtgenooten naar de ſtad. Nabij den dom op eene groote plaats ſchaarden zij zich alle, en de eerwaardige Domproost trad met eenen palmtak in de hand tot KAREL. Wij hebben, zeide hij, uwen wil vervuld, wij hebben u binnen onzen muren geleid, en verwachtten nu de uitſpraak van den edelen en grootmoedigen wreker! Het hart van KAREL was door de menigvuldige bewijzen van liefde en achting diep geroerd. Ik vergeef, antwoordde hij, gewillig, ik verſchoon met vreugde en wil het verſchrikkelijke onregt niet aan de onſchuldigen wreken, die daar aan geen aandeel namen, en welke het nooit billijkten. Het bewijs der liefde vergenoegt mij, en al verbergt zich ook een ſchuldigen in u midden, zoo laat ik de wraak aan God over, wiens voorbeeld ik zoek na te volgen. Schel klinkende jubeltoonen vervulden nu de geheelen ſtreek, en de naam van den edelen en grootmoedigen METTERNICH werd door aller lippen uitgeſproken. Te vergeefsch wenkte dezen met de hand, dewijl hij nog verder wilde ſpreken, men beſchouwde zijnen wenk als beſcheidenheid, waarmede hij zijnen regtmatigen lof zocht te verhinderen, en vermeerderde

dezen door de levendigste uitdrukking der vreugde. Eindelijk vernam men zijnen wil, en de geheele menigte zweeg luisterend en eerbiedig stil. Ik konde duizenden van offers, zeide hij nu, tot verzoening eischen en met grond hopen, dat gij vrijwillig zoudt toestaan, het geen ik met geweld konde dwingen, maar ik wil den wenk mijner regtvaardige wraak standvastig gebieden, en de voorwaarden slechts gering maken. Hoort dezelve, en beslist. Gij, of ten minsten de ruiters van uwen heer overvielen mij onvoorbereid in mijne vesting, handelden als roovers en moordenaars, en ik verschijn tot belooning dezer verschrikkelijke daad als een vriend onder u, daar ik moest vergelden, en naar welgevallen konde vergelden; het is daarom billijk, dat gij mijne grootmoedigheid eert, en mij in de handen van uwe priester het vast verbond beëdigt, dat gij nooit, het vordert of eischt, wie het wil, tegen mij of mijne bezittingen gewapend uittrekt, noch mij of mijn eigendom vijandig aanvalt of vernield. — — Wij zullen uwe edele daad niet vergeten, dit willen wij duur bezweeren en beëedigen, dat wij eeuwig uwe getrouwe bondgenooten blijven, en u met kracht en magt tegen ieder, die u aantast, verdedigen! Zoo riep de geheele menigte, en zonden leden uit hun midden, welke in aller naam het verbond plegtig moesten sluiten. Maar Karel weigerde deze nog, dewijl hij nog meer voorwaarden had te maken. Een vrede- en vriendschaps-verbond houdt alleen dan stand, zeide hij, en kan niet verbroken worden, wanneer eendragt en gelijke ge-

neigd-

neigdheid de keten van het zelve verbinden. Daarom moet, voor dat wij vrienden en bondgenooten worden, ieder ſteen des aanſtoots uit den weg zijn geruimt, waar over de leden van het verbond konden ſtruikelen.. Ik heb den Koning FRIEDERICH gehuldigd, ik ben hem, benevens alle mijne verbondenen met getrouwheid en pligt toegedaan, en gij verdedigt de regten van den *Beijerſche* Hertog LUDWIG. Wat zult gij hem antwoorden, wanneer hij u oproept, om tegen zijne vijanden te ſtrijden? Hoe kan ons verbond beſtaan, wanneer hij de vervulling van uwen pligt eischt? Ik ben overwinnaar, en, zoo als ik met God hoop, verdediger van een hoewel gevangen, maar daarom evenwel regtmatigen Koning, en verlang deswegens nadrukkelijk, dat gij den Hertog verloochenen, en den Koning FRIEDERICH zult eerbiedigen. Slechts dan zal ons verbond duurzaam beſtaan, anders is het een *niets*, dat ik zelfs op het oogenblik moest vernietigen. Hoewel de domheeren, de beſtuurders der ſtad, deze onverwachte voorwaarde door ſmeekingen zochten te verhinderen, zelfs openlijk en ſtandvastig verklaarden, dat zij liever alle ongemakken gerust willen dulden, dan haren eed en pligt te verzaken, zoo betoonden zich evenwel het volk tot vervulling van den eisch geneigd, en beloofden eenſtemmig, om in het vervolg alleen de poorten voor de bondgenooten van Koning FRIEDERICH te openen. KAREL bedankte voor deze toezegging, maar eischte tot bevestiging van dezelve nog ſterker en grooter offer. Uwen bisſchop en heer, zeide hij, zal uwe

 be-

beloften met magt en kracht zoeken te verhinderen. Wat zult gij doen, hoedanig zult gij handelen, wanneer het zich op deze wijze toedraagt? — — Wij zullen, riep al het volk, dan uw gevoelen hooren, en alleen dezen raad navolgen.

Karel. Dezen wil ik u thans reeds mededeelen, en alleen in de zekere vooronderſtelling, dat gij hem zeker navolgt, verſchoon ik het onverdedigden land, en ſcheide als vriend uit eene ſtad, die ik naar willekeur als overwinnaar konde behandelen. Wil uwen bisſchop het verdrag niet billijken, wil hij mij — het geen ik uitdrukkelijk bedingd — de roovers en moordenaars, welke in mijne vesting zoo gruwzaam handelden, niet tot regtvaardigen ſtraf overleveren, zoo verlaat hem en zijnen aanhang, verkiest eenen anderen uit het midden des doms, en ik zal uwe verkiezing met alle mijne magt krachtdadig onderſteunen.

Het volk hoorden dit voorſtel met eene luide goedkeuring aan, beloofden hetzelve uit te voeren, en alhoewel de eerwaardige Domproost aan het hoofd van de domheeren door de gewigtigſte gronden de overwinnaar op een ander beſluit zocht te leiden, zoo ſtondt hij evenwel vast op zijnen eisch, niet — gelijk hij zich naderhand dikwijls uitdrukte — om hem ten uitvoer te brengen, maar alleen om den aartsbisſchop te overtuigen, dat hij zich gevoelig konde wreken, wanneer liefde tot vrede hem niet meer vergenoegde als de wraak. Drie dagen lang werd Karel en zijn leger te *Trier* feestelijk onthaald, eindelijk trok hij huiswaards, vreugdegejuich en zegen

volg-

volgde hem, geene traan schitterde in het oog der weduwen noch van de weezen, geen bloed bevlekten zijnen weg, en geene verbrande hutten rookten achter hem. Vele van zijne bondgenooten namen hem zijne goedheid en verschooning, waarmede hij het *Trierland* behandelde, kwalijk, maar KAREL sloeg geen acht op hun verwijt. Alleen de bisschop, maar geenszins het land, antwoordde hij altijd, heeft mij beoorloogt en beledigt, en kan ik mij wel sterker aan hem wreken; dan wanneer ik hem de harten van zijne onderdanen ontroof, en hen tot mijn eigendom maak?

De Domproost berigtte terstond door renboden den aartsbisschop van den ſtáat der zaken, en bad hem dringend, om op het spoedigste terug te keeren, om de verschrikkelijke uitwerking te verhinderen, welke de ridder METTERNICH niet door oorlog en gestrengheid, maar door grootmoedigheid en goedheid in zijn land had te weeg gebragt. Maar BALDUIN achtte de raadgeving en uitnoodiging niet; de vreugde en het gejuich, waarmede men den Koning LUDWIG toenmaals in *Italien* ontving, de groote, schitterende beloften, met welke men hem zelfs tot *Rome* verzocht, kluisterde hem aan des Konings zijde. Hij hoopte als zijn geleider groot aandeel daar aan te nemen, en rekende niet op het gevaar, vermits hij zeker overtuigt dacht te zijn, dat hij dit geheel zoude vernietigen, wanneer hij met den gekroonden *Duitsche* Keizer, met de overwinnaar van de *Italiaansche* vorsten in triomph zoude wederkeeren. Zijne raadgeving, welke hij aan den Domproost

terug zondt, was daarom geheel naar den ſtaat der zaken, maar geenszins naar de openlijke opregtheid van denzelve geſchikt. Hij beval hem namelijk, alles te laten gaan, zoo als het zoude gaan, door geenen tegenſtand de verbondenen tot nieuwe oorlog op te wekken, en dan zeker te geloven, dat de tijd den indruk der grootmoedigheid van den overwinnaar uitbluſſchen, en bij eenen triomphvolle terugkomst het verblinde volk weder tot den troon van hunnen regtmatigen Vorst zoude terug brengen. De Domproost volgde dit gebod wel met tegenzin, maar evenwel uit gehoorzaamheid tegen zijnen bisſchop, die hij getrouwheid had gezworen. Hoogst nadeelig zoude evenwel deze list voor LUDWIG en den bisſchop zijn uitgevallen, indien niet een gelukkig toeval, dat het vervolg dezer geſchiedenis zal verhalen, beide had gered.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Toen KAREL reeds weder op zijne vesting in het vreedzaam gewaad rondwandelde, en in den jammervollen toeſtand van zijne getrouwe echtgenoote nieuwe ſtoffe tot jammer verzamelde, en in derzelver ſmert zich dikwijls beklaagde, dat hij grootmoedigheid uitoefende, daar, waar hij wraak konde nemen, verſcheenen aan de poort zijner vesting ruiters, welke het vaan van zijnen Koning FRIEDERICH in hun midden droegen. Dezen aanblik verheugde hem, hij opende hun, getrouw aan zijnen pligt, de poort, en ſnelde naar beneden, om den wil van

zijnen Koning te vernemen en na te volgen. Zijne blijdschap verdween, toen hij vernam, dat zij geenszins, volgens zijne gedachten, boden van den bevrijden FRIEDERICH waren; maar dezelve vermeerderde zich weder, toen hem bekend werd, dat zij door deszelfs broeders, de *Oostenrijksche* hertogen ALBRECHT en OTTO waren gezonden, om hem in de eerste plaats voor het schitterend bewijs van zijne getrouwheid voor hunnen broeder op het hartelijkste te bedanken, en hem dan aan te manen, dat hij niet alleen in zijne getrouwheid volharden, maar ook aandeel mogt nemen aan den strijd ter zijner bevrijding, welke zij thans bij zulk eene gunstige gelegenheid, bij de afwezigheid van LUDWIG namelijk, met goed geluk dachten te ondernemen. KAREL beloofde beide terstond, en verheugde zich zeer, toen hij de tijding ontving, dat de *Elsasfers*, en de in die dagen zoo dappere *Zwabische* Ridders met dezelfde vaste getrouwheid den gevangen Koning aankleefden, en dagelijks gereed waren, om met hunne geheele magt den togt van de wrekenden broeders te ondersteunen. Ook ik, zeide KAREL wil hun voortreffelijk voorbeeld navolgen, en alle mijne bondgenooten tot navolging uitnoodigen. Hoe langer dan den togt vertoefd, zoo veel te sterker hoop ik het getal te vermeerderen, en met Gods hulp den gevangen Koning bevrijd op den troon te herstellen.

Met deze verzekering verliet hij de afgezanten, werd nu werkzaam en vrolijk, en vermeerderde in korten tijd het aantal der bondgenoten aanmerkelijk.

Alle die hem vriendschap en getrouwheid aan den gevangen Koning beloofden, moesten hunne hand op den gouden, wonderdadigen hoorn liggen, en dan beide duur beëdigen. Hun verbond werd daarom het verbond van den *gouden hoorn* genaamt, en zelfs de algemeene geschiedenis maakt van dit verbond met roem en achting gewag. Glansrijk zoude hoogst waarschijnlijk het gevolg van deze onderneming zijn geweest, zeker en vast de bevrijding van FRIEDERICH en zijne overwinning op zijne tegenpartij LUDWIG, indien het noodlot zijne broeders niet in hunne ondernemingen had gehindert. De aanhangers van LUDWIG, welke het gevaar, dat hem dreigde, maar al te duidelijk vooruit zagen, zochten deze in nieuwe twist met de *Zwitsers* in te wikkelen, drie jaren lang moesten zij met alle hunne krachten een gedeelten van hunne bezittingen zoeken te redden, en niet voor op het einde van het laatste konden zij door eene zeer nadeelige wapenstilstand in het ontwerp treden, om aan de redding van hunnen ongelukkigen broeder te denken. In de daad was ook ditmaal de volle hoop der overwinning op hunne zijde, want zij hadden in *Zwaben* en in den *Elsas* een leger van meer als vijftien duizend strijdbare mannen bij een verzamelt, en het verbond van den *gouden hoorn* had met zes duizend gewapenden niet alleen onder de aanvoering van KAREL het geheele *Trierland* bezet, maar vermeerderden zich ook door nieuwe bijtogt met ieder dag. Uit *Italien* klonken de geruchten ook insgelijks zeer gunstig, want de wankelmoedige *Italiaanen* hadden den

Ko-

Koning Ludwig door ledige beloften misleid en bedrogen. Hoewel hij te *Mailand* en *Rome* werd gekroont, en tegen den wil van den paus Johann, die te *Avignon* refideerde, eenen anderen paus te *Rome* had gekozen, zoo moest hij evenwel uit *Rome* gekrenkt en beledigd ontvlugten, en naar zijn vaderland, ontbloot van geld en manfchappen, terug fnellen. Groot was bovendien de uitwerking van den ban, die de beledigde paus Johann tegen hem in *Duitschland* liet verkondigen; hij verfterkte alle die de regten van Friederich verdedigden, in hunne getrouwheid, en maakte de aanhangers van Ludwig daarin wankelend, dewijl hij hun het binnengaan in alle kerken verbood, en in het uur van hunne dood hen door ontrekking der fakramenten van alle troost ontroofden.

Zoo ontwijfelbaar, zoo fnel en zeker als Karel's vrienden onder dit gunstig uitzigt ook hoopten te zegepralen, en waarfchijnlijk hadden gezegepraalt, even zoo fnel en fpoedig werd alle hunne hoop door de dood van Friederich vernietigd. Ongeveinsde treurigheid verfpreide zich daar over in het leger van Karel, toen de zekerheid daar van algemeen bekend werd, en offchoon de hertogen nog fteeds tot uitvoering der wraak opwakkerden, en daar door alle *duitfche* vorsten tot de keuze van eenen anderen Keizer zochten te dwingen, zoo waren er toch vele onder de verbondenen, die het welzijn van het *duitfche* vaderland meer als de oorlog en tweedragt aan het hart lag. Zij zagen wijsfelijk vooruit, dat de aanhangers van Ludwig geene nieuwe verkiezing

zing gedoogen, de regten van de verkoozen en reeds gekroonden met alle magt zoude verdedigen, en dat ſtrijdende ruiters bij voortduuring het arme land zouden verwoesten. Zij raden daarom welmeenend tot vrede en verzoening aan, dewijl deze nu gemakkelijk mogelijk en zelfs raadzaam was, door dien de dood van FRIEDERICH, den eed, welken hun tot hiertoe kluisterde, had ontbonden, en zij nu zonder wroeging des geweetens den gekroonden LUDWIG konden eerbiedigen.

Onder die genen, welke deze gronden behartigden, en tot den vrede geneigd waren, bevondt zich KAREL ook; de ſmert over den beklagenswaardigen toeſtand zijner getrouwe echtgenoote maakte hem verdrietiger hij verlangde naar eenzaamheid en rust, en de hoop, dat hij beide ongeſtoort op zijne vesting genieten, mogelijk in den omgang met zijne eenige hartelijk beminde dochter nog vele vreugde ſmaken konde, vermeerderde dit reikhalzend verlangen aanmerkelijk. Bij gunstiger en beter gelegenheid had daarom den aartsbisſchop BALDUIN niet naar zijn land te rug kunnen keeren. Tot hiertoe had hij ſtandvastig zijnen Koning LUDWIG op den naar vlugt gelijkende terugtogt vergezeld, verblijde zich met hem, toen hij te *Triest* de tijding van het overlijden van zijne tegenpartij hoorde, maar treurde diep, toen hij aan dezelfde plaats de zekerheid vernam, dat ridder METTERNICH met alle zijne verbondenen het *Trierland* had bezet, en gereed was, om zich met de *Elsasſers* te vereenigen, welke reeds ſedert eenige maanden de aan LUDWIG getrou-

we

we ſtad *Kolmar* beangstigden en belegerden. Onder het voorwendſel van de harten der getrouwen te verſterken, en hunne arm tot den ſtrijd uittenoodigen, maar waarſchijnlijk meer over zijne bezittingen bezorgd, ſpoedde hij zich naar *Duitschland*, en kwam, ſlechts van weinige ruiters vergezeld, aan de grenzen van zijn land aan. Hij zondt terſtond boden tot KAREL, en eischte vrij geleiden van hem, om met hem vriendſchappelijk te ſpreken, mogelijke genoegdoening te verſchaffen, en den vrede te kunnen daar ſtellen. Had FRIEDERICH nog geleefd, dan zoude KAREL alle voorſtellen ſtreng verworpen, en tot het welzijn van zijnen Koning werkzamer hebben gehandeld, maar thans ſcheen hem dit voorſtel welkom, hij zondt den aartsbisſchop eene aanzienlijke geleiding tegen, en ging hem, toen dezen eindelijk verſcheen, tot buiten zijne tent te gemoet. Zij ſpraken lang en aanhoudend met elkander. De aartsbisſchop verdroeg gewillig de uitbarstingen van toorn en gramſchap, waarmede KAREL de verſchrikkelijke daad betigten, die zijne ruiters op de veſting hadden ten uitvoer gebragt. Hij bewees hem, dat zulk eene ſchandelijke daad niet zijnen wil was, hij bragt hiertoe getuigen bij, welke beëedigden, dat hij de daad, toen deze hem bekend werd, ſtreng onderzocht, en reeds op den togt naar *Italien*, en dus bij gevolg zonder vrees of dwang, aan de daders met de dood had geſtraft. Grooter en ſterker genoegdoening zeide hij eindelijk, kunt gij, indien gij billijk denkt, niet eiſchen, want den togt tegen u, het oogmerk, om

u-

uwe vesting met haastige ſtorm te veroveren, was het bevel van mijnen Koning, die ik getrouwheid en pligt toegezegd had. Hij was daartoe beregtigd, dewijl hij u vooraf vaderlijk vermaande; hij overviel u niet rooverachtig, dewijl hij u in deze aanmaning de tijd der goedheid bepaalde, en u, wanneer hij zijn Koninklijk regt overwoog, als eenen ongehoorzamen naar verloop van dezelve konde ſtraffen. Ik beken het gewillig, dat ik het werktuig dezer ſtraf was, maar ik vraag u ook onbeſchroomt: of gij, wanneer FRIEDERICH u tot eene zoortgelijke ſtraf tegen mij had opgeëischt, zijne oproeping niet gevolgt, en mij in volmagt uwes Konings en als zijnen getrouwen vaſal niet op eene gelijke wijze beoorloogt had. Dewijl KAREL deze vraag openlijk zonder vertraging met een mannelijk *ja* bekrachtigde, zoo vraagde BALDUIN verder: waarom hij dan aan hem eene daad zoo hard wilde ſtraffen, die hij toch bij eene gelijke gelegenheid zelfs zoude hebben uitgeoefend? En het overtuigde hart van KAREL werd van nu af aan tot vrede, en tot verzoening geneigd. Hij gaf de verovering, welke hij had gemaakt, gewillig op; en beloofde, wanneer het arme vaderland daar door vrede en rust konde winnen, den gekroonde Keizer te eerbiedigen, en alle zijne overtuigingskracht aantewenden om de oostenrijkſche hertogen tot eene gelijke geneigdheid overtehalen. De aartsbisſchop door deze opregte geneigdheden verwonderd, beloofde daar en tegen aan KAREL de volle en duurzame genade van den Keizer, de eeuwige, onuitbluschbare dankbaarheid

van

van zijn bisdom, en de vervulling van elke voorwaarde, die hij tot volkomen verzoening en vriendschap noodzakelijk en raadzaam zoude vinden. Toen KAREL spoedig daarna met den bisschop hand in hand uit de tent trad, juichten alle, en de verbondene ridders verheugden zich zeer over de verzoening, dewijl zij wel vrijwillig waren uitgetrokken, om de onderdrukte regten van haren gevangen Koning te verdedigen, maar nu ook even zoo bereidwillig waren, om zijne gekroonde tegenpartij te eerbiedigen, vermits, volgens hun gevoelen, God zelfs den twist geëindigd, en hun door den dood van FRIEDERICH den wenk had gegeven, dat zij die genen, die nu na hem het meeste regt bezat, getrouwheid en gehoorzaamheid moesten betoonen.

KAREL geleidde den volgenden dag den aartsbisschop zelfs naar *Trier*, ontsloeg het volk van hunne gedaane beloften, en werd van hen en de gezamentlijke domstiften met blijdschap ontvangen, en vader van den vrede genaamt. Groot was aller vreugd, nog grooter de vreugd van den eerwaardigen domproost, die zijne handen zegenend op het hoofd van KAREL lag, hem eene echte telg van den grooten METTERNICH, en eenen tweeden redder van zijn vaderland noemde. Na dat KAREL nog zeer veel met den aartsbisschop had afgesproken, het geen hij tot herstelling van den vrede dienstig oordeelde, en door dezen werd verzekert, dat Keizer LUDWIG geen offer zoude ontzien, om de oostenrijksche hertogen te verzoenen, zoo trok hij met den olijftak in de hand tot deze, om de edele daad te vol-

tooij-

tooijen, en BALDUIN zondt renbodens naar de in *Triest* wachtende LUDWIG, om hem bij zulk een gunstig vooruitzigt haaftig naar *Worms* uittenoodigen. KAREL werd in het leger van de hertogen met vele vreugde ontvangen, doch in den beginnen, toen zijne vredeftem klonk, zeer koel behandelt. Maar als alle opregtgezinden aan de hertogen het goede oogmerk van KAREL verklaarden, met hem van gelijke gedachten waren, en de magtigen Koning van *Bohemen* zelfs als middelaar optrad, vrede verkondigde en tot vrede aanraadde, zoo gaven de edele hertogen de aanfpraak op, welke zij bij eene nieuwe verkiezing op den troon des Keizers hadden, boden de hand gewillig tot den vrede aan, en omhelsden KAREL als eenen opregten bondgenoot, die hen de voordeeligfte voorwaarde had bereid, welke LUDWIG op het einde; dewijl hij zulk eene groote en magtige onderfteuning vond, waarfchijnlijk niet had aangegaan, wanneer hij dezelve, niet vooraf onvoorwaardelijk had gebillijkt.

De ongeveinsde KUNZEL vult nu vele bladzijde van zijne opteekeningen met de befchrijving van de vreugde feesten, welke binnen de muren van *Trier* heerlijk werden gevierdt. Dan dewijl gewigtiger gebeurtenisfen mij wachten, zoo ga ik zulks ftilzwijgend voorbij, en zegge alleenlijk, dat KAREL als ftichter van den vrede op deze feesten hoog en met alle pracht werd vereerd, en dat zelfs zijne kleine dochter KUNIGUNDE op dit feest genoodigd werd. Men haalde haar met alle luister van *Zievel*

vel af, zij zat bij de pronktafel aan de zijde van den aartsbisschop, dikwijls op zijnen schoot, en menig traan van berouw druppelde uit zijne oogen op het lidteeken der schoone. De oude domproost reikte haar op het einde zijne sidderende hand toe, en beloofde in den naam van zijn bisdom; dat dit altoos en altijd hare nakomelingen als zijne vrienden en weldoeners eeren, en deszelfs telgen steeds eenen open plaats wilden houden, op dat de zoodanige ten alle tijden in het midden des bisdoms intreden, en aandeel aan de regering van een land konde nemen, dat hunnen voorvader als vijand en wreker zoo grootmoedig behandeld, en eindelijk op de onbaatzuchtigste wijze met den heerlijksten vrede had beschonken. Aan de tafel ontving Karel op dezelfde tijd een genade brief van Keizer Ludwig, waarin hij hem niet alleen zijne tegenwoordige leengoederen en bezittingen verzekerde, maar hem ook tot belooning zijner edele daden, en tot een gedenkteeken van de opregtste verzoening de vestingen *Meller*, *Frisum* en *Pinxum* in leen gaf.

DERTIENDE HOOFDSTUK.

Karel trok eindelijk weder naar zijne vesting terug, alwaar hij in het gezelschap van zijne schoone en dierbare Kunigunde menige vreugde, maar ook in den altijddurende toestand van zijne ongelukkige echtgenoote vele en groote stoffe tot verdriet vondt. Dit verdriet was voornamenlijk de

oorzaak der duidelijken, en hoe langer hoe meer zichtbare verandering van zijn karakter. Heldenmoed, fchielijk befluit, fnelle uitvoering, ftoute trotfering van alle hindernisfen, ftandvastige volharding, en getrouwe vervulling van zijn woord en van zijne pligten, waren de hoofdtrekken van hetzelve. Thans verdweenen de eerften, flechts de laatften bleven onwrikbaar tot aan zijnen dood. Ieder oorlog, waartoe men hem leiden of dwingen wilde, zocht hij zorgvuldig uittewijken, en offerde gewillig alle voordeel op, al konde hij die ook door de eerfte verkrijgen. Ik wil anderen niet even zoo ongelukkig maken, als ik zelfs ben! dit was zijne verontfchuldiging, wanneer hem een vriend wegens zijne te groote goedheid verwijtingen deed. Zijne dochter was alleen het voorwerp van alle zijne wenfchen en vreugde, flechts het lijden zijner arme, nog geduurig krankzinnige echtgenoote was de altijd vernieuwe ftoffe van zijn verdriet. In den beginnen fcheen hij veel aandeel te nemen aan alles, wat de verzoening van den Keizer Ludwig met den paus, en de opheffing van den ban, waarin alle zijne aanhangers fmachten, zoude en konde bevorderen, hij droeg zelf eene in dien tijd zeer aanzienlijke fomme tot de uitrusting der gezandfchappen bij, welke de *Duitfche* vorften uit dit oogmerk aan den paus naar *Avignon* zonden; maar als hij vernam, dat dit niet, dan alleen door vervulling van de nederigfte voorwaarden konden worden bereikt, zoo gaf hij ook dezen wensch op, vermengde zich nooit meer in de veelvuldige oorlogen en verwarringen, welke daar uit ont-

ontstonden; maar zondt alle zijne ruiters naar de onderscheide legertogten, welke de Keizer in het vervolg van zijne regering ondernam. De zoon van WOLF VAN GUTTENBERG, WOLF AREND genaamt, was dan altoos de aanvoerder van zijne benden, en keerde altijd met roem en eer verzierd terug. Beide de vaders waren de hartelijkste, en vertrouwelijkste vrienden, dikwijls, wanneer zij onder een vertrouwelijk gesprek bij elkander zaten; openbaarde zich den wensch van hun hart, dat ook hunne kinderen eenmaal zulke hartelijke vreugde zoude genieten, en indien mogelijk door den echt mogten worden verbonden. Maar verre hier van verwijdert, om dezen, hoewel verlangende wensch door eenig dwangmiddel te bevorderen, besloten zij veel liever om met vertrouwen, alles aan God en aan zijne wijze leiding over te laten, dewijl zij overtuigd waren, dat zonder zijnen wil of zegen, zonder vrijwillige neiging en liefde den echt een ijzeren band is, die wel vast kluistert, maar zijne gevangenen ook hoogst ongelukkig maakt. De oude WOLF lachte waarlijk vrolijker, en de treurende METTERNICH blikte blijmoediger, toen de dapperen AREND zijne overwinningsteekenen met nedergeslagen oogen de schoone KUNIGUNDE toereikte, en deze dezelve vriendelijk en met blozende wangen aannam; maar zij vraagden en onderzochten niet verder, wenschten en hoopten alleen in het verborgen. Dewijl KUNIGUNDE intusschen reeds het achttiende jaar hares ouderdoms had bereikt, en nu spoedig in het vervolg dezer geschiedenis als de heldin van dezelve optreed, zoo

beſchouw ik het als pligt, om mijne lezers met hare ligchamelijke geſtalte, met hare zielsgave en met haar geheel karakter nader bekend te maken. Zij was het evenbeeld van haren vader, bijna mannelijk groot, maar evenwel met alle bekoorlijkheden en bijzondere ſchoonheden van het vrouwelijk geſlacht in overvloed begaafd. Haar groot, vuurvol oog van *Juno* was bekwaam om als eenen mannelijken held te gebieden, en gehoorzaamheid en eerbied aftevorderen; maar juist dit oog, een heerſcher waardig, konde ook teeder, deelnemend en vol van medelijden blikken, het was in ſtaat, om den wildſten, ruwſten booswicht afteſchrikken, en echter ook om de bevreesde onſchuld, en het ſchuwen kind vol vertrouwen tot zich te lokken. Haar bruin, door de natuur krullend haar verhief de verblindenſte witheid van haar gelaat en het purperrood harer gewelfde lippen, die zoo bevallig mede lachten, wanneer haar hart vreugde gevoelde. Haar rijzig ligchaam, dat geenszins het wankelende riet, maar de jongen, trotsch opſtijgenden eik gelijk was, werd door de jongelingen bewondert, en door vele meisjes benijd. Haren gang was vast, nooit wankelend, nooit twijfelachtig beſpiedend, hare knie boog zich nooit voor hoogheid, aanzien of trotschheid, maar zij zonk vol eerbied aan het altaar van den eeuwigen neder, zij neigde zich boven alles gewillig tot het oor der ſmeekenden, tot het onbeduidendſte bloempje, dat op haar pad bloeide. Hare geheele geſtalte was, volgens de uitdrukking van vriend KUNZEL, naar wien ik dit beeld afſchets,

het

het beeld eener Koningin, welke haar land tegen alle vijanden mannelijk beloofd te verdedigen, maar ook elk ongelukkige en hulpelooze haren bijstand en ondersteuning toeblikt. Zij was in den geheelen landstreek als een pronkstuk van schoonheid bekend en geëerbiedigt, en ieder die haar aanschouwde, bewonderde de almagt des Scheppers, welke alleen in staat was zulk een meesterstuk voort te brengen. Maar nog grooter waren de bekoorlijkheden, nog bewonderingswaardiger de eigenschappen van hare heerlijke ziel, van haar voortreffelijk hart. Ook het karakter van haren vader doorweefde en bezielde beiden, maar de bijzondere vrouwelijke zachtmoedigheid smolt deze trekken zoo wonderbaar in elkander, dat zij altijd gelijk zuiver goud schitterden, nooit te zeer uitblonken of verschilden, maar zoo veel te vaster en voortdurender werkten. Geheel zuiver en vlekkeloos beminde hare ziel het goede, waar zij dit vondt, en haaten het kwaad sterk en aanhoudend; maar de goedheid van haar hart, het werkelijk medelijden, waarmede dit steeds was vervuld, verhinderde altijd de uitbersting van dezen haat. Zij verachten de booswicht, maar haar medelijden met hem was nog sterker en zocht hem daarom te redden, wanneer redding haar mogelijk toescheen. Onuitputbaar was zij in weldaden van allerlei aart, en slechts dan, wanneer eene goede daad haar gelukten, zag men de uitbersting der zuivere vreugde op haar schoon gelaat schitteren. Kundig in alle vrouwelijke werkzaamheden, in vele eene meesteres, wijde zij aan deze de meeste uren van den dag

toe, maar zij beminde en waardeerde ook kunsten en wetenschappen, las duitsch en latijn, en kon in beide talen even zoo vaardig schrijven. Dewijl haren teeder beminnenden vader zich altijd met haar bezig hield, en vermits het aan het minnend hart zoo geheel eigen is, om het geliefden voorwerp gedurig meer te volmaaken, zoo was hij ook bijzonder werkzaam, haar dat geene te leeren, het welk hij tot bevordering van zijn oogmerk als nodig en nuttig beschouwde. Reeds als een achtjarig meisje moest zij te paard leeren rijden, vervolgens den boog spannen, den spies werpen, en aan de zijde van haren vader op de jagt te trekken. Zij deed dit gewillig, en dikwijls met vermaak, dewijl hare bebehendigheid in deze ridderlijke oefeningen haren goeden vader aangenaam waren, en vermits zij zulke uitspanningen bovendien geenszins als eene misdaad, of als eene belediging der vrouwelijke zachtmoedigheid beschouwde, wanneer men roofdieren doodde, of reeën en harten schoot, die door de Schepper tot voedsel van de menschen waren bestemt. Deze werkzaamheden, die zij aan de zijde van haren vader dikwijls uitoefende, gaf aan haar karakter in het vervolg die onwillekeurige kloekmoedigheid, waarmede men ieder gevaar zoekt te trotseeren, ieder ongeluk van zich poogt aftewenden, en den stichter van het zelve met moed alle tegenstand aanbied. — —

Ik konde nog lang met deze schildering voortgaan, indien ik niet overtuigd was, dat ik toch een onvolmaakt werk leverde, en door het verhaal van hare da-

den

den en handelingen het doel veel beter en sneller bereikte. KUNIGUNDE mag daarom zelfs handelen en daar door bewijzen, of ik naar waarheid begon te schilderen?

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

De jongen WOLF AREND VAN GUTTENBERG was in het gevolg des Keizers tegen den magtigen *Boheemsche* Koning JOHANN uitgetrokken, toen de vader van KUNIGUNDE zeer ziek van de jagt terug keerde, op welke KUNIGUNDE tegen hare gewoonten, uit hoofde van andere noodzakelijke bezigheden, hem niet had vergezeld. Hij was in een aanval van zwakheid van het paard gestort, had daar door zijne lijdende borst zeer benadeelt, en gevoelde, dat zijn einde met zekerheid naderde. Deze overtuiging was hem niet onaangenaam, want zij eindigde zijn altijddurend lijden, en zijn rusteloos verdriet, maar den aanblik van KUNIGUNDE kluisterde hem op nieuw aan het aardsche, hij moest haar onbeschermt verlaten, zag wijsselijk vooruit, dat honderde strijdbare jongelingen haar hunne bescherming zoude aanbieden, maar haar ook wraakgierig zouden vervolgen, wanneer zij hun voorstel versmaden, en onder zoo vele, toch maar eenen konden verkiezen. O! was hij voor dit maal niet uitgetrokken! O! was hij hier, ik zoude mijne laatste dringende bede aan u wagen, en vergenoegt sterven, wanneer ik uwe hand in de zijne gelegd, en u in het verbond van den echt had ingezegend. Zoo sprak de zieke vader zuchtend, toen KUNIGUNDE met betraande oogen

 aan

aan zijne legerstede trad, en hem eene spoedige herstelling voorspelde, dewijl haar hart deze verlangend wenschte. En evenwel antwoordde zij niet, toen haar vader zijnen wensch herhaalde, vermits zij den jonge Wolf Arend nog niet beminde; hem wel als eenen vriend eerden en hoogachte, maar hem nooit als haren gade had voorgesteld, en nu eerst de dikwijls duistere redenen des vaders, en de hopende blikken van den jongeling verstond. God zal zich over mij ontfermen, en mij den besten vader nog langer vergunnen, zeide zij eindelijk, toen Karel boden naar den ouden Guttenberg wilden zenden, om deze tot eene haastige terugroeping van zijnen zoon te beweegen.

Niettegenstaande de tegenspraak der dochter zoude de zieke vader den volgenden morgen evenwel zijn voornemen hebben uitgevoerd; wanneer niet des nachts eene onverwachte bloedstorting zijn leven had geëindigd. Snel riep men de verwijderde en met heelkruiden werkzame Kunigunde aan zijne legerstede, sneller als deze verschrikkelijke roepstem verscheen zij, maar evenwel verscheen zij nog te laat, want haar beminde vader was overleden. Daar stondt met onbewegelijke blikken, met nedergezonken hoofd en handen de vaderlooze wees, gevoelde haar lijden, zocht hetzelve te omvatten, en vondt het te groot voor haren moed, te zwaar voor haar hart. Hare oogen wenschten te weenen, haar mond te klagen, maar zij konde niet, en snelde naar het vertrek der moeder, om dáár troost te zoeken. Vreesselijk verschrikt vloog zij van dáár weder naar

het ontzielde ligchaam des vaders, dewijl de onge-lukkige krankzinnige niet met haar konde gevoelen, en overluid lachtte, toen zij de dood van haren voorheen zoo hartelijk beminden echtgenoot vernam. Tot aan den morgen volharden KUNIGUNDE in den verschrikkelijke toestand van haren sprakelooze en daar door onverdragelijke smerten. Toen op dezen de oude GUTTENBERG, door snelle boden opgewekt, aan de legerstêde van den overledenen verscheen, met hevige uitdrukkingen van smert en onder vele tranen op hem stortte, en zijnen getrouwen vriend beklaagde, toen was KUNIGUNDE ook in staat om te kunnen weenen te klagen, en eindelijk te handelen. Want toen alle burgtbewoners zich kort daarna in het vertrek verzamelden, de afgestorvenen den laatsten dank toewijden, en zonder hiertoe gevraagd te worden aan zijne dochter en erfgename getrouw- en gehoorzaamheid beloofden, toen sprak zij mannelijk en standvastig, verzekerde aan ieder hare bescherming, en de voortduring van de weldaden, die zij uit de hand des vaders hadden ontvangen. Zij bedankte den ouden GUTTERBERG hartelijk, toen hij beloofde om voor de toestel tot de noodige lijkplegtigheid te zullen zorgen, maar zij weigerde ook standvastig, om eene benden ruiters in haren burgt op te nemen, welke hij haar tot veiligheid en bescherming aanbood. Ik ben, antwoordde zij, van de liefde en van de getrouwheid van mijne talrijke onderdanen volkomen verzekert, beschermen mij deze niet, kan mijn eigen moed mij niet verdedigen, dan moet alle vreemde

 hulp

hulp mij geheel ongelukkig maken, dewijl zij mij duidelijk overtuigd, dat ik mijne bezittingen en erfgoederen niet waardig ben. Met deze en zoortgelijke gronden antwoordde zij altijd de nog dikwijls herhaalde voorſtellen van den opregten ouden, wiens blik zich zeer bedroefde, dewijl hij door deze weigering overtuigd meende te worden, dat de ſchoone KUNIGUNDE de hand van zijnen zoon insgelijks zoo ſtandvastig als zijne aanbiedingen zoude verſmaden. Deze verdenking was zeer natuurlijk, maar daarom gene zekere waarheid, de treurende KUNIGUNDE dacht bij hare weigering aan den jongen WOLF niet; en nog veel minder aan zijn oogmerk; de heldenmoed hares vaders rustte op haar, zij konde de gedachten niet verdragen, dat zij te zwak was, om haar eigendom tegen vermetele roovers te verdedigen, en beſloot onveranderlijk, om haren naburen het tegendeel te bewijzen.

Het ligchaam van KAREL werd op den derden dag in het graf nedergelaten; ik ben niet in ſtaat, om de ſmert der troostelooze dochter afteſchetſen, was ik ſlechts bekwaam om de ongeveinsde treurigheid van zijne ruiters en onderdanen te beſchrijven, want deze was groot en aanhoudend; alle beweenden eenen heer, die hun tot vader en vriend, nooit tot heerſcher of tot een tiran was geweest. Talrijk en prachtvol was het treurmaal, dat de oude GUTTENBERG in KUNIGUNDE's naam ter eere van den vader en vriend had laten gereed maken. Alle edelen in de nabij- en uitgeſtrektheid waren daarop genoodigd geworden; alle, die het door den meesten ſpoed mo-

ge-

gelijk konden maken, verscheenen met hunne zonen, om hun aan de schoone erfgename voor te stellen, die in alle gevallen zoo juist geschikt was, om eenen jongeling gelukkig te maken. Zag het oog van mijnen getrouwen KUNZEL duidelijk, werd het niet door de tranen over het verlies van zijnen zeer beminden heer te veel verduisterd, zoo waren de blikken van alle jongelingen alleen op de schoone treurende gevestigd, zoo nam ieder van dáár afscheid met het voornemen, om dit onschatbaar kleinood tot een gelukkig eigendom te verkrijgen. Ook de oude GUTTENBERG gaf zijnen lievelings-wensch niet op, hij snelde na het eindigen van het treurmaal spoedig naar huis, en riep zijnen zoon door renboden terug, op dat hij zoo spoedig als mogelijk zoude verschijnen, en door een schrander gedrag zijnen wensch in wezenlijkheid veranderen. Alle gasten, jong en oud, mannelijke en vrouwelijke, namen met de openlijke verklaring afscheid, dat de schoone KUNIGUNDE de bewondering van alle in den volsten zin, en met een gelijk regt een pronkstuk van het vrouwelijk geslacht verdiende genaamt te worden. Geenszins hare bijzondere schoonheid, die door het treurgewaad aanmerkelijk werd verheven, maar haar prijzenswaardig gedrag had aan alle deze belijdenis afgedwongen. Ieder, die haar aanschouwde, werd terstond overtuigd, dat onuitsprekelijke smerte in haar hart woedde, dat zij hare verschrikkelijke wonden diep gevoelde, maar dezelve ook met eene bijzondere standvastigheid verdroeg. Geene overmatige kleinmoedigheid noch eene zwakke ziel

ver-

verradende klagten onteerden haren mond, zij ſprak bij het open graf van den onvergetelijken vader wel overluid klagend over het onherſtelbaar verlies, maar zij ſprak met eene waardigheid, die alleen aan treurende helden eigen is, die, terwijl zij zuivere ſmert ſchildert, te gelijk eene grootheid van ziel ontſluijerd, welke men algemeen moet bewonderen, maar niet algemeen kan nabootſen. Luisterend ſtonden de ouden, verbaasd de jongelingen, toen zij op het einde den ontzielden vader in het graf bezwoer, dat zij zijne groote erfenis niet moedeloos zoude verkwisten, maar dezelve tegen elke ſtoutmoedige roover met mannelijke moed wilde verdedigen. Haar oog, dat bij deze verklaring vreesſelijk en ſchrikinboezemend rondzwierf, ſcheen den vermetelen te zoeken, die het waagde om haar tegen te ſpreken, en aller oogen ſtaarden op de aarde, om de verdenking te verwijderen, die mogelijk reeds in haar hart kiemde. Het vervolg bewees, dat zij er ernſtig na ſtreefde om haren eed te vervullen en te houden, want ofſchoon zij dagelijks dikwijls uren op het graf van haren vader klaagde en weende, zoo maakte haar deze ſmert toch niet werkeloos, zij verzocht alle hare onderdanen tot den eed der getrouwheid, zij ontving hen met ongeveinsde minzaamheid, maar ook met de ernſtige verzekering, dat zij de meineedigen geſtreng zoude ſtraffen. Zij verkoos uit de menigten der beëdigden de moedigſten tot ruiters, en bezocht ſpoedig daar na alle hare vestingen, om derzelver ſterkte te beproeven, en tegen alle overvalling te verzekeren. Toen zij van haren togt terug keerden,

ver-

verscheen de oude GUTTERBERG met zijnen zoon aan de hand om haar een bezoek te geven. Hij heeft den dienst des Keizers verlaten, en is terug gekeerd, om zich geheel alleen aan den dienst der schoone KUNIGUNDE toe te wijden. Beproeft hem, of hij dezen waardig is, en beloont hem, wanneer hij het verdiend, met eenen minzamen blik, dit is het doel, waarna hij onophoudelijk zal streven. Zoo sprak de op nieuw hopende vader, maar KUNIGUNDE scheen zijne reden niet te verstaan, wilde dezelve waarschijnlijk niet verstaan, veel minder beantwoorden. Evenwel verzoette zij met al haar vermogen het wrange, dat door deze nalatigheid noodzakelijk moest ontstaan. Zijt mij hartelijk welkom, zeide zij tot den jongen WOLF, gij kendt de liefde mijnes vaders voor mij, waardt dikwijls getuigen van hare schoone vruchten, en zult nu het besten mijn verlies gevoelen, en mijn altoosdurend verdriet naar verdienste eeren. De jonge WOLF beloofde dit onvoorwaardelijk en het oog van KUNIGUNDE hing met welgevallen aan hem, toen hij het graf van haren vader bezocht, dáár wilde spreken, en door het inwendig gevoel verscheurt, te vergeefsch zijne tranen zocht te verbergen, die in menigten over zijne wangen vloeiden. Van dit oogenblik af aan sprak KUNIGUNDE vriendelijker met de jonge WOLF, zij maakte hem tot de vertrouwde van eenige plannen, die zij wilde uitvoeren, en eischte zijne raadgeving daar over. Had de haastige oude de tijd en gelegenheid maar ongehindert laten werken, dewijl volgens de uitdrukking van vriend KUNZEL de liefde niet dan

tijd

tijd vereischt, zoo zoude hij misschien zijn doel spoedig hebben bereikt, maar juist nu vernietigde hij door zijne overhaasting, het geen zijn schranderen zoon had geplant; want na het middagsmaal gaf hij KUNIGUNDE een geschrift van den Keizer over, het welk zijn zoon uit het leger had medegebragt, en volgens zijne gedachten eene heerlijke uitwerking zoude verwekken. „ Ik treur met u," zoo schreef de Keizer aan KUNIGUNDE, „ over het verlies van eenen man; die uwen goeden vader, en een van mijne dapperste ridders, van mijne beste vrienden was. Het is mijne pligt, dat ik deszelfs wees en hare bezittingen voor alle roekelooze aanvallen bescherme; ik benoem daarom den dapperen GUTTENBERG tot uwen bescherm- en schutsvoogt; hij was de getrouwste vriend uwes vader, hij zal ook de uwe zijn, en uwe bezittingen zoo lang moedig verdedigen, tot dat mannelijke ouderdom of de steun van een echtgenoot elke vreemde verdediging onnodig maakt. Wilt gij de raadgeving uwes Keizers in acht nemen, zoo verkiest den laatste spoedig, op dat uwe hand geene oorzaak van eene twist van trotsche jongelingen wordt, die, wanneer gij hen beledigd, uwe bezittingen met verwoesting bedreigen. De dappere zoon van uwen toekomstigen beschermvoogt streed aan mijne zijde, toen ik de treurige tijding van den dood uwes vaders ontving; zijn blik treurde, maar hij wachtte ook hopend in het verschiet. Ik wil zijne hoop niet verminderen, maar die veel liever naar mijn vermogen vermeerderen. Dikwijls was hij mijn schild in den strijd, ik wil het

gaar-

gaarne ontberen, wanneer het u befcherming en hem belooning kan verfchaffen. Ik zende hem daarom naar uwe woning, en twijfel niet, dat gij, daar gij de waardigfte wilt verkiezen, hem fpoedig met uwe hand gelukkig zult maken. Uwen Keizer zal u uit aanmerking van deze voortreffelijke keuze met goedheid en genade toegenegen blijven, zoo als hij het ook in tegendeel voor dwaas moest befchouwen, indien gij zijne goede raadgeving niet zoudt eeren."

De Keizer wilde door dit fchrijven eenen lieveling van dienst zijn, maar hij kende de harten der menfchen en vooral de edele trotsch der vrouwen niet, anders zoude hij dit niet voor raadzaam gehouden hebben, waar door hij nu eene groote, en bijna niet meer te verbeteren fchaden veroorzaakte. De aan het einde daarbij gevoegde bedreiging had de fchadelijkfte uitwerking. Kunigunde befchouwde dezelve als afgebedeld, en onderkropen, verontfchuldigde de waarfchijnlijk misleiden Keizer, maar achtte de verleider zoo veel te ftrafbaarder en verachtingswaardiger. Alle goede eigenfchappen, welke de jonge Wolf in de daad in menigte als zijn eigendom telde, verfcheenen nu op eenmaal in het hart van Kunigunde in een valsch, hoogst nadeelig licht, zij waren in de mantel der huichelarij, in het kleed van eigenbaat ingewikkeld en gaven aan Kunigunde menigvuldige ftoffe tot haat, en tot verachting. Haar hart was wel aangetrokken, maar niet geketend, het waagde daarom niet, de voor de regtbank van het verftand aangeklaagde Wolf te ver-

verdedigen, en zweeg, toen dezen verdoemt, en tot verachting werd veroordeelt.

Het gelaat van KUNIGUNDE gloeide, toen zij het geschrift had gelezen, en haar lagchend oog bleef duister, toen zij het zelve zamen vouwde, en in eenen hoek verborg. Dewijl u, zeide zij bitter, bijna hoonlagchend, den inhoud van dit geschrift maar al te goed bekend zal zijn, zoo is de melding hier van onnodig, alleen verklaar ik stellig van mijne zijde, dat ik mijne bezittingen zelfs hoop te verdedigen, en bij gevolg geene beschermvoogt nodig heb. Voor het overige zal ik elke raadgeving des Keizers eeren, maar ook alleenlijk dan volgen, wanneer zij door geene vernederende bede, of door eigenbaat wordt verkregen, en mij gelukkig, en niet ellendig kan maken. Ik ben gebiedster over mijne hand, kan haar naar mijn welgevallen wegschenken, en laat mij mijn vrij eigendom geenszins door afgebedelde bedreigingen ontnemen. Dit tot rigtsnoer voor hen, welke wilde inoogsten, voor dat zij gezaaid hebben. Met deze woorden keerde zij hare gasten den rug toe, en wilde zich haastig verwijderen, maar de jonge WOLF sprong spoedig op, greep hare regter hand, drukte die mannelijk, en zeide op eenen vasten toon: voor dat gij ons verlaat, moet gij mij aanhooren.

KUNIGUNDE. Moet? moet? Gij zijt een groot beminnaar van den dwang, en bedenkt niet, dat dit in geen vrij hart kan werken.

WOLF. Gij moet mij aanhooren, ik herhaal het nog eens, dewijl ik in den naam der beledigde onschuld

ſchuld ſpreek, en als deze vrijwillig gehoor kan eiſchen.

Kunigunde. Ik vergun het niet alleen aan deze, maar ook aan de overtuigde misdadiger. Spreek daarom naar welgevallen.

Wolf. Edele jongvrouw, gij beledigt mij zeer.

Kunigunde. Een gewoonlijk lot der openlijke waarheid.

Wolf. Verachting zij mijn deel, wanneer uwe aanklagten waarheid bevatten. Ik ken den inhoud van het Keizerlijk geſchrift, even zoo min, als het oogmerk, waarom hij het liet vervaardigen, hij gaf het mij bij het laatſten afſcheid met de verklaring, dat het gewigtige zaken met betrekking op uwe vesting bevatten. Had ik kunne vermoeden, dat hij mij daarin niet alleen als den geſtrengen waarnemer van zijnen pligt van eenen moedigen ſtrijder zoude gedenken, zoo zoude ik om geene wereldſche prijs de overbrenger van het zelven zijn geweest. Ik waardeer, het zij openlijk bekend, u hart voor een kleinood, dat ik gewillig met het grootſte gevaar van mijn leven zoude willen bevechten, maar ook even zoo openlijk veracht ik uwe hand, uwe geheele bezittingen zonder hetzelven, en verfoeij elke ſluipweg, waarop ik een van beiden konde achterhalen. Deze verklaring is echt, en gij moet haar geloven.

Kunigunde. O ik geloof zonder tegenſpraak, het geen ik moet geloven. — —

Wolf. (*vol van edel vuur.*) En het geen de toekomst nader zal ontſluijeren. Tot zoo lang ge-

bied den pligt, om alle befchimpelijke verdenking te vermijden. Ik verlaat uwen burgt met het vaste voornemen, om denzelven dan weder te betreeden, wanneer uwe oproeping mij wekt, of den pligt, om beledigde onfchuld te verdedigen, mijnen bijftand eischt. Dit voornemen zal, zoo ik hoop de verachtelijke verdenking van dwang op het best wederleggen, en zoude dit u niet vergenoegen, zoo zweer ik in de tegenwoordigheid van God en van u, dat ik uwe keuze nooit verhinderen, den verkozenen als een vriend eeren, en tegen alle onregt met kracht en magt zal verdedigen. De belijdenis: Ik heb Wolf Arend miskent, zal dan mijne eenigfte belooning zijn. Tot zoo lang, vaarwel, en beledigd niet te dikwijls het hart van den opregten man, deze te zeer gewaagde ftoutmoedigheid konde eens mislukken.

Met deze woorden verliet hij het vertrek van de waarlijk beledigde edele Kunigunde, en nog fpoediger haren burgt. Zijn vader billijkte het gedrag, maar hij zoude toch waarfchijnlijk langer vertoefd, door minzamer rede Kunigunde meer van haar onregt overtuigd, en daar door verzoening hebben bewerkt, indien deze niet met dezelfde fnelheid met eene ftilzwijgende buiging het vertrek had verlaten. Hij volgde zijnen zoon nu ftilzwijgend, maar evenwel treurig, dewijl zijn fchoonfte plan, de vruchten van alle zijne wenfchen op eenmaal vernietigd fcheenen.

Ik laat het nu aan mijne lezeresfen ter beoordeeling over: of het gefprek en het gedrag van Wolf den

den afkeerigen indruk, welke het geschrift van den Keizer in het hart van KUNIGUNDE veroorzaakte, vermeerderde of verminderde. Ik verzoek een ieder, zich in de plaats van KUNIGUNDE te stellen, en dan te beproeven: of de edele trotsch van den man voor het hart der vrouwen gevaarlijk kan zijn? Het vervolg der geschiedenis zal dan u oordeel bevestigen, of door ondervindings-gronden wederleggen.

VIJFTIENDE HOOFDSTUK.

Wat wilt gij nu beginnen, zeide de oude GUTTENBERG tot zijnen zoon, toen hij hem eerst op op zijnen burgtplaats bereikte.

WOLF. (*besloten.*) En de vader kan nog vragen?

GUTTENBERG. Kan, en mag vragen, vermits hem beslissing toekomt.

WOLF. Hij beslisse dan: of ik hier werkeloos zal smachten, mij door alle jongelingen in het rond zal zien bespotten! of tot het leger des Keizers terug zal keeren, en dáár nieuwe lauweren zal verzamelen?

GUTTENBERG. De Keizer ontsloeg u zonder voorwaarde.

WOLF. Om dat hij uwe zwakke vermoeding voor zekerheid nam. Moet hij dezelve thans niet als eene nietige uitvlugt, misschien zelfs voor een gebrek van mijnen moed beschouwen?

GUTTENBERG. Zoo trek, in de naam des Heeren, waarheen u dezen moed roept, want mijn

ſchoonſte plan is en blijft vernietigd. (*ſtilzwijgend met hem in het vertrek tredende.*) Maar wilt gij mijnen raad in acht nemen, zoo vertoeft dan nog eenige maanden bij uwen vader, en uwen moed zal zich wakker vertoonen en oefenen kunnen.

Wolf. Vreest gij voor oorlog?

Guttenberg. Oorlog onder de edelen rondom! Oorlog in de nabij- en afgelegenheid. De toegeworpen handſchoen ligt openlijk in den ſtrijdbaan, elk, die hem aangrijpt, zal met honderden moeten kampen.

Wolf. Ik verſta u, maar ik zal niet kampen.

Guttenberg. Ook de beledigde onſchuld niet bijſtaan, uwe duur beëedigde beloften niet vervullen?

Wolf. Gij ziet weder zekerheid, waar niet dan zwakke vermoeding ſchemert.

Guttenberg. Spoedig zal hij helder ſchijnen, en u oog verblinden. Elk edele kende de warme vriendſchap, met welke de oude Metternich mij tot in den dood bleef toegedaan, ieder hoorde het meer dan eens, dat hij u, zijnen zoon, en ik Kunigunde mijne dochter noemde; elk beſchouwde daarom eene verbintenis tusſchen u en haar reeds als afgeſproken en geſloten; maar wanneer zij zullen zien en hooren, dat Kunigunde nog vrij is, en gij geene aanſpraak op hare hand maakt, maar haar veel meer afſtaat, dan zullen zij zich als de ſtormwind verheffen, en gelijk deze woeden. Ieder zal wenſchen en hopen, ieder zal zich wreken, wanneer hij te vergeefsch hoopt en wenscht.

WOLF. Dan mag zij den twist naar welgevallen eindigen.

Vader, u, maar aan geen ander beken ik het, dat de hoop op het bezit van KUNIGUNDE mij tot hiertoe laafde en sterkte, dat ik mij als de gelukkigste beschouwde, wanneer ik haar mij — — doch weg met deze gedachte, die nu niet tot wezenlijkheid kan worden, niet eens mag worden. — —

GUTTENBERG. Niet mag?

WOLF. Neen! Zij verdenkt mij als baatzuchtig, zij gelooft — o ik mag het niet indenken, het onteerd mijn hart. Ik moet het tegenbewijs leveren. Beschermen, met kracht en magt wil ik den onwaardeerbaren prijs beschermen, maar verkrijgen — neen WOLF, verkrijgen kunt gij hem nooit. — —

Te vergeefsch gaf zich de vader nu alle moeite, om den edelen, maar ook al te sterken trotsch van den zoon te wederleggen, hij bood hardnekkig wederstand, alleenlijk het uitdrukkelijk bevel des vaders verhinderde hem, om zijn voornemen uit te voeren, en tot het leger van den Keizer terug te keeren. Waarschijnlijk zoude hij den vader toch vermurwt, en zijne bewilliging verkregen hebben, indien niet eene onverwachte gebeurtenis zijn voornemen had verandert. De ridders van den *gouden hoorn*, waar van METTERNICH het opperhoofd had geweest, zonden afgezanten tot GUTTENBERG, en verzochten hem, in den naam van het vaderloos verbond, om de plaats te vervullen, welke de oude METTERNICH tot hier toe met eer en roem had vervuld. GUTTENBERG gevoelde zich door dit

voorstel zeer vereerd, maar hij gevoelde ook even zoo sterk, dat deze waardigheid een last was, die zijne oude schouders niet meer konden dragen. Gaarne, zeide hij daarom tot de afgezanten, vervulde ik uwen wensch; indien eene hooge ouderdom de vervulling niet tegensprak; de kracht mijner jeugd rust thans op mijnen zoon, wilt gij dezen tot uwen hoofdman verkiezen, dan wil ik zijne werkzame arm met mijnen raad en met mijne verzamelde ondervinding ondersteunen, dan is het gemakkelijk en mogelijk, dat wij nuttig zijn, en u vertrouwen vereenigd kunnen vereeren.

De afgezanten, welke de voordeeligheid van het voorstel inzagen, maar evenwel zelfs niet konden beslissen, beloofden, om alles aan hunne verzamelde broeders voor te dragen, en dan een haastig antwoord te zenden; zij vertrokken deswegens nog op dien zelfden dag van dáár, en toen de avond van den derden na hun afscheid naderde, verscheenen zij reeds op nieuw met de eervolle boodschap, dat het verbond eenstemmig de jonge Wolf Arend van Guttenberg tot opperhoofd had verkozen, en reeds in aantogt was, om hem als zoodanig te begroeten en te eeren.

Wolf, in wiens aderen moed en kracht rolden, lachte vrolijk, toen hij deze tijding vernam, want elk medelid van dit verbond werd voor eenen dapperen, en het opperhoofd van hen voor den dappersten in de nabij- en verheid gehouden. Zijn aanzien was even als zijne magt, groot, naar zijne uitspraak voegde zich dikwijls gewillig die gene, wel-

welke vreemd eigendom wilde rooven, dewijl zij harde tuchtiging moesten vreezen. Door hem ondersteund, bestond de landvrede in den *Elsas*, in *Zwaben* en aan den *Rijn* vaster als in andere landen, en was geenszins zoo als gewoonlijk eenen ledigen klank, of een gebod, dat niemand eerde.

Voor dat men op den burgt van GUTTENBERG nog voorbereidzelen tot het onthaal van de edelen konde maken, kwamen de verzamelde ridders van het verbond reeds op denzelven aan, en werden van vader en zoon met vreugde en eerbied ontvangen. Een eerbiedwaardige grijsaard trad uit hun midden te voorschijn, en overreikte aan beide het groote ordensteeken van het verbond, het bestond in eene gouden keten en eenen *gouden hoorn*, waarvan de laatsten nog eens zoo groot als die geene waren, welke de ridders verzierden. Gij moet, zeide de grijsaard tot den vader, raad geven, en gij, zeide hij tot den zoon, moet werken, dan zijn wij alle welberaden. Het verbond eischt, vervolgde hij, geene proeve van uwen moed, want het verkiest niemand, die niet reeds vooraf door zijne daden heeft bewezen, dat hij denzelven in volle maaten bezit. Uwe pligten, die gij niet alleen beëedigen, maar ook moet vervullen, zijn insgelijks zoo kort en bondig. Wij zweeren u onvoorwaardelijke trouw en gehoorzaamheid, en gij beëedigd daarentegen, dat gij beide niet wilt eischen, wanneer u de wetten des verbonds daartoe niet beregtigen. Beproeft, overweegt hen: of gij dezelve kunt vervullen, en zijt dan van onzen eed zeker. Na deze aanspraak

overreikte hij hun beiden eene kleine perkamente rol, welke de jonge WOLF AREND terstond ontrolden. Wanneer u, las hij op deze, de stem des Keizers, de tranen der weduwen en weezen, of de smeekende onschuld roept, zoo roept ons, en wij zullen snel verschijnen, om u bevel te hooren. Wij zullen het met ijver vervullen, wanneer gij vooraf hebt bewezen, dat de oproeping wettig en waar is. Niet waar, wij eischen weinig? vroeg de grijsaard lagchend, toen WOLF deze weinige woorden meer als eenmaal overluid had herhaald. Weinig en zeer veel, antwoorden vader en zoon, maar wij willen alle onze krachten inspannen, om deze veel omvattende wet te vervullen, en u vertrouwen te eeren. Zoo beëedigt uw voornemen, antwoordde de grijsaard; zij voldeeden hier aan, en alle de aanwezenden zwoeren daarentegen den eed van trouw en gehoorzaamheid.

Zes dagen vertoefden de gasten op de vesting van GUTTENBERG, leefde goed en vrolijk, en trokken op den zevenden met den wensch van dáár, dat de oproeping van hunnen nieuwen hoofdman hun spoedig tot edele daden mogt wekken. Dikwijls werd onder dezen tijd de naam van KUNIGUNDE genoemt, en GUTTENBERG zelfs opgeëischt, om haar in naam van het verbond bekend te maken, dat hij háár in alle nood en verdrukking mannelijk, om de verdienste van haren vader te vereeren, zoude beschermen en beveiligen; maar WOLF had dit bevel wijsselijk tegen gegaan. Waartoe, zeide hij, zijn woorden noodig, waar alleen daden van nut kunnen

nen zijn, men konde de eerſte als baatzuchtig aanmerken, daar de laatſten alleen overtuiging verwekken. Laat ons daarom liever wachten, tot dat hulp noodig is, en dan terſtond werkdadig bewijzen, dat wij de onſchuld beſchermen, en de dochter van eenen dapperen vader vereeren.

De ridders waren met deze verklaring te vreden, en KUNIGUNDE vernam alleen uit den mond van hare onderdanigen, dat men de dappere jonge WOLF in de plaats van haren vader tot hoofdman van het verbond had verkozen.

ZESTIENDE HOOFDSTUK.

De oude METTERNICH was een der rijkſte en magtigſte ridders van zijnen tijd. Zijne dappere voorvaders waren altijd van de Koningen en Keizers voor hare gewigtige dienſten rijkelijk beloont geworden, geen hunner had de eervolle belooning ligtzinnig verkwist, maar dezelve altijd onbeſchadigt en welverzorgt op zijne kinderen overgebragt. KAREL, de laatſte mannelijke telg van dezen heldenſtam, had meer als alle anderen gelegenheid gehad, om zijne bezittingen te vermeerderen, gedeeltelijk had hij meer vestingen in eigendom gekocht, gedeeltelijk uit de hand van den dankbaren Keizer tot leen ontvangen. Onder deze laatſte bevonden zich eenige, die alleen in het mannelijk geſlacht overerfden; maar de genade van den Keizer had dezen dwang vernietigd, en dit leen ook op vrouwelijke erfgenamen met de eenige voorwaarde toepasſelijk gemaakt, dat de gade der erfelijke dochter den naam

van METTERNICH aannemen, en zoo op nieuw dezen heldenſtam moest voortplanten. Hij had deze genade met brief en zegel bekrachtigd, maar het niet aan de in dien tijd gebruikelijke ridder inkomſten laten bekend maken, en dewijl hebzucht altijd eene oorzaak tot bedekking van hare handelingen vindt, zoo maakten het zich die gene ten nutte, welke aanſpraak op het leen konde maken, deze omſtandigheid, verklaarden het zelve voor geopent, en voor de eenige regtmatigen bezitter van het zelven. Zij zouden deze verklaring dadelijk hebben uitgeoefend, indien niet de ſchrandere vader, en de nog voorzichtiger dochter hen door goede verdedigings toebereidzelen daarin had verhindert. Voor dat zij daarom openlijke, en bovendien twijfelachtige ſtrijd beginnen, en met geweld nemen wilden, wat hun, naar hunne meening, met regt toekwam, beproefden zij den weg der goedheid, verſcheenen op de vesting van KUNIGUNDE, verhaalden pralend hunne aanſpraak, en lieten de erfgename de keuze over: of zij vrijwillig afſtand wilde doen, of door eene echtverbintenis met eene van hunne zonen het onregt wilde vergoeden?

Het hart van KUNIGUNDE was, zoo als ik reeds heb bewezen, en nog zal bewijzen, edel, groot en grootmoedig, altijd gereed, om alle onregt te vergoeden, nooit bekwaam, om ergens eenig onregt uit te oefenen, maar het konde ook geen dwang verdragen, geene bedreiging geduldig aanhooren. KUNIGUNDE beantwoordde daarom het ſtoute voorſtel met nog ſtouter woorden, beriep zich op den

Kei-

Keizerlijke brief en het zegel, op haar daar door verkregen regt, versmaadde alle bijlegging, en trotseerde alle, die haar eigendom met geweld zouden aantasten.

De ridders bedreigden op nieuw, en vermits deze bedreiging vruchtloos was, zoo vertrokken zij, om dezelve terstond ten uitvoer te brengen.

Kunigunde gevoelde het snel, dat zij den edelen Wolf Arend onverdient gekrenkt en beledigd had, zij blikte zijn snel rennend paard reeds met den wenscht na, dat hij terug keeren, en haar verzoek om verschooning mogt aanhooren, maar de trotsche Wolf verscheen niet, en Kunigunde vertraagde deze vergiffenis nu op nieuw, vermits zijne trotsheid haar op nieuw beledigde en krenkte. Haar edel hart had reeds bewezen, en haar helder ziende verstand duidelijk verklaart, dat die gene, welke beledigd heeft, den eersten stap tot verzoening moest doen, reeds wilde zij dezen werkelijk doen, en aan den vader en den zoon eene uitnoodiging zenden, toen zij de tijding ontving, dat men de laatsten tot den magtigen hoofdman van het verbond van de ridders met den *gouden hoorn* had verkoozen. Deze omstandigheid vernietigde haar vast voornemen op eens, dewijl zij vast geloofde, dat men hare uitnoodiging nu als baatzuchtig, en voor kruipende vleierij zoude aanzien, om daar door de magtige bescherming van het verbond te onderkruipen. Zij zweeg daarom op nieuw, en waagde dezen stap thans zoo veel te minder, dewijl de te verwachten kamp en strijd den ou-

den

den GUTTENBERG te duidelijk zoude overtuigen, dat zij alleen in geval van nood en rampſpoed hunne vriendſchap zocht en eerde.

Noch GUTTENBERG noch zijn zoon WOLF kende daarom de gevaarlijke toeſtand van KUNIGUNDE, toen de ridders, welke dezen nog ſpoedig aanmerkelijk dachten te vermeerderen, op den burgt van GUTTENBERG aankwamen. Gelijk een vos, die in de nabijheid eene rijke buit voor zijne begeerige maag, maar ook even zulk een groot gevaar ontdekt, en daarom ſlechts ſluipend en kruipend nadert, traden de listigen in het vertrek van den opregten, werden minzaam en ongeveinst ontvangen, dewijl zij het oogmerk van hun verzoek zorgvuldig verzweegen, vriendſchap huichelden, en deze door geveinsde goedhartige geſprekken zochten te vermeerderen. Slechts geheel toevallig en volgens den ſchijn even zoo doelloos, vraagde de bevelhebber van dit huichelaaars rot: of het geſprek gegrond was, dat de Keizer den ouden GUTTENBERG tot beſchermen ſchutsvoogd van de vaderlooze KUNIGUNDE had benoemt? Vrolijk blikten hun gulzig oog, toen deze antwoordde, dat zulks wel den wil des Keizers was geweest, maar dat hij dezen wil niet zoude en konde vervullen, dewijl KUNIGUNDE zich oud genoeg geloofde, om geene raad noodig te hebben, en zich bovendien ſterk genoeg gevoelde, om hare bezittingen tegen ieder roofzuchtige dapper te verdedigen. De hemel, voegde er de jonge WOLF eenigzins bitter bij, begunſtige hare verwaande eigenzinnigheid, en ſchenke haar de kracht, om de-

zel

zelve werkelijk te bewijzen, ik wil mij daar in hartelijk en opregt verblijden.

De ridders verheugden zich op dit gezegden en deze verklaring nog meer als hij, indien ook zijn wensch was geluk. De vrees, dat de oude GUTTENBERG zich in hunne voorgenomen oorlog zoude inmengen, en hun in den naam des Keizers tuchtigen en tot rust konde ontbieden, had tot hier toe de uitbarsting van dezelve verhindert, thans snelden zij onder het voorwenfel van andere bezigheden terstond van dáár, om dezelve te beginnen, en verheugden zich hartelijk, dat de trotsche KUNIGUNDE zich zelfs de laatste steun, en daar door hun voornemen aanmerkelijk had bevordert.

Deze had intusschen van de vergunde tijd een goed gebruik gemaakt, en zich, volgens hare meening, in eenen stand gezet, in welke zij de oogmerken van hare vijanden gerust afwachten, en deze met Gods bijstand naar verdiensten konde verijdelen. Het grootste gedeelte van hare dappere ruiters en onderdanen waren op haar bevel naar die vesting ontboden geworden, welke hare hebzuchtige vijanden in bezit dreigden te nemen, en derzelver getrouwe voogden verzekerden haar herhaalde malen, dat zij geene overvalling vreesden, en zich in alle gevallen zoo lang en mannelijk zouden verdedigen, tot dat KUNIGUNDE de hulp en de bescherming des Keizers eischen en bekomen konde. Zij had bovendien nog eene aanzienlijke benden dapperen en beproefden mannen op een der vestingen verborgen, welke niemand in aanspraak konde nemen,

men, om van daar de te zeer benaauwden hulp toe te zenden, en de belegeraars te kunnen overvallen. Alle deze toebereidzelen waren wel overlegd en kloek, wanneer de overtuiging dat hare vijanden alleen de leenvestingen belegeren, en geene der overige konden bedreigen, even zoo zeker en waar was geweest. Om deze met magt en kracht te kunnen verdedigen, had zij de bezetting der laatste, en voornamenlijk de ruiters van de vesting *Zievel*, welke zij bewoonden, ten hoogsten verzwakt. Daar zij in alle gevallen besloot zelfs in den strijd te verschijnen, maar dit oogmerk verborg, zoo behield zij slechts twintig der dappersten op deze vesting, om zonder geruisch of allarm tot hare verzamelde benden te kunnen snellen, en hare vijanden door eene haastige overvalling, wanneer zij eene der vestingen zouden belegeren, te vernederen en terug te jagen. Maar deze waren listiger als Kunigunde, wiens hart noch list noch geveinsdheid kende, zij bespieden hun doen en laten zorgvuldig, verraden daardoor haar plan, en zochten van deszelfs zwakheid gebruik te maken. Om den schijn der edele matiging op hunne zijde te houden, zonden zij nogmaals boden van vrede aan Kunigunde, eischten overgave van de regtmatige bezittingen, en kondigden, haar dan alleen den oorlog aan, wanneer zij de eerste zonder voorwaarde zoude weigeren. Kunigunde weigerde zulks standvastig, en de aangekondigde oorlog begon, maar hoogst nadeelig voor de arme wees, welke zich te veel op eigen magt en zelfsgevoel had verlaten.

Zacht

Zacht rustte zij in den derden nacht op hare legerſtede, dewijl zij de vorigen avond van alle hare voogden de aangename tijding had ontvangen, dat zich tot nog toe geene vijand in de nabijheid vertoonde, toen zij door een verſchrikkelijk rumoer uit haren rust werd opgewekt. Nog had zij geen tijd gehad, om zich van de noodige kleederen te voorzien, toen reeds wapens voor de deur van haar vertrek klonken, te vergeefsch onderzocht zij angſtig naar de oorzaak van dit alarm, zij ontving geen antwoord, maar de deur van haar vertrek ſprong open, en was ſpoedig met geharnaste mannen opgevuld. Zonder hun vizier te openen, geboden zij met eene dreigende ſtem de bevreesde tot ſnelle navolging en tot de afreis; zij weigerde dit ſtandvastig, maar, daar zij niets als overmagt, en nergens eenige hulp aanſchouwe, zoo ſmeekte zij alleen om een gering uitſtel, ten einde zich behoorlijker te kunnen aankleeden, en dit werd haar eindelijk toegeſtaan. Te vergeefsch vraagde zij, toen men haar door eene rei van ruiters naar het voorplein bragt, na het lot harer ongelukkige moeder, te vergeefsch bad zij ſmeekend, om ſlechts eenige woorden met haren burgtkapellaan, de dikwijls genoemde KUNZEL, te mogen ſpreken, maar zij ontving noch antwoord noch verhoring, en moest naar het voorplein volgen, alwaar een paard haar wachten, het welk zij met tranen van het diepst gevoel beſteeg, en nu haastig werd voortgeleid.

Er zijn tot opheldering van deze onverwachte overvalling van KUNIGUNDE zeer weinige woorden noodig.

dig. Hare vijanden hadden de zwakheid der bezetting van hare vesting reeds lang bespied, en beschouwden het natuurlijk voor het raadzaamste en beste, om geenszins de wel beschermde zaak, voor welke zij oorloogden, maar de onbeschermde persoon zelfs, die hun deze weigerde, te bestrijden. Zij doorzagen wijsselijk, dat daar door niet alleen de oorlog op eens was geëindigd, maar dat ook de gevangene elke voorwaarde zoude en moest vervullen, indien zij hare vrijheid wilde koopen. Onder geleiden van drie honderd ruiters trokken zij daarom door bosschen en woeste streken tot aan de vesting *Zievel*, overklouterden ongehindert de onverdedigde muren, namen Kunigunde gevangen, en bragten haar naar eene van hunne bergvestingen, waar zij zoo lang moest smachten en wachten, tot dat zij elk roover zijn aandeel had verzekerd, en nog daarenboven, om alle teruggave te waarborgen, een van hunne zonen de hand als gade had toegereikt.

Noch Guttenberg noch zijn zoon had van deze oorlog, welke de arme Kunigunde was aangekondigt, tijding ontvangen. Beide dachten te opregt en te braaf, om hare handelingen, gelijk als hare vijanden te laten bespieden, beide waren bovendien te trotsch, om zich door lastige bezoeken bij een meisje in te dringen, die met ronde woorden hunne vriendschap had afgeslagen. De oude Guttenberg dacht aan dit onaangenaam voorval geheel niet meer, en zou gerust en gelukkig in het gezelschap van zijnen zoon hebben geleefd, indien deze niet altijd over werkeloosheid

heid geklaagd, en zich met de toebereidzelen van eenen togt had bezig gehouden, waarmede hij met zijne nieuwe ordens broeders de Keizer van dienst wilde zijn, die nog altijd met de *Boheemsche* Koning JOHANN in oorlog was.

WOLF trok op eenen vroegen morgen tot bevordering van dit oogmerk naar eenen naburigen ridder van de orde, en maakte onder den weg gebruik van de jagt, welke zich onwillekeurig aan hem aanbood. Een hert bragt hem diep in het bosch, hij had hem juist met den werpſpies gewond, en de na ſnellende honden daar op afgerigt, toen hij achter zich het draven van vele paarden hoorde, hij wende met het zijnen, opende zijn vizier, en zag den onverwachten grooten togt aan, die, hem niet achtende, met geſloten vizier voorbij trok. In hun midden voerden zij een meisje, wier hoofd met eene ſluijer bedekt was. Snel rukte het meisje de ſluijer af, over hare wangen rolde eene menigte van tranen, zij wrong hopeloos de handen, en riep tot den aanſchouwer: En gij kunt dit aanzien, en gedoogen? Meer konde zij niet ſpreken, want de naast aan haar rijdende ridders omhulden ſnel haar aangezigt, en ketenden hare handen met geweld, maar WOLF had in de gevangene, KUNIGUNDE herkent, zijn gelaat gloeide, zijn hart woede wild, zijn toorn ontbranden. Waar voerd gij deze heen? riep hij woedend uit, ſpoorde zijn paard, en wilde met gevelden lans op de benden inſtorten, maar twintig lanzen die zich tegen hem ſtelden, en zijd- en rugwaarts troffen, ligten hem uit het zadel; hij ſtorte

te met zijn hoofd aan de ſtam van een eik neder, en lag zinneloos op den bodem. KUNIGUNDE ſchreeuwde overluid, de geheele benden lachten wild, en draafden ongehinderd verder.

ZEVENTIENDE HOOFDSTUK.

Juichend trok de woeste benden met KUNIGUNDE van dáár, zonder acht te geven op haar angstgeſchreeuw, dat nu met eene volkomen zinneloosheid eindigde.

Wij willen WOLF van GUTTENBERG, die vruchteloos eene lans voor de bevrijding van KUNIGUNDE had gewaagd, en thans in eene doodelijke flaauwte lag, eenige oogenblikken verlaten, en KUNIGUNDE vergezellen. — Door de ongebaandſte ſtreken ging den togt in de ſnelſte draf voort, en werd ſlechts dan afgebroken, wanneer de knechten door wilde ſtruiken eenen weg moesten baanen, of dat zij zich in het kreupelhout voor eenen voorbij trekkende benden moesten verbergen, op dat de ſchoone geroofde buit niet werd ontdekt, of dat weder een andere ridder eenen ſtrijd voor de ongelukkige beproefde. — Het rood verwde den hemel reeds in het westen, en alleen de toppen van de eiken waren nog door de laatſte zonneſtraal bepurperd, toen men één uur ſtil hield, om de paarden in een grasrijk dal, dat rondom van ondoordringbare ſtruiken was omgeven, te laten weiden. Met onbeſchrijfelijke gulzigheid vielen die rooverachtige ſchelmen op de ſpijzen aan, die zij tot het noodzake-

ke-

kelijkſte onderhond met zich voerden, en leschten met lange teugen hunne dorst in de voorbij ritzelende zilveren beek. KUNIGUNDE, die nog ſteeds in de diepſte bedwelming had gelegen, werd van haar met zweet bedekt paard afgebeurt, en in het zachte gras nedergelegd. Met eene diepe ademhaling ontwaakte zij. Haar ongeſtadigen blik doorliep het oord, met ſiddering beſchouwde zij de wilde blikken van de mannen, die zich om haar hadden neder gelegd, en erkende en gevoelde haar ongeluk in zijne geheele grootheid. — Doch groote zielen lijden ſtil, en daarom ontſlopen ook geene klagten haren mond. Zij herſtelde haren geest, en beſloot om liever alles te verdragen, dan aan hare roovers kleinmoedigheid en zwakheid te verraden. Alle ruiters hadden hunne viziers opgeſlagen, ſlechts drie ridders in zwarten wapenrusting, den helm met groote zwarten vederen verzierd, bleven vermomd, en gebruikten noch ſpijs noch drank, om hunne aangezigten voor de beſpiedende blikken van KUNIGUNDE te verbergen. Een van hun naderde haar, en zeide: ſchoone KUNIGUNDE, zijt buiten vrees, gij bevindt u in goede handen, en wij als brave ridders zullen niet gedoogen dat — —

KUNIGUNDE. Zwijgt, — gij zijt geene ridders, maar ſchelmen!

De Ridder. Gij zijt eene vrouw, en kunt u iets veroorloven.

KUNIGUNDE. Bij nacht een hulpeloos meisje te overvallen, het zelve weg te ſleepen, zonder te weten waarheen, voorwaar deze daad is uwer waardig.

De Ridder. Gij zoudt wel doen van te zwijgen, want gij zijt niet op den burgt *Zievel*, gij zijt in onze magt.

KUNIGUNDE. Ja in uwe magt, ik gevoel het, maar ik belach deze even zoo zeer, als ik u veracht.

De beledigde ridder gebood zijne knechten om op te breken. Morrend gehoorzaamden zij, die gaarne nog langer hadden vertoefd. — Zwijgend besteeg KUNIGUNDE haar paard. Smertvoller konde den toestand van haar schoon gevormd ligchaam, ongewoon aan het lang en sterk rijden niet zijn, dan den toestand van hare ziel was. — Welk een noodlot snelde zij tegen, wat zoude van haar, wat van hare moeder worden, die zij hulpeloos in hare krankzinnigheid moest achterlaten? Deze en duizend zoortgelijke gedachten doorkruisten hare zinnen, en wonden haar hart met eene nieuwen dolksteek. — Doch zij was eene METTERNICH, het bloed van EMMERICH rolde in hare aderen, en zoo keerde moed en onbeschroomdheid in haar beangstigd hart terug, welkers toestand zij aan hare roovers nu niet meer verried.

Het licht des daags had zich intusschen verduisterd, het laatste avondrood was in een flaauw schijnzel verandert, en in het westen klommen de sterren met hun zilver licht omhoog. — Dit verheven schouwspel sterkte de lijdende KUNIGUNDE aanmerkelijk. — „ Gij, die uwen troon boven de sterren „ hebt gevestigd, zeide zij zacht, gij aanschouwd „ mij, en weet, hoe zeer ik lijde, gij kent mijn „ toekomend lot, bestuurd het zelve genadig; —

„ en

„ en gij mijn vader, die over alle menfchelijke list „ en bedrog verheven, mogelijk uit de gewesten „ des hemels op mij nederziet, zendt mij uwen „ geest, en laat de dochter van den ftandvastigen va- „ der uwer waardig zijn." — Eene zachte traan floop over hare wangen, en met haar ontvlood de laatfte aanval van vrouwelijke moedeloosheid uit het hart van KUNIGUNDE. Zij had kunnen weenen, en gevoelde zich nu op eene wonderbare wijze gefterkt. De vlakte was intusfchen afgelegd, waarop KUNIGUNDE dit verheven fchouwfpel der natuur, den met fterren bedekten hemel zag, en een affchuwlijk donker van het bosch nam op nieuw de vlugtenden op. Naauwlijks waren zij voortgereden, toen een verfchrikt hert in den fnelften loop voorbij renden. Het fchigtig paard van KUNIGUNDE nam eenen zijfprong, ftijgerde, en KUNIGUNDE, het niet kunnende beteugelen, ftortte bewustloos van fchrik, met groot geweld ter aarde. Zij viel niet zeer gevaarlijk, maar evenwel was een harer ronde, verblindend witte armen door eenen boomftam gekwetst, en het purper verwende bloed bevochtigde den bodem en haar fneeuw wit gewaad. — Haastig fteegen bevelhebbers en ruiters van hunne paarden, zetten de bewustelooze KUNIGUNDE op een ander, en jaagde met haar naar de naaste vesting.

GUNTHER VAN TANNENHORST benevens zijnen zoon, en FAUST VAN SCHWARTZTHAL waren de roovers van KUNIGUNDE. Met haren vader hadden zij gemeenfchappelijk geleeft, waren door

hem dikwijls op den burgt *Zievel* genoodigt geweest, en kenden alle hoeken en gaten op denzelven. Het was hun daarom gemakkelijk geweest, denzelven bij nacht te beklimmen, en KUNIGUNDE, die op geene overvalling bedacht was, te rooven. Deze herkende hun in den beginnen niet, want hoe konde zij zoo veel boosheid van de vrienden van haren vader verwachten, KUNIGUNDE was erfgename van vele aanzienelijke bezittingen, konde door hare hand eenen ridder tot een der aanzienelijkſte en rijkſte maken, dit wisten GUNTHER en FAUST zeer wel, en daar zij te vergeefsch na hare hand hadden gedongen, zoo beſlooten zij de ontvoering van haar door geweld, eene ſtoute daad, die hun, zoo als wij gezien hebben, gelukte. — Thans, in verzekering, wilde zij KUNIGUNDE eene verklaring afdwingen, en hij, welke zij hare hand niet wilde toereiken, zoude tot vergoeding de helft van hare bezittingen ontvangen. GUNTHER had intusſchen in het geheim nog een ander plan ontworpen; KUNIGUNDE zoude het zij door list of geweld, de gade van zijnen zoon TANKMAR worden, om daardoor alle hare bezittingen aan zich te trekken, en FAUST zoude dan met gewapende hand tot zwijgen worden gebragt, ingeval een geſchenk van een ſtuk land hiertoe niet in ſtaat was. — De woorden van GUNTHER tegen FAUST waren daarom liefelijk, en dezen vermoedde niet, dat in het bedrog, het welk hij met GUNTHER had uitgevoerd, een nieuw voor hem lag verborgen.

De *Tannenburgt* — GUNTHER's vesting, op eenen rots gebouwd, en zich hoog boven de pijnen eiken boomen verheffende, — was bereikt; met een gillende fluit gaf GUNTHER een teeken, het werd beantwoord, en eene brug zonk onder gerammel van de kettingen neder, hierop volgde nog eene, en ſnel ging den togt met donderend geraas tusſchen kromme muren opwaards naar den burgtplaats. — KUNIGUNDE werd van het paard geheven en eenen langen trap op naar een duister vertrek gedragen. GUNTHER riep MATHILDA, zijne dochter, beval haar, het zieke meisje te verzorgen, dat hij, zoo als hij zeide, uit de handen van roovers had ontrukt; zette zich toen met FAUST en TANKMAR aan eenen welbereiden tafel, en braste met hun tot aan den vroegen morgen. Hij beloonde zijne knechten en gebood hun ſtilzwijgenheid.

Uit eenen diepen aan den dood gelijkenden ſlaap ontwaakte KUNIGUNDE des morgens, het verlies van bloed bij haren val, de ongewoone inſpanning, de angst en de vrees, dit alles had haar zeer uitgeput. Haar eersten blik viel op MATHILDA, wiens zachte trekken haar, gelijk een reiziger in eenen donkeren nacht eene vriendelijke ſter, mild en liefelijk tegen lachten. MATHILDA had uit het over eens anders ongeluk zich verblijdend gelaat van haren vader, en uit den toon waarmede hij haar gebood om naar KUNIGUNDE te gaan, terſtond vermoed, dat hij eene daad had gedaan, die het licht ſchuwde; — want helaas! zij kende het hart en de denk-

wijze van haren vader, zij had het ſprookje terſtond niet vertrouwd, het geen haren vader verdichtte, en was tot KUNIGUNDE gegaan, dewijl zij geloofden eene arme ongelukkige te vinden, wiens tranen zij konde afdrogen. Maar hoe verſchrikte zij, toen zij binnentrad, en de edele trekken en het fraaije gewaad van KUNIGUNDE aanſchouwde; beide teekens van eenen hoogen afkomst en van eenen edelen ſtam. Zij week niet van KUNIGUNDE's legerſtede af, luisterde na haren adem; lag verkoelende zalven op de gewonde arm, en wachtte met teeder ongeduld het oogenblik van haar ontwaken af.

Het was thans aangebroken; langzaam rigtte KUNIGUNDE zich van hare legerſtede op en blikte in het oog van MATHILDA.

KUNIGUNDE. Waar ben ik — bevallig meisje?

MATHILDA. Bij eene vriendin, die gij in de zachte ſluimering verwierf, indien gij mij daar voor wilt aannemen.

KUNIGUNDE. Gaarne, ô gaarne! u blaauw oog is immers zoo minzaam en vriendelijk, en dat oog zal zeker de ſpiegel der ziel zijn. De oogen dier woeste mannen, die mij in den laatſten nacht uit mijnen burgt ontvoerden. —

MATHILDA. U uit uwen burgt ontvoerden?

KUNIGUNDE. Ach! die waren zoo wild, zoo onbeweeglijk, Gode zij dank, dat zij weg zijn, Gode zij dank! dat ik bij u ben.

MATHILDA. O God!

KUNIGUNDE. Waarom dezen zucht?

MA-

MATHILDA. Ach ik beklaag u, — gij ſchijnt zoo goed, en evenwel — intusſchen, zijt maar gerust, die wilde mannen zullen u geen haar leed doen.

KUNIGUNDE. Zijn zij nog hier, ben ik nog in hun geweld? — goed, laat hun maar komen, — ik vrees hen niet, — ik ben eene METTERNICH, en boven de ſterren woont mijnen wreker. —

MATHILDA. Eene METTERNICH? Edele jongvrouw, herhaal mij dit, gij eene METTERNICH? — KAREL VAN METTERNICH ſtierf immers — (*ingeſpannen*) maar — hij liet achter — hemel zijt gij — KUNIGUNDE geloof ik dat men u noemde — en het bekende lidteeken — hier is het — aan het voorhoofd — o gij zijt het — gij zijt de dochter van den edelen KAREL — gij zijt KUNIGUNDE van METTERNICH! —

KUNIGUNDE. Ik ben het — en gij goedaardig meisje? —

MATHILDA. — MATHILDA van — doch ſtil, dat niemand het hoore — van TANNENHORST, (*treurig*) de dochter van uwen roover.

KUNIGUNDE. GUNTHER VAN TANNENHORST mijn roover! (*ſmertelijk*) wat misdeed ik die man, die ik zoo dikwijls als de vriend mijnes vaders op onzen burgt zag?

MATHILDA. Ik bid u, verhaal mij hoe komt gij hier heen? hier in dit rooſſlot, waarin ik ſedert acht dagen, verwijdert van het bevallige oord, waar ik geboren wierdt, moet vertoeven.

KUNIGUNDE begon hierop het verhaal harer ontvoering, tot op het oogenblik, toen zij bewuste-

 loos

loos van het paard ſtortte, en MATHILDA maakte haar daarvoor met haar verblijf, en met haren vader en broeder bekent. Zij zelfs de eenige dochter van GUNTHER uit een tweede huwelijk, had hare moeder kort daarop, nadat zij het licht der wereld aanſchouwde, verloren, maar geheel hare zachte ziel, en haar edel hart geërft.

Haar broeder TANKMAR was uit het eerste huwelijk van GUNTHER, en even zoo ruw en wild als zijnen vader, wiens eenigen zoon hij was, en als zoodanig deszelfs onverdeelde liefde bezat. Dikwijls verlangde MATHILDA in den eenzamen burgt *Wolfsthal*, waar GUNTHER eigentlijk woonden, naar eene gelijk gevoelende ziel, en toen haar vader haar voor acht dagen naar *Tannenburgt* bragt, had zij geen voorgevoel, dat zij hier de vriendin zoude vinden, die op haar geheel toekomend leven zulk eenen aanmerkelijken invloed had. Met verdubbelde liefde omheisde zij alzoo KUNIGUNDE, van wien het geroep tot bij haar doorgedrongen was, dubbeld ſmerten haar het treurig noodlot van deze, en dubbeld beloofde zij om alles tot verligting van hetzelve bij te dragen. Er bood zich helaas ſpoedig eene gelegenheid aan om hare geloften te vervullen.

Naauwelijks had GUNTHER en FAUST zich na den met zwelgen doorgebragten nacht door rust verſterkt, toen zij beide bij KUNIGUNDE verſcheenen, en met huichelachtige vriendelijkheid haar baden; zich zoo te beſchouwen als of zij op haren eigen burgt was, en alles tot hare ſpoedige herſtelling bij

bij te dragen. KUNIGUNDE zweeg, want zij verachtte hem, die de heilige pligten als ridder en als man zoo moedwillig krenkte. Geen woord kwam over hare lippen, maar diepen tegenzin en knagend verdriet vervulde het edel hart, en verergerde zichtbaar haren toestand. Een boosaardigen koorts overviel haar, en lag haar langen tijd op een smertelijk ziekbed neder.

MATHILDA week dag noch nacht van haar, hoorde de stem van KUNIGUNDE, die in de hitte der koorts angstig om redding smeekte, en den naam harer krankzinnige thans hulpelooze moeder uitriep. Balsemende woorden sprak zij in het gewond hart van KUNIGUNDE, wiens sterkte bijna onder het lijden bezweek, wanneer de woede der koorts haar had verlaten, en reikte haar met eene zachte hand de geneesmiddelen toe, wier werking dan ook, door zulke troostende woorden vergezeld, dubbeld naar wensch uitvielen. Onder zulk eene zorgvuldige oppasfing genas KUNIGUNDE eindelijk, en gevoelde zich nu hartelijker en vaster met MATHILDA verbonden, van wiens vriendschap zij zulke sprekende bewijzen had ontvangen.

Zoo spoedig als GUNTHER hunne vriendschap had bemerkt, riep hij MATHILDA bij zich, opende haar zijn geheel voornemen, en gaf haar onder het gebod van stilzwijgenheid het bevel, om KUNIGUNDE tot eene verbintenis met TANKMAR genegen te maken. „ Gij zelfs, zeide hij, kunt het geluk van uwen broeder en van KUNIGUNDE daar door grondvesten, en u mijne liefde verwerven, welke gij tot

hier-

hiertoe nog onwaardig waart." MATHILDA ondervond de geheele zwaarten van dit onverdiend verwijt, zweeg intusſchen, en ging met het vaste voornemen naar KUNIGUNDE om haar alles te ontdekken. Dit geſchiedde onder duizend tranen, want moest zij niet de aanklager van haren vader worden, voor wien haar teeder hart, indien het had kunnen zijn, zoo gaarne met liefde geklopt had. KUNIGUNDE verſchrikte niet weinig, over dat geen, wat MATHILDA haar mededeelde, maar zij herſtelde zich weder, toen zij hoorden, dat MATHILDA een plan tot hare bevrijding had ontworpen. Dit beſtond daarin: KUNIGUNDE moest tot de list, de gewoone wapens der vrouwen, haren toevlugt nemen, zich allengs aanſtellen, als of zij de bezoeken en voorſtellingen van TANKMAR minder ongaarn zag, ja zelfs eenig behagen in hem vinden; daardoor zoude zij, GUNTHER en TANKMAR, zeker maken, en een nieuw plan tot ontvlugting zoo veel te ſpoediger gelukken. KUNIGUNDE, die wel is waar, alle voorſtellingen even zoo zeer haten, als TANKMAR, zag wel in, dat dit de eenigſte weg was, om het dreigend gevaar te ontgaan en in vrijheid te komen, zij bewilligde alzoo hier in, en beloofde MATHILDA, haar in alles te volgen, omhelsden met vurigheid het voortreffelijk meisje, zonder wiens bijſtand zij verloren was geweest.

TANKMAR begon zijne bezoeken te verdubbelen, noodigde KUNIGUNDE dikwijls op eene wandeling in de kleine en door hooge muren omſloten burgttuin, en geloofde uit haar gedrag gunſtiger gezindheid

heid voor hem op te merken. Want als zij hem anders met de trotsheid eener edele ziel ontving, hem dikwijls hare diepſte verachting betoonden, en hem met alle de kracht van hare onſchuld terug ſtootte, wanneer hij haar naderde; zoo ſprak zij thans door de nood gedrongen zachter met hem, en zweeg, wanneer hij zijne liefkoozende woorden verkwistte. TANKMAR ſchreef dit natuurlijk aan haar welgevallen voor hem toe, en overreden zich, dat het niet lang meer konde duuren, dat KUNIGUNDE in zijne armen zinken, en zich van hem voor overwonnen zoude verklaren. Maar hoe konde een TANKMAR KUNIGUNDE behagen, een *Sater* aan eene *Juno?* Hij met zijne hatelijke geſtalten, lang en mager, met zijn vergrimt gelaat, kleine listige oogen, met zijn haar, zoo zwart als zijne ziel, met zijn gedrag, zoo ruw als zijn hart. Menigmaal was KUNIGUNDE gereed, om het lastige masker af te werpen, en den overlastigen gehaten alle hare tegenzin, alle hare verachting te openbaren, menigmaal verwde zich hare wangen hoog rood van gramſchap, en reeds wilde de mond losbreken, wanneer een blik van MATHILDA, eene zachte handendruk, eene heimelijke wenk, de oproerige weder bevredigde. Met eene wilde vreugd bragt TANKMAR zijnen vader den inhoud van ieder geſprek met KUNIGUNDE, en GUNTHER, die nu alles behoorlijk voorbereid geloofde, ſnelde op eenen dag zelfs naar KUNIGUNDE, om hare, zoo als hij dacht, nu reeds zoo goed als bekomen inwilliging tot eene verbintenis met TANKMAR te ontvangen. Hij vondt haar met MATHILDA

DA in den burgttuin, waar deze juist over de middelen van ontvlugting gesproken hadden, beval MATHILDA op zijde te treden, en sprak KUNIGUNDE aan:

GUNTHER. Het verheugd mij, edele freule, u weder hersteld, en de roozen uwer wangen weder bloeijende te zien.

KUNIGUNDE. (*met moeite.*) Ik dank u.

GUNTHER. Gij ziet hoe ik mijne gevangene houde; en gevangen behoeft gij zoo lang te zijn als het u beliefd.

KUNIGUNDE. (*ingespannen.*) Hoe? zoo lang als het mij beliefd? Ik versta u niet.

GUNTHER. Ik bedoel, gij kunt nog heden uwen gevangenschap geëindigt zien, indien gij wilt.

KUNIGUNDE. Uwe scherts is bitter. Opent de vogel zijn kooi, en ziet of hij zal vertoeven om in het vrije te vliegen.

GUNTHER. Van scherts ben ik verre verwijdert; het is mijnen ernst; en daarom herhaal ik u dit, gij kunt in de daad heden nog vrij zijn. — Waarlijk — eene kleine voorwaarde was te vervullen, intusschen — edele freule, die zal u niet zwaar worden.

KUNIGUNDE. Wel nu, en deze voorwaarde was?

GUNTHER. Gij kent mijnen zoon TANKMAR — een braaf ridder, jong, dapper, vrolijk — doch ik zeg, gij kent hem, hebt hem immers dagelijks gezien en wel bemerkt, dat gij hem niet onverschil-

lig

lig zijt. — Ja ik wil het u niet verbergen — hij bemint u, en zoo als u gedrag verraad, zult gij zijne genegenheid beantwoorden; bekroont daarom zijne liefde ſpoedig, en reikt hem uwe hand voor het altaar.

Kunigunde. (*verraſcht maar ſnel gevat.*) Gij verraſcht mij — dezen ſtap heeft nadenken noodig: — Vergunt mij daartoe twee dagen, dan zal mijn beſluit genomen zijn.

Gunther. Ik voeg mij, hoewel ongaarne in uwen wil; en kan u te gelijk mijne verklaring niet onthouden, die gij wel in aanmerking moogt nemen. Ik heb u in mijn geweld, en, ongeacht dit, niet als eene gevangene, maar als mijne dochter behandelt, erkent gij dit, en geeft gij uwe hand aan mijnen zoon, benevens alle bezittingen, dan zult gij in mij eenen vader vinden. Wilt gij dit niet, dan is mijne donkerſte kerker voortaan uwe woning, en gij kunt aan de adders, uwe gezelſchaphouders, klagen, dat gij eene zottin waardt, die mijne goedheid verſmaadde. — Mijn ridderwoord hierop. Ik heet Gunther van Tannenhorst. — Kiest nu.

Overmorgen op dit uur ziet gij mij weder.

De ruwe man ging, waande de bedreiging zoude heerlijke vruchten voortbrengen, en liet Kunigunde angſtig en ter neder geſlagen terug. Doch als na een onweder de verſchrikte natuur eenige oogenblikken ſchijnt te zwijgen, maar dan als op nieuw bezielt begint te worden; zoo keerde ook ſpoedig hare zinnen, en met hen, moed en vast beſluit in de ziel van Kunigunde terug. „ Ik vrees uwe don-

donderende woorden niet, tiran," riep zij hem na „ ik ben eene METTERNICH, en duizendvoudig zal mij eerder de dood omarmen, dan uwen zoon:" — Weenend zonk MATHILDA, die haar langzaam genadert was, in hare armen. Zij had alles aangehoord, wilde nu troosten, maar de woorden ontbraken haar, en zoo werd KUNIGUNDE thans hare vertroostster, en boezemde haar de moed in, die eene sterke en edele ziel zelfs in het bitterste lijden niet ontbreekt. — „ Kom, zeide zij, op ons kamertje, het woud heeft hier ooren — dáár willen wij beraadslagen." Zij gingen. Hier overtuigde KUNIGUNDE, MATHILDA van de noodzakelijkheid eener haastige ontvlugting. „ Zoek," zeide zij, „ deze te bereiden, en wij beide ontgaan de ellende. Nooit worde ik de echtgenoote van TANKMAR, liever wil ik sterven! En wat wilt gij langer onder deze roovers? — Vlugt met mij. Zijn wij maar eerst deze muren ontkomen, dan zullen wij gelukkig zijn. Onder de wijde tent des hemels zijn wij beter dan hier?"

MATHILDA. Waarheen zullen wij ons begeven?

KUNIGUNDE. Eene snelle dagreis was het maar van mijnen burgt *Zievel* tot hier; en ben ik den weg onkundig, zoo zullen wij evenwel, waar heen wij ons ook wenden, menschen vinden, die hun oor leenen aan het smeeken van twee hulpelooze meisjes. Angst en hoop zal onze schreden bevleugelen, en indien ons een gunstig gesternte geleid; dan bereiken wij eene vesting, waarop een edel ridder woont, die ons vlugtelingen bescherming en huis-

huisvesting zal vergunnen, en op mijnen burgt brengen. 'Geloof mij, dierbare MATHILDA, KUNIGUNDE van METTERNICH is overal bekent, wij vinden zekerlijk hulpvaardige handen; en hebben wij maar eerst eene van mijne burgten bereikt, welk een gevaar zoude ons dan nog ontmoeten?

MATHILDA. En ik? — Wat zal er van mij worden? Zal de vloek van mijnen vader mij niet vergezellen, zal hij, zal mijn broeder, mij niet weder in zijn geweld zoeken te krijgen? — God, en wat zoude dan mijn lot zijn!

KUNIGUNDE. Zijt welgemoed. Dat zal hun niet gelukken. Laten zij vervloeken, die zelfs vervloeking verdienen. Gij zijt rein en fchuldeloos. De onregtvaardige vloek hegt niet op de onfchuld. — Gij blijft bij mij als mijne getrouwfte vriendin, als mijne zuster, en niet dan de dood zal ons fcheiden. Ook hoop ik, dat mijn arm fterk, en de muren mijner vestingen vast genoeg zullen zijn, om u te befchermen.

MATHILDA. Wel aan dan, het zij zoo, ik volg u. De hemel verleene mij fterkte! — De ontvlugting zal ons goed gelukken. Ik weet eene zijde van de burgt, waar de rots niet te fteil is, van dáár willen wij morgen om middernacht afftijgen. Onder in het dal woont eene brave kluizenaar, ik leerde hem op eene wandeling kennen, — tot hem willen wij het eerst gaan — hij zal ons verder helpen.

KUNIGUNDE. God zij met ons! verzamel daartoe al uwen moed, in gevaren wordt ook de geest der vrouw fterk. — — —

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

Mathilda maakte nu alles met de grootfte voorzorg tegen de nacht van morgen in gereedheid. De werkzame geest van Kunigunde ontworp nog vele plannen. Het nabijzijnde gevaar, de wenkende vrijheid, beide fpande hare krachten. Zorgen, wenfchen, en hoop gaven haar bezigheid, en lieten haar niet rusten. — Een getrouwen knecht was van Mathilda in hun belang gewonnen, hij zoude hunne vlugt helpen gelukken; hun naar den kluifenaar brengen en dan verder vergezellen.

Zoo was de dag voorbijgegaan. Onrustig wentelde zich Kunigunde in de nacht op hare legerftede rond. Morgen, wanneer de maan weder met een bleek fchijnzel het halfrond verlichtte, zoude den ftoutmoedigen ftap volvoerd worden; morgen zoude zij weder in vrijheid komen. Zal het wel gelukken, en waar zult gij vooreerst befcherming en hulp vinden, hoe op uwen burgt aanlanden? Deze gedachten hielden haar zoo bezig, dát de morgenftraal haar nog wakend op hare legerftede vondt. Zij ftondt op, en wekte Mathilda, die insgelijks federt een uur de verkwikking der flaap genoot. „ Gij hebt," zeide zij, voor het laatst op dit bed gerust, in het toekomende, denk ik zullen wij in mijne vertrekken zachter flaap genieten, en nog dikwijls in vertrouwelijke gefprekken aan het flapen gaan van dezen dag gedenken. Maar laat ons heden nog fterk zijn." — De geest van Kunigun-

DE

DE greep MATHILDA aan; zij bezwoeren elkander op nieuw ſtandvastigheid, en misleiden dien dag gelukkig GUNTHER en TANKMAR door ſchijnbare gerustheid. Eindelijk was, veel te lang voor hun beider reikhalzend verlangen, de avond aangerukt. De zon daalde, en de bleeke ſchijf der maan begon aan geene zijde van den horizont meer en meer te glanſen, de nacht naderde, en met haar dat beſlisſend uur. MATHILDA werd ſtil en gedurig ſtiller, ſlechts eene zachte zucht perste zich zomwijlen uit de beangſtigde boezem; maar KUNIGUNDE ſcheen met ieder oogenblik in moed, in vuur en ſtoutmoedig beſluit toetenemen. De volle, witte boezem golfde, als de door ſtorm bewogen zee, het oog zwierf vurig in het rond, zij had een harnas om de ſchoone gewelfde heupen kunnen leggen, met een zwaard in de hand zich tegen den tiran ſtellen, en door de digtſte hoop van zijne knechten zich eenen weg tot vrijheid kunnen baanen. Sidderend van begeerten naar wraak, om den tiran met eigen hand te tuchtigen, ſtondt zij daar, toen GUNTHER met TANKMAR, op den avond van de jagt terug keerende, in hare kamer trad, en haar herinnerde, dat hij morgen beſlisſend antwoord zoude halen. Goed, dat hij haar ſpoedig verliet, zij zoude zich bij langer vertoeven hebben verraden. „ Gij zult antwoord hebben," riep zij, toen hij weder vertrokken was, — „ wanneer ik op mijnen burgt ben."

De knecht kwam de kamer binnen ſluipen en herinnerde haar om gereed te zijn, wanneer het laatſte uur van den toren klonk, om hem dan met

MATHILDA te volgen. Zij beloofde het, floot hare vriendin in de armen, en ging de kleederen aantrekken, die hare ontvlugting moesten begunstigen. Snel was zij daar mede gereed. Een graauwe kiel met eenen ſtrik omgord, dekte het ſchoone ligchaam, eene ledere kap dwong het zachte haar te zamen, en eenen ſtaf hield zij in de regter hand. MATHILDA had de kleederen bezorgt, (*ach! zij gevoelde niet tot welke andere gebeurtenisſen zij dezelve zouden gebruiken!*) en ſtondt in dezelfde vermomming van hare zachte bekoorlijkheid aan de zijde van KUNIGUNDE.

Het was alles ſtil in den burgt, nergens was de ſtraal van eene nachtelijke lamp meer zigtbaar, nergens meer het geluid van een levend weezen hoorbaar, dan het gekras van de lichtſchuwe uilen in de holle kloven van de rots en in de muren. Zwijgend ſtonden de beide ſidderende meisjes, en wachten op de getrouwe knecht, die hunne geleider zoude zijn. Ieder komende minuut viel hun langer als de verledenen, ieder ſcheen hun eene eeuwigheid. Hun ongeduld wies met ieder oogenblik; MATHILDA was van angst haar zelve naauwlijks meer magtig, bijna had zij haar beſluit tot de ontvlugting opgegeven, bijna was zij nedergezonken, want alle hare kragten waren vervlogen. Duizend gevoelens — ook wel bang voorgevoel — doorſtroomde haar; KUNIGUNDE moest alles aanwenden, om haar ſtaande te houden, en evenwel was haar dit niet langer gelukt, indien ERICH, de knecht, die hun geleider zoude zijn, niet was verſcheenen, om hun af te halen.

len. KUNIGUNDE geraakte bij zijne aanblik bijna buiten haar zelfs, „ kom! kom!" riep zij met naauwlijks onderdrukte ftem de angftige MATHILDA, toe „ de vrijheid wenkt, laten wij ons fpoeden." Haastig vatte zij hare hand en trok haar met zich voort. — Hare voet beweegde naauwlijks den bodem, ligt, als de zachtfte zephijr over de bloemen, zweefden zij daarheen. Door eenige vertrekken en opene ledige gangen ging hunnen weg, want de natuur had de burgt zoo bevestigd, dat men dezelve niet door flot of grendel behoefde te bewaaren. Zacht en vriendelijk ftondt de maan aan den reinen hemel, en koele luchtjes waaide hen verfterkend tegen. In de diepfte ftilte ftegen zij eenen langen trap af, vermeden op donkere wegen den burgtplaats, alwaar waakzame honden lagen, en bereikten gelukkig de zijde van den burgt, wáár tusfchen eene rotsfpleet een waarlijk moeijelijk, maar evenwel gangbaar voetpad beneden in het dal voerden. ERICH ging vooruit, leide met vaste hand MATHILDA, en KUNIGUNDE volgde. Zij konde met de grootfte behoedzaamheid niet dan ftap voor ftap gaan, alhoewel KUNIGUNDE, buiten zich zelve van vreugde over de gelukkige uitkomst van hunne onderneming, gaarne overluid had gejuicht, en met rasfche fprongen den rots was afgefneld.

Ach, zij verheugde zich te vroeg, want in het zelfde oogenblik werden alle hare fchoone plannen zoo vreesfelijk verftoort.

Het pad kronkelde, en zij ftegen in eene rotskloof af, waarin geene ftraal der maan doordrong,

 toen

toen eene vreesfelijke ftem hun „ Halt!" toeriep. — Alle zinnen verdweenen. MATHILDA zonk haren verfchrikten geleider in den arm, KUNIGUNDE ftond daar, als van duizend donders getroffen. „ Halt!" riep men nog eenmaal, en fpoedig was KUNIGUNDE beflotén, om met rasfche fprongen den rots af te fnellen, toen zij van twee fterke armen omvat en gehouden werd. In dat oogenblik blikfemde twee zwaarden; — zij zonk bij MATHILDA neder. — Het was TANKMAR, die met een van zijne knechten, op dit lang bekenden pad, van de ontuchtige omhelzingen van een koolbranders meisje uit het dal terug keerde. Zoo diep was dat mensch in het kwaad verzonken, die eenmaal de gemaal van KUNIGUNDE wilde worden. Hij ging heden vroeger dan gewoonlijk naar den burgt terug, om morgen vroegtijdig, de gewenschte verklaring van KUNIGUNDE, zoo als hij zeker verwachtte, af te halen, en ontmoette hier de drie vlugtelingen, die hij in het eerfte oogenblik niet herkende. Hij was befluiteloos bij den aanblik en trok het zwaard, toen KUNIGUNDE zocht te ontvlugten, want hij geloofde, dat het een verraad op den burgt was; — maar toen de vlugtende man — zoo als het toefcheen, — aan zijne voeten nederzonk, toen hij den loop van het zwaart ftremde, en bezig was met de gevallene opterigten, en nu bij de omvatting van het lijf, de onontkenbare fpooren van een ander geflacht, als het kleed verraadde, ontdekte; rukte hij de lederen kap van het hoofd van KUNIGUNDE; fleepte haar in het licht der maan, en herkende, het geen hij nooit

had gedroomt. — KUNIGUNDE — juichend riep hij vloekend uit, tegen zijnen medgezel, die juist met ERICH en MATHILDA bezig was: „ ik heb KUNIGUNDE — onderzoek gij uwe gevangenen!" „ Bij de heilige *St. Veit*, fchreeuwde deze, ik heb ook eene vrouw," omvatte MATHILDA met eenen fterken arm, hieldt de fidderende ERICH met de welgefpierde regter vast, en bragt haar nader bij TANKMAR. Deze fchelm was intusfchen werkzaam, om KUNIGUNDE met eene vermetele hand te ontfluijeren, en drukte, van heete begeerten doorgloeit, brandende kusfen op den gefloten mond en ontblootte boezem. Hij herkende zijne zuster, en werd bij den aanblik der verkleedingen van de vrouwen en door de bevende ERICH van het plan onderrigt, het welk zij juist wilden ten uitvoer brengen. ERICH zonk aan de voeten van TANKMAR, bekende alles, en fmeekte om genade. „ Uwe belooning zult gij ontvangen," riep TANKMAR fpotachtig lagchend, „ gij hebt mij een aangenaam geval bereid. — Weg in den burgt terug!" Zij droegen de fprakelooze vrouwen tegen de rots op, en op den naasten weg naar den burgt. ERICH volgde. — Het geblaf van de honden klonk. TANKMAR riep met luider ftem de flapende knechten. Deze fprongen van hunne legerftede op, in de veronderftelling, dat het op ftrijden aankwam, en vervulden fpoedig in groote hoeveelheid den burgtplaats. GUNTHER was niet van de laatften, hij verfcheen, en was niet minder verwondert, als de verzamelde menigte, toen TANKMAR hun de zoo even gevangen genomenen aan-

 toon-

toonde. Wijsſelijk verzweeg hij echter, van waar hij was gekomen, maar verdichtte met een onbeſchaamd gelaat, dat hij hun plan had ontdekt, vooruit geſnelt was en hun gelukkig had gevangen. GUNTHER prees zijne waakzaamheid, beval de knechten ſtilzwijgenheid, en geſtrenge bewaaring op ERICH, die hij hun ter bewaking overgaf. De vrouwen bragt hij in eene toegeſloten kamer van den burgt. KUNIGUNDE volgde ſprakeloos, MATHILDA moest gedragen worden. Door veelvuldige aangewende middelen kwam zij weder bij hare zinnen terug, en nu poogde GUNTHER met ruwe woorden alles van haar te ondekken. Zij deed het, want alle hare ſtandvastigheid was weg. Zij wilde het geheele gewigt van de hardheid van haren vader ondervinden, zij wilde nog ongelukkiger zijn als zij was, want KUNIGUNDE was het met haar. — „Gij dacht alzoo te ontvlugten," zeide GUNTHER, tot KUNIGUNDE, toen MATHILDA hare bekentenis had geëindigt; „ zulke plannen „ ontwierp gij, terwijl gij met eene vleiende tong „ mij en mijne TANKMAR misleiden, zoo gemak„ kelijk dacht gij mij te ontkomen en in de armen „ van uwe boeleerders te loopen — in de daad „ gij gedraagt u uwer afkomst waardig" — „ Zwijg," riep KUNIGUNDE met vlammende blikken, „ gij zijt mij hatelijk tot in het binnenſte van mijne ziel, en uwen zoon veracht ik, ik wil u dit niet verder verbergen." De dood is mij welkom; vermoord mij, ik zal u daarvoor danken; — want nooit; — hoort dit, — nooit, zoo lang een druppel bloed mijne aderen doorſtroomt, worde ik de

echt-

echtgenoote van uwen zoon! Martel mij met de gloeijendste folteringen, ik zal de tanden te zamen knersfen, op dat ik de smert lijde, liever dan dat ik uwen zoon omarm! Het plan zal u niet gelukken, om mij levendig met mijne vestingen in u geweld te krijgen, liever sterve ik tienvoudig, en die God, die hier boven rigt, zal, wanneer hij mij geenen redder zendt, de vermetele daad wreken, die gij aan mij uitoefende, hij zal het vergelden, het geen gij aan uw kind, aan deze kermende worm, volbragt." — Zij zonk uitgeput neder. Woedend sprong GUNTHER op haar toe, en gebood de knechten, die aan de deur wachten, de vrouwen optenemen, en hem te volgen. „ Wij willen het meisje eene legerstede aanwijzen, zeide hij tot TANKMAR, waar zij zich kan herstellen van de nachtelijke reis. Dáár kan die trotsche zich van hare woede herstellen, en deze maanzieke (*op* MATHILDA *wijzende*) kan haren vaderbij de adders aanklagen." Hiermede snelde hij naar beneden door donkere gangen, opende krakend eene welverzekerde deur, greep KUNIGUNDE aan, en wilde haar juist zelfs naar beneden stooten, toen deze met eene sterke hand een van de knechten zijn zwaart ontrukte, als in krankzinnigheid op GUNTHER toesprong, en hem, voor dat hij zich ter verdediging konde gereed maken, of het zwaart trekken of beschermt konde worden, eene diepe, brandende wond toebragt. Vloekend tuimelde hij op den grond neder, het dikke bloed borrelde uit zijne borst, die hij in het haastige opspringen van zijne legerstede niet met het harnas

 had

had bedekt. Verschrikkelijk hieuw KUNIGUNDE om zich heen, maar hare arm bezweek spoedig onder de ongewone inspanning, en zij zoude door de verbitterde knechten afgemaakt zijn geworden, indien TANKMAR er niet was tusschen gesprongen, en haar snel in den geopende kerker had gesleept.

Met eene luide gil was MATHILDA bij den aanblik der snelle daad van KUNIGUNDE op den grond neder gezonken; zij werd op het bevel van TANKMAR voortgesleept en in eene naast aangelegen gevangenis geworpen. Hij zelfs verzegelde de beide gevangenissen van de meisjes, en hielp GUNTHER toen naar zijne kamer dragen, waar een bekwamen knecht het verband lag, dat, zoo als hij zeide gevaarlijke wonden bedekte. Gorgelend lag GUNTHER op zijne legerstede, hij verwenschte zich zelve, zijn aanweezen, en MATHILDA met KUNIGUNDE, en zwoer, dat het den ruwen knecht zelfs ijskoud langs den rug liep, om deze daad, wanneer hij genezen was, aan KUNIGUNDE ongehoord te straffen.

Op een kouden bodem, omgeven van den stank der modder, lag dezen als in een droom vele uren lang, tot dat eindelijk de deur van den kerker knarsten, en eenen vreesselijk bedreigenden knecht van GUNTHER haar de noodige spijzen bragt. Zij ontwaakte, zag om zich heen, konde eerst niet begrijpen, hoe zij hier kwam; zoo zeer had de storm der hartstogten haar ligchaam en hare ziel aangegrepen en hare krachten afgesponnen. Al het gebeurden van den verledenen nacht was haar als een droom, langzaam

zaam herinnerde zij zich alles, en bemerkte aan vele kleine wonden de ſpooren van het nachtelijk voorval.

Wij moeten haar en MATHILDA, die het niet beter ging, maar die evenwel in tranen ſtroomen de ſmert van haren boezem konde uitſtorten, een weinig verlaten, om tot WOLF VAN GUTTENBERG terug te keeren, die wij in het boſch verlieten, toen de roovers met KUNIGUNDE van dáár trokken, na dat zij hem, die een ander ter hulp ſnelde, uit het zadel geworpen en zinneloos op de aarde hadden neder geworpen.

NEGENTIENDE HOOFDSTUK.

Hier lag WOLF eenen geruimen tijd. Zijne knechten vermisten hem; het werd avond. Zij vreesden eenig ongeluk en verſpreiden zich, om hem te zoeken. Het gehuil van eenen hond bragt twee van hun aan de regte plaats, waar WOLF bewusteloos nederlag, en het getrouwe dier klagend aan zijne voeten.

Terſtond zetten zij hem op een van hunne paarden, want het zijnen was ontvlugt, gaven met hunne jagthoorns alle verſtrooide medemakkers een teeken, deze verzamelden zich, zagen met ſchrik hunnen Heer, die voor dood nederlag, zaten op, en reeden langzaam met hem naar den burgt. Onbeſchrijfelijk is het, hoe zeer de oude GUTTENBERG verſchrikte, toen men zijnen zoon als een lijk voor hem bragt. WOLF was van de ſpraak beroofd,

en

en dit vermeerderden niet weinig de angst van de ouden GUTTENBERG en van de omſtanders. Twee dagen lag hij zoo; eindelijk werkte de heilzame kruiden, die men hem op het hoofd en op de ledematen lag, zijne goede natuur hielp zich, en hij konde nu het geheele voorval verhalen. Den zelfden dag kwam er insgelijks eene bode uit de vesting *Zievel* aan, welke de tijding van de ſchaking van KUNIGUNDE medebragt. Dringend bad hij om hulp, en melde te gelijk, dat de moeder van KUNIGUNDE plotſeling was geſtorven. De verwijdering der geliefde dochter, naar wien zij in hare krankzinnigheid een dubbeld verlangen had gehad, had zoo ſterk op haren verbijsterden geest gewerkt, dat hare natuur bezweek, en zij een prooi des doods was geworden. De oude GUTTENBERG was geheel buiten zich zelfs; en de gedachten aan het ongelukkig noodlot van KUNIGUNDE, greep WOLF zoo hevig aan, dat hij van zijne legerſtede opſprong en terſtond met wapens en geweer tot hare redding wilde uittrekken. Naauwelijks waren de lange overredingen zijnes vaders en die van zijne getrouwen in ſtaat om hem terug te houden. GUTTENBERG beloofde aan den getrouwen burgtvoogt op *Zievel* door de bode eene ſpoedige hulp, vermaande alle de onderdanen van KUNIGUNDE om zich waakzaam te houden, op dat hare bezittingeu ongeſchonden bleven, want God zoude zijnen bijſtand geven, dewijl hij ſpoedig zoude uittrekken, om KUNIGUNDE op te zoeken en uit de handen van hare roovers te ontrukken. — De bode ging, en de eerſte bezigheid

van

van Wolf was nu, om de ridders van den *gouden hoorn* op zijnen burgt zamen te roepen. Deze verscheenen den een na den ander op de oproeping van hunnen Bevelhebber, en in weinige dagen was het geheele verbond van de dappere ridders bij een verzameld.

Wolf was in zoo verre hersteld, dat hij in hun midden konde verschijnen; hij riep hun in een zijner zaalen bij een, trad met heldenmoedige bevalligheid onder hun en sprak hun op de volgende wijze aan:

„ Edele ridders van het verbond van den *gouden* „ *hoorn*!" „ Wij lagen eene geloften af, om de „ regten van onzen Keizer en Heer, om de heilige „ regten der menschheid te eeren en staande te hou- „ den, wij zwoeren hulp en bijstand aan weduwen „ en weezen, wij zwoeren redding van de bedruk- „ te onschuld. Thans, ridders, is de tijd dáár, „ waarin wij onzen geloften kunnen en moeten ver- „ vullen. Eene edele onschuld wordt bedrukt, „ bloed misschien reeds in de klaauwen van eenen „ moordgierigen tijger, of zucht in de armen van „ eenen wellustigen schelm. — Kunigunde van „ Metternich, de dochter van onzen in God „ rustende bevelhebber, de stichter van ons ver- „ bond, het welk den hemel duurzaamheid vergun- „ ne — is bij nacht door roovers op haren burgt „ overvallen, en zoo als mijne oogen zagen, van „ dáár gesleept. Ik bood mijnen arm tot hare „ redding, maar ik was alleen, de schelmen over- „ vielen mij en wierpen mij op de aarde, snellende „ met

„ met hunnen buit weg. Die edele is in de handen „ van roovers, zeg ik u — wij moeten haar daarom „ bevrijden; het is voor menschen- het is voor ons „ heilig verbond- tot pligt. Op! verzamelt uwe „ strijders en trekt uit in den eervollen strijd voor „ de onschuld. — Hier sta ik in Gods hand, ont- „ blood mijn hoofd en zweer, niet eerder te rusten, „ niet eerder mijn zwaart in de schede op te steeken, „ voor dat ik KUNIGUNDE gevonden, haar gered — „ en kan ik dat niet meer — haar gewroken heb." In één oogenblik waren alle hoofden ontblood, moed blikfemde uit ieders oog, en als uit één mond klonk het: „ Wij zweeren met u!" — „ Zeg ons," riepen dan vele stemmen, wanneer wij met onze ruiters zullen uittrekken tot redding van KUNIGUNDE van METTERNICH?"

WOLF. Hier kan geene vertraging plaats hebben, met ieder uur wast het gevaar van KUNIGUNDE aan. Trekt heen naar uwe burgten, edele ridders, verzamelt uwe knechten morgen, en keert overmorgen weder op mijne vesting terug, dan zal ik ook gereed zijn, en vrolijk willen wij uittrekken, om eenen goeden strijd te strijden.

De verbonds ridders bewilligden, en trokken terstondt uit, vele van hun met de heimelijke hoop, om KUNIGUNDE te bevrijden, en zich daar door een regt op hare dankbaarheid, op het bezit van hare hand en op haar hart te verwerven.

Op de vesting van GUTTENBERG was het in die twee dagen tot op het vertrek zeer levendig; vreugde over de genezing van WOLF; vreugde over eenen na-

nabij zijnde ſtrijd, alwaar eer was in te oogſten, alles bragt de handen en de gemoederen in eene vrolijke beweging. — Eindelijk verſcheen de morgen tot den uittogt. Eene benden van KUNIGUNDE's ruiters, door den getrouwen burgtvoogd van *Zievel* gezonden, verſcheenen, en trokken moedvol en naar den ſtrijd begeerig met hun vaandel binnen de vesting van WOLF, om onder zijn bevel voor hunne gebiedſter te ſtrijden of te ſterven. De andere verbonds ridders kwamen insgelijks, elk met eene goede benden, en wachten op de bevelen van WOLF. Thans verſcheen hij, met den *gouden hoorn* aan de gouden keten om den hals hangend, onder de ſchaaren, die zich voor zijnen burgt hadden verzamelt, werd met jubelgejuich ontvangen, en beſchikte met ſchranderheid den weg, die ieder ridder met de zijnen moest nemen. — „ Biedt, zeide hij, die gene eene rijke belooning aan, die in ſtaat is om u eenige tijding van KUNIGUNDE te geven, want ik zweer het, hij zal koninklijk beloont worden." Daarop ging hij tot zijnen vader terug, die intusſchen de burgt beveiligde, en op de vesting van KUNIGUNDE een waakzaam oog zoude houden, ſchudde hem de regter hand, en werd door den braven grijsaard met een traan en de hartelijkſte wensch voor de gelukkige uitgang van zijne onderneming verlaten. Nog eenmaal, toen WOLF de trappen reeds af was, riep hij hem terug, ſloot hem vast in zijne armen en zeide: „ God zegene u, mijn zoon, vervul uwen pligt met moed en kracht, en gedenkt aan het verbond, waarvan gij het opperhoofd zijt." Daarop

ruk-

rukte WOLF zich los, ſnelde naar beneden op de burgtplaats tot zijne wachtende knechten, ſprong moedig op zijnen brieſchenden ſtrijdhengst, zette den hoorn aan de lippen, blies op denzelve, en in een oogenblik zat alles op, en jaagden bij gedeeltens ginds en herwaarts heen, zoo als WOLF het had bevolen; hij zelfs ſloeg den weg in, die hij de vlugtelingen met KUNIGUNDE had zien vervolgen. — —

Op den burgt van GUNTHER was intusſchen alles in ongeloofelijke verwarring. GUNTHER zelfs lag doodelijk, TANKMAR was geheel buiten zich zelfs. FAUST VAN SCHWARTSTHAL, de nabuur en medehelper van GUNTHER bij de rooving van KUNIGUNDE, was van den laatſten, geheel tegen hunne overeenkomst, en bijzonder in de tijden, daar KUNIGUNDE zich voor TANKMAR ſcheen te willen verklaren, ſnood behandelt geworden. Daar over was een twist tusſchen hun beiden ontſtaan, die in het vervolg zeer heilzaam voor KUNIGUNDE was. Bijzonder brak hij thans in lichte vlammen uit. FAUST verſcheen op de burgt van GUNTHER, vernam daar de loop der zaken, en dat KUNIGUNDE thans in den donkeren kerker verſmachte. Dit wekte hem op; en hoewel hij hartelijk lachte, dat KUNIGUNDE GUNTHER zoo nadrukkelijk had getuchtigd; zoo vorderde hij toch openlijk van denzelven, dat hij deze, uit den kerker zoude loslaten. TANKMAR, wiens zinnelijke hartstogt voor KUNIGUNDE den hoogſten graad had bereikt, onderſteunde, daar hij het niet rond uit durfde te wagen, den eisch van FAUST in het geheim, die GUNTHER evenwel niet

niet alleen terug wees, maar er bij voegde: „ dit was flechts het begin zijner wraak, die, wanneer hij herfteld was ongehoord zoude zijn." Nu was de ftrijd openbaar, en zoude een bloedig einde hebben genomen, indien GUNTHER niet krachteloos had gelegen.

KUNIGUNDE verdroeg intusfchen het lijden harer gevangenfchap met de ftandvastigheid van eene groote ziel. Zij was vast befloten liever in dezelve om te komen, dan zich aan TANKMAR over te geven. Dikwijls befcheen eene heldere ftraal van hoop op redding hare ziel, dan fprong zij vol moed van hare legerftede op; doch de aanblik der rotsmuren, die haar omgaven, wierp haar weder op hare ellendige rustplaats neder.

Eene wemoedige traan rolde dan wel van hare wangen en zuchtend riep zij uit: „ Waarmede heb ik dat verdient! Algoede vader zendt mij redding, verlaat uwe dochter niet geheel!" — Haar fmeeken moest verhoord worden.

De ridders van den *gouden hoorn* waren op onderfcheide wegen rond getrokken, hadden overal getracht om tijding van KUNIGUNDE, wiens ontrooving reeds algemeen bekend was, in te winnen, maar te vergeefsch. Het was alleen voor WOLF beftemt, om haar verblijf te ontdekken. — ERICH, de knecht, met wien KUNIGUNDE en MATHILDA wilde ontvlugten, had zijne vrouw tot de vertrouwde van zijn plan gemaakt, en deze was, toen TANKMAR hetzelve verijdelde, in de eerfte verwarring uit den burgt ontvlugt, om niet in het lot van

haren man te deelen. Zij had zich naar de bekende kluizenaar in het dal begeven, en hem de geheele toedragt van zaken ontdekt. Bij dezen kluizenaar kwam Wolf op eenen avond aan, toen hij die streek doorzocht, en vele tijdingen had ingewonnen, die hem begeerig maakte, om den burgt van Gunther, die even gelijk deszelfs bezitter geen goede naam had, van nader bij te onderzoeken. Hij liet zich met de brave kluizenaar in een gesprek in, openbaarde hem het oogmerk van den uittogt van de verbond's ridders, en dat hij hun opperhoofd was. Nieuwsgierig hoorde de kluizenaar toe, was verblijd om de hoofdman van dit geëerd verbond te leeren kennen, en hem hulp tot eene goede daad te kunnen aanbieden. Vervolgens riep hij de vrouw van Erich, en gebood haar, om alles, het geen zij wist, aan den ridder medetedeelen. Dit gebeurde, en de zeer verheugde Wolf zag zich plotseling aan zijn doel. Juichend riep hij zijne getrouwen, die zich om de hut van den kluizenaar hadden gelegerd, deelde hun zijne gemaakte ontdekking mede, en gebood hun, gereed te zijn, om met de vroege aankomst van den dag de *Tannnenburgt* te bezetten en te bestormen. — Met een hoog kloppend hart strekte hij zich des avonds op zijne legerstede in de hut van den kluizenaar neder. „ Morgen bevrijdt gij Kunigunde," Deze gedachten liet hem niet rusten. Duizend bekoorlijke beelden zweefden voor zijne ziel, een zacht voorgevoel van eene gelukkige toekomst vervulde zijn hart. — Eindelijk was hij ingesluimerd, toen men het kloppen aan de deur

van

van den kluizenaar vernam, en eenige van zijne getrouwen WOLF riepen. Snel fprong hij op, en vroeg na de oorzaak van hunne nachtelijke oproeping. „ Deze vreemde ridder, zeide een van zijne vafallen, kwam aan onzen uitgezetten post, vraagde na u, en begeerde u terftond te fpreken. Hij zegt, dat de zaak van het grootfte gewigt is, daarom ftemde ik zijn verzoek toe, en breng hem bij u." Het was FAUST VAN SCHWARTSTHAL. — Op GUNTHER's burgt had zich namelijk het gerucht van den aantogt van de ridders tot de bevrijding van KUNIGUNDE verfpreid, en FAUST nogmaals de loslating van haar uit de gevangenis verlangd, gedeeltelijk, dewijl hij de dubbelde wraak van de ridders vreesde, indien zij het verblijf van KUNIGUNDE zoude ontdekken en haar fmachtende in eenen kerker vinden; gedeeltelijk, vermits hij KUNIGUNDE in het geheim hevig beminde, en daar door de harde behandeling met geene onverfchillige oogen konde aanzien. GUNTHER had dezen eisch weder geweigerd, en dewijl FAUST driftig was geworden, hem in het vertrouwen op zijne magt, kwalijk laten behandelen en uit den burgt doen ftooten. De woedende FAUST bedacht op fnelle wraak, fpoedde zich van daar naar WOLF, ontdekte dezelve alles en bood zijne hulp tot redding van KUNIGUNDE aan. WOLF, geheel buiten zich zelve, over de fchelmerij van GUNTHER, zwoer bloedige wraak, nam de aanbieding van FAUST aan, overlag met hem, van welke zijde de burgt het best was te beftormen, en verwachtte met reikhalzend

verlangen de morgenſtond, om zijn plan uit te voeren.

Hij zondt eenige knechten uit, om kleine benden rondzwerzende verbond's ridders bij zich te trekken; dit gelukte, en bij de eerſte zonneſtraal zat hij met de zijnen op, en haastig ging het op den *Tannenburgt* los. Hier verdeelde hij zijne lieden in drie hoopen, gaf een gedeelte van zijne getrouwſte vaſallen aan FAUST, wiens getrouwheid hij eerst moest beproeven, zondt dan een knecht op de vesting, om GUNTHER in den naam van de ridders van den *gouden hoorn* tot overgaaf van den burgt en tot uitlevering van KUNIGUNDE op te eisſchen, want dat zij in geval van tegenſtreeving den eerſten beſtormen, en de laatſte bevrijden en zich van den burgtheer zelfs bemachtigen zouden. Helder blies de toren wachter op zijnen hoorn, toen de knecht van WOLF aan de ophaalbrug verſcheen en binnenlating vorderde. TANKMAR werd geroepen; hij had WOLF wel gevreesd, want hij wist immers, dat hij in de ſtreken rond trok, maar dat de wraak hem zoo ſnel zoude opvolgen, hier van had hij geen voorgevoel gehad. Nu verſcheen hij aan de burgtpoort, en hoorde de uitdaging van WOLF met verbaasdheid. „ Zeg aan uwen Heer, zeide hij na „ eenige bedenking, dat hij nog een uur wacht, „ dan zal hij antwoord ontvangen." De knecht ſnelde met deze boodſchap naar WOLF terug, die door deze overhaasten ſtap zich zelfs en KUNIGUNDE zeer veel onheil bereiden, ja alles had kunnen bederven; — want zoo dra als de knecht van

WOLF

WOLF terug was, verkoos TANKMAR vijf van zijne ſtilzwijgendſte knechten, ſnelde met hun na een kort geheim geſprek naar de gevangenis van KUNIGUNDE, opende dezelve, en gebood haar om de knechten te volgen. Deze was ſprakeloos van verbazing, en liet zich zonder tegenſtand door eenen langen bedekten gang verder in de rotſen brengen, tot dat dezelve in een digt boſch buiten den burgt eindigde, alwaar vele paarden graasden. Ieder knecht greep een van dezelven, ook KUNIGUNDE werd gedwongen om een van dezelven te beſtijgen, en nu ging het in den ſnelſten galop veldwaards.

Offchoon haren toeſtand onzeker en treurig was, zoo ademde KUNIGUNDE evenwel vrijer, toen de liefelijke ſtralen der vroege morgen zon haar voor de eerſten maal weder in Gods vrije natuur begroette, toen de zangers van het woud hunne ſtemmen verhieven, en, ontvlugt uit den modderſtank van haren kerker, eene ruime lucht haar tegenwaaijde. Hare blijdſchap, hier over was hartelijk, en den ongewoonen aanblik dezer vrije natuur verwekte in haar een zacht voorgevoel der naderende vrijheid, die ſpoedig in den wensch, om dezelve te verkrijgen, overging, en van oogenblik tot oogenblik magtiger werd. Zij wist niets van de gebeurteniſſen van den vorigen dag, zij wist niet eens wat er van MATHILDA en GUNTHER was geworden, want behalven de ruwe toon van haren wachter was er geen geluid in haren rotskloof doorgedrongen. Alles, wat dus thans met haar gebeurde, was haar raadzelachtig, en om hier over na te denken, ver-

gunde den aanblik der fchoone natuur, en de gedachten aan vrijheid, haar geene tijd. Een magtig reikhalzen, eene onbefchrijfelijke zucht tot dezelve greep haar, toen zij in het midden van hare geleiders daar heen draafden, — op eenmaal zoo hevig, zoo geweldig aan, dat zij, toen de anderen het minst hier aan dachten, plotsling haar paard omwenden, en in den fnelften loop boschwaards jaagden. De knechten waren over dit ftoutmoedig gedrag zoodanig verfchrikt en buiten zich zelfs gebragt, dat zij elkander fprakeloos aanzagen, ja zelfs eenige oogenblikken ftil hielden en elkander wederkeerige teekens van verbazing gaven, voor dat zij haar narenden. KUNIGUNDE had met haar paard, dat zeer vlug was hier door eenige fchreeden vooruit gekregen, en behield dezelve door dien zij toevallig het fnelfte dier had ontvangen, het welk zij daar en boven onophoudelijk aandreef. Een van hare vervolgers ftortte neder, de paarden van de twee anderen waren vermoeid en volgden flechts langzaam; van de vijf waren er alzoo flechts nog twee, maar ook zeer nabij haar. Een floot ftremde nu den loop van haar paard, zij wilde hem er over doen fpringen, maar het dier fprong te kort, ftortte zijdewaards in dezelve neder, en KUNIGUNDE werd aan gene zijde in het diepe gras geflingert. Zij fprong wel onbefchadigt op, maar daar zij zag, dat hare vervolgers na vergeeffche pogingen, om de paarden over de floot te drijven, afzaten en te voet haar begonnen na te fnellen — bemachtigde haar de vertwijfeling. Door zielsangst gefoltert, fchreeuwde

zij

zij overluid, vlood haastig met gewiekte voeten naar een meer, het welk zich aan hare blikken vertoonden, om zich in den vloed te ftorten, en in hare golven zich zelve en haar ongeluk te begraven; — indien het reddende oogenblik niet was aangebroken. — Hare vervolgers, die dit voornemen bemerkte, fnelden haar na; hadden haar nu bereikt, wilden haar juist nederwerpen, om zich geheel van haar te bemagtigen, die als krankzinnig fchreeuwden en om zich heen floeg — toen plotfeling — met de klank van eenen hoorn, een benden ruiters pijlfnel daar aan kwam jaagen, wiens aanvoerder met gevelden lans op de beide roovers toefprong. In een oogenblik waren zij omringd, voor dat zij noch aan ontvlugting noch aan wegfnellen konden denken, oplopend van wraak trok een van dezelven zijn zwaard, om Kunigunde te doorboren, toen de vreemde ridder de bedrijgende hand met den lans opving, en met eenen vreesfelijken flag den fchelm ter aarde velde. De anderen wierp zijn zwaard van zich en bad om genade. De ridder gebood de zijnen om af te zitten, en de fmeekende fchelm in bewaring te nemen, en fnelde naar Kunigunde, die onmagtig aan eenen boomftam was nedergezonken, om haar op te rigten en in zijne armen te fluiten. „ Wie gij ook moogt „ zijn, dierbaar meisje, vertrouwd u aan mij, die door God ter uwer redding ben gezonden. Ik ben Hugo, Graaf van Ilmenau, en het teeken hier aan mijnen borst (*op zynen gouden hoorn wijzende, die aan eene gouden ketting op zijnen borst hing*) zal

u bewijzen, dat ik een ridder ben, die u vertrouwen verdien, dewijl ik tot een verbond behoor, dat het mij tot pligt maakt om de ongelukkigen bijteſtaan." KUNIGUNDE blikte op, en zag den *gouden hoorn*, ſtortte zich met uitgebreide armen aan HUGO's borst en riep ſnikkend: „mijn redder!" Meer konde zij niet zeggen, vreugde tranen verſtikte hare woorden. Een onbeſchrijſelijk inwendig gevoel doorſtroomde haar. HUGO hield haar in zijne armen. Haar vliegend haar, de bleeke, thans door de ſtraal der vreugd zacht geroode wangen, den betraanden weemoedigen blik uit het hemelblaauw oog, het welk zij met eene onbeſchrijfbare bevalligheid tot HUGO opſloeg, hare rijzige gedaante, de fraai gevormde ledematen, de witte thans eenigzints ont. bloote hoogkloppende boezem, — de geheele volle aanblik dezer ſchoone geſtalte greep den Graaf op eene onverklaarbare zalige wijze aan. Zacht drukte hij haar aan zijn hart. Dit tooneel was ſtom, maar goddelijk. — Twee zich tot nu toe geheel vreemde harten hadden elkander gevonden, rusten thans voor den eerſten maal kloppend aan elkander, en werden nu door eenen gelijken vonk aangeſtooken. Duizend lieſelijke gevoelens verhieven zich in den boezem van KUNIGUNDE, onbekende zaligheid vervulden HUGO's borst.

Toen KUNIGUNDE zich een weinig had herſteld, beval HUGO de zijnen om zich te legeren, en de nog overige wijn tot verfrisſching voor de uitgeputte aan te brengen. Men gehoorzaamde. Hij zete zich hierop met KUNIGUNDE op eene groene zo-

len

den bank onder de fchaduw van eenen hoogen eik neder, en verzocht haar om hem haar lot en de, zoo als het hem toefcheen, zeltzamen zamenhang van zaken te ontdekken. Terftondt nam hij de helm van zijn hoofd, en KUNIGUNDE, die nu vrij begon te ademen, die het zentenaar zwaar van het hart was gevallen; die zich voor den eerften maal, na een langdurig lijden weder onder menfchen zag, tot welke zij haar hart konde openbaaren — KUNIGUNDE konde nu dien man in het oog zien, die zij hare redding, hare onfchuld en haar leven had te danken. In weelderige volheid vlogen de bruine lokken om HUGO's hals en fchouders. — Verbeeld u, fchoone leezeres, eenen man van middelmatige lengte; fchoon opgewasfen, volkomen en in de fraaifte evenredigheid van ledematen, met een moedig regelmatig gelaat, eenen mannelijken fchoonen baard, groote blaauwe vuurvolle oogen, boven welke zich de regelmatige half cirkel's wijze zwaare wenkbraauwen vormden, met een groot onbefchroomt voorhoofd op de helft met bruine lokken bedekt, met zwier in zijnen adelijken gang en manieren; met eene krachtige ftem, welke zoo regtftreeks tot het hart fpreekt, en aan het gevoelende meisje de kracht der boezem, waar uit zij voortdringd, verraad, verbeeld u mijne beminnelijke leezeres, (*die ik wel wenschte in het fchoone oog te kunnen zien, om het zachte lachje te bemerken, dat in dit oogenblik op uwen kusfenswaardige mond zweeft*) — dit alles in éénen man vereenigd — (*neemt een van uwe — — — bekenden tot voorbeeld —*) — en gij hebt HUGO VAN ILMENAU, zoo

als hij was en leefde. — Het was KUNIGUNDE, dit edele meisje alzoo niet kwalijk te nemen; dat zij liefde voor dien man gevoelde, die boven dit alles nog haar redder was, dat zij van het eerste oogenblik af iets voor hem gevoelde, dat zich alleen laat gevoelen, maar geenszins beschrijven. Lang beschouwde zij den schoonen man, tot in het binnenste door den aanblik der hooge mannelijke bevalligheid verrascht, en zacht drukte zij zich tegen hem aan, die in vergelijking van TANKMAR een *Apollo* tegen eenen *Sater* was. — Dit stil tooneel werd nu door de verhalen van beiden gestoord, en de ontdekking van HUGO, dat deze zelfs KUNIGUNDE VAN METTERNICH was, tot wiens redding hij als ridder van den *gouden hoorn* en als de vriend van WOLF was uitgetrokken — vermeerderde zijne vreugde niet weinig. Hij besloot nu onverwijld naar *Tannenburgt* tot WOLF te snellen, van wiens uittogt tot hare redding KUNIGUNDE niet zonder dankbare ontroering de tijding vernam. De gevangen knecht van TANKMAR moest de naasten weg daar heen opgeven. Van hem vernam KUNIGUNDE, dat TANKMAR hun het bevel had gegeven, haar diep in de heide bij een koolbrander te brengen en haar daar tot nadere bevelen te bewaken. — De benden zat daarom weder op, ook KUNIGUNDE besteeg een paard. HUGO zondt afgevaardigden aan andere in de nabijheid zich bevindende verbond's ridders, gaf hun van alles tijding, en ontbood hen om naar de *Tannenburgt* te snellen. Hierop zette hij zelfs met groote haast zijnen weg daar heen voort, zoo

dat

dat hij, voor dat de zon zich op haar midden ſtandpunt bevond, de vesting van Tankmar had bereikt.

TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

Hier heerschten eene verwarring zonder voorbeeld. Wolf had een uur gewacht, maar toen er na verloop van dien tijd geen antwoord kwam, had hij aan zijne lieden het bevel tot aanrukken en beſtormen gegeven. Tankmar kwam hem echter hier in voor, en beproefde eenen uitval, die aan beide zijde zeer bloedig, en voor hem zelfs bijzonder ongelukkig afliep. De knechten van Wolf, en onder hun de kleine benden van de vesting van Kunigunde, vochten met eene onbeſchrijfelijke dapperheid, ja men konde het woeden noemen. Hunne lanzen en zwaarden wierpen ieder ter aarde, wien zij troffen. Wolf ſtreed voor aan, aan zijne zijde Faust, die wraakademende dood en verderf om zich heen verſpreidde, en geheele hoopen met lijken op een ſtapelde. Waar het gevaar het grootſte was, vondt men Wolf — overal klonk zijnen hoorn en ontvlamde zijne ſtrijders tot nieuwen moed. De benden van Tankmar werd gedurig kleiner, evenwel zoude de overwinning nog onzeker zijn geweest, indien de list van Faust dezelve niet had ontwrongen. Dit wild hartstogtelijk mensch, die gloeijend beminde, of haatte, die Kunigunde tot aan razernij grenzend beminde, en van Gunther op het onteerendſte behandeld,

en

en doodelijk was beledigd, wilde KUNIGUNDE volftrekt redden, en zich zelfs wreken of fterven. Hij verwijderde zich daarom onbemerkt uit het krijgsgewoel, floop met eene kleine benden van onbefchroomde mannen op de andere zijde van den burgt, beklom met ongeloofelijke moed eenen bijna fteilen rots, die hem te gelijk alle terugtogt affneed, en drong van achteren in den burgt, die zoo goed als van knechten ontbloot was. Snel en voorzichtig doorliep hij dezelve, viel TANKMAR, die aan den fpits zijner horde als vertwijfelend vocht en juist op WOLF eenige voordeelen had behaald, in den rug, en maakte de verwarring algemeen. Slag viel op flag, lijken hoopten zich op lijken, en van eenen lans diep in de fchouder gewond, zonk TANKMAR ter aarde. Zijn val was beflisfend, want zichtbaar verdween nu den moed van zijne knechten. Gedeeltelijk wierpen zij de wapens weg, om genade van den overwinnaar af te fmeeken, gedeeltelijk ftortten zij zich in de diepe gragten der vesting, om gevangenfchap en den dood te ontgaan. FAUST ftortte over TANKMAR heen, de knechten van WOLF ftroomde er bij, en in een oogenblik hadden zij zich van hem bemagtigd en bragten hem, benevens vele van de zijnen, gevangen in den burgt. Hier floeg hij zijne oogen op, terftond vraagde WOLF, waar is KUNIGUNDE? TANKMAR verwees hun op zijnen vader, en WOLF fnelde door FAUST vergezeld naar zijn vertrek — om hier getuigen van een verfchrikkelijk tooneel te zijn. De tijding van het aanrukken van de verbond's ridders, de beftor-

ftorming van zijnen burgt door dezelve, den val van zijnen zoon, het indringen van de overwinnaars, — dit alles, het geen den ouden van tijd tot tijd was berigt, had hem tot vertwijfeling gebragt. Ellendig had hij tot hiertoe op zijn ziekbed gelegen; de wond, die de wrekende arm van KUNIGUNDE hem floeg, was ongeneesbaar; de vreesfelijke fmerten folterden hem, dagelijks vervloekte hij zich zelfs en KUNIGUNDE, die hij reeds lang aan zijne wraak zoude hebben opgeofferd, indien TANKMAR hem hier in niet had verhindert. Thans bij het binnenftormen van de wrekers in zijn vertrek, rigte hij zich met infpanning zijner laatfte krachten op, greep met fidderende hand naar een zwaard, wilde daarmede naar buiten, om ftrijdend te fterven, beefde dan fchuw terug, wilde zich zelfs eindelijk doorfteken, en toen hij daartoe ook te lafhartig was, rukte hij door onbefchrijfbare zielsangst gefolterd, het verband van van zijne wond, zoo dat het zwarte bloed ftroomend daar uit vloeide, viel vloekend op den grond neder, regte zich bij den aanblik van de ridders nog eenmaal op, tuimelde krachteloos neder en blies fteunend zijnen geest uit. WOLF beefde fidderend terug, en ftondt fprakeloos toen de grijze zondaar aan zijne voeten ftierf. Menige onfchuld had hij vermoord, menige weduwe en wees van hunne bezittingen beroofd, menige affchuwelijke onbefchaamdheid in het verborgen uitgeoefend, die nu zijne ziel met hellen angst vervulde. — Door eenen wenk gebood WOLF aan de knechten om het lichaam weg te brengen, en zeide

de in de uitboezeming van zijn hart, met den blik ten hemel geslagen: „ God, uwe wraak heeft hem achterhaald, gij behoeft niet mijnen arm niet. Uwe wraak is regtvaardig!" — TANKMAR was intusschen verbonden, toen WOLF op nieuw met FAUST binnentrad, om hem na KUNIGUNDE te vragen. Toornig blikte FAUST TANKMAR, met verbeten woede aan, ja het was wel tot uitbersting dezer hartstogten gekomen, indien WOLF hem niet had terug gehouden. Deze ontdekte nu ook aan TANKMAR de dood van zijnen vader, die hem zeer ontroerden, maar uit andere gronden, als wel bij zonen van teedere vaders het geval is. Hij zag zich nu alleen, ontbloot van zijne magtigste steun. — Zijne beste knechten waren gevallen, hij zelfs en zijne vesting in de handen van de wrekers. Intusschen verschaften het hem toch eene heimelijke duivelsche vreugd, dat hij KUNIGUNDE gelukkig had verwijdert, en nu zoo als hij geloofde, alle moeite van de verbondenen tot hare redding evenwel te vergeefsch was. — Op het bedreigende bevel van WOLF, om oogenblikkelijk de deur des kerkers, waarin KUNIGUNDE smachtte, te openen, voerde hij hun eindelijk de trappen tot dezelve af, en scheen niet weinig te verbaasen, toen hij de wel verzekerde deur van hare gevangenis opende, en den kerker ledig vondt. Zijne gevangen knechten betuigden WOLF, dat dit de regte gevangenis was, waarin het vreemde meisje had gezeten, en hij zelf maakte het door zijne gewaande ontsteltenis de verbonden ridders niet onwaarschijnlijk, dat KUNIGUNDE in de verwarring, die

in

in den burgt heerschten, eene gelegenheid tot ontvlugting moest ontdekt hebben en gelukkig ontkomen was. Wolf was over dit voorval als van den donder getroffen, alle zijne plannen, zijne hoop en wenschen waren zoo plotseling en zoo verschrikkelijk verwoest. Faust was razend en wilde zijne brandende woede in het bloed van Tankmar verkoelen.

„ Heillooze schelm, riep hij, waar hebt gij mij- „ ne geliefde?" —

„ Geliefde? zeide Wolf dof in zich zelfs, zij „ zijne geliefde?"

Tankmar. Uwe geliefde? ha ha ha ha! — zoekt haar — dat gewillige meisje. —

Faust. (*het zwaart trekkende.*) Hemel en hel! ik wil u die lasterende tong verlammen! — — —

Trara! Trara! klonk het plotseling uit eenen hoorn, de zwaarden zonken, luisterend stonden de ridders en vernamen met verwachting's vollen blik het dreunen van de hoefslagen van vele paarden op de ophaalbrug. Trara! Trara! klonk het nog eenmaal, en Wolf snelde met Faust de trappen op naar het burgtplein. De knechten moesten met Tankmar volgen. Hemel! welk een tooneel bood zich daar aan hunne oogen, het was Hugo van Ilmenau met Kunigunde, Wolf schreeuwde overluid, snelde de aankomende van vreugde dronken tegen, had Kunigunde, toen hij haar van haar paard hielp afstijgen, bijna eene brandende kus op de rozelippen gedrukt, zoo weinig was hij zich zelfs magtig. „ Zijt gegroet, dappere wapenbroeder," riep hij Hugo toe, die met eene rassche

sprong

ſprong van zijn met ſchuim bedekt paard af en in zijne armen ſnelde — „ſpreek op, van waar brengt gij deze ſchoone buit?" — Ik jaagde, zeide deze, op uwe ontbieding door een digt bosch tot u, toen — — — doch hier viel een nieuw tooneel den verhaler in de reden. Het was TANKMAR, die onder geleide van de knechten op het burgtplein verſcheen. Bij den aanblik van KUNIGUNDE ſtondt hij daar als een mensch, dat, uit eene diepe ſlaap ontwakende, niet kan begrijpen, waar hij zich bevindt. Stijf en onbewegelijk was zijn oog op KUNIGUNDE gevestigd, die zich bij de aanſchouwing van hem digt aan de mannen drukten, als of zij bij hun beſcherming tegen dit monſter wilde zoeken, dat haar zoo vele bittere uren had bereid. — TANKMAR zag hier alle zijne plannen op eenmaal verwoest, en konde de vreesſelijke zamenhang van zaken niet begrijpen, die hem aan zijne laatſte hoop, aan zijnen eenigen troost bij het verlies van zijnen vader en zijnen vesting gebragt had. Als vernietigd ſtondt hij eenige oogenblikken, trok dan bij een ſchel klinkend hoon lagchen van FAUST zijn zwaard, en wilde zich achterwaarts gebogen daarin ſtortten, toen hij ontwapend en onder geſtrenge bewaaring aan de knechten werd overgegeven. — Met korte woorden verhaalde nu KUNIGUNDE haar noodlot aan WOLF, en HUGO de gebeurteniſſen van den dag, in het bosch. Met afſchuw vernam KUNIGUNDE de tijding van den dood van GUNTHER, bevend zag zij naar de donkeren gang, waar zij de wreedaart met het uitgetrokken ſtaal van wraak de doo-

doodelijke wond toebragt — (*eene daad van het meisje, het welk de ridders met groote verbaasdheid vervulde* —) toen hare gedachten ſnel op MATHILDA vielen. „ Wacht een oogenblik!" riep zij, en ſprong de knechten na, die TANKMAR wegvoerden, vergun mij nog eene vraag aan uwe gevangenen." Zij bleven ſtaan. Vreesſelijk bedreigend in zijn ſtilzwijgen ſtondt TANKMAR daar, ſloeg ſchuw en evenwel verſchrikkelijk den verſtijfde blik tot KUNIGUNDE op, toen zij hem vraagde, waar is MATHILDA? „ In den kerker, zoo niet bij de dooden;" gaf hij tot antwoord, mat haar met eenen duiſteren blik, keerde zich om, ſloeg met zaamgevouwen vuist aan het voorhoofd, en ſnelde uit hare oogen. Deze keerde zich tot de ridders terug; en riep doordrongen van duizend afwisſelende gevoelens: — „ Er is nog één kerker te openen, er is nog eene ongelukkige te redden. — MATHILDA, de dochter van GUNTHER, — o ziet niet zoo donker bij dezen naam — zij is eene teedere duif onder de gieren van dezen burgt — was zij niet eene ſchuldelooze, eene reine geweest, nimmer had ik dit daglicht weder aanſchouwd! In de duistere gevangenis ſmacht zij reeds zoo lang als ik, haar lot was nog harder dan het mijnen; — o ſnelt, ſnelt tot de bedrukte — zij is mijne zuster — zij is uwen bijſtand waardig." — Hiermede greep zij de hand van WOLF en HUGO, en vloog met hun naar de kerker van MATHILDA. Deze ongelukkige ſtille lijderes had de onnoembare ellende harer gevangenſchap met een geduld gedragen, dat

bijna de krachten eener vrouw te boven ging. De dood, wiens offer zij geloofde te zijn, was haar welkom, zij had zich tot in het binnenste met hem bekend gemaakt, en zag hem blijmoedig als de bode des hemels tegen, die haar de palmtak van den eeuwigen vrede zoude brengen. Verschrikkelijk was haar de gedachten, om nog eenmaal voor haren vader te treden, of wel geheel, van hem begenadigt, onder zijne en TANKMAR's handen te moeten voortleven, maar nog verschrikkelijker was haar deze, van misschien getuigen van de bestraffing van KUNIGUNDE te zijn. Reeds lang had zij deze de snelle daad aan haren vader gepleegt vergeven, en voedde alleen nog den wensch om KUNIGUNDE, de waardste vriendin van haar leven, eenmaal aan haar hart te kunnen drukken, en zoude zich dubbeld gelukkig genoemt hebben, wanneer zij door haren dood, het leven en de vrijheid van deze had mogen koopen. — Met deze gedachten was zij juist werkzaam, toen zij voetstappen en het gekletter der spooren van vele mannen haren kerker hoorde naderen. Een dof ongewoon geruisch was sedert de vroege morgen wel in haar oor gedrongen, maar verre verwijdert om de ware oorzaak te kunnen begrijpen; had zij er een geheel ander denkbeeld van gevoed, en zich zoo veel te meer met het besluit om te sterven gemeenzaam gemaakt. Thans nu de ketting der deur van den kerker rammelde, en deze eindelijk stormend werd geopent, rigten zij zich op, en hoorde zich van eene bekende stem bij den naam van: „ MATHILDA ! " toeroepen. Wonderbaare ge-

gewaarwordingen doorstroomde haar; en eerst bij de tweede maal antwoordde zij zacht: wie roept mij? — „ Hier een fakkel," riep WOLF, men bragt er eene, den kerker werd verlicht en bij de eerste straal van dezelve zag MATHILDA KUNIGUNDE, die zich met de uitroeping: „ o mijne MATHILDA!" in hare armen wierp.

De zinnen van MATHILDA wankelden, haar beschreid oog vloot zich in de zoetste vreugd, zij bezweek voor de overmaat van zaliger gevoel en zonk in de armen van de toegesnelde WOLF. Zoo lag zij eenige oogenblikken met gesloten oogen, zachte vriendelijkheid zweefde op haar voorhoofd, en hemelsche bevalligheid om den gesloten mond. WOLF wende zijn oog niet van haar af, de aanblik dezer heilige, zoo als zij hem toescheen, bragt zijn hart de diepste wonden toe, hij stond daar als versteent, en betooverd, met die schoone last in zijne armen. De gloeijende kussen van KUNIGUNDE wekten de bewustelooze, zij sloeg de blaauwe oogen op, en vraagde zacht, hoe is het met mij? Waar ben ik?" „ Bij uwe KUNIGUNDE," riep deze, „ onder vrienden, onder brave mannen, die u bevrijd hebben." — Eene zachte zucht perstte zich uit hare borst, „ en gij?" vraagde zij. — „ Ook ik ben vrij als de adelaar in de lucht. God, die mij redding zondt, zondt ook u redding — doch het is hier de plaats niet om te verhalen — laten wij dit verblijf van gruwzaamheden verlaten." Men verwijderde zich, door de arm van WOLF ondersteunt steeg MATHILDA, en aan HUGO's arm KUNIGUNDE de trappen op

naar het burgtplein, en van daar in eene ruime zaal der vesting. Hier verwijderde KUNIGUNDE zich met MATHILDA van de ridders, om in een zijvertrek de mannelijke kleeding, welke nog federt de ontvlugting hunne fchoone ligchaamen omvatten, weder met vrouwelijke te verwisfelen, en hare vriendin op de mededeeling van alle gebeurtenisfen voortebereiden. WOLF en HUGO bleven terug, gedeeltelijk om van de vermoeijenisfen des daags een weinig uitterusten, gedeeltelijk om de aankomst van de anderen verbond's ridders, die ontboden waren om naar de *Tannenburgt* te fnellen, aftewachten, gedeeltelijk om zich elk voor zich zelve een weinig aan de gewaarwordingen van het hart overtegeven. HUGO was van de heroïfche, edele geftalte van KUNIGUNDE betoovert, zag haar alleen voor de oogen zijner ziel, hij mogt zien, waarheen hij wilde, en WOLF ftondt zonder te fpreken aan een der venfters, zag naar buiten op de tallooze toppen van de boomen in het wijd uitgeftrekte bosch rond, trommelde met de vingers aan de ronde venfter glazen, wilde over de gebeurtenisfen nadenken, wilde maatregelen beraamen, maar zag en dacht niets anders als MATHILDA en hare teedere bevalligheden. Dikwijls had hij gelooft, dat hij KUNIGUNDE beminde, maar thans was het hem duidelijk, dat het geen hij voor haar gevoelde, meer eene aan hooge eerbied-grenzende achting, meer bewondering als liefde was. MATHILDA daar en tegen met de hemelfche zachtmoedigheid in haar gelaat, met de fieraad der vrouwelijke ziel, was het fchepzel, dat hij

moest

moest beminnen, wiens bezit hij moest verkrijgen, het kosten, wat het wilde.

In het hart der beide meisjes was het niet anders gesteld, KUNIGUNDE konde toch dien edelen niet haten, die haar had gered, konde toch hare oogen niet verbieden, om den schoonen man aantezien, die sedert dat oogenblik niet van hare zijde week, en MATHILDA, op wiens teeder gevoel elke gebeurtenis eene dubbele indruk maakte — was die in staat, om het zachte en evenwel mannelijken oog van WOLF te vergeten, die haar met zoo vele teedere verschooning en beminnelijke deelneming had behandelt, — die ook tot hare redding van dood en en ellende zoo grootmoedig was toegesnelt?

Evenwel lag in beider harten het vonkje der liefde nog te diep verborgen, het konde nog geene vlam zijn; daartoe moest de adem van den tijd en gelegenheid het zelve eerst aanblazen. Vrouwen ontdekken zich bezwaarlijk; hoe snapachtig zij ten opzigten van andere geheimen ook zijn, zoo achterhoudend zijn zij ten aanzien van de hunnen, en bijzonder in het punt van liefde. Van daar ook ontvloden noch MATHILDA noch KUNIGUNDE een woord, dat hunne duistere gevoelens van deze aard konde verraden. Zij omhelsden elkander, toen zij alleen waren, heete tranen bevorderden den loop en de uitstorting van hunne gevoelens van vriendschap. Zij deelden elkander wederkeerig hun lot en lijden mede, en KUNIGUNDE leidde met eene zachte hand MATHILDA daar heen, dat zij het verraad van haren broeder, de geheele loop der omstandigheden en

eindelijk bekwaam was — om den dood van haren vader aantehooren. — Deze laatsten tijding trof MATHILDA diep, zij wankelde doodsbleek in de armen van KUNIGUNDE, en uit de liefelijke bronnen harer oogen vloeiden tranenstroomen, een dooden offer, dat de booswicht niet verdiende, voor wien het werd vergoten. Toen door de eersten, de hevige smert zich had vermindert, herhaalde KUNIGUNDE met eene beminnelijke stem al dat geene, wat zij haar in den nacht voor hunne ontvlugting reeds had toegezegd. „ Het ongeluk, zeide zij, heeft ons vereenigd, het geluk zal ons niet scheiden, gij zijt mijne beminde zuster, aan wiens boezem te rusten de hoogste zaligheid der weerlooze KUNIGUNDE zal zijn? — Weemoedig lachte MATHILDA haar toe, en zonk vertrouwend aan haar hart. Arm in arm geslagen, borst aan borst en mond aan mond gedrukt, verzegelde twee edele vrouwelijke zielen in eene lange vertoevende kus het verbond van vriendschap, wiens vlam ook eerst met hun levens einde uitbluschtte. — — — Toen de meisjes weder in de aangename omhulling van hun geslacht gekleed waren, keerden de ridders terug, die blijmoedig verrascht de binnentredende jongvrouwen tegen snelden. Niet lang hadden zij hier in het vertrouwelijk gesprek vertoefd, toen FAUST binnentrad en de aankomst van meer andere verbond's ridders melden. ODO VAN STERNBERG, DIETRICH VAN KRANSTHAL, WERNER VAN DORNECK en meer anderen traden in de zaal, en vlogen verheugd in de armen van WOLF en HUGO. De vreugde over KUNIGUNDE's redding

was

was algemeen, luid de loftuigingen over beider dapperheid. — De verbond's ridders waren deswegens door Wolf op de *Tannenburgt* ontboden, om met hun over Tankmar en Faust — want ook hij durfde nog niet ſtraffeloos uitgaan — te beraadſlagen. — De vrouwen verwijderden zich, om zich terſtond tot het aanſtaande vertrek gereed te maken, en Faust vergezelde hun, om gelegenheid tot een geſprek met Kunigunde te hebben — door het welk zijne hartstogt tot haar — zoo koel als zij hem ook behandelde — nog vermeerderd werd. —

Wolf trad, toen de verbond's ridders allen te zamen waren, onder hun op, bedankte voor hunne bereidwilligheid tot deze onderneming, deelde hun omſtandig het voorgevallenen mede, en deed eindelijk dit voorſtel: „ om Tankmar, die tegen menſchelijke en ridderpligt een weêrloos meisje had overvallen, en geſchaakt; en vervolgens met ſtrafſchuldige begeerte had vervolgt, naar zijne eigen vesting gevangen wegtevoeren, en hem zoo lang daar in bewaring te houden, tot dat de geheele zaak aan Keizer Ludwig was gemeld, en hun voorſtel tot zijne ſtraf, om namelijk zijne wapens te vernietigen en hem zelfs uit het land te bannen, door hem bewilligd werd."

Wolf had als hoofdman van een magtig verbond geſproken, had hij als menſch mogen ſpreken, zijne ſtem zoude anders hebben geklonken. — Het beeld van Mathilda leefde in zijne ziel, en hief de biddende hand voor den broeder op. Wolf zweeg, zeltzame gevoelens bewogen zijnen borst,

 het

het was, als of eene voorgevoelende ſtem hem toeriep, gij zult nog harde beſtrijdingen hebben doorteſtaan. — De ridders ſtemde hem overluid toe, en deeden ten aanzien van FAUST het voorſtel, om hem op verpanding van zijn ridderwoord op zijnen burgt de vrijheid te geven, waarvan hij zich niet mogt verwijderen, dan om zonder verzuim te verſchijnen, indien de ridders hem voor hun verbond zouden eiſchen, na dat de Keizer en zijnen hoogen raad de zaak had beſlist. WERNER VAN DORNECK zouden zoo lang de *Tannenburgt*, en ODO VAN STERNBERG de vesting *Wolfsthal* beſchermen, op dat de laatſte, het erfdeel van MATHILDA, voor haar werd behouden. — TANKMAR en FAUST werd dit beſluit aangekondigt, die beide deze uitſpraak met verbeten gramſchap aanhoorden; bijzonder FAUST, die nu zijne vermeende verdienſte om KUNIGUNDE zoo ſlecht zag beloont. Intusſchen onderwierp hij zich aan de noodzakelijkheid, beloofde gehoorzaamheid en zweeg. —

Zoo verre was nu alles gelukkig volbragt, en geëindigt, en men maakte zich gereed om den burgt te verlaten. De paarden waren opgezadelt, de knechten wachten naar het vertrek, en zelfs de ridders maakten zich reeds tot opzitten vaardig, toen eenen blik van KUNIGUNDE naar die zijde van den rots gerigt, van waar zij dacht te ontvlugten, en eene ſnelle vergelijking van haren tegenswoordigen met den toenmaligen toeſtand, haar aan ERICH den getrouwen knecht herinnerde, die zich daarbij zoo hulprijk had aangeboden. Snel rende zij tot de ge-

van-

vangen knechten van TANKMAR, die juist weggevoerd zouden worden, en beloofde genade en eene goede belooning aan die gene, die in ſtaat was om haar eenige tijding van ERICH te geven. Uit aller mond klonk terſtond de tijding, dat hij in eenen donkeren kerker in de buitenſte toren der vesting gevangen zat, maar dat zijne vrouw ontkomen was. — Zonder verzuim begaf zij zich vergezeld van de ridders en MATHILDA daarheen, liet eene wel toegeſloten deur openbreken, en in weinige oogenblikken lag ERICH, de getrouwe knecht, onder vergieting van tranen der dankbaarheid en verrukking, aan de voeten van KUNIGUNDE. „ Gij wildet mij met gevaar van mijn leven aan de gevangenis ontrukken, eerlijke oude, zeide zij, om mij de vrijheid weder te ſchenken — een wreedaart vernietigde het plan — welaan! — thans wil ik u vergelden — gij zijt vrij, volg mij in mijnen burgt, dáár wil ik u eene zachter rustplaats bereiden."

Vreugde dronken volgde de goedhartige oude, beſteeg het paard, dat KUNIGUNDE hem liet brengen, en ſloot zich onder luide jubeltoonen aan de andere ruiters aan.

Nog eenmaal ſchudden de verbond's ridders de hand van den terugblijvenden WERNER; toen zat in één oogenblik alles op; luid klonk den hoorn van WOLFS lippen, en hij vooraan, jaagden den geheelen togt pijlſnel over de donderende ophaalbrug van den *Tannenburgt* in het vrije.

EEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De zon was nederdalende, toen de ridders van den *gouden hoorn* de vlakte bereikten. Hare laatste stralen vergulden nog de toppen der rijzigen dennen en hondertjarigen eiken. Vurig gloeide de horizont in het westen, de vogelen des woud's zochten haar nachtleger en zongen hun laatsten lied. — Men moest voor de aannaderende nacht eene herberg zoeken, want de knechten waren van den strijd, en de paarden van den langen weg vermoeid. De ridders en de meisjes verlangden rust. Wolf dacht aan den vriendelijken kluizenaar, bij welke hij den vorigen nacht had doorgebragt. De weg ging langs zijne hut, men besloot alzoo bij hem aantegaan. Toen de maan met de zon hunne rol hadden verwisseld en de halve aardbol verlichte, bereikten zij de stille hut. De brave oude zat op eenen zodenbank voor zijne deur, om de schoone avond te genieten, toen hij den togt, en vooraan de waaijende vederen van de ridderlijke helmen ontdekte. Verheugd stondt hij op, om hun tegen te gaan; maar was naauwlijks eenige schreden gegaan, toen den togt stil hieldt, Wolf afzat, hem vertrouwelijk de hand schudde en vraagde, of hij hun nog voor eene nacht eene rustplaats en huisvesting konde geven. — „Het geen ik heb en kan, antwoordde de kluizenaar, staat tot uwen dienst, Heer ridder, gij vind wel geene zachte kusfens in mijne hut, geene vurige wijn in schitterende bokalen, maar eene zuivere legerstede van

mos,

mos, een warm dekkleed, eenen frisfchen dronk geitenmelk, verfterkend brood, en — een vrolijk gelaat." — „ Ik dank u daar voor, zeide WOLF; geenszins voor mij verzoek ik dit alles, maar voor twee vrouwen, die wij —

De kluizenaar. (*hem in de rede vallende*). Hebt gij haar gelukkig gered, hebt gij KUNIGUNDE VAN METTERNICH, aan de handen van de roovers onttrokken? O brengt haar tot mij, dat ik de trekken van den vader in de dochter herkennen; dat ik mij nog eenmaal terug droome dendroom van die dagen, toen ik — (*hij ftameld en zwijgt*).

WOLF. Gij kent haar? — treed nader edele freule — doch hier in het fchijnzel van de maan, goede oude, hier zult gij niet —

Kluizenaar. Regt zoo, fnelt in mijne hut binnen. (*de hand van* WOLF *vattende.*) Komt in gij alle, zijt de kluizenaar van harte welkoom.

WOLF. Doch halt! waar vinde ik huisvesting voor mijne benden, die gij hier ziet?

Kluizenaar. Láat hun nog een paar duizend fchreden verder trekken, dáár ligt eene grasrijke landhoeve, waar de paarden voedzel vinden; en de hutbewooners zullen uwe knechten gaarne huisvesting verleenen, en fpijzen en drank toereiken.

FAUST, die den togt vergezeld had, beloofde dit in den naam van zijne onderdanen, welke deze hutbewooners waren, en zoo trok de benden van dáár, na dat FAUST vaarwel gezegd, en de fchaar van WOLF het bevel ontvangen had, om zich met de eerfte zonneftraal tot terug keering op de vestingen

gen

gen weder bij de hut van den kluizenaar te verzamelen. WOLF en MATHILDA, HOGO en KUNIGUNDE vergezelde nu de kluizenaar naar zijne hut. WOLF maakte dezen hier met HUGO zijnen vriend bekend, hij ontstelde bij zijnen aanblik niet weinig, en een zacht rood vloog over zijne bleeke wangen. Evenwel herstelde hij zich, en bereiden met behulp van de vrouw van ERICH, die, zoo als wij weeten tot hem was gevlugt, een zindelijk maal, sprak dan van de verledene tijden, en nám aan HUGO dikwijls een bijzonder opmerkzaam aandeel. Menigmaal sidderde ook wel een traan in zijn oog, die hij, verloren in het aanschouwen van HUGO, niet dan met moeite onderdrukte. Dit ontging de aandacht van de ridders niet, evenwel vermoedden zij andere gronden als de waare, en verwonderde zich alleen over het nog zoo week gevoel van den ouden, dat anders met de jaren aan warmte en hartelijkheid dikwijls verliest, zonder het regtmatig aandeel te vermoeden, het welk de oude aan HUGO nam. Doch wij willen zelfs niet mistasten, onze lezers zullen dezen man nog verder zien handelen, en dan ook nader leren kennen.

De middernacht was reeds voorbij, toen WOLF het gesprek eindelijk afbrak en daar aan herinnerde, om nog eenige uren rust na zulk eenen werkzaam vollen dag te genieten. Men scheidde alzoo, en de kluizenaar wees ieder zijne rustplaatst aan, waar op zij tot aan den morgen schemering de verkwikking eener zachte slaap genoten. — Met de eerste straal der zon klonk ook reeds den hoorn van de

ove-

overige verbond's ridders, die met de ruiters voor de deur der kluizenaar terug keerden; en ſnel ſtonden op zijn geluid de ſluimerenden van hunne legerſteden op. Hartelijk bedankten zij den braven voor zijne gastvrijheid. Wolf en Kunigunde verzochten hem dringend, om op hunne vestingen te komen, een verzoek, dat de oude niet geheel afſloeg, ſprongen dan ſnel op hunne paarden, en jaagden welgemoed op de uitgeruste dieren naar de vesting van Wolf.

„ De zegen des allerhoogſten vergezelle u!" riep de kluizenaar hun na, toen zij daarheen jaagden, ſteeg op zijnen mosachtigen heuvel, en ſtaarde de ſcheidende na, zoo lang zijne oogen de waaiende vederbosſen konden ontdekken. „ Geniet vrolijk de blijmoedige jaren der jeugd, zeide hij, voor dat de ouderdom nadert en met haar de kommer en ſmerten. Heil u; wanneer deze niet reeds vroeger komen. Ook op mijn jeugdig pad bloeiden roozen, maar ſlechts eenen korten tijd, ſpoedig waren hare bladeren afgevallen en niet dan de doornen bleven achter. — Hugo, wist gij, wie de kluizenaar was, die u herbergte, gij waardt wel zoo haastig niet van hier getrokken." — Een reiziger kwam nu den weg af; en bad den kluizenaar om een ſtuk brood, hij ging met hem in de hut, en zoo werd zijne alleenſpraak afgebroken. —

In ſnellen draf ging de togt intusſchen voort. Wonderlijk was de vermenging van de gevoelens, welke de boezem dier vijf menſchen vervulden, die wij als hoofdperſoonen onder dezelven kennen.

Wolf

WOLF dacht aan MATHILDA; vergeleek haar met KUNIGUNDE, vondt, dat zij deze in fraaijheid van gestalten te boven, ging, doch bekende zich zelfs ook, dat hij haar hart nog te weinig kende, om door de voortreffelijkheid van het zelven overwonnen te zijn; maar konde het zich ongeacht dit alles niet verbergen, dat zij hem alles, alles was, dat hij om haar bezit alles wagen, voor haar alles konde opofferen, en zeer ongelukkig zoude zijn, wanneer hij haar niet zoude bezitten. MATHILDA blikte met een verlangend hart naar WOLF, de eerste man, wiens naderen omgang zij sedert kort genoot; die haar met zoo veel edelmoedigheid als zachte verschooning behandelde, daar zij tot hier toe niets dan de ruwe stem van haren vader en broeder vernam. Duizend liefelijke gevoelens had zij in het reine hart; en blikte zij smertvol op haren gevangen broeder; zoo zag zij terstond vertrouwvol op WOLF, van wiens verschooning en goedheid zij te gelijk vooruit verzekerd geloofde te zijn. — HUGO had alleen zijne zin en gedachten op KUNIGUNDE gevestigd, schiep met de in beweging zijnde ziel ontelbare plannen, en verwierp dezelve weder, dewijl er geen een was dat hem nabij genoeg aan het bezit van KUNIGUNDE scheen te voeren. Deze was eindelijk zoo in den geest werkzaam, werd van zoo vele doormengde gevoelens doorgloeit, dat zij volstrekt tot geene bepaalde gedachten kwam. Vrijheid, dankbaarheid, ontwerpen van toekomende werkzaamheid, gevoel van liefde, dit alles vervulde hare boezem, en op den achtergrond van elke gedachten

ten vertoonde zich het beeld van HUGO. TANKMAR was de ſchaduw op deze vrolijke ſchilderingen; angst en twijfel, ſchaamte en wraak verwisſelden in zijn hart, en drukte op zijn gelaat een verſchrikkelijke ſieraad, zoo dat hij aan de knechten, die hem omringden, vreesſelijk toeſcheen. —

Men had op den middag ſlechts een weinig gerust, om paard en man te verkwikken en kwam van daar met den avondſchemering op de vlakte aan, van waar men den burgt van WOLF ontdekten. Alle harten klopten hooger, blijmoediger was elks gelaat tot op een; nog eenmaal werden de paarden aangeſpoort, en na verloop van een kwartier uurs had men de uitſtekende vesting bereikt. De oude GUTTENBERG, WOLF's vader was door eene renbode van alles vooruit onderrigt, ontving hen nu, hartelijk verheugd, aan de eerſte ophaalbrug, die tot zijne vesting leidde. Eerst omhelsde hij zijnen zoon, dan KUNIGUNDE, die hij als eenen vader beminde, met betraande oogen, dankte met eenen zielvollen blik den beſtuurder aller dingen voor hare bevrijding, ſloot HUGO in zijne armen, en drukte MATHILDA, toen WOLF haar tot hem bragt, met deelneming de hand. „, Ik wil uw vader zijn, zeide hij, zoo als ik de vader van KUNIGUNDE ben, vertrouw op hem hier boven, hij zal alles tot uw best beſturen." Men was afgeſteegen en ging langzaam naar den burgt, onder de hartelijke begroetingen en zegewenſchen van het bij een verzameld volk.

TANKMAR werd door WOLF in bewaring gebragt,

en hoewel hij zijnen gevangenen was, met verschoonende goedheid behandelt. — De burgtpriester van den ouden GUTTENBERG, een in zijn zoort zeer zeltzaam man, vrijmoedig en braaf, daarom van ieder geacht en ingewijd in de geheimen van het verbond, moest een geschrift aan den Keizer opstellen, waarin de ridders van den *gouden hoorn* alles het geen voorgevallen was melden, en met onderdanigheid om openlijke bevestiging van hun verbond en van hun oordeel over TANKMAR baden. —

Den volgenden dag wilde KUNIGUNDE met MATHILDA en de kleine benden van hare ruiters, die met de verbond's ridders tot hare bevrijding waren uitgetrokken, naar haren burgt *Zievel* terug keeren, dan de beden van WOLF en den ouden GUTTENBERG hielden haar daar van af, en zoo werd de afreis nog twee volle dagen uitgestelt. Vermaken van allerlei aard vervulden de uren; op de geheele vesting heerschte de levendigste vreugd, vermits ook de verbond's ridders op het verzoek van WOLF waren gebleven. — Voor KUNIGUNDE werden deze twee dagen de merkwaardigste van haar leven.

Op een meisje als KUNIGUNDE, maakte alles eene dubbelde, ja driedubbelde indruk, en bij gevolg ook het beeld van den edelen en schoonen man, het beeld van HUGO, die zij het naasten, als haren redder, door de hartelijkste dankbaarheid verpligt was. — Zij kende de fijne vermommings kunsten van onze hedendaagsche dames niet, die voor eenen schoonen jongeling in het binnenste ontgloeijen en uitwendig

zoo

zoo koud als ijs zijn, en omgekeerd, te weinig, om het wel nog donker, maar zoo zoet gevoel, dat haar aan Hugo trok, geheel te kunnen verbergen en te onderdrukken. Gaarne gaf zij hem daarom haren arm, toen hij haar op de avond van den tweeden dag van hun bij een zijn op de vesting van Wolf, eene wandeling in de aangename burgttuin voorfloeg, om de luidruchtige vrolijkheid der brasfende ridders een weinig te ontgaan. Het was reeds herfst, maar een van die fchoonfte dagen, waar mede de natuur ons menfchen befchenkt, om ons de onaangenaamheden van den winter een weinig te vergoeden; rijpe vruchten hingen aan de nedergebogen takken, en eene zachte lucht vervulde het haagbosch. Donkere gangen van hooge gewelfde beukenboomen ontvingen hun, en zwijgend wandelde het gelukkig paar, niet als of zij geene ftoffe tot gefprek hadden gehad, of zich de uitboezeming van hun gevoel hadden gefchaamt, o neen! het was flechts één gevoel in hunnen borst, maar dit was zoo groot, zoo wegflepend, dat woorden niet bekwaam waren om hetzelve uittefpreken. Vrolijk kweelden om hun de zangers van het woud, en de welluidenheid van hunne liefelijke keelen drong diep in de harten van de beminnenden.

Hugo. Waarom zoo ftil, waardfte Kunigunde?

Kunigunde, Deze vraag doe ik aan u.

Hugo Mijn gezelfchap alleen kan u waarlijk niet voor het verlies der vreugde fchadeloos ftellen, van welke ik u door mijne aanbieding tot deze wandeling ontrok — gij zijt hier over immers niet ver-

ftoord? — Gebied en ik breng u terug, hoe gaarne ik hier ook nog langer vertoefde.

KUNIGUNDE. Ik ben niet verftoord, ik bedank u veel meer voor uwe geleiding.

HUGO. O! wist gij, hoe gelukkig gij mij door de toeftemming tot dezelve hebt gemaakt.

KUNIGUNDE Wie zoude ik liever in de eenzaamheid aan mijne zijde zien als hem, aan wien ik het danke, dat ik de fchoonheid der natuur nog kan genieten, als u, die mij het leven redden.

HUGO. Het werk van het toeval, KUNIGUNDE; het geen ik deed is weinig, maar gij, gij maakte mij mijn leven dierbaar, vlocht de fchoonfte kranfen om mijne dagen.

KUNIGUNDE. Men hoort, dat gij aan het keizerlijk hof waart, gij verftaat de vleitaal wel.

HUGO. Vleitaal? O neemt dat woord terug. (*langzaam en vol beduidenis.*) Wist gij hoe gij dit hart met deze woorden doorboorde — dit hart — dat — dat (*zich in het hoogfte gevoel voor haar nederwerpende.*) KUNIGUNDE dat alleen voor u flaat! —

KUNIGUNDE. (*verrascht en verlegen.*) Heer Graaf!

HUGO. O niet deze benaming, niet dit koude ledige woord, waar ik een vriendelijker uit den mond der geliefde wensch te hooren.

KUNIGUNDE. Sta op — wij zijn niet alleen in den tuin.

HUGO. Ik ving u — vergeef mij deze pralende woorden, in mijne armen op, toen de knecht van

TANK-

TANKMAR u den ſlag op het hoofd wilde toebrengen, en gij hebt thans geene hulprijke hand, geen vriendelijk woord om mij opterigten? —

KUNIGUNDE. (*na eenen ſtrijd, overweldig van gevoel*) Op in mijne armen — aan mijn hart!

HUGO. (*opſpringend, haar vreugde dronken aan zich drukkende.*) De mijne? —

KUNIGUNDE. (*vast en hartelijk.*) De uwe.

HUGO. Voor eeuwig?

KUNIGUNDE. KUNIGUNDE van METTERNICH ſchenkt haar hart en hand ſlechts eenmaal!

Lang omhelsden de gelukkigen elkander, eene vertoevende kus verzegelde het verbond, dat hunne zielen hadden geſloten. —

Nu ademden zij beide vrijer, want zij hadden hunnen boezem van het zoetſte geheim ontlast, en de vrolijkſte uitzigten breiden zich in den toekomst voor hun uit. Onder beminnelijke geſprekken der liefde dwaalden zij dan nog rond, tot dat de aanbrekende donkerheid van den nacht hun aan de terugkeering herinnerde. Laat onze liefde, zeide KUNIGUNDE, tegen HUGO bij het binnentreden in den burgt, nog een geheim zijn, ik wil vooraf met GUTTENBERG ſpreken, mij aan hem ontdekken, hier toe heb ik gewigtige gronden. Wij zijn alzoo in het gezelſchap van andere ridders nog als gisteren; vrienden, geene beminde." HUGO moest nu belooven om zijn gedrag te bewaken, hoe bezwaarlijk hem dit ook viel, en hoe gaarne hij ook aan de ridders en aan de geheele wereld de zaligheid van zijn geluk had verkondigt.

De eerste die hun ontmoette, toen zij in den burgt traden, was WOLF. Het was een wonderbaar gevoel, dat zich van hem bemagtigden, toen hij de beiden alleen arm in arm uit den burgttuin zag komen, eu het onloochenbaar sieraad der vreugde op hun gelaat ontdekte. Een voorgevoel van het gebeurden vloog door zijne ziel, en het gevoel dat zich in hem verhief, was smertelijk en ook zoet. Hij ging terug, sloop in zijn vertrek en zeide zonder het te willen: KUNIGUNDE behoort HUGO, — goed! Zij zijn elkander waardig. Bemint heb ik KUNIGUNDE niet, maar hoog geacht, en dat zal ik altijd. Ik zal haren vriend blijven, zoo als HUGO de mijnen is, KUNIGUNDE zal mijne vriendin zijn — en MATHILDA? die teedere MATHILDA? Of zij mij bemint? God, wanneer zij mij niet beminde! — Ik bemin haar alzoo? Valsch hart en dat bekend gij u thans eerst? MATHILDA, wanneer gij mijne hand weigerde! (*pause.*) Maar de dochter van een roover, de zuster van eenen wreedaardigen schurk, kan die de echtgenoote van WOLF, van de verbond's hoofdman worden? O wie red mij uit dit doolhof! Wie is de vriend, die hier raad en hulp biedt? „ Uw vader," riep de stem van zijn hart — „ mijn vader, mijn dierbaren vader!" riep hij overluid, en stortte naar buiten, om hem te zoeken. — Helder en feestelijk was de zaal verlicht, in welke de ridders op den laatsten avond van hun bij een zijn op de vesting van GUTTENBERG vrolijk bij elkander wilden zijn. De tafel was rijk voorzien, en ieder van de gasten kwam met een vrolijk hart, doch

geen

geen van hun met een blijmoediger als HUGO en KUNIGUNDE. Indien hun wederzijds gevoel zich door geene woorden konde uitstorten; zoo vertoonden hunne harten elkander zoo veel te beter, en de oogen, deze welbespraakten bemiddelaars tusschen beminnende, spraken duidelijk genoeg uit, het geen in hun binnenste omging. — WOLF zat als in eenen wakenden droom, zijn verstijft oog was bewustloos op MATHILDA gevestigd; welke tegen over hem in de zuiverste onschuld aan de zijde van HUGO zat. Dikwijls viel haren blik op WOLF, en met een zacht blosje floeg zij hem weder neder, terwijl een zalig gevoel hare boezem doorzweefde. — De oude GUTTENBERG was vrolijk als een kind, nam aan alles het levendigste aandeel, wenschte dikwijls overluid, dat de getrouwe vrienden van zijne jeugd, de edele KAREL VAN METTERNICH, KUNIGUNDE'S, en ROBERT VAN ILMENAU, HUGO's vader, zich hier onder mogten bevinden, om zijne hartelijke vreugde met hun te deelen, en stroomde met welbespraakte tong van loftuigingen tegen de erfgenamen over. Maar wanneer zijnen blik op WOLF viel, trok eene dunne wolk van gramschap over zijn voorhoofd, want hij konde zich het veranderden gelaat van zijnen beminden zoon niet verklaren. De smert volle trekken van zijnen zoon bekommerden hem, en hij besloot om den volgenden morgen in een eenzaam uur een zacht vaderwoord tot zijn hart te spreken, om zijn verdriet te vernemen. Doch zoo lang moest de goeden oude in gene twijfeling blijven.

De maaltijd was geëindigd, en de ridders gingen digter bij elkander zitten om onder een vertrouwlijk gesprek nog een groot drinkglas te ledigen, en de gezangen van kundige minnezangers aan te hooren. KUNIGUNDE begaf zich met MATHILDA in een zijvertrek, om gereedheid tot de aannaderende afreis te maken, en WOLF volgde zijnen vader in een ander, om met hem over vele aangelegenheden te spreken. Spoedig wende de vriendelijke oude het gesprek op de stemming van WOLF, en dezen, die nooit eenig geheim voor zijnen vader had, openbaarde hem met een kinderlijk vertrouwen zijne liefde, zijne hoop en twijfeling. De vader hoorde hem ingespannen aan, en offchoon hij zijnen lievelings-wensch, om de hand van WOLF in die van KUNIGUNDE te leggen, en hun beide zoo tot eene echtelijke vereeniging te paaren, voor dat hij stierf, verijdelt zag, zoo konde hij het evenwel niet verbergen, dat MATHILDA een zacht, goed schepzel, die liefde, en bijzonder in hare omstandigheid, de bijstand van eenen edelen man waardig was. — „Heeft de hemel, dus eindigde hij, uwe harten voor elkander geschapen en bestemt, waarom zoude ik tegenstreven, om zijnen wenk te volgen. Uw geluk, mijn zoon, is mijnen eenigste wensch, en vindt gij het in de armen van MATHILDA, goed, dan zal mijn vaderlijken zegen uw niet ontbreeken, en God zal helpen, dat hij vervuld worde. Zijt intusschen nog eenigen tijd meester over u hart, mijn zoon, wij willen MATHILDA eerst verder beproeven, en onderzoeken of zij u ook bemint, en vooraf zien

wat

wat het lot van TANKMAR zal zijn. Zij is de dochter van eenen ridder, en bij hare geboorten was haren vader nog vrij van de fchuld, die hem later bezwaarden. Kan hij nu zijne rekening met God vereffenen; heeft MATHILDA de deugden harer moeder, die ik kende en eerde; zoo is zij uwer waardig en gij zult met haar gelukkig zijn. Want is het de fchuld der dochter, dat de vader een fchurk was? is zij uwe gade, dan zal uwe arm haar befchermen, en hare regten tegen elk een geldend maken. — WOLF zonk in de armen van zijnen vader. „ Ook ik, vervolgde deze, ftreed lang en bloedig om het bezit uwer moeder, maar zij was de ftrijd waardig. Zegen en vrede zij hare asfche! — Beproeft alzoo uwe geliefde! mijn zoon, en wonen de deugden in haar hart, welkers fieraad haar vroom gelaat bedekt, zoo ftrijd moedig voor haar, en gij zult het bezit van haar verkrijgen." — WOLF dankte zijnen vader met vuur, en deelde hem dan zijne gisfingen over HUGO en KUNIGUNDE mede. Kan zij de uwe niet worden, antwoordde hij, zoo zoude ik haar ongaarne in andere armen dan in die van HUGO zien, want gij zelfs kent hem, hij is dapper en braaf." — Thans opende zich de deur zacht, en KUNIGUNDE trad binnen. Ook haar hart was te vol, en zij was heen gefnelt om aan de getrouwe borst van GUTTENBERG haren tweeden vader het zoetfte geheim van haar hart uittestorten. De tegenwoordigheid van WOLF verwarde haar een weinig, intusfchen herftelde zij zich fpoedig, op de vriendelijke aanfpraak

van GUTTENBERG. „ Wat brengt u, vraagde hij met eene zachte ſtem, thans tot mij, geliefde dochter? — Zij antwoordde niets, haar hart ſtroomde over, wenend zonk zij aan het zijne. Vergeving mijn vader, ſtamelde zij, ik heb misdaan, dat ik u tot hier toe de grootſte aangelegenheden van mijn hart verborg;" (WOLF *wilde zich verwijderen, zij wenkte hem om te blijven,*) „ ik bemin HUGO VAN ILMENAU, ach! mijn vader, ik bemin hem onuitſprekelijk; — laat — o laat — mij de zijne worden." — Ik weet, vervolgde zij na eene pauſe, hoe veel uwe toeſtemming u zal kosten — u zoon, hij is mij zeer dierbaar — hij is een zeer edel man — maar beminnen — beminnen kan ik alleen HUGO." Mijn wensch, zeide GUTTENBERG, ik verberg het u niet, was het, dat gij de gade van WOLF zoudt worden, maar God wil het anders, — welaan! — ik volg, Mijne zegen over u mijne dochter, zijt gelukkig met HUGO. — Ook voor WOLF zal nog een edel vrouwelijk hart ſlaan." KUNIGUNDE zonk in zijne armen, reikte WOLF de hand drukte dezelve hartelijk en zeide met ontroering: „ Zijt mijn vriend! Gij denkt te edel, dan dat ik moest vreezen, om u door mijne vrijmoedige openbaring te hebben beledigt. Verkiest u tot reisgenoote op deze levens reis eene andere, zij zal mijne zuster zijn; — of hebt gij misſchien reeds eene keuze gedaan. (WOLF *geraakte in verwarring en liet de hand van* KUNIGUNDE *vallen. De vader lachte.*) ' O gij hebt! God geve, dat ik waarheid ſpreek, gij hebt eene keuze gedaan, gij bemint —

MA-

MATHILDA." WOLF zweeg. — „ Het verbond tusſchen vier opregte harten is geſloten, zeide GUTTENBERG, gij hebt het geraden." WOLF blikte vrijmoediger, en KUNIGUNDE ademde ruimer. GUTTENBERG deelde haar intusſchen zijn plan ten opzigte van MATHILDA mede, en zij moest ſtilzwijgen beloven. „ Mag ik, zeide zij dan, de ſtem van mijn hart volgen, mag ik mijnen HUGO roepen, op dat hij van u zijnen zegen ontvange, en het uit uwen mond hoore, dat gij ons verbond billijkt?" — GUTTENBERG lachtte haar zijne toeſtemming toe, en in een oogenblik was zij naar buiten, en weder in het vertrek, met HUGO in hare armen. — KUNIGUNDE heeft mij alles ontdekt, riep GUTTENBERG hem toe, toen deze wilde ſpreken, en geene voegzame woorden konde vinden — ik billijk uwe liefde en wensch u met een blijmoedig hart geluk. Komt alle aan mijnen borst gij getrouwen, geliefden zoon, geliefde dochter, gij zijt mijn hart alle even dierbaar. God zegene u verbond, en gaat het u eenmaal wel, zoo gedenkt aan mij in liefde!" KUNIGUNDE en HUGO zonken aan den borst van den opregten grijsaard, en eene heete traan beſproeide zijne hand, toen KUNIGUNDE dezelve met kusſen bedekte. HUGO en WOLF omhelsden elkander, en bezworen, in het aangezigt van den grijsaard, broederliefde en getrouwheid tot in den dood.

De middernacht eindigde eerst de vreugdige bedwelming van de ridders in den burgt; de middernacht ſcheidde ook eerst deze vrolijke menſchen, bij welke zich MATHILDA, niets voorgevoelende

had bijgevoegt, van elkander, om zich tot een vroeg vertrek en tot de terugkeering naar hunne vestingen, door rust en eene verkwikkende ſlaap te verſterken.

Het eerſten morgenrood wekte KUNIGUNDE, en verdreef de lieſelijke droombeelden, die haar omgeven hadden. Zij was met het beeld van HUGO werkzaam ingeſlapen, hare eerſte gedachten bij het ontwaken was hij. Snel ſprong zij van hare legerſtede op, en was naauwelijks met de omkleeding van haar ſchoon maagdelijk ligchaam gereed, toen HUGO door een zacht kloppen van buiten vernam, of de bevallige ſlaapſter reeds was ontwaakt. KUNIGUNDE opende de deur; ſchoon werd zijn met lokken omvlochten voorhoofd door de eerſte morgenſtraal verlicht, zij zonk in zijne armen, en van zaligheid doorgloeid kuste hij den morgengroet van hare rozen lippen. — —

Spoedig werd het algemeen levendig in den burgt — men maakte zich tot de afreis gereed. Eindelijk verſcheen ook de oude GUTTENBERG en riep HUGO tot eene laatſte verzameling van de verbond's ridders in de zaal, waar hij ook te gelijk zijne verloving met KUNIGUNDE zoude bekend maken. — De laatſte ontdekten dezelve terwijl aan MATHILDA, en vond geheel die hartelijke deelneming, die zij had verwacht. Gaarne had zij met MATHILDA van WOLF geſproken, maar zij zweeg, indachtig aan haar gegeven woord. —

Toen de verzameling van de ridders was geëindigt, ſnelde KUNIGUNDE in de zaal, waar zij op elks

elks gelaat vreugde las, en in ieder handendruk een deelnemend hart aan haar geluk vondt. *Zievel*, de vesting van KUNIGUNDE, waarheen zij nu met MATHILDA ging, lag niet verre van den burgt van GUTTENBERG. — WOLF en HUGO vergezelden haar bovendien, het affcheid was daarom zoo zwaar niet. De oude GUTTENBERG beloofde een fpoedig bezoek, en de verbond's ridders, hulp en befcherming in gevaren; zij omhelsden nog eenmaal den gelukkigen HUGO, en hunnen dapperen hoofdman, en jaagden dan van dáár naar de vaderlijke vesting, geen gelukkiger paar onder hen, als HUGO en KUNIGUNDE.

TWEE EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De bewoners van alle burgten van KUNIGUNDE en bijzonder der vesting *Zievel* hadden lang met reikzalzend verlangen den dag en het uur tegen gewacht, welke hun hunne geliefde en vereerde gebiederes weder zoude terug geven. De dag was daar, en alle hadden zich nu op *Zievel* verzamelt, om haar te ontvangen. De poorten waren met groene dennen behangen, bloemfestonnen en kransfen verzierden de vertrekken. Alle ftonden in feestelijke kleeding verwachtings vol dáár; de terug gebleven ruiters wachten, in hunne blinkende harnasfen en met de fchilde, op hunne ftampende paarden, en aan hun hoofd de getrouwe burgtvoogd van *Zievel*. — Eindelijk verkondigde de toren wachter het aannaderen van eene benden. Haastig fprongen de

rui-

ruiters naar de vlakte, en ontvingen met gejuich en hartelijke vreugde de aankomende gebiederes en haar gevolg. KUNIGUNDE begroette hun dankbaar. Zij floten zich aan den optogt aan, en in fnellen draf ging het op den burgt aan, waar hun nog een fchooner tooneel was wachtende. — Eene fchaar van kinderen, in feestelijke kleeding, ontvingen KUNIGUNDE aan de buitenfte burgtpoort, en wierpen haar bloemen en kransfen toe. Aan de binnenfte ingang der vesting ftond een aantal wit gekleeden maagden, met kranfen in de vliegende lokken, welke door een bevallig meisje aangevoerd, in eene ongekunftelde aanfpraak, uit aller naam, KUNIGUNDE verwelkomde, en haar vele kleine zelfs gemaakte gefchenken overhandigden. Een luid vreugde gejuich vervulde het burgtplein, en eene fchaar van grijsaards verzamelden zich om het paard van KUNIGUNDE, waarin zij wedijverden om het zelve vast te houden, en haar te helpen afftijgen. De klokken klonken van den hoogen toren, en hunne klank vermengde zich in het geluid, het welk men van de omliggende dorpen en vestingen hoorden, waar overal menfchen woonden, die, indien zij ook geene onderdanen van KUNIGUNDE waren, haar evenwel hartelijk en ongeveinst beminden. Eene heete traan van ontroering en dankbaarheid drong zich in het oog van KUNIGUNDE, zij reikte ieder de hand toe, die van vrouwen en meisjes, van grijsaards en jongelingen, met gloeijende kusfen werd bedekt, bedankte openlijk voor dezen ontvangst, het fprekend bewijs der gehegtheid van haar volk, en kuste en lief-

koos-

koosde de zuigelingen, die, door de moeders omhoog gehouden, in kinderlijke onfchuld de kleine armen naar haar uitftrekten. — Eindelijk rukte KUNIGUNDE zich los, fnelde in haar vertrek, hetzelfde, waar zij eens met zielsangst het binnendringen van de roovers vernam, en gaf hier aan hare tranen den ongehinderden loop. MATHILDA weende met haar, zelfs HUGO en WOLF fchaamde zich de tranen der ontroering niet, die in hunne oogen blonken. — O heil den man, die zelfs in het harnas, en in alle de omftandigheden des levens, mensch blijft! —

Menigvuldiger vloeide nu de tranen van KUNIGUNDE, toen haren blik op de beeltenis van hare moeder viel, wiens dood door de roovers was verhaast. Waar is haar graf? vroeg zij aan VOLLMER, haren getrouwen burgtvoogd, en hij verftond haar, bragt haar naar buiten en toonde haar de met groene zooden bedekten grafheuvel, welke het gebeente harer moeder bedekten, onder twee treurwilligen opgerigt, en met een zwart kruis verzierd.

Snikkend wierp KUNIGUNDE zich op hetzelve neder, en drukte de aarde, die het dierbaar overfchot van haar door wien zij geboren was bedekten, zoo hevig aan zich, als of zij dezelve wilde verwarmen. Zwijgend ftondt WOLF, aan wiens arm de weenende MATHILDA rustte, en HUGO, die door WOLF onderrigt was, rond om het graf; — — de fmert van KUNIGUNDE was HUGO een nieuw bewijs van haar edel hart. Hij naderde haar: „ Weent,"

zei-

zeide hij, dierbare Kunigunde, deze tranen zijn een schooner sieraad als het edelgesteente in u haar. Gij treurt om de ontslapene geliefde, ik zal met u treuren, en dan uw vader, moeder en gade zijn. Eeuwig, onveranderlijk wil ik u beminnen, zoo als deze u beminde, ik zweer het, op dezen grafheuvel!" — Met eenen blik zwaar van tranen zag Kunigunde hem weemoedig lagchend aan, hief zich langzaam op, vestigde een veel beduidenden blik naar den hemel, de getuigen van Hugo's eed, en volgde onder zijne leiding naar den burgt terug. Nog dikwijls vermengde zich Kunigunde's weemoedigheid in de vreugd, die in deze dagen op *Ziegel* heerschte; elk vereerde hare tranen, en verheugde zich die gene toetebehooren, die zoo vele verhevene deugden in zich vereenigde.

Op het bevel van Wolf verzamelde zich alle bewoners van de vestingen van Kunigunde, en bezworen haar op nieuw den eed van getrouwheid; dan werd hun de verloving van Kunigunde met Hugo van Ilmenau bekend gemaakt, eene tijding, die hun nieuwe stoffe tot vreugde baarden. — Spoedig daarna, toen zij zich onder hartelijke zegewenschen voor de nieuw verloofden hadden verwijdert, reisden ook Wolf en Hugo af. — Het afscheid was lang en smertelijk. Voor de eersten maal beantwoordde Mathilda de handdruk van Wolf, weggesleept van haar gevoel, dat zij nu eerst duidelijk leerde kennen. — Hugo wilde zijne zaken regelen, de toestemming des Keizers tot zijne verbinding afhalen, en tot voltrekking van dezelve met het voorjaar

jaar terug keeren. — VOLLMER, de burgtvoogt, werd tot waakzaamheid tegen vijanden aangemaant, en hem door WOLF nog eene verfterking van ruiters belooft. Eindelijk rukte zich HUGO uit KUNIGUNDE's vast om hem geflagene armen los, en volgde WOLF, die fnel voor uit gegaan was, om den magtigen aandrang van zijn gevoel te ontwijken, die hem mogelijk bij het affcheid van MATHILDA tot eene overhaaste bekentenis had verleid. De vrienden fcheiden naar eene hartelijke omhelzing, met de blijmoedige hoop van elkander fpoedig weder te zien, en trokken dan elk afzonderlijk hunnen weg, zoo lang door de meisjes met betraande oogen na gezien, als KUNIGUNDE de blaauwe fjerp van HUGO, en MATHILDA de groene van WOLF, die zij de wegfnellende had vereerd, nog konde ontdekken. — Wij moeten KUNIGUNDE en MATHILDA, die gelijk zusters vreedzaam en beminnend hunne dagen doorbragten, een weinig verlaten, om HUGO nader te leeren kennen, en hem op zijne reis naar het hof van den Keizer vergezellen. HUGO, Graaf van ILMENAU, zoon van ROBERT VAN ILMENAU, was aan het hof van LUDWIG van *Beijeren* geboren, van welke zijnen vader voor gewigtige verleende diensten tot den graafelijke ftand verheven en met rijke bezittingen was befchonken. Hij bezat de onverdeelde liefde van zijne ouders, die hij ook verdiende, dewijl hij als knaap reeds alle de fchoone aanleggingen verried, die hij als jongeling zoo voortreffelijk vormde. Van de natuur rijkelijk met fchoonheden begaafd, was hij reeds in het negende jaar

de

de lieveling van geheel het hof, toen hem een hard noodlot op eenen dag vader en moeder ontrukten. Zij zouden, verhaalden men hem, van eene door de onvoorzigtigheid van den kok vergiftigde spijze hebben gegeten. Hij gevoelde in kinderlijke eenvoudigheid de grootheid van zijn verlies in dien tijd niet, en vondt in den ouden GUTTENBERG, eenen vriend en getrouw wapenbroeder van ROBERT, eenen tweede vader, die hem tot zich nam, met zijnen zoon WOLF te gelijk opvoedde, hem alle edele heldendeugden inscherpten, en zijne bezittingen tot aan zijne meerderjarigheid beschermde. Een getrouw verbond van vriendschap ketende hem hoe langer hoe meer aan WOLF. In menigen oorlog streed hij met deze, verkreeg aan zijne zijde menige heerlijke overwinning, werd door hem in het verbond der ridders van den *gouden hoorn* opgenomen, en stondt door zijne dikwijls bewezen dapperheid zelfs bij de bejaardste verbond's ridders in geen gering aanzien. Zijne gelukkige redding van KUNIGUNDE, juist in het beslissendste oogenblik, zonder welke alle moeite van de verbond's ridders te vergeefsch was geweest, verhoogde dit nog aanmerkelijk, en werd hem — zoo als wij gezien hebben — zoo heerlijk beloont. Thans snelde hij daarom naar ILMENAU, om alles te beschikken, en zich een aanzienelijk gevolg voor zijnen togt naar het hof des Keizers uit te lezen. Dit was spoedig geschied, en eervol vergezeld, nam hij zijne reis daarheen naar verloop van eenige weeken aan. HUGO wende zich aan Keizer LUDWIG de *Beijersche*, die

over

over zijne mededinger FRIEDERICH VAN OOSTENRIJK, door magtige ridders onderfteund, nu volkomen had gezegenpraald, en bij wien hij wel bekend was, terwijl hij daarbij overbrenger van den brief van de verbond's ridders was, om gedeeltelijk bekrachtiging over hun vonnis tegen TANKMAR, en gedeeltelijk openlijke bevestiging van hun verbond te verkrijgen. Met uitftekende achting ontving LUDWIG hem, het moest hem veel daaraan gelegen liggen, om eenen man, als HUGO, onder zijne aanhangers te tellen, die zulk eenen rang en magt bezat. Dezen maakte nu den Keizer de gelegenheid tot het nieuwen verbond van de ridders bekend, wiens teeken een *gouden hoorn* was, en met de wetten en ftichting van het zelve, deelden hem de tijding van hunnen eerften uittogt mede, en bad om zijne bekrachtiging van het verbond voor de wereld. Ook lag hij den Keizer het over TANKMAR gevelden vonnis voor, wiens genade het zelven verzachten, daar volgens zijne meening TANKMAR flechts het werktuig, maar GUNTHER de fchuldigfte bij de vermetele ontvoering van KUNIGUNDE was geweest. Ook FAUST zoude met eene berisping en aanzienelijke geldboeten voor dit maal vrij komen. HUGO was om WOLF's en MATHILDA's wille met deze genadige verandering des Keizers zeer te vreden, en zeer verblijd, toen dezen zijne goedkeuring over het verbond van de ridders te kennen gaf, en beval om eene oirkonde tot zijne openlijke bevestiging uittevaardigen. Met onbegrensde vreugde over deze genade van den Keizer en de gelukkige vol-

einding van zijnen opdragt dankte Hugo, Ludwig, knielde ongevorderd voor hem neder, en bezwoer den eed der getrouwheid voor zich en in den naam van alle verbond's ridders. Geroerd hief hem de Keizer op, en uiten den wensch, om hem nader bij hem en in zijnen dienst te zien. „ Voor het tegenwoordigen, zeide Hugo, mijn Heer en Keizer, moet ik uwe genade zonder voordeel laten, want ik ben bereid om mij door eene sterker keten meer aan het leven, en aan de bezittingen te boeijen, die uwe genade en goedheid mijnen vader verleenden.

De Keizer. Hoe dat, mijn waarde Hugo?

Hugo. Met eene bede werp ik mij nog nederig aan uwe voeten. Kunigunde van Metternich, de dochter van Karel van Metternich, beloofde mij hart en hand, en zal mij de laatste aan het altaar toereiken, in geval gij mij uwe genadige bewilliging daar toe niet ontzegd; en stout waage ik te hopen, dat mijn goeden Keizer mij niet hinderlijk zal zijn, om de gelukkigste te worden.

De Keizer. Gij verrascht mij aangenaam; ik had uwe hand in die van Kunigunde gelegd, was het aan mij overgelaten geweest, om eene gade voor u te zoeken. Ik zag haar nooit, maar de naam alleen zoude haar dierbaar voor mij maken, in dien het gerucht hiermede niet overeenstemden. Neemt mijnen gelukwensch mede, en snelt naar de schoone bruid, wanneer de vreugde van mijn hof u niet meer vergenoegen.

Hu-

Hugo. Ik zal de naam van Metternich moeten aannemen, zoo als uwe in Gode rustende voorvaders dit bij deze gelegenheid belasten, indien eene eenige erfgename van den ſtam van Metternich zich met eenen anderen ridder verloofde, op dat de medegedeelde leenen aan den voortgeplanten heldenſtam bleven.

De Keizer. Gij zult die naar waarde voeren!

Hugo verwijderde zich, en ſpoedig werd de tijding van zijne verloving met Kunigunde aan het hof verſpreid. Gelijk een donderſlag trof zij menig vrouwelijk hart, want den bloeijenden man, en rijken Graaf, hadden vele zich toegewenscht, vele bijna met onveranderlijke zekerheid gehoopt om hem te veroveren of te winnen. Alle deze waren nu misleid; en dat zij dit waren, lieten zij bij het volgend feest aan het hof, gedeeltelijk door aangenomen koelheid, gedeeltelijk door fijne ſpotternij, en door dubbelzinnige gelukwenſchingen aan Hugo gevoelen. Dezen ſchreef het gedrag der vrouwen en meisjes aan anderen gronden toe, en beſloot, om bij de grootſte ledigheid in zijn hart, zelfs onder de ruisſchenſte vermaken, en bij zijn onbedwingelijk reikhalzend verlangen naar Kunigunde, het Keizerlijk hof te verlaten. Hij vroeg bij den Keizer daartoe verlof, die hem ongaarne zoo vroeg van dáár zag ſcheiden, en ademde eerst vrij, toen hij op zijn vlug *Deensch* paard met zijne vrolijke benden den burgt *Ilmenau* tegen ſnelde, om van daar naar *Zievel* te gaan. — — —

Faust van Schwarzthal was, zoo als wij ge-

zien hebben op onderpand van zijn ridderwoord naar zijnen burgt gegaan, om zich op ieder oproeping van de verbond's ridders gereed te houden. Diep had zich het beeld van KUNIGUNDE in zijn hart geprent; en de vurige *fantasie* des jongelings maalde hem hetzelve nu in de afwezigheid nog bekoorlijker af. — Zij was zijne gedachten van den dag, zijn schoonste droombeeld. — Onverdragelijk was hem de gevangenschap in zijnen eigen burgt, smertelijk beledigde hem deze bepaling van zijne gewoone vrijheid. Zijne bij KUNIGUNDE's bevrijding en TANKMAR's gevangenschap verleende diensten verscheenen hem daarbij in een glansrijk licht; hij besloot alzoo om het hem aangedaan zijnde onregt aan de verbond's ridders voortestellen, en op terug gave van zijn ridderwoord en aanneming in hun verbond aantedringen, wiens medelid te zijn, hij zich door zijne dapperheid zoo waardig geloofde gemaakt te hebben. — Besluit werd daad; hij zondt eene renbode aan WOLF, en deed hem dit voorstel. Tot aan deszelfs terugkomst pijnigde hem kwellende onrust; duizend ontwerpen om in het bezit van KUNIGUNDE te geraken hielden hem bezig.

Eindelijk verscheen de bode, en bragt — volkomen van de hand wijzing van zijn aanzoek en de ernstigste vermaning, om tot aan de ontvangen beslissing des Keizers, getrouw aan zijn ridderwoord, zich rustig op zijnen burgt te gedragen.

Wild kookte het in zijnen boezem, zijn oog vonkelde, krampachtig sloeg hij de vuist aan het zwaard. — Beledigde eerzucht, trotsheid, liefde, wraak, alles

les woedde in hem met een verterend geweld; niets was den razenden meer heilig, hij geloofde niet verpligt te zijn om zijn woord aan ſtoute verdrukkers, die geen regt over hem hadden, te houden, ſnelde naar buiten en beval ſtormend aan de knechten om de paarden tot uittogt op te zadelen. Het geſchiedde, en in haastige ſpoed jaagden zij zonder plan den burgt uit, en het bosch door. Drie dagen doolde hij in ſomber ſtilzwijgen onrustig rond, gekwelt van wraak en liefde. Toen keerde hij naar den burgt terug, gebood een diep ſtilzwijgen over zijne daad, vermaande den burgtvoogd tot waakzaamheid, terwijl hij hem den burgt aanvertrouwde, en beval hem, om ingeval men naar hem mogt vragen, hem voor ziek te verklaren, en verliet den volgenden dag ſlechts van een knecht vergezeld, de burgt op nieuw. Hij kende eene der meisjes, die Kunigunde het naasten omringden; daarop, en op het geweld van het goud bouwde hij een ſchandelijk plan, tot welkers uitvoering hij zich terſtond gereed maakte. Bruno, de hem geleidende knecht — een uit een klooster ontvlugtte monnik, eene looze, listige ſchelm — moest twee muilezels koopen, deze werden met ridderkleederen en wapens bepakt, om daar van in geval van nood gebruik te maken; zij zelfs vermomden zich in monniks gewaad, en zetten zoo hunne reis tot in de ſtreken van den burgt *Zievel* voort.

Hier hielden zij halt, en gaven zich voor verre komende monniken uit. Den volgenden dag ſloop Faust in monniks gewaad en door eene valſche

baart goed vermomt, naar de vesting *Zievel.* Het was avond, toen hij aan de poort aankwam; men liet hem op zijne bede om een nacht verblijf, binnen. Overal bespiedde hij in het rond, en ontdekte eindelijk HELENA, zoo heeten namelijk die vrouwelijke bediende van KUNIGUNDE, welke hij, daar zij reeds lang met hem in verstandhouding had geleeft, van zijne voornemens kennis wilde doen dragen. Eenige woorden, die hij onbemerkt liet vallen, maakte haar op den monnik opmerkzaam, en toen hij zich met haar zonder getuigen zag, rukte hij de valsche baart en het monniks gewaad af, en stondt als FAUST voor haar. Eene luide schreeuw ontvloog het meisje, maar de welsprekenheid van FAUST, zijne herinnering aan de vrijheden, die zij hem voormaals had veroorloofd, en eindelijk zijn goud stelde haar gerust, en maakte haar openhartig. Zij verhaalde hem, dat eene renbode van HUGO de tijding had gebragt, dat hij in twee dagen weder op *Zievel* zoude komen. Deze tijding kwam FAUST boven alles zeer gelegen, en hij bouwde daarop terstondt het volgend plan, het welk hij HELENA mededeelde: BRUNO zoude namelijk, in monniks gewaad, met HUGO in eene herberg nabij *Zievel* te zamen komen, dáár, zonder te laten merken, dat hij HUGO kende, het gesprek op KUNIGUNDE wenden, en allengs van haren vertrouwden omgang met eenen jongen ridder gewag maken. Mogt HUGO dan op bewijzen daarvan aandringen, zoo zoude hij FAUST heimelijk en snel de tijding daarvan geven, HELENA moest zich dan met dezelfde klee-

ding, zoo als Kunigunde gewoon was te dragen, omhullen, en daar hare geſtalten boven lien met de lengte van Kunigunde groote gelijkheid had, bij nacht, wanneer de laatſte ſliep, uit hare kamer eene touwladder doen afdalen, waar tegen hij (Faust) zoude opklimmen, en met haar zacht door het ſlaap vertrek in den burgt ſluipen wilde. Liefkozingen en rijkelijk goud zoude hare belooning zijn.

,, Op het hoogst verbitterd, vervolgde Faust, zal Hugo, wiens heviglheid ik kenne, zich of verwijderen, en dan heb ik tijd gewonnen, of eenen ſtouten ſtap waagen, en dan valt hij in mijne hand. Ik treede dan als de beſchermer van Kunigunde op, en wil mij, gaat het op geene andere wijze, met gewapende hand en geweld in haar bezit ſtellen."

Helena zweeg door de ontroering, van zich in zulk een weefzel van list en boosheid te zien verſtrikt, en deze gedachten ontroofde haar de ſpraak. Eindelijk werd zij zich zelfs meester, en antwoordde met eene vaste ſtem, dat zij nooit tot de uitvoering van zulk een vermetel ſtuk de hand zoude bieden. Maar waar is vastheid in het karakter eener vrouw, en bovendien in eene wellustige vrouw te vinden? Faust wist dat zeer wel, en hoe meer hij bedacht was, om de wellustigheid van Helena optewekken, zoo veel te aanzienelijker bevredigde hij bovendien hare geldzucht, en wist haar te verblinden door de beloften, dat zij, offchoon hij ook de gemaal van Kunigunde was, evenwel in het geheim zijne geliefde zoude blijven; de tegen-

ſtand werd zwakker, en eindelijk des morgens, toen FAUST dien nacht in hare armen had doorgezwelgt bewilligde zij, en beloofde om alles tot het bedrog in den aanſtaanden nacht gereed te maken. FAUST ſloop daarop in zijne vermomming uit den burgt, huichelachtig bedankende voor de gastvrijheid der edele burgtbewoonſter, en ſnelde naar de herberg, waar BRUNO hem was wachtende. In korte bewoordingen deelde hij hem zijn plan mede, en zij gingen terſtond tot de uitvoering over. Zij ſloegen den weg in, welke HUGO moest komen, en BRUNO begaf zich in eene herberg aan den weg, om hem optewachten. FAUST bleef in een digt bosch verſcholen. Toen de zon nederdaalde, verſcheen HUGO, om dáár te overnachten en met het aanbreken van den dag den korten weg naar *Zievel* afteleggen. Hij had een klein gevolg; de liefde had hem vooruitgedreven, eene rijkbeladen benden was eene dag reis achter na gebleven. — Met ſluwe gewoonheid, en zonder zijnen naam te vragen, wist BRUNO zich met HUGO in een geſprek intewikkelen, en dit zachtjes op KUNIGUNDE te leiden, en hem zijne leugenachtige tijdingen medetedeelen. HUGO was verſtijft, het bloed ſtremde in zijne aderen. „ Schelm!" riep hij eindelijk, „ gij liegt!"

BRUNO. Wie zijt gij, dat gij mij hier over wilt tuchtigen? Ga tegen middernacht naar *Zievel*, het is ſlechts een uur van hier, en weet gij den tuin te bereiken, zonder dat men u bemerkt; dan kunt gij zoo als ik, indien het geluk ten minſten goed is, dat geene zien, het welk mijne oogen drie nachten met

met ontzetting aanschouwden — dat de kuische Kunigunde den boeleerder van buiten in hare kamer inlaat, om bij het duister van den nacht met hem — — —

„ Halt!" schreeuwde Hugo, „ spreek dat woord niet uit! Ja, ik wil heen! Egbert, hei! knaap, zadelt mij de *Deen* nogmaals, en geef u paard aan dezen man. — Ik moet — ik wil — eene kleine rit, — geeft het mij terstond. Na middernacht keer ik weder terug — wacht mij!" de knaap ging naar buiten. — Met haastige schreden ging Hugo op en neder, stondt dan stil, wierp eenen grooten blik op Bruno, en zeide: „ Hebt gij gelogen, dan zende ik uwe zwarte ziel nog heden nacht ter helle!" bedekte dan met zijne beide handen het voorhoofd, waarop heldere zweetdruppels blonken, en riep met eene verstikte stem uit, „ Kunigunde, Kunigunde, heb ik dat aan u verdient, — o welk een wederzien!" — Hierop ontdekte hij Bruno wie hij was, en deze huichelachtige schelm beklaagde, dat hij zijn hart zoo veel onrust had bereid, terwijl hij zich te gelijk overluid geluk wenschte, dat hij het middel was, om een boosaardig weefzel te vernielen, waar door de edelste ridder bijna zoo schandelijk was bedrogen. — De avond was volkomen gevallen, om elf uur zouden zij vertrekken. Bruno nam de geschikte gelegenheid waar, om zich van Hugo, die somber in zich zelfs verzonken zat, te verwijderen, en sloop in het aangrenzende bosch naar Faust, om hem van den gelukkigen uitslag zijner onderneming te berigten.

Dezen had een zonderling voorval beleeft. — Een man in een zwart gewaad, eerwaardig door zijne ouderdom, waar van zijnen zilveren baart die hem tot over de borst af hing, getuigen was, was met ernſtige, en bedreigende gebaarden, en met de woorden: „ FAUST ſta af van u ſchelmenſtuk, dat gij wilt uitvoeren," ſnel als eene vlugtige ſchaduw aan hem voorbij geſnelt, en dan in de ſtruiken verdweenen, voor dat de verraschte hem konde bereiken of terug houden. Nadenkend en vol van gedachten ſtondt FAUST thans aan eenen boom geleunt, toen BRUNO voorzichtig kwam aanſluipen, en hem de vrolijke tijding van het gelukt bedrog bragt. Als uit eenen diepen droom ontwaakte hij nu, drukte BRUNO in wilde blijdſchap aan zijnen borst, lachte ſchel, ſprong op zijn grazend muildier, en jaagde met losſe teugels op *Zievel* aan. Met het ſterrenlicht bereikte hij den burgt, klom in den tuin, verborg zijn monniks gewaad in eene digte hegge, en gaf de wachtende HELENA een teeken. Zij verſcheen, het plan werd nog eenmaal overlegt, en de uitvoering vast geſtelt. — Tegen middernacht verſcheen BRUNO met HUGO, hij leide hem op verborgen paden in den burgttuin, liet zich nog eenmaal matiging van hem beloven, en wees hem dan eene plaats aan, van waar hij alles naauwkeurig konde zien. — Het ſchandelijk bedrog begon. — HELENA verſcheen geheel zoo als KUNIGUNDE gewoonelijk gekleed was aan het venſter, FAUST ſnelde uit het boschje, dat hem verborgen had gehouden, te voorſchijn, en na een kort geſprek, meer door teekens als woorden, liet

liet deze eene touwladder zinken, waar FAUST tegen op klom, en door het geopende venfter in hare armen fnelde, die zij hem met reikhalzend verlangen had toegeftrekt. — Van woede, die hij naauwelijks konde bedwingen, van minnennijd gefolterd, fidderend, en geheel buiten zich zelven, ftondt HUGO en zag het voorval aan. HELENA trok nu de touwladder weder op, floot het venfter en verdween. Daar verdweenen ook de zinnen van HUGO, bewustloos zonk hij ter aarde. — — Zijn ontwaaken moest fchoon zijn. — FAUST floop met HELENA zachtjes door de kamer van KUNIGUNDE, waar deze zorgeloos de flaap genoot, om door eene andere zaal van den burgt, en eene lange donkere gang in het vertrek van HELENA te komen, waar hij ongehindert zich aan de vreugde konde overgeven, en met het wellustige meisje den nacht wilde doorzwelgen; maar nog had hij het zelven niet bereikt, toen hij zich plotfeling door fterke armen omvat en op den bodem geworpen gevoelde. HELENA viel geen beter lot ten deel, en in het oogenblik, toen zij eene gillende fchreeuw gaf, werd de gang door kaarsfen verlicht, gewapende mannen vervulden dezelven, onder hun VOLLMER, de burgtvoogt, MATHILDA, en den waarfchuwende grijsaard uit het bosch. — Alle de pogingen van FAUST, om zijn zwaard te trekken, waren te vergeefsch, hij liet zich alzoo aan het wrekende noodlot over, en lag daar, zijn aanweezen overluid verwenfchend. De grijsaard trad tot hem, liet zijn zwart gewaad zinken, nam de valfche baart van het aangezigt,

en

en — de bekende kluizenaar ſtondt voor hem. „ Faust gij verachtte mijne waarſchuwing in het bosch bij de herberg, zeide hij, verwacht thans het loon van uwe vermetelheid, die u, dank zij den hemel! ſlechts ten halven gelukte. Bruno uw getrouwen medegenoot zal nu ook u lot treurig met u deelen." — De burgtvoogt beval om hem te kluisteren, en als men daarmede bezig was, verſcheen door knechten omringd de bevende Bruno. Hugo volgde. Sprakeloos van verwondering ſtondt hij daar, en toen Bruno eerst geketend, benevens Faust en Helena in zekere bewaring was weggevoerd, vergezelde hij de kluizenaar, en Mathilda en den burgtvoogd in een vertrek; waar den eersten hem het raadzel dezer gebeurtenis aldus oplosten: — Ik was zeide de kluizenaar, gereed om de vriendelijke uitnoodiging van Kunigunde te volgen, wilde naar *Zievel* wandelen, en kwam in gene herberg aan den weg, alwaar gij, edele Hugo, rusten. Onbekend, in mijne op reis gewoone vermomming, hoorde ik met verbaastheid, hoe Bruno, dezen mij lang bekenden ſchelm, door zijn leugenachtig zamenweefzel van de ontrouw van Kunigunde, u bijna tot vertwijfeling bragt. Het bedrog vermoedend ging ik ſtil vooruit, om alle onheil hier voor te komen, vondt Faust in het nabij zijnde bosch, die ik zocht te waarſchuwen, verſchool mij dan ſnel in de ſtruiken, en hoorde van dáár de verdere afſpraak, die Faust met Bruno hieldt, toen dezen hem van zijne welgelukten vermetelheid de tijding gaf. Toen

de-

dezen daarop van daar jaagde, fnelde ik, zoo haastig als mijne oude beenen mij dit vergunden, hier heen, bereikte met het fterrenlicht deze vesting, werd op mijn verzoek binnen gelaten, begeerde MATHILDA te fpreken, aan wien ik voorgaf gewigtige opdragten te hebben, en ontdekten haar het geheele voorval, om in het geheim toebereidzelen ter verijdeling van het fchelmenftuk te maken. Zij, niet minder als gij thans verbaasd, maakte dit haastig aan den burgtvoogt bekend, en dezen waakzamen man deed in ftilte de tuin van den burgt door vertrouwde mannen bezetten, en verborg anderen in de nabijheid van de vesting. Door deze is nu FAUST en HELENA overvallen, door deze is BRUNO, zoo als gij ziet, in den burgttuin, gevangen genomen, en thans aan den kerker overgelevert."

„ En KUNIGUNDE?" — vraagde de fidderende HUGO.

Kluizenaar. KUNIGUNDE flaapt, niets vermoedend. Het onwêder is haar in den flaap voorbij getrokken — wanneer zij ontwaakt, morgen moet zij hooren, dat het haar bedreigde te vernietigen.

HUGO. Maar FAUST — wat konde hem bewegen? zulk eene —

Kluizenaar. Liefde, razende, zinnelooze liefde voor KUNIGUNDE.

HUGO. En HELENA?

Kluizenaar. Verleiding en het geld van FAUST.

HUGO. (*zich aan zijnen borst werpende.*) Man, hoe zal ik u danken?

Klui-

Kluizenaar. God zondt mij om eene goede daad te doen, hem komt uwe dankbaarheid toe.

Hugo. Gij hebt mij tienvoudig aan den dood ontrukt — mijn vader!

Kluizenaar. (*verrascht, getroffen, met snel gevoel hem aan zijn hart drukkend.*) Mijn zoon! —

DRIE EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

De verwondering is onbeschrijfelijk, waarmede Kunigunde des morgens uit den mond van den kluizenaar het verhaal van de gebeurtenissen van den nacht vernam. Zij was geheel buiten zich zelfs, en alleen de tegenwoordigheid van haren beminden Hugo was in staat om haar aan de overdenking daar van niet te zeer over te geven. Men zondt renboden aan Wolf, dezen verscheen, vernam de loop der zaken en was niet minder getroffen over de woordbreking van Faust, als over zijn schelmenstuk. Hij zondt, om hem voor zich te doen brengen, en om als Hoofdman van het verbond een vonnis over hem uit te spreken; maar dezen behoefden dit niet meer, de schaamte, bittere ergernis over zijn mislukt plan en vertwijfeling hadden hem zoo verre gebragt, om door eenen steek in het hart met een verborgen gehouden dolk een einde aan zijn leven te maken. Bruno nam, toen hij zijnen heer zag sterven, vergift, om eene andere straf te ontgaan; men vondt hun beide dood in hunnen kerker.

De zaak baarde intusschen wijd en breed opzien, en om Kunigunde voor zoortgelijke belagingen te be-

beveiligen, en gedeeltelijk ook, dewijl zijne vurigste wenschen zulks verlangden, besloot HUGO, om zich in de volgende week voor het heilig altaar plegtig te verbinden. KUNIGUNDE bewilligde dit, en zoo werden, dewijl bovendien het gevolg van HUGO met rijke bruidschatten aankwam, de toebereidzelen tot de vereeniging gereed gemaakt. WOLF zag hun met een zoort van verdooving aan. In weinige dagen zoude KUNIGUNDE en HUGO door wederzijds bezit de benijdenswaardigste menschen zijn, en hij? wanneer zoude hij MATHILDA de zijne kunnen noemen? Hij zag haar nu dagelijks: dagelijks graveerde haar beminnenswaardig beeld zich dieper in zijn hart, en bijna met ieder uur ontving hij de onloochenbare bewijzen harer wederliefde.. Zelfs KUNIGUNDE sprak met WOLF, en spoorden hem aan daar hij MATHILDA toch nu genoegzaam kende, en zij zelfs van hare hooge waarde tot in het binnenste overtuigd was, om den lastigen dwang te eindigen, die hun beide terug hieldt, om gelukkig te zijn. — Hij ontwaakte gelijk als uit eenen diepen droom bij deze herinnering, zijn oog scheen zich te vergrooten, zijnen blik werd vrijmoediger en meer onbeschroomt, hij zondt terstond eene bode aan zijnen vader, met de dringende bede, om zonder verzuim naar *Zievel* te komen. Magtig verschrikte de oude kluizenaar bij dit besluit van WOLF en wilde van dit oogenblik af onder allerlei voorwendzelen de vesting verlaten, maar dat was bij de bede van alle aanweezenden onmogelijk. Hoe had KUNIGUNDE ook die man van haar kunnen la-

ten

ten vertrekken, aan wien zij nu alle de vreugde van hare dagen had te danken. Was hij niet zoo onvermoeid voor haar welzijn, zoo konde den aanslag van FAUST gelukken, en dan was alle zaligheid van haar leven met het verlies van HUGO ontvloden. Hij moest alzoo trots zijne in het oog loopende wederstreving blijven, en de aankomst van den ouden GUTTENBERG afwachten. Dezen had den volgenden dag plaats, en een luid vreugde gejuich vervulde de vesting. Nog dien zelfden avond verzocht WOLF om de toestemming van zijnen vader tot zijne verbinding met MATHILDA, zonder wiens bezit hij niet langer konde leven; en de oude, zeer verblijd over de weldoorgestaan hebbende beproeving van MATHILDA, gelijk over haar welgehouden gedrag bij de ontdekking van den kluizenaar in het voorgenomen bedrog van FAUST — gaf hiertoe gereedelijk zijne toestemming. WOLF vloog op de vleugels der liefde naar MATHILDA, die juist in vrolijke bezigheid met KUNIGUNDE het bruidsieraad gereed maakten, verklaarde haar zijne lang gevoedde liefde, en de bewilliging van zijnen vader voor haar bezit, en bad haar, hem hetzelven door hart en hand te schenken. Het verraschte hoog-rood wordende meisje bezweek onder den aandrang van haar gevoel, en zonk, met eene zachte traan in het oog, in zijne armen. Vast hieldt zich het gelukkige paar in elkanders armen, hartelijk aan elkander gedrukt; daar trad de ouden GUTTENBERG, met HUGO door KUNIGUNDE daar bij geroepen, in het vertrek, lag zijne handen op hen, en zeide

tot

tot in het binnenfte ontroerd: „ God zegene u!” In een oogenblik knielde ook HUGO en KUNIGUNDE neder: en „ ook u,” ik zie vier menfchen, die mijn hart het naasten zijn, gelukkig, nu fterf ik gaarne. „ Schim van KAREL van METTERNICH, „ en gij, ach mijnen te vroeg afgeftorven ROBERT „ van ILMENAU, blikt neder uit uwe verheerlijkte „ gewesten, en geniet de zaligheid der heiligen „ dubbelt, want uwe kinderen zijn deugdzaam en „ gelukkig. Blijmoedig wil ik nu tot u over gaan, „ om u te verhalen van de dierbaren, die gij achterliet!” — Eene lange fprakelooze omhelzing volgde de woorden van den grijsaard op, zacht weenend hingen de meisjes aan zijnen borst. — „ zullen wij gelukkig zijn, zeide KUNIGUNDE eindelijk, dan moet gij vader GUTTENBERG, nog lang onder ons vertoeven,” MATHILDA antwoordde: „ Gij fpreekt de woorden van mijn hart!”

De vereeniging van de beide paaren werd nu op eenen dag vast gefteld, en door WOLF aan de verbond's ridders in het rond bodens uitgezonden, om hen op *Zievel* uittenoodigen, op dat zij de vreugde van de komende dagen mede mogten genieten.

De Kluizenaar had zich eenzaam in zijn vertrek gehouden, om zoo als hij zeide, ongeftoorder eenen feestdag te kunnen vieren, die hem heilig was. KUNIGUNDE verhaalde hem eindelijk de toeftemming van GUTTENBERG tot de verbintenis van WOLF en MATHILDA, en noodigde hem met eene vriendelijke ftem, om in de familie zaal te verfchijnen, om de algemeene vreugde mede te genieten.

ten. Hij konde de biddende niet langer wederstand bieden, en volgde haar, hoewel met langzaame schreden. Met hartelijke woorden begroette hem de oude GUTTENBERG bij het binnentreden, hij stondt op en schudde hem de hand. De kluizenaar beantwoordde dezen groet met zigtbare onrust, en keerde zich snel en verlegen tot de overigen. GUTTENBERG door zijne stem opmerkzaam gemaakt, zag hem naauwkeuriger in het oog, en zeide na eene pause, terwijl hij den blik niet van hem had afgewend: „ Gij komt mij bekend voor, goede oude, wij moeten elkander zeker ergens gezien hebben."

Kluizenaar. (*met gedempte stem.*) Wel mogelijk, heer ridder, men ziet in zes en zestig jaren vele menschen.

GUTTENBERG. Bij den hemel, gij — — — uwe stem — de trekken van uw gelaat — zalige herinneringen uit het verledenen ontwaken in mij.

Kluizenaar. Veel op elkander gelijkende gezigten zijn dikwijls in staat dezelve op te wekken; — maar — op wie zoude ik gelijken, die u dierbaar was?

GUTTENBERG. Op eenen vriend, ach! die het graf mij te vroeg verslond! de vader van HUGO, ROBERT van ILMENAU!

Kluizenaar. Op hem? — Ik kende hem!

GUTTENBERG. Gij hebt hem gekend? — en hoe was het? — zes en zestig jaren teld gij! — zoo oud moest hij thans zijn, indien hij nog leefde; het kan dus zijn dat gij hem gekent hebt. — Hij was een edel man!

Klui-

Kluizenaar. Dat geeft men hem na! — Hij ſtreefde er na om goed te zijn, dat weet ik.

GUTTENBERG. Man, wie zijt gij? kunt gij mij eenigzins het raadzel van zijnen vroegtijdigen dood oplosſen?

Kluizenaar. De dood bedekt alles, ik weet niets.

GUTTENBERG. O dat hij nog leefde! Mijn half vermogen wilde ik hierom geven!

Kluizenaar. Zoudt gij dat willen geven? waarlijk?

GUTTENBERG. Ik wilde hem thans rekenſchap afleggen van mijne handelingen met HUGO, die hij mij voor zijnen dood toevertrouwde; hij zoude over zijnen zoon juichen.

Kluizenaar. (*ſidderend, half overluid*) Hij juicht!

GUTTENBERG. En dan wilde ik met hem het donkeren pad bewandelen naar onze ontſlapene vaders. —

Kluizenaar. (*onvermogend om zich langer te verbergen.*) ROBERT leeft!

GUTTENBERG. Leeft?

Alle aanwezenden. Hij leeft?

GUTTENBERG. Zegd gij mij waarheid? Hij leeft? ROBERT? waar leeft hij?

HUGO. Waar leeft — waar is mijn vader?

Kluizenaar. Onder u! (*hij rukt zijn gewaad open, en de kap van zijn hoofd.*) GUTTENBERG, GUTTENBERG, gij leeft — en ik met u?

GUTTENBERG. Droom ik? waak ik? Gij, o ja gij zijt het, die bekende ſtem, die gelijkende trek-

ken, en daar — dat lidteeken hier, die den woedende *Frank* u floeg, toen hij mijnen fchedel wilde doorklieven — gij zijt het! — ROBERT, ROBERT, opftander uit de dooden — zijt mij welkom — rust aan dit hart edele grijsaard, rust aan den borst van uwen zoon.

Kluizenaar. (*Hij rukt zich uit zijne armen, en ftort zich in die van* HUGO.) Mijn zoon! o mijn zoon!

HUGO. Mijn vader!

KUNIGUNDE. (*hem omhelfend.*) Ook de mijne!

ROBERT. (*hun alle in zijne armen fluitende.*) Mijn broeder! mijne kinderen!

Lang duurde de verrukking van deze edele menfchen, en allengs losten zich de beëngde borst in woorden op. Luid werd eindelijk de vreugde, juichend hing den een na den ander aan ROBERT's hals, en menige traan van zaligheid bevochtigde nog na uren lang de hoogroode wang. De oude GUTTENBERG, blij als een knaap, fprong als in de rozen leeftijd der kindsheid in het rond, kuste en liefkoosde dan KUNIGUNDE en MATHILDA, dan WOLF en HUGO. Het was eenen bijzonderen zielroerenden aanblik, om de beide grijsaards te zien, hoe zij zich in hartelijke omhelfingen de gewaarwordingen van hunne door de ouderdom nog niet aan gevoel verarmde harten aan elkander mededeelden. Eindelijk bood zich ook dat uur aan, waarin ROBERT aan aller verzoek voldeed, en door het verhaal van zijn leven en lotgevallen, het wonderbaar raadzel van zijne verfchijning oplosten.

Wij

Wij ſlaan de menigvuldige afbrekingen van zijn verhaal over, waaraan zijne ouderdom en de levendigſte deelneming van de toehoorders ſchuld was, en deelen den lezer hier ſlechts den korten inhoud van hetzelven mede.

„ Ik was, zeide ROBERT, met LUDWIG de *Beijerſchen* opgewasſen, en offchoon de jongste in jaren, eene geſtadige medegenoot van zijne kinder- en jongelings-ſpeelen. Eindelijk dienden wij te zamen, en hoewel hij ſpoedig mijn bevelhebber wierd, verkoelde evenwel den gloed zijner vriendſchap tegen mij niet, en hij betoonde mij in hem meer de vriend, als de overſten. Toen hij wegens de keizerlijke troon met FRIEDRICH de *Oostenrijker* in langen ſtrijd en tweedragt leefde, hielp ik hem getrouw zijne regten verdedigen, en ontving menige wond in den ſtrijd voor hem. Toen zijne regtvaardige zaak zegepraalde, was hij erkentelijk, gaf mij de graafelijken rang en ſchonk mij mijne aanzienelijke bezittingen. Ik vondt achting en liefde bij de grooten van het rijk, en leefde met AGNES, mijne dierbare echtgenoote, in den gouden vrede van mijne dagen. Zij ſchonk mij u, mijn HUGO, en mijn geluk kende geene grenspalen. O! zij waren te zalig die dagen, daarom konden zij ook niet lang voortduren.

Een nader bloed-verwand van LUDWIG, noemen wil ik hem niet, was mijnen geheimen vijand geworden. Hij had AGNES bemint, zonder haar weder liefde inteboezemen, en daar zij mij door het geſchenk van hare hand de voorkeur boven hem

gaf, had hij gezworen, om verfchrikkelijke wraak te nemen. Ik vermoedde niets en leefde in zorgelooze rust. Eindelijk verried mij de koelheid des Keizers tegen mij, ja zelfs dikwijls, zijne bittere berisping over mijne evenwel regtmatige handelingen, dat ik bij hem in een donker licht moest geftelt zijn. Hij verborg het mij ook niet, toen ik hem eenmaal trouwhartig vraagde, dat hij met mij minder te vreden was als anders, en waarfchuwde mij te gelijk voor mijne vijanden. Dubbeld was ik nu waakzaam, en had mij het vertrouwen van den Keizer weder zoo verre verworven, dat hij mij de plaats van opperbevelhebber der troepen, bij eenen nieuwen uittogt tegen een rijksvijand aanvertrouwde, Ik, daarover verheugd, rustte mij tot den optogt uit — maar de verrader, die ik ook hier in den weg ftondt, fliep niet, — en zoo werd alles verijdelt. Men verzocht mij benevens mijne gade op een affcheidsmaal, en daar werd het duivelfche plan ten uitvoer gebragt. — Agnes had gedanst, zij verzoekt om eenige drank, het wordt haar toegereikt, zij drinkt; — de ongelukkige had den dood gedronken. Ook ik had, hoe wel zeer weinig uit eenen beker gedronken, die de vijandfchap van mijnen tegen partij voor mij bereid had; dan naauwelijks gevoelde mijne echtgenoote het verteerend branden in hare ingewanden, naauwelijks was zij op hare kamer gebragt, en ik ftondt troosteloos aan hare zijde, toen ik ook, de waare zamenhang nog niet vermoedende, eene verfchrikkelijke fmert in mijn binnenfte gevoelde. Nog één uur

on-

onder de vreesselijkste angst doorgebragt, en mijne gade — was niet meer. Een daarbij geroepen geneesheer sprak van vergift; dit wekte mij uit mijne doffe bezwijmeling. Van smert tot aan krankzinnigheid gefoltert en in vertwijfeling, rukte ik mij uit de armen van mijne knechten, snelde naar buiten, en bewustloos in den vloed, die aan den hofburgt voorbij liep. Zij die mij na gevolgt waren, snelden bij dien aanblik terug, om deze verschrikkelijke tijding te brengen.

Ik konde zwemmen; was alzoo naauwelijks in den vloed, toen de angst en eene sterke drift tot het leven mij krachten verleende, zoo dat ik mij voortwerkte, en spoedig den oever weder had bereikt. Afgemat zonk ik in het zand aan denzelve neder. Het binnengeloopen water veroorzaakte eene hevige braking, waar na mijne smert begon te verminderen, en mij eene zoort van bedwelmende slaap overviel, waaruit ik eerst ontwaakten, toen den dag aanbrak. Ik moet weinig vergift binnen gehad hebben, want mijne smert was voorbij, en had niets als eene groote vermoedheid achter gelaten. De hofburgt lag achter mij, nog in de schemering omhuld; ik beefde voor denzelve met afschuw terug, en vluchtte, van de verschrikkelijke herinneringen gekwelt, in het aangrenzende bosch.

Mijn verward denkvermogen voerde mij de vreesselijkste beelden voor den geest. Ik hoorde het stervend gorgelen van mijne gade en het angstig schreijen van HUGO mijn kind; — Somber in mijne gedachten ging ik voort, zonder plan, zonder zelfs

eenen gebaanden weg te volgen. Het was wede avond geworden, ik had het niet bemerkt, maar nu verdweenen mijne krachten, ik zonk neder, en twisten met den hemel, dat het vergift mij niet had gedood. Zoo vondt mij eene vriendelijke kluizenaar, ſprak mij aan, bood mij zijnen arm om voort te gaan, en verkwikking en huisvesting in zijne hut. Ik volgde hem. — Hier leefde ik vele maanden, ſchreef aan u mijn Guttenberg, als of het reeds in vroeger tijden was geſchied, en beval mijn kind aan u. Gij hebt hem getrouw opgevoedt, hebt u woord gehouden, dat gij mij eenmaal vroeger gaaft, toen ik u bad om de vader van het kind te zijn, wanneer ik in den ſtrijd bleef. God zegene u daarvoor! — Het eenzame leven behaagde mij na de door geſtaan hebbende ſtormen van het noodlot, ik bouwde mij eene hut naast de zijne, en leefde vele jaren met hem in de gelukkigſte eendragt. Reeds lang te voren had ik mij aan hem ontdekt, en door hem troost, gerustſtelling en vele tijdingen van mijnen Hugo ontvangen. Bijna één jaar geleden, werd hij ziek, de kwaal vermeerderde zigtbaar, hij gevoelde het aannaderen van den dood.

Toen riep hij mij eens op eenen namiddag bij hem, ontdekte mij de treurige omſtandigheden van mijn noodlot, ontdekte mij, wie mijnen vijand was geweest, en dat dezen zelfs ſtervend de aan mij volbragten misdaad had bekend. Men waande mij dood, in den vloed zoude ik mijn einde hebben gevonden. Ludwig de Keizer wist alles, en heeft reeds menige traan om mij geweend. Zijne verbinte-

tes

tenisſen aan het hof waren geheim maar groot, derhalven konde ik zijne tijdingen met alle zekerheid vertrouwen. — Ik moest hem bezweeren, om aan geene der levendigen, die kennis van dit ſchelmenſtuk droegen, wraak te oefenen, en ik heb mijnen eed gehouden, en zal hem houden. Het geheim van mijn leven en mijnen ſtand is met hem ten grave gedaalt, en was ik niet met u mijne waarden op eene wijze vereenigt, waar het hart de overhand over het verſtand behield, zoo zoude het eeuwig in mijnen borst, en ik zelfs in mijne eenzaamheid verborgen zijn gebleven. — na den dood van mijnen vriend verliet ik die ſtreek, en woonde in de nabijheid van den *Tannenburgt*, om den mijnen, hoewel ook onbekent, naderbij te zijn. — noemen kan ik haar niet, ook niet beſchrijven de zaligheid, die ik bij uwen aanblik, mijn Hugo, gevoelde, toen gij op den avond van uwe terugkeering van den *Tannenburgt*, met Wolf, en Kunigunde en Mathilda bij mij binnentrad; bijna was ik in dien tijd reeds mijnen verrader geworden. — Tijding kreeg ik bijna van alles, wat er in de ommeſtreken voorviel, dewijl vele reizigers en ridders bij mij aankwamen, en zoo vernam ik dan ook met naamlooze verrukking, dat gij mijn zoon de gemaal van Kunigunde zoudt worden. Het vaderhart ſtroomde over, ik konde mij de zaligheid niet ontzeggen, om naar *Zievel* te reizen, en onbekend u beiden gade te ſlaan, en den dag van uwe verbinding mede te vieren. Godt zondt mij

ter goeder uur hier, het gelukte mij, een schandelijk verraad te verwoesten. Toen ik van uwen aankomst hoorde, mijn goede GUTTENBERG, wilde ik mij verwijderen, dewijl ik het vermoedde, dat uwen blik mij mijn geheim konde ontrukken. — het moest niet zijn. — Eeuwige goedheid, heb dank voor uwe beschikking, want nu ben ik beloont voor alle leed, dat ik verdroeg, voor al het verdriet dat aan mijn leven knaagde. Ik sta hier, aan den boezem van mijnen vriend, in den arm van mijnen zoon, omringt van menschen, die ik bemin en die mij beminnen; ik zal nog getuigen van het geluk van mijne kinderen zijn, ik zal niet eenzaam mijnen weg grafwaards gaan, en een traan zal mij na vlieten, wanneer de dood mijnen aardsche wandelstaf verbreekt."

Zoo eindigde de oude ROBERT, en hartelijker drukten zij zich alle aan hem, ieder deed bij zich zelfs eene heimelijke geloften, ieder beloofden het overluid, om hem vele bloemen op zijn overig levenspad te strooijen.

De verbond's ridders verscheenen nu ook allengs op de vesting *Zievel*, en ieder vernam met eene gelijke verbaastheid en verrukking de tijding van het leven van den dood gewaanden ROBERT. Vreugde, luide vreugde en gejuich heerschte in *Zievel*, en wies met elken dag aan, nadat de huwelijksfeesten nader aanrukten. — Eindelijk verscheen het uur van dezelve. In het wit gewaad der onschuld gehult, welke hun schoonste sieraad was, stonden de bruiden in bloeijende schoonheid, WOLF en HU-

GO

go in volkomen mannelijke kracht daar aan hunne zijde, Robert en de oude Guttenberg en in eerbiedwaardige reijen rondom hun, de ridders van het verbond. Het volk van alle de burgten van Kunigunde was in *Zievel* bijeen verzamelt, feestelijk gekleed, en blijdſchap ſtraalde op aller aangezigten. De jongelingen prezen overluid de ſchoonheid der bruiden, de meisjes zagen met ſchaam bloozende wangen de jonge ridders aan, zegeningen ſtroomde uit alle monden; ontelbare kransſen en kleine geſchenken van hunne vlijt, met een goed hart gegeven, werden door de maagden de ſchoone bruiden aangeboden, en van hun met vriendelijkheid aangenomen. Grijsaards ſcheenen verjongd, zieken genezen, lijdenden vergaten hunne ſmerten, zoo algemeen, zoo hartelijk was de vreugd. Langzaam en plegtig ging den togt onder het luiden der klokken in de burgt kapel, waar de eerwaardige burgtpriester, de opvoeder van Kunigunde en eerſte leermeester van hare kindsheid, na eene korte, hartelijke en indruk makende redevoering, de zegen over de beiden gelukkige paren uitſprak. Eene heldere traan blonk in het oog der bruiden, niet aan geheim verdriet van misleide wenſchen, neen, maar aan de zaligheid toegeweend. — Na de afloop der inzegening ging den togt terug naar den ruimen burgt, vreugde en ſcherts veraangenaamden de uren, en deeden dezelve ſnel vervliegen. Overal heerste orde, en matigheid in het gebruik van het goeden, waardoor dit zelfs verhoogt en veraangenaamt wordt. De aanbrekende duisternis

van

van dén nacht fcheidde eerst de vrolijke gasten voor dien dag, en voerden de beiden gelukkige bruid's paren, door de vaderlijke hand geleid, in hunne bruid's kamers, waar het zalig genot van de aan hun tot hiertoe onbekende vreugd hun wachten, en werd dubbeld aangenaam, dewijl deugd en onfchuld hun bezielden.

De volgenden dag bragt nieuwe vreugde aan, en zoo ook de derden. Uitputting konde geene plaats vinden, waar kracht en gematigheid te zamen verbonden, genoot.

Zoo was eene week, onder de vrolijkfte vermaken doorgeleeft, en toen namen de ridders affcheid, toen ging het volk van dáár, met dankbaarheid en zegen voor de nieuwgetrouwden op de lippen en in het hart.

Robert werd opgenomen in het verbond van de ridders van den *gouden hoorn*, en verheugde zich, om door hun nog veel goeds in zijne ouderdom te kunnen bewerken. — Guttenberg nam affcheid van Robert, die in *Zievel* bij zijnen zoon bleef, en Wolf vergezelde hem met zijne jonge gade op de vaderlijke vesting. — Dat zij beloofden om elkander dikwijls te zien, dat zij woord hielden, behoeft geene bevestiging. — Mathilda was de teederfte gade van haren Wolf, Kunigunde enkel liefde voor haren Hugo. Zij waren zeker de gelukkigfte menfchen in de wijduitgeftrekte landftreek, getrouwe echtgenooten, opregte vrienden, fteunzels van de armen, fieraden van hunnen ftand

en

en geflacht. — Met ieder dag vermeerderde hun geluk en hunne liefde. Zij alle hadden ongeluk ondervonden, en genoten nu hun geluk met dankbaarheid en met wijsheid.

Robert had aan den Keizer Ludwig geschreeven en hem zijne lotgevallen vermeld, maar de brief bereikten hem niet meer, weinige dagen voor deszelfs aankomst was hij gestorven. Robert schonk hem eene traan van ontroering en van dankbaarheid, want hij had de bewijzen, dat zijnen Keizer hem had bemint.

Helena werd in een klooster gebragt, en Tankmar was, voor dat men hem verzachting zijner straf door het keizerlijk woord en zijne genade konde aankondigen, in een zoort van krankzinnigheid vervallen, die aan zijn leven een haastig einde maakte; eene omstandigheid die Mathilda wel vele tranen afperste, maar evenwel in het geheel voor haar zeer heilzaam was. — De vesting *Wolfsthal* benevens zijn gebied bleef haar tot een eigendom, maar de *Tannenburgt* werd naar verloop van tijd gesloopt.

Keizer Karel, Ludwig's opvolger, bevestigde niet alleen het verbond van de ridders van den *gouden hoorn*, maar hij vermeerderde ook zijne privilegien en regten, waardoor hij geene geringe aanwas van magtige leden verkreeg, onder welke de Metternich's en Guttenbergen, nakomelingen van Hugo en Kunigunde, van Wolf en Mathilda, zich bijzonder onderscheiden. — de dapper-

perheid en edelmoedigheid van hunne ſtamvaders, de zachtmoedigheid en zedigheid hunner ſtammoeders, waren hun erfdeel tot in het laatſten geſlacht, en verwierven hun nog in de volgende eeuwen bewondering, achting en regtvaardige lof.

ers,
moe-
icht,
i be-